

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

**DÖNÜŞÜM ESASLI EĞİTİM KURUMLARINDA
MEKÂNSAL DEĞİŞİMİN KULLANICIYA ETKİLERİNİN
İNCELENMESİ: BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ KUZEY
KAMPÜS B BLOK ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

BEYZA GÜZEL

İSTANBUL, 2019

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İÇ MEKÂN TASARIMI**

**DÖNÜŞÜM ESASLI EĞİTİM KURUMLARINDA
MEKÂNSAL DEĞİŞİMİN KULLANICIYA
ETKİLERİNİN İNCELENMESİ: BAHÇEŞEHİR
ÜNİVERSİTESİ KUZEY KAMPÜS B BLOK
ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

BEYZA GÜZEL

Tez Danışmanı: DOÇ. DR. ALİ DEVRİM IŞIKKAYA

İSTANBUL, 2019

T.C
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İÇ MEKÂN TASARIMI

Tezin Adı: Dönüşüm Esaslı Eğitim Kurumlarında Mekânsal Değişimin Kullanıcıya Etkilerinin İncelenmesi: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B Blok
Örneği

Öğrencinin Adı Soyadı: Beyza GÜZEL
Tez Savunma Tarihi: 28.05.2019

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Yücel Batu SALMAN
Enstitü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Sezin TANRIÖVER
Program Koordinatörü

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmzalar

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ali Devrim IŞIKKAYA

.....

Jüri Üyesi
Doç. Dr. Bülent Onur TURAN

.....

Jüri Üyesi
Dr. Öğr. Üyesi Efsun EKENYAZICI GÜNEY

.....

ÖNSÖZ

Bilimsel çalışmanın gerçekleştirilmesinde; bilgisinden ve doğru yönlendirmelerinden faydalandığım; insani ve ahlaki değerleri ile de örnek edindiğim; en önemlisi de geçirdiğim bu süreçte, tecrübelerinden yararlanırken; göstermiş olduğu hoşgörü ve sabırdan dolayı saygıdeğer tez hocam Doç. Dr. Ali Devrim IŞIKKAYA' ya;

Huzur, sevgi ve desteklerini her zaman yanımda hissettiğim başta babam olmak üzere canımdan çok sevdiğim kardeşlerime;

En içten dileklerimle, teşekkürlerimi sunarım.

İstanbul, 2019

Beyza GÜZEL

ÖZET

DÖNÜŞÜM ESASLI EĞİTİM KURUMLARINDA MEKÂNSAL DEĞİŞİMİN KULLANICIYA ETKİLERİNİN İNCELENMESİ: BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ KUZEY KAMPÜS B BLOK ÖRNEĞİ

Beyza GÜZEL

İç Mekân Tasarımı Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ali Devrim IŞIKKAYA

Mayıs 2019, 146 sayfa

Sanayi Devrimi ile birlikte yaşanan sosyo-ekonomik ve sosyo-politik değişimlerin ardından Avrupa’da başlayıp dünyaya yayılan şehirleşme ve nüfus yoğunluğunun artması ile birlikte, mevcut yapı stokunun; sanayi ve üretim odaklı yerlerden kamusal mekânlara doğru evrilme potansiyeli ortaya çıkmıştır. İşlev değişikliği genel olarak, yapıların mimari, estetik, sosyal, kültürel, çevresel değerlerini koruyarak bu yapılarda; kullanıcı gereksinimlerine cevap verecek şekilde, iç mekân organizasyonunda değişikliğe gidilmesi ile birlikte yeni kullanım olanaklarının adaptasyonu şeklindedir. Yeniden kullanıma adaptasyon ise, “işlevini yitirmiş atıl yapıların” fonksiyonlarının güncel gereksinimleri karşılayacak biçimde adapte edilmesi olarak tanımlanabilir(Yıldırım & Turan, 2002).

Yapılan bilimsel çalışma kapsamında; yükseköğretim – kampüs olgusunun çıkış noktaları; tarihsel gelişimi ve dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumları bağlamında, yeni yapılan iç mekân organizasyonunun yerleşke kullanıcıları tarafından pedagojik perspektifleri irdelenmesi ile okuyucuya sunulmaktadır. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumlarındaki yerleşke - kullanıcı ilişkisini araştıran çalışmanın ana eksenini; kampüs içi memnuniyet ve bu bağlamda gelişen beklentilerin değerlendirmesi oluşturmaktadır.

Örneklem olarak seçilen Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi’nin bulunduğu Kuzey Kampüs B blok yapısının yeniden işlevlendirilme ile yükseköğretim kampüsü olarak kullanılması çalışmanın odak noktasıdır. Bir başka konu ise söz konusu olan fakültenin daha önceden Bahçeşehir Üniversitesi Güney Yerleşkede bulunması (ana kampüs) fakat kurum içi gelişen ve hedeflenen politikalar doğrultusunda, Kuzey Kampüs’e aktarılması sonucu oluşan mekânsal değişimin; değerlendirilmesi oluşturmaktadır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi’nin bulunduğu her iki yerleşkenin de farklı mimari yapılara sahip, dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olması dikkat çekmektedir. Bu bağlamda; her iki yerleşkeyi deneyimleyen Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri tarafından kampüs – kullanıcı ilişkisine ışık tutulan tez kapsamında; belirlenen yöntem ve hazırlanan anket ile değerlendirilerek, yatay mimari yapısına sahip yerleşkede kullanıcı memnuniyet düzeyinin yüksek olması sonucuna ulaşılmaktadır. Yapılan bilimsel çalışma, kampüs içi kullanıcı memnuniyetinin dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumları kapsamında irdelenerek, gelecek projeler için veri tabanı oluşturulması ve yeniden kullanıma adaptasyon aşamalarına girdi sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kampüs Olgusu, Yeniden Kullanım, Yeniden İşlevlendirilme, Dönüşüm Süreci, Mekânsal Değişim.

ABSTRACT

EXAMINATION OF THE SPATIAL CHANGE EFFECTS ON USER IN TRANSFORMATION-BASED EDUCATION INSTITUTIONS: BAHÇEŞEHİR UNIVERSITY NORTH CAMPUS B BLOCK SAMPLE

Beyza GÜZEL

Interior Design Master Program

Thesis Advisor: Assoc. Dr. Ali Devrim IŞIKKAYA

May 2019, 146 pages

After the socio-economic and sociopolitical changes that were experienced during the Industrial Revolution, with the increase in urbanization and population density which started in Europe and spread to the world, the existing building stock evolution potential from industrial and production-oriented places to public spaces, emerged. Functional change in general, by preserving the architectural, aesthetic, social, cultural, environmental values of buildings, is the adaptation of new uses possibilities with changes in the interior organization, to meet user requirements in these structures. Adaptation to re-use can be defined as the adaptation of the disordered idle structures to meet current functional requirements(Yıldırım & Turan, 2002).

Within the scope of scientific study; the emergence points of the high education – campus phenomenon, in the context of historical development and transformation-based higher education institutions, is presented to the reader by examining the pedagogical perspectives of the new interior space organization by the users of the campus. The main axis of the study that researches the relationship between campus and its users in transformation-based higher education institutions, is based on on-campus satisfaction and the evaluation of expectations in this context.

The focuses of study are to re-function the North Campus B block structure where Bahçeşehir University Faculty of Architecture is, and which is selected as a sample, to use it as a higher education campus. Another issue is evaluation of spatial change resulting from the transfer of the Faculty that was previously located at the Bahçeşehir University South Campus (main campus) to the North Campus because of the in-house developing and targeted policies. It is noteworthy that both of the settlements where the Faculty of Architecture and Design has been located, are transformation-based higher education institution with different architectural structure. In this context; the result is obtained by evaluating the method and prepared questionnaire owing to be shed light on the campus - user relationship by Faculty of Architecture and Design students experiencing both campuses. The scientific study provides data for the stages of adaptation to reuse and creating a database for future projects by examining the on-

campus user satisfaction within the scope of transformation-based higher education institutions.

Keywords: Campus Phenomenon, Reuse, Re-Functioning, Transformation Process, Spatial Change,

İÇİNDEKİLER

TABLolar	ix
ŞEKİLLER	xiv
1.GİRİŞ	1
1.1 AMAÇ.....	4
1.2 KAPSAM.....	5
1.3 YÖNTEM	7
1.4 ARKA PLAN/ LİTERATÜR ANALİZİ	9
2. YÜKSEKÖĞRETİM KAMPÜSLERİ.....	11
2.1 ÜNİVERSİTE KAMPÜSLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	12
2.2 DÖNÜŞÜM ESASLI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI.....	21
2.2.1 Dönüşüm Esaslı Yükseköğretim Kampüs Tipolojisi.....	22
3. BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	46
3.1 KURUM KİMLİĞİ	46
3.1.1 Tarihsel Gelişimi	47
3.1.2 Yapının Konumu ve Genel Özellikleri.....	51
3.1.3 Kullanıcı Profili.....	68
4. BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ KUZEY KAMPÜS B BLOK ÖRNEĞİ	69
4.1 FİZİKSEL YAPININ DÖNÜŞÜM SÜRECİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ	70
4.2 MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ	77
4.2.1 Güney – Kuzey Kampüs Kullanımı ve Mekânsal Değişimi	80
5. ALAN ÇALIŞMASI.....	88
5.1 ANKET	91
5.2 ANALİZ VE BULGULAR	91
6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	142
KAYNAKÇA	147
EKLER.....	159
EK A.1 Mimarlık ve Tasarım Fakültesi – Kullanıcı Memnuniyeti Anketi.....	160
EK A.2 Mimarlık ve Tasarım Fakültesi – Kullanıcı Memnuniyeti Anketi (İngilizce).....	171

TABLÖLAR

Tablo 5.1: Kullanıcıların dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü ile olan bağlantıları bireysel özelliklerine ilişkin veriler.....	92
Tablo 5.2: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının yeni yapılan mekansal organizasyonuna ilişkin toplanan veriler.....	94
Tablo 5.3: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden dış mekan estetik kalitesi memnuniyetine ilişkin toplanan veriler.....	95
Tablo 5.4 : Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden iç mekan estetik kalitesi memnuniyetine ilişkin toplanan veriler.....	95
Tablo 5.5: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden mekan büyüklükleri memnuniyetine ilişkin toplanan veriler.....	96
Tablo 5.6: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden mekanlar arası organizasyon memnuniyetinin ilişkin toplanan veriler.....	97
Tablo 5.7: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının engelliler için erişim memnuniyetine ilişkin toplanan veriler.....	97

Tablo 5.8: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının mevcut malzeme özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	98
Tablo 5.9: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının aydınlatma özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	99
Tablo 5.10 : Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının akustik özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	100
Tablo 5.11: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan kuzey kampüs B blok yapısının ısıtma / soğutma / havalandırma özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	100
Tablo 5.12: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan kuzey kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden genel anlamda memnuniyetine ilişkin toplanan veriler.....	101
Tablo 5.13: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan kuzey kampüs B blok yapısının genelinde bulunan mekansal memnuniyetlere ilişkin toplanan veriler.....	102
Tablo 5.14: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kentsel çevresine ilişkin toplanan veriler.....	103
Tablo 5.15: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kampüs dışı sosyal erişimine ilişkin toplanan veriler.....	104
Tablo 5.16: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının ulaşım hizmetlerine yakınlığına ilişkin toplanan veriler...	105

Tablo 5.17: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının açık sosyal alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	105
Tablo 5.18: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kapalı sosyal alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	106
Tablo 5.19: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kapalı alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	107
Tablo 5.20: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kapalı kültürel alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	108
Tablo 5.21: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının özel / bireysel alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	109
Tablo 5.22: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının sirkülasyon alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	110
Tablo 5.23: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının ortak kullanım alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	110
Tablo 5.24: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının ortak kullanım alanlarına ilişkin toplanan veriler.....	111
Tablo 5.25: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının teknik özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	112
Tablo 5.26 : Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının işlevsel özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	115
Tablo 5.27: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	118
Tablo 5.28: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	119

Tablo 5.29: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	119
Tablo 5.30: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	120
Tablo 5.31: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	121
Tablo 5.32:Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin kentsel çevre ve konum özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	122
Tablo 5.33:Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin mimari yapı özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	123
Tablo 5.34:Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin farklı mekânsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	125
Tablo 5.35:Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin farklı mekânsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler.....	128
Tablo 5.36: “Dönüşüm esaslı eğitim kurumu kullanıcısı olarak gelecek projeler için önerileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin toplanan veri	131
Tablo 5.37 : “İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni tasarlanmış iç mekanlarında en çok hangi unsuru size eski işlevini (Toprak Holding yapısı) anımsatmaktadır?” sorusuna ilişkin toplanan veri.....	132
Tablo 5.38: “İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni planlanmış iç mekan organizasyonu eğitim ve öğretime elverişlidir.” sorusuna ilişkin toplanan veri.....	133
Tablo 5.39:“İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni planlanmış iç mekanları yükseköğretim kurum kimliğine aitlik hissi vermektedir.” sorusuna ilişki toplanan veri.....	134

Tablo 5.40 :’’Kuzey Kampüs kullanıcısı olarak; binanın mevcut mimari kimliği (Toprak Holding Yapısı) ve sonraki kullanımı (Kuzey Kampüs) karşılaştırıldığında; bina yapısı – işlev ilişkisi hakkındaki’’ sorusuna ilişkin toplanan veri.....	135
Tablo 5.41: ‘’Kampüs yapısı olarak; yatay mimariyi (Güney Kampüs) mi / düşey mimariyi (Kuzey Kampüs) mi tercih edersiniz ?’’ sorusuna ilişkin toplanan veri.....	136
Tablo 5.42: ‘’ Farklı mimari yapılar bağlamında; yeni işleve adaptasyon hangi yapıda sizin için daha çok sağlanmışır?’’ sorusuna ilişkin toplanan veri.....	137
Tablo 5.43: ‘’Farklı mimari yapılar bağlamında; yeni işlevin sizi eğitimsel bir mekân tanımına götürdüğünü sorgulayan’’ sorusuna ilişkin toplanan veri.....	138
Tablo 5.44: ‘’ Ders zamanı dışında sosyal faaliyet olarak başka kampüsleri ziyaret etme ilginiz var mıdır ?’’ sorusuna ilişkin toplanan veri.....	139
Tablo 5.45: ‘’ Ders zamanı dışında sosyal faaliyetlerinizi nerede geçirmeyi tercih edersiniz?’’ sorusuna ilişkin toplanan veri.....	140
Tablo 5.46: ‘’Dönüşüm Projesi Olan Yükseköğretim Kampüs Yapılarının Değerlendirilmesi’’sorusuna ilişkin toplanan veriler.....	141

ŞEKİLLER

Şekil 1.1: Bilimsel çalışma kapsamında hazırlanan yöntem şeması.....	7
Şekil 2.1: Tarihsel süreç içerisinde üniversite kampüs gösterim şeması.....	11
Şekil 2.2: Bologna Üniversitesi, Paris Üniversitesi ve Oxford Üniversitesi.....	12
Şekil 2.3: Oxford Üniversitesi ve Redbrick Üniversitesi.....	13
Şekil 2.4: Yükseköğretim kampüs tipolojisi gösterim şeması.....	14
Şekil 2.5: Princeton Üniversitesi ve Kaiser-Wilhelm Üniversitesi.....	15
Şekil 2.6 : Heidelberg Üniversitesi.....	17
Şekil 2.7: Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte kurulan yükseköğretim kurumları.....	19
Şekil 2.8: Dönüşüm Esaslı Eğitim Kurumları Kavramı.....	20
Şekil 2.9: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs tipolojisi şeması.....	21
Şekil 2.10: Taşkışla (Mecidiye Kışlası).....	23
Şekil 2.11: P.Bonatz restorasyonu cephesi, zemin kat planı ve ön görünüşü.....	24
Şekil 2.12: P.Bonatz restorasyonu 1. kat ve çatı kat planı.....	24
Şekil: 2.13: 1970 dönemi Batı ve Güney cephesi kemerler.....	25
Şekil 2.14: İTÜ Taşkışla binasının yeniden işlevlendirilmesi ile ilgili çıkan haberler görseli (1986-1987).....	26
Şekil 2.15: İTÜ Taşkışla binasının yeniden işlevlendirilmesi ile ilgili çıkan haberler görseli (1986-1987).....	27
Şekil 2.16: İTÜ Taşkışla binası.....	28
Şekil 2.17: Davutpaşa Kışlası.....	29
Şekil 2.18: Osmanlı süvarilerinin kışla önündeki talimleri.....	29
Şekil 2.19: Davutpaşa kışlası plan – kesit çizim.....	30
Şekil 2.20: Yıldız Teknik Üniversitesi cephe ve iç mekân görseli.....	31

Şekil 2.21: Zemin kat bölümü giriş sistemi ve tonoz örtülü koridor.....	32
Şekil 2.22: Yıldız Teknik Üniversitesi.....	33
Şekil 2.23: Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası.....	33
Şekil 2.24: Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası'nın rölövesi, plan ve görünüş.....	34
Şekil 2.25: Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü zemin kat planı, kesiti....	34
Şekil 2.26: Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü 1. ve 2. kat planı ve Kesitleri.....	35
Şekil 2.27: Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü.....	36
Şekil 2.28: Silahtarağa Elektrik Fabrikası.....	36
Şekil 2.29: Silahtarağa Elektrik Fabrikası'nın planı ve görünüşü.....	37
Şekil 2.30: Silahtarağa elektrik fabrikası 1 ve 2 numaralı makine dairesi.....	38
Şekil 2.31: Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü vaziyet planı.....	39
Şekil 2.32: Santral İstanbul Kampüsü, tarihi yapı ve yeni yapı birlikteliği.....	39
Şekil 2.33: İstanbul Bilgi Üniversitesi'ne dönüşüm sonrası zemin kat ve kafeterya kat planı	40
Şekil 2.34: Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü galeri boşluğu ve merdiven ilişkisi.....	40
Şekil 2.35: Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü.....	41
Şekil 2.36: Yükseliş Koleji eğitim yapısının görünümü.....	42
Şekil 2.37: Yükseliş Koleji eğitim yapısının iç mekân görselleri.....	43
Şekil 2.38: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversite yapısının kat planları ve kesitleri.....	44
Şekil 2.39: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Kampüsü.....	44
Şekil 3.1: Bahçeşehir Üniversitesi'nin Dünya üzerinde bulunduğu konum haritası.....	45
Şekil 3.2: Bahçeşehir Üniversitesi Beşiktaş merkez (Güney) kampüs görünüş.....	47
Şekil 3.3: Bahçeşehir Üniversitesi uluslararası fakülte ve öğrenci dağılımı haritası.....	50

Şekil 3.4: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs ve kentsel ilişki görseli.....	51
Şekil 3.5: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs teras bölümü görseli.....	52
Şekil 3.6: Güney Kampüs Yerleşkesi açık sosyal alan görseli.....	53
Şekil 3.7: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs A, B ve C blok giriş koridoru görünüşü.....	54
Şekil 3.8: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs B konferans plan çizimi.....	55
Şekil 3.9: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs B Konferans görseli.....	55
Şekil 3.10: Barbaros Kütüphanesi iç mekan görseli.....	56
Şekil 3.11: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşkesi kentsel çevre ile ilişki görseli....	57
Şekil 3.12: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşkesi öğretim derslikleri ve koridor görseli.....	58
Şekil 3.13: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşkesi teras, dinlenme ve yemek alanı görseli.....	59
Şekil 3.14: Bahçeşehir Üniversitesi Galata ve Güney Yerleşkesi arası deniz ulaşım ağı görseli.....	60
Şekil 3.15: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşke görseli.....	61
Şekil 3.16: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi ve kentsel çevre ile ilişki görseli.....	61
Şekil 3.17: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Kampüsü öğretim derslikleri görseli....	62
Şekil 3.18: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Kampüsü laboratuvar çalışma alanı görseli.....	63
Şekil 3.19: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Kampüsü görseli.....	63
Şekil 3.20: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi ve kentsel çevre ile ilişki görseli.....	64

Şekil 3.21: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi giriş, kat ve sirkülasyon alanı görseli.....	65
Şekil 3.22: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs.....	66
Şekil 3.23: Bahçeşehir Üniversitesi uluslararası şehirlerde bulunan kampüs yerleşkeleri ve bu bağlamda; öğrenci popülasyon harita görseli.....	67
Şekil 4.1: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B blok görseli.....	68
Şekil 4.2: Toprak Holding yapısı ve yeniden işlevlendirilme ile Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs gösterimi.....	69
Şekil 4.3: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B blok giriş kat, asma kat plan ve kesit görseli.....	70
Şekil 4.4: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs kütüphane görseli.....	72
Şekil 4.5: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B blok 1., 2., 3., 4., 5., ve 6., kat Plan görseli.....	73
Şekil 4.6: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi stüdyo görseli.....	74
Şekil 4.7: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B Blok 7., 8., 9., ve 10., kat plan görseli.....	75
Şekil 4.8: Tasarım ve teorik araştırmanın ilişkisel modeli.....	77
Şekil 4.9: Bahçeşehir Üniversitesi Berlin ve Roma Yerleşke görselleri.....	79
Şekil 4.10: Bahçeşehir Üniversitesi Kampüsler arası değişim görseli.....	80
Şekil 4.11: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke kentsel ilişki / farklılıklarının gösterimi.....	81
Şekil 4.12: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke Kampüs yapı ilişkisi / farklılıklarının gösterimi.....	83
Şekil 4.13: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke Kampüs iç mekân ilişkisi / farklılıklarının gösterimi.....	84

Şekil 4.14: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke sirkülasyon alan ilişkisi / farklılıklarının gösterimi.....	85
---	----

1.GİRİŞ

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere, günümüz toplum yapısında gerçekleşen sosyo-kültürel, teknolojik, sosyo-politik bağlamdaki değişimler ile birlikte; eğitim paradigmalarında, maksimum seviyede öğrenciye öğretim verme durumu ortaya çıkmıştır. “Üniversiteler, çağdaş yaklaşımları yansıtan yenilikçi kurumlardır. Bu nedenle üretim üniversitelerde süreklilik arz eder. Sürekli üretim ise sürekli büyüme ve gelişmeyi beraberinde getirir .” (Doğan, 2005; Akt: Yıldızoğlu, 2006: 44-45). Üniversite kampüslerinin fiziksel yapısı, mekânsal anlamda geniş yelpazede çok sayıda kişiye istihdam sağlaması nedeniyle, akademisyenler ve öğrencilerin iştirakçısı oldukları eğitim hayatının önemli bir aktörüdür.

Üniversite, fakültelerin veya bilim dallarının temsil edildiği bir okul; bir eğitim kurumu, yahut evrensel bilgiyi geliştirmeye çalışan bir kuruluştur (Rashdall,1895: 6) . Yerleşke olarak adlandırılan kampüs ise; üniversite eğitim yapılarının, öğrenci yurtlarının, öğretim elemanlarına ait lojmanların, sosyal tesislerin ve bunlar dışında birimleri birbirine bağlayan caddelerin, yürüme yollarının, yeşil alanların, iç avluların, plazaların ve meydanların yer aldığı çok işlevli bir öğretim alanıdır (Turner 1995, akt., Kuyrukçu 2012, s. 17).

Yükseköğretim kampüsü; biçimleri, normları, belirli kuralları olan bir mekanizmadır ve kampüs sistemi kullanıcıların günlük yaşantısını bu mekanizmaya bağlamayı amaçlamaktadır. Kampüsteki farklı işlevlerin kendi içinde ve birbirleriyle olan bağlantılarında farklı çözümler bulunmaktadır (Akyol,2017). Üniversite kampüsünün mekânsal kurgusu planlanırken aslında bir kent planlanmaktadır “Kent barınma, çalışma, dinlenme ve ulaşım gibi fonksiyonları vardır, kampüslerde de aynı fonksiyonlar bir sistem dâhilinde bulunur. Diğer bir deyişle çalışma, barınma, dinlenme-rekreasyon, ulaşım işlevlerinin sağlandığı, iletişimin kurulduğu yerleşmelere üniversite kampüsü denir.” (Brase, 1987) Her kampüs toplumun gelişimini yansıtır ve finansal, demografik, fiziksel gerçekleri ortaya koyar. Fiziksel gerçeklerin öğrenci-kampüs ilişkisini etkilediği öngörülmektedir (Schuetz, 2007). Bu nedenle kampüs mekânları planlanırken çevresel özellikler ile öğrencilerin kullanımları arasındaki ilişki göz önünde bulundurulmalıdır.

Kampüsler, bulundukları kent ile sosyal, kültürel, çevresel ve ekonomik olarak devamlı bir etkileşim içindedir. Günümüzde kampüsler, sadece eğitim veren yapılar değil, aynı zamanda içinde bulunanlar için birer yaşam alanı durumundadır. Bu nedenle kampüslerin sadece eğitim ve bilimsel araştırmalara yoğunlaşarak öğretim alanları dışındaki yaşamdan kendini soyutlamaları da imkânsızdır. Özellikle son 25 yıl içinde yükseköğretim kurumlarına vakıfların da dâhil olmasıyla birlikte, Türkiye’de üniversite sayısında hızlı bir artış yaşanmış, yükseköğretim kurumları için yeni kampüs binaları arayışına girilmiştir. Şehirleşme ve nüfus yoğunluğunun çoğalması, aynı zamanda; yükseköğretim kurumlarında öğrenci sayısının ve bölüm çeşitliliğinin de artmasını beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda, ya kent içinde mevcut işlevsizleşen yapı stoklarını, yeniden kullanılma kararı ile iç mekân organizasyonlarında bir değişikliğe gidilmiş ya da kent dışında yeni binalar inşa edilerek tamamen yeni kampüslerde eğitime devam edilmiştir. Bu durum, dönüşüm esaslı eğitim kurumları kavramını karşımıza çıkarmaktadır. “Zaman içinde farklılaşan yaşam biçimi, sosyo - kültürel ve ekonomik yapı ile ortaya çıkan yeni işlevsel ihtiyaçlar mekânı da değişime götürür. Yeniden işlevlendirme kavramı, en basit şekliyle, yapıyı tadilatlarla yeni ihtiyaçlara uygun hale getirme şeklinde tanımlanabilir .”(Burden, 2004:215)

Günümüzde dönüşüm temelli mimari kapsamında planlanan üniversite kampüslerinden birisi olan Bahçeşehir Üniversitesi, 1998 yılında İstanbul’un Bahçeşehir semtinde kurulmuştur. Üniversite, daha sonra potansiyelinin artmasıyla birlikte Beşiktaş ilçesine taşınmış, ancak yine aynı sebeplerden dolayı merkez kampüs aynı konumda olmak üzere; İstanbul’un çeşitli semtlerinde yeni “kampüsler” açılmış, bazı fakülteler de bulunduğu yerleşkesinden yeni kampüslere taşınmıştır. Bahsedilen fakültelerden birisi olan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi; Beşiktaş Güney Kampüsten Kuzey Kampüse yerleştirilmiştir. Her iki kampüs binası da yeniden işlevlendirilme yoluyla eğitim binası niteliği kazandırılmış olmakla birlikte, Güney Kampüsü daha önceden Sümer Bank Tesisi (sanayi tesisi) ve Kuzey Kampüsü (iş merkezi) ise eski Toprak Holding binası olarak kullanılmış olup, inşa edilme amaçları arasında eğitim fonksiyonunun olmadığı öngörülmektedir.

Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey yerleşkesine bakıldığında, kampüs binası Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından kullanılmaktadır. Toprak Holding kapsamında hizmet vermek için Ertem Ertunga tasarlanan kampüs binasının

1990'lı yıllarda özellikle sayıca artan ve popülerleşen “plaza” modeli özelliklerini barındırdığı görülmektedir. Eğitim kurumu olarak işlevlendirilmesi talep edilen yapı, cephe verdiği Yıldız caddesi üzerinde A ve B bloğunun eklemlendiği iki ana giriş ile birlikte 7 bin 702 m² alan üzerinde 1999 yılında Toprak inşaat tarafından yapılmıştır. Bina yapısı tipolojik olarak incelendiğinde planda, iç kısmı perdelerden oluşan çekirdekli sistem görülmektedir. Araştırmanın temel noktasını oluşturan Mimarlık Fakültesinin yerleştiği 10 katlı B blok; asma kat, zemin kat ve 3 bodrum kata sahip olmak ile birlikte 33,9 metre yüksekliğinde olup, her katın 688,3 brüt kullanım alana sahip olduğu görülmektedir. “Yüksek binaların formu; fonksiyonları, taşıyıcı sistem seçimi ve planda geometrik biçimlerin kullanılmasına göre belirlenir. Genel olarak yüksek binalarda form; plan, kesit, dış görünüm, denge ve sadelik, oran ve ölçek, mekanların birbiri ile ilişkisi, görsel etki, stil ve süsleme olarak strüktürel bakış açısına göre ele alınır.” (Kırkan, 2005). Bu kapsamda, iç mekân kullanım alanları tanımlanarak, L formun ön plana çıktığı dersliklerin 362,3 m² olup kat yüksekliklerinin ise 2,28 m olduğu görülmektedir. İşlevsel amaca uygunluğunun belirtilmesi ile uzun ve büyük nitelikte olan derslikler, zaman içerisinde hareketli paneller ile bağlanan artikülasyon haline getirilmiştir.

Yeni kampüs binasının yeniden işlevlendirilme yöntemiyle eğitim binasına dönüştürülme süreci içinde, çekirdekli sistem yapısına sadık kalınmak ile birlikte, plaza kimliğinden bir seviyede vazgeçilerek, eğitim paradigmasına uygun bir bina olmasına yönelik yeni iç mekân organizasyonlarına gidilerek, öğrenci ve öğretim üyelerinin hizmetine sunulmuştur. Kullanıcı gözünden dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumlarına bakmayı hedefleyen bu çalışmada, Güney Kampüsten Kuzey Kampüse taşınması sonucu oluşan mekânsal değişimin iç donatıları ve kullanıcılar üzerinde oluşan fiziksel, psikolojik, eğitimsel, kimlik-aidiyet ve ergonomik değişimlerin değerlendirilmesi beklenmektedir.

Öğretim binaları değerlendirilirken, bu yapıların kullanıcılarda bir yer ve aidiyet duygusu oluşturmaları, eğitimin etkinliği bakımından önemli bir olgudur. Bir yere ait olma durumu, insanlar için önemli bir ihtiyaç olup, bu duygunun gerçekleşmesi, o yerin kendine özgü ve oradaki insanları içine alan coğrafi, tarihsel, toplumsal ve özellikle estetik değerlerinin oluşturduğu alan karakterine bağlıdır. Eğitim kampüslerinin şekillenmesinde; yapılan işin niteliği, sosyal statüsü, öğretim görevlileri ve öğrencilerin istekleri kadar aidiyet ve birliktelik duygusuyla fiziksel, psikolojik, ruhsal, duygusal, çevresel, kültürel, ergonomik ve sosyal ihtiyaçlar da etkili olmaktadır.

1.1 AMAÇ

Bilimsel çalışmanın ana eksenini, kampüs olgusunda mekânsal başkalaşım sürecinin tipolojik olarak tespit edilmesi ve dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumlarının işlevlendirildikten sonra (fiziksel, psikolojik, sosyal, çevresel, eğitsel, kültürel, mevcut şartları ve mekânsal organizasyonu) kullanıcılar üzerinde etkisinin saptanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda; araştırmanın öncelikli amacı, dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumlarının tipolojik olarak belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda, dönüşüm esaslı eğitim kurumlarına örnek teşkil eden, Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin bulunduğu yerleşkeler; aynı zamanda Güney Kampüsten Kuzey Kampüse aktarılması sonucunda değişen iç donatı elemanlarının kullanıcı üzerinde analiz edilerek; aidiyet - kimlik, ergonomi, fiziksel, psikolojik, ruhsal, duygusal, sosyal, çevresel ve kültürel etkileri irdelenmesi hedeflenmektedir.

Kullanıcı kişi gözünden eğitim yapılarına bakmayı hedefleyen bu çalışmadan elde edilecek veriler, dönüşüm esaslı eğitim kurumlarında mekânsal organizasyona dayanan bilgilerle birleştirilmelidir. Dolayısıyla, dönüşüm esaslı eğitim yapılarında kampüs olgusuna, kullanıcısı tarafından yaklaştırmaya çalışmak, bu gibi yapılarda mekânsal memnuniyeti etkileyen fiziksel ve psikolojik faktörler, kullanıcı – mekân ilişkisi bağlamında bütüncül bir bakış açısı ile irdelenmesi beklenmektedir.

Dönüşüm esaslı projeler kapsamında, işlev değişikliğine uğrayarak yeniden kullanılan eğitim binalarının iç mekân organizasyonu, özellikle mevcut kabuk ile olan fiziksel ve sosyal ilişkisinin kullanıcı memnuniyetine yansımaları beklenmektedir. Bu anlamda eğitim kurumlarında mekân algısını etkileyen fiziksel özellikler açısından düşey sirkülasyon, ortak kullanım mekanları, malzeme, aydınlatma, renk, akustik, havalandırma konfor ve plansal düzenlemeye göre irdelenebileceği gibi, kullanıcı özelliklerine göre de ayrı değerlendirmeler yapılarak gelecek uygulamalar için öneriler getirilmesi amaçlanmaktadır.

Aynı zamanda bu çalışma, Türkiye’de yükseköğretim kurumlarının yapıları, yapısal farklılaşmaları, mekânsal dağılımları ve pedagojik perspektifleri birleştirilerek; iç mekân donatıları üzerinde kullanıcı gözünden bir kere daha tartışılması beklenmektedir.

1.2 KAPSAM

Bilimsel çalışma kapsamında, ‘kampüs yerleşkelerinin’ eğitim paradigmasına hâkim olan ‘mekân organizasyonu’ ve bu kurgunun işlevsel etkileri önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu bağlamda, yükseköğretim eğitim binalarının ‘iç mekân öğeleri’, donatı kullanım biçimleri, kullanılan malzeme ve detaylar, sınırlayıcı unsurları pedagojik iç mekân üzerindeki etki ve fonksiyonları tartışılarak; kullanıcı ihtiyaçları, istek ve gereksinimleri doğrultusunda değerlendirilmektedir. Kampüs tipolojisinin oluşumu ve dönüşümü; aynı zamanda yükseköğretim kurumlarının zaman içerisinde yapısal farklılaşmaları irdelenerek, kullanıcı kişi üzerinden memnuniyeti tartışılmaktadır. Bu bağlamda; konu ile ilgili literatür taraması yapılarak; mevcut çalışmaların değerlendirilmesi, dönüşüm esaslı yükseköğretim binalarının mevcut şartları ve fiziksel etkileri, kampüs kavramının tipolojik olarak incelenmesi, eğitim fakültelerinde yatay – düşey sirkülasyonun (iç mekan kullanımlarının) kullanıcı tarafından memnuniyetini analizini ve irdelenmesini kapsamaktadır. Yapılan alan çalışması sonucunda, örneklem olarak seçilen Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi kullanıcılarından mekânsal memnuniyet ile ilgili alınan veriler ile istatistiksel bilgilere ulaşılmaktadır.

Birinci bölümde, söz konusu olan çalışmanın çıkış noktaları, amacı ve kapsamının yanı sıra, kuramsal ve alan çalışması olmak üzere iki farklı yöntemin etkileşimli olarak uygulanması ile çalışmanın çıkış noktalarının saptanması, oluşturmaktadır. Bu doğrultuda, çalışmanın ilk aşamasında, kampüs olgusu ve dönüşüm esaslı eğitim kurumlarına ilişkin literatür araştırması bağlamında izlenecek yolun zemini hazırlanmaktadır.

İkinci bölümde, kuramsal olarak kampüs tipolojisi irdelenmektedir. Bu bağlamda, üniversite ve kampüs kavramları ve bu bağlamda tarihsel gelişimi, yükseköğretim yerleşkesi ve kent arasındaki ilişki saptanmaktadır. Bu kapsamda, üniversite kampüslerinin mimari açıdan incelenmesi, kampüslerde büyüme ve değişim konuları ve bu bağlamda ortaya çıkan dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumları irdelenerek; kullanıcı profili gibi etmenlerle birlikte kavramsal olarak kampüs olgusu analiz edilmektedir.

Üçüncü bölümde, örneklem olarak seçilen Bahçeşehir Üniversitesi’nin kurum kimliği incelenmektedir. İlk olarak misyonu ve vizyonu, tarihsel kimliği, kurum içi popülasyonu (büyümeler-küçülmeler), ve bu doğrultuda gelişen yayılma politikaları irdelenmektedir.

Bu bağlamda; kent içi ve uluslararası kampüslerin konumları ve kurum bünyesinde bulunan fakültelerin hangi yerleşkede yer aldığının ayrımı yapılmaktadır.

Dördüncü bölümde, örneklem olarak seçilen Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yeni yerleşkesi Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B blok yapısının, yeniden işlevlendirilme projesi bağlamında yapılan iç mekân kurgusu irdelenmektedir. Bir diğer konu ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin eski bulunduğu yerleşke olan Güney Kampüsten Kuzey Yerleşkeye aktarılması doğrultusunda yaşanan mekânsal değişimin; dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan her iki farklı mimari yapıya sahip kampüsler tarafından irdelenmesi yapılmaktadır. Bu bağlamda, fiziksel yapının konumu, eğitim iç mekân karakteristiği ve niteliksel özellikleri tanımlanmaktadır. Yapının analizleri kapsamında, işlevlendirilme sonrası oluşan fiziksel, psikolojik, sosyal, çevresel, kültürel, duygusal, ruhsal, eğitsel ilişkilerin veya olanakların öğrenciler üzerindeki imkânların memnuniyetinin analizi yapılması açısından alt yapı oluşturulması beklenmektedir.

Beşinci bölümde ise bilimsel çalışmanın hedef noktası olan; dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüslerinin kullanıcı memnuniyetinin irdelenmesi bağlamında; seçilen yöntem ile literatür ışığında hazırlanan anket çalışmasının değerlendirilmesi beklenmektedir. Bu çerçevede; örneklem olarak seçilen Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin bulunduğu Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı gözünden, hazırlanan anket ile birlikte irdelenmesi beklenmektedir. Ayrıca bilimsel çalışmanın eksenini oluşturan Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin Güney Kampüsten Kuzey Yerleşkeye taşınması sonucunda oluşan mekânsal değişimin de farklı iki mimari yapı bağlamında yorumlanması beklenmektedir. Her iki mimari yapının da dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs niteliğinde olması nedeniyle, dönüşüm projesinin birincil kullanıcıları olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencileri tarafından; analiz yapılması ve gelecek projeler için veri sağlaması beklenmektedir.

Bir mekânı en iyi değerlendirecek olanlardan biri o mekânı bire bir yaşayan kullanıcılarıdır. Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin Güney Kampüsten Kuzey Yerleşkeye taşınması sonucu; her iki farklı mimari yapıyı deneyimlemiş olan öğrencilerin gözünden eğitim mekânlarına bakması bu çalışma ile birlikte yapılmaktadır. Bu bağlamda, elde edilecek veriler ile plaza kimliğine sahip olan;

ancak yeniden işlevlendirilme yoluyla yükseköğretim kurumuna dönüştürülen kampüs binasının, kullanıcı gözünden mekânsal memnuniyetinin irdelenmesi hedeflenmektedir.

Bilimsel çalışmanın konusunu oluşturan bu taşınma süreci ile birlikte yeni bir mimari konsepte geçiş yapılmış, söz konusu olan yer değiştirme; kullanıcılar tarafından evirilerek fiziksel, çevresel, sosyal, kültürel, eğitsel, duygusal, ruhsal etkileri ortaya çıkardığı öngörülmektedir. İnsan sirkülasyonunun yoğun olduğu başta öğrenciler olmak üzere, diğer kullanıcılar için eğitime uygun, insan algı ve deneyimini olumlu etkilemeye yönelik oluşturulan bu mekânların teknik analizlerinin yanında, iç mekân tasarımına da önem verilmelidir.

Problemin tanımı ve literatür taraması sonucunda, kampüs yerleşke örneklerinden fakültelerde mekânsal memnuniyeti etkileyen fiziksel, psikolojik, ruhsal, duygusal, çevresel, kültürel, ekonomik, kimlik-aidiyet, ergonomik faktörlerin göz önünde bulundurulması ile çalışma; kullanıcı – mekan ilişkisi bağlamında tartışılıp, değerlendirilmektedir.

Altıncı bölümde ise yapılan bilimsel çalışma kapsamında elde edilen analitik veriler değerlendirilerek; bir sonuca bağlanacak, bu konuyla ilgili önerilerde bulunarak; dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs niteliğinde olan gelecek projeler için geri besleme sağlanması beklenmektedir.

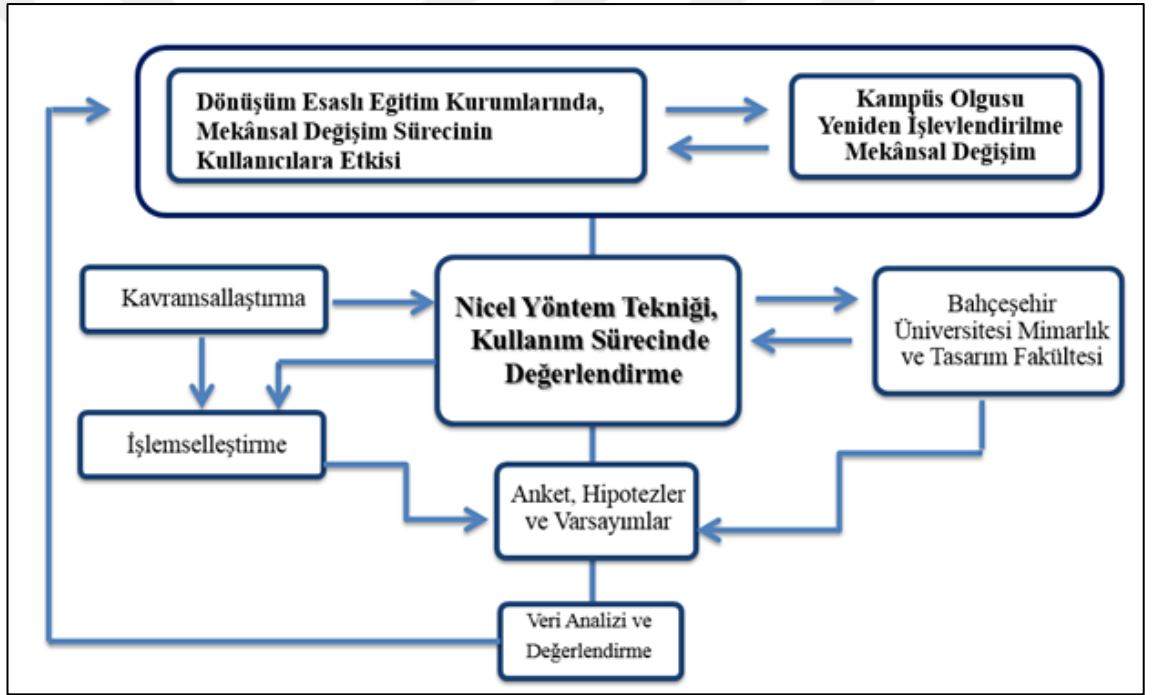
1.3 YÖNTEM

Araştırmanın amacı ve odağına uygun olarak; bu çalışmada kuramsal (literatür değerlendirmeleri) ve alan çalışması olmak üzere iki farklı yöntem etkileşimli olarak uygulanmaktadır. Bu doğrultuda, çalışmanın ilk aşamasında üniversite kavramı ve kampüs olgusuna ilişkin detaylı literatür taraması yapılarak, genel bilgiler verilmektedir. Araştırma temel olarak, üniversite – kampüs etkileşiminin kullanıcılarının üzerinde yoğunlaşacağından bu yapı tipinin tanımlaması ve tarihsel gelişimi detaylı olarak irdelenmektedir.

Tezin kurgusunu oluşturacak olan, Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi örneğinin, mekânsal değişiminin kullanıcılar üzerinde memnuniyetinin etkisinin incelenmesinden önce, sistematik olarak “dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumlarının” iç mekân donatıları irdelenmektedir.

Kuramsal ve ampirik araştırma yöntemlerine başvurulmuş tez çalışmasının; kuramsal araştırma kapsamında, öncelikle literatür araştırması yapılarak, konu ile ilgili, birçok ulusal ve uluslararası kitap ve dergi, yüksek lisans ve doktora tezleri, makaleler ve ilgili internet siteleri kaynak olarak incelenmiştir. Tezin amacını oluşturan kampüs binasında yaşanan değişimin kullanıcılar üzerinden etkilerinin araştırılması amacıyla nicel araştırma tekniği kullanılarak anket çalışması yapılmıştır. “Nicel araştırmalarda ölçümler gerektiğinde yeniden yapılabilir, herkesçe kabul gören biçimlerde yapıldığından ve matematiksel tabana aktarılabildiğinden bu teknik ‘sayısal’ (quantitative) araştırma tekniği olarak da adlandırılır” (Arslan, 2014) .

Şekil 1.1: Bilimsel Çalışma Kapsamında Hazırlanan Yöntem Şeması

Kullanıcı – kampüs olgusu arasındaki etkileşimin sorgulanacağı çalışmada, dönüşüm esaslı eğitim kurumlarında mekânsal memnuniyet konusunun irdelenmesi beklenmektedir. Bu bağlamda, yapılacak alan çalışmasının her iki kampüsü deneyimleyen öğrencilerin düşüncelerinin toplanmasıyla ortak donelere ulaşabilme amacı güden “Kullanım Sürecinde Değerlendirme” yöntemi ile gerçekleştirilmesi beklenmektedir. “Kullanım Sürecinde Değerlendirme genel olarak, kullanılan yapıların kullanıcı ihtiyaçları ve kurumsal amaçlarla ne derece buluştuğunu sistematik olarak

değerlendirme sürecidir” (Lackney, 2001). Bir başka tanımla; Kullanım Sürecinde Değerlendirme, geliştirilen metodoloji kapsamında; görüşme, gözlem, ve yapılan anketler ile birlikte kullanıcılar için tasarlanan yapıyı çevreyi doğru olarak keşfetme sürecidir. Bu keşfetme ile birlikte, mevcut yapı sorunlarının çözümü için geri besleme kaynağı olarak görülmektedir. Yapılan alan çalışması sonucunda, elde edilen veriler SPSS programına aktarılarak, analiz edilecek ve değerlendirilecektir.

1.4 ARKA PLAN / LİERATÜR ANALİZİ

Altınoluk (1998), “Binaların Yeniden Kullanımı” isimli çalışmasında, zemin ve zaman koşulları içerisinde araştırma amacına ve mekânına uygun olarak İstanbul'daki eski yapılara ne tür bir çağdaş işlev verilebileceğini, binanın önceki işlevinin neler olduğunu, mevcut işlevin nasıl geliştirilebileceğini saptamaya çalışmıştır. Bu kaynak, işlevsel olarak eskimiş ya da orijinal işlevini kaybetmiş binaların yeniden işlevlendirilmesinde kullanılabilecek bir yöntem önerisidir.

Araz (1990), K.T.Ü. kampüsü, eğitim binaları fiziksel değişimi üzerine bir inceleme (1976-1990) adlı Yüksek Lisans Tez çalışmasında; yükseköğretim yapılarında oluşan değişimler, değişimlere neden olan faktörler ve değişimlerin bina fiziksel yapısına yansımaları araştırılmış ve bu unsurlar Karadeniz Teknik Üniversitesi kampüsü eğitim birimlerinde yapılan çalışma ile örneklenmiştir.

Türeyen (2002), Yükseköğretim kurumları-kampüsler adlı kitabındaki çalışmanın ana hatlarını yedi bölüm kapsamında belirlemiştir. Birinci bölümünü yükseköğretim kavramı ve kurumlarının dünya genelindeki ve Türkiye özelindeki gelişimi oluşturmuştur. İkinci bölümde Türkiye’de yükseköğretim kurumlarının gelişiminde yasal gelişmelerin rolü ele alınmıştır. Üçüncü bölümde Türkiye’de üniversitelerin ve üniversite kampüslerinin yer seçimine ilişkin temel ölçütlerle ilgili görüş ve ilkelerin bir taraması yapılmıştır. Dördüncü bölümde üniversitelerde gereksinim programlaması ile ilgili bazı görüşler dile getirilmiştir. Beşinci bölümde kampüs yerleşim biçimlenmelerine ilişkin çeşitli yaklaşım ve uygulamalar incelenmiştir. Altıncı bölümde kampüs tasarımına ilişkin esaslarla ilgili öneriler yeniden formüle edilmiş ve yedinci bölümde müellifin kampüs yerleşim planları ile ilgili bazı uygulamaları örneklenmiştir.

Dober (1964), “Campus Planning” konulu araştırmasında; yerleşke yerleşim modellerinden, alan kullanımlarından bahsetmiş ve Dünya’daki üniversite

yerleşkelerinden örnekler vermiştir. Araştırmasında ayrıca üniversitelerdeki gelişme ve büyümeleri, fiziksel büyüme ölçeklerine göre:

- i. Yeniden düzenlemek,
- ii. Eklentiler yapmak,
- iii. Yeni yapılar yapmak,
- iv. Yeni kullanım alanları sağlamak,
- v. Uydu kampüsler kurmak,
- vi. Yeni kampüsler kurmak şeklinde altı kategoride değerlendirilmiştir.

Kuyrukçu (2012), “Kampüslerde Fiziksel Değişim Üzerine Bir Araştırma: Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü Örneği” tez çalışmasında; üniversite kampüslerinde süreç içinde oluşan değişimler, değişimlere neden olan faktörler ve değişimlerin kampüsün organizasyonel yapısına ve bina fiziksel yapısına yansması araştırılmış ve bütün bu unsurlar Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü'nde ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesi'nde yapılan gözlem ve tespit çalışması ile örneklenip değerlendirilmiştir. Bu değişimlerin bina içinde sirkülasyon alanlarının daralmasına neden olduğu ve fakültede eğitim-öğretim gören öğrenci sayısının artmasının fiziksel olarak bina kabuğuna yansıdığı ve projeye aykırı blokların eklenmesine neden olduğu tespit edilmiştir.

Kocabıyık (2014), “Yeniden İşlevlendirilme Kavramı Ve Bu Kapsamda İTÜ Taşkışla Binasının İncelenmesi Örneği” tez çalışmasında; 1847 yılında temeli atılarak başlayan yapının serüveni, Tıbbiye Mektebi maksadıyla düşünülmüş, daha sonra kışla olarak kullanılmış ardından İTÜ merkez Binası ve Mühendis - Mimarlık Fakültesi'ne tahsis edilmiştir. Binanın fiziksel yapısının işlevinden daha uzun ömürlü olmasından doğan ve halen aktif olarak kullanımından kaynaklı fonksiyonel isteklerdeki değişiklikler sebebiyle yeniden işlevlendirme geçirmiştir. Yapılan araştırmanın kapsamı ise fakülte dönüşümü ve bundan sonraki dönemlerde görülen yeni adaptasyonların tespiti ve karşılaştırılmasıdır. Araştırma; restorasyon teknikleri, yeniden işlevlendirme kavramı ve kuralları, Taşkışla'nın tarihi,yapının özgün mimarisi, yeni mekânsal kurguların anlatılması ve birbirleri ile karşılaştırılması biçiminde hazırlanmış

2. YÜKSEKÖĞRETİM KAMPÜSLERİ

Üniversite kavramı, Latince ‘‘universitas’tan (bütün, hep, hepsi)’’ batı dillerine, Cumhuriyet’in kuruluşuyla birlikte, Fransızca ‘‘ üniversite’den (toplum bütününe açık, bütün bilgilerin öğretildiği kurum)’’ ise dilimize geçmiştir (Sönmezler,2003:9). Osmanlıca ‘‘külliye (küll / bütün), universal (genel), universas (toplucu) kelimelerinin türevi olan universitas sözcüğü, bağımsız tüzel kişiliklere sahip ve ortak çıkarları olan kişiler topluluğu (lonca)’’ anlamına gelmektedir. (Sönmezler,1995).

Günümüzde ise üniversite kavramı, bünyesinde, farklı konularda, en güçlü seviyede araştırma ve öğretimin yapıldığı fakülte, yüksekokul ve enstitüleri bünyesinde barındıran, araştırmacıları ödüllendirme ve derecelendirme yetkisine sahip **yükseköğretim kurumu** anlamındadır. Üniversite kavramı aynı zamanda binaları, üyeleri ve çalışanları da içine almaktadır (Ak,2007).

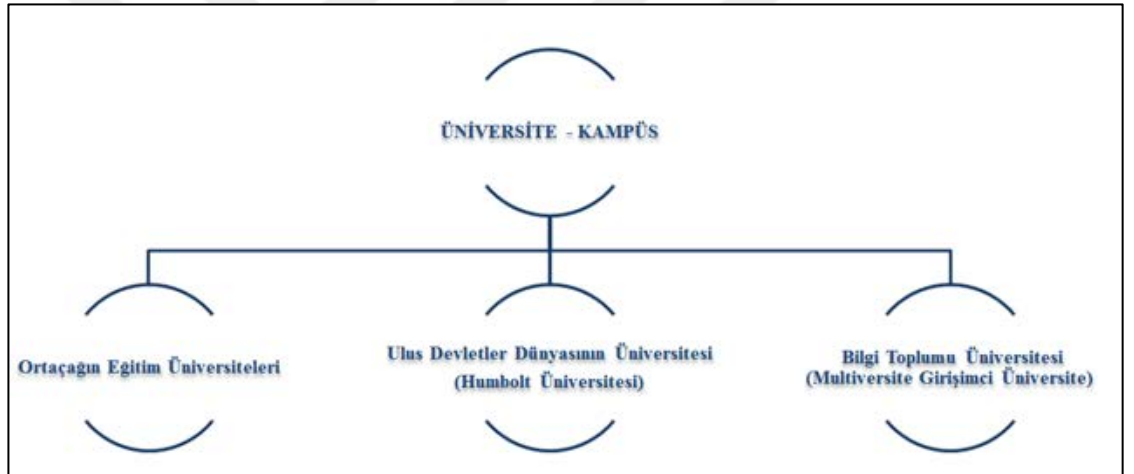
Derman (1990), üniversitenin dört işlevinden söz etmektedir. Bu işlevler; ‘‘bilim dalının öğretilmesi, tartışılması, araştırılması ve elde edilen bulguların’’ yayınlanmasıdır. Erçevik (2008) ise, yükseköğretim kurumlarının amaçlarının çeşitlenebilir olduğunu söyleyerek, en temel amacının ‘‘kültür, değer ve ideoloji’’ olarak tanımlamaktadır. Yükseköğretim kurumları farklı birçok bileşeni bünyesinde barındıran bir bütün olmak ile birlikte, yaratıcılık ve yenilikçiliğin odak noktasıdır.

Bir toplumun geleceğinin hazırlandığı karşılıklı bilgi alışverişi ve çeşitli sosyal aktivitelerin yapıldığı mekânlar **yükseköğretim kampüsü** olarak tanımlanmaktadır (Öner,1999). Sönmezler (1995) , ‘‘18. yüzyılın ikinci yarısında, Amerika’da Princeton Üniversitesi için kullanıldığı’’ tahmin edilen **kampüs** sözcüğünü, Türeyen (2002), ‘‘esas işlevleri eğitim, öğretim, araştırma ve uygulama olan, kullanıcıları için gerekli yaşam koşullarını (barınma, eğlence, alışveriş, spor, sağlık vb.) sağlayan akademik köy’’ olarak tanımlamaktadır.

2.1 ÜNİVERSİTE KAMPÜSLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Yeni düşünce normları geliştirerek topluma aktaran yükseköğretim kurumları, çeşitli şekillerde ve farklı nedenlerle, değişen ve gelişen şartlara bağlı olarak biçimlenmektedir. Tarih boyunca eğitim sisteminin en üst seviyesinde yer alan yükseköğretim kurumları; “öğretmenler” ile “öğrencilerin” birliği anlamına gelen, “**ünivesitas magistrorum et scholarium**” olarak adlandırılan ve uğraşları bilim alanlarını kapsayan grubun yaşadığı bir yer olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde ise yükseköğretim kurumu, “**bilimlerin birliği**” (univesitas literarum) anlamındadır (Kortan,1981,s.1).

Şekil 2.1: Tarihsel Süreç İçerisinde Üniversite Kampüs Gösterim Şeması

Tarihsel süreç içerisinde dönemlere göre değişen düşünce normları; yükseköğretim kurumlarının devrin koşullarına göre farklı modeller ile açıklanmaktadır. Yükseköğretim paradigmasının gelişimi; “Ortaçağın Kilise Merkezli Üniversitesi, Ulus Devletler Dünyasının Üniversitesi (Humbolt Üniversitesi) ve Bilgi Toplumu Üniversitesi (Multiversite, Girişimci Üniversite) olarak üç farklı üniversite yapısının ortaya çıkışı ve birbirine dönüşü üzerinde durularak tanımlanmaktadır (Arap Kavili, 2010; Çağlayandereli ve Güleş, 2013). Bu bağlamda; önceleri belli bir sınıfa eğitim ve öğretim misyonunu üstlenen üniversite kurumları; devletlerin kurulması ile birlikte, ulus - inşa sürecinde milli bilincin uyandırılmasında bir araç; daha sonrasında ise bilim

ekonomisinin hâkim olduğu, bilginin ürüne dönüştürülmesine kaynak sağlayan bir amaç olarak kullanılmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının ilk kurulduğu yıllara bakıldığında; Doğu ve Batı medeniyetlerinde dini nitelikli birer eğitim yapısı bağlamında, devletin verdiği kiliselerde yapılmaya başlanarak; farklı toplumsal, siyasi ve ekonomik amaçlara göre evrilerek, günümüz modernizasyon yapısına ulaşmaktadır. Üniversite kavramının ne zaman ve nerede başladığı ile ilgili farklı görüşler bulunmak ile birlikte; ilk olarak yükseköğretim köklerinin Eflatun'un Academia'sına, Aristo'nun Lyceum'una dayandığıdır. Bunun yanı sıra; öğrenim ve öğretimin ilk olarak hukuk eğitimi üzerinde; M.S. II. ve III. yüzyıllarda Roma'da başladığı söylenmektedir. Bir başka görüşe göre ise, modern üniversite kavramını ve modern yükseköğretim kurumlarını; X. ve XI. yüzyıllarında İtalya'da kurulan ve skolastik eğitim veren Bologna, Paris ve Oxford Üniversiteleri'nin başlattığı ileri sürülmektedir (Bilgin 2006, s. 61).

Şekil 2.2: Bologna Üniversitesi, Paris Üniversitesi ve Oxford Üniversitesi

Kaynak: <http://www.ox.ac.uk> (9,02.2019).

Ortaçağ’ da genel olarak kiliseye bağılı çevrede yer alan üniversite kampüslerinde öğrenciler manastır hayatı yaşayarak, eğitim hayatlarını sürdürmüşlerdir. XVI. yüzyılda, İngiltere’deki üniversitelerde uygulanan orta avlulu plan şeması, ileride ortaya çıkacak olan Amerikan Kampüs planlamasına çıkış noktası olması bakımından önemli bir örnektir. Bu dönemin orta avlulu kampüs tasarımına baktığımızda, planın bir kenarı açık bırakılarak bu yaka, anıtsal bir giriş kapısıyla dışarıya bağlanmaktadır. Bu kapsamda ele alındığında; Avrupa üniversite binaları, kampüs kavramını ilk olarak ortaya çıkaran yapı kompleksleri durumundadır (Ayvacı 2009, s. 15). Yükseköğretim kampüs yapısının, bir avlunun etrafında sıralanan binaların yenilenmesi ile Oxford ve Cambridge Üniversiteleri kurularak; “Oxbridge Üniversite” tipi ile ortaya çıktığı söylenmektedir. Verilen eğitim paralelinde bilgilerin burjuva sınıfı içinde kalmasına duyulan tepki sonucu diğeri bir tip olarak ‘Redbrick Üniversite’ tipi olarak bilinen üniversiteler kurulmuştur (Kortan,1981,s6). Bu yapılar Oxford ve Cambridge’ e karşı olup, endüstri çağında tuğladan yapılmış üniversite kampüsleridir.

Şekil 2.3: Oxford Üniversitesi ve Redbrick Üniversitesi

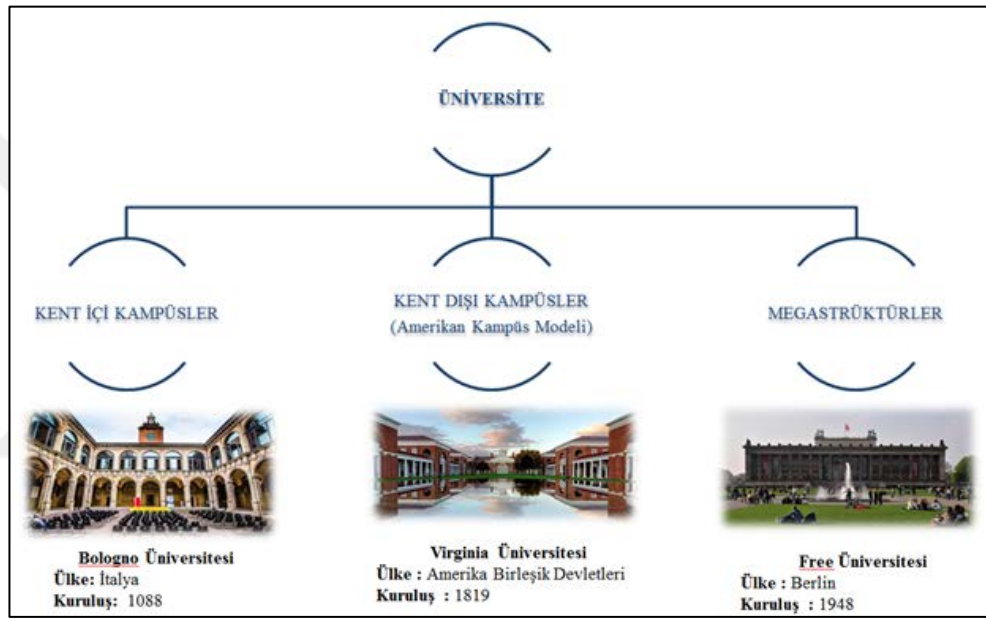

Kaynak: <http://www.ox.ac.uk> (9,02.2019).

Yükseköğretim olgusu, ortaçağda esas olarak eğitim - öğretim işlevi üzerine biçimlenirken, XVII. yüzyıla kadar odak nokta olan Hristiyanlıktan çağdaş deneysel bilimlere yönelik evrensel ideolojiye geçişin yaşanması ve modern uygarlık anlayışının olgunlaşması ile birlikte başlatılan modernizasyon projesine uygun olarak araştırma spekülasyonlarına odaklanmıştır (Sabour, 2005). Sanayi Devrimi’nin etkisi altında şekillenen XVIII. yüzyıl, yükseköğretim kurumlarının başlangıçta bu oluşuma dâhil olmamalarına rağmen, süreç içinde endüstri toplumunun üniversiteleri kendi imajı

çerçevesinde modern yerleşkeler, teknik okul ve araştırma merkezleri şekline evrilmesine sahne olmuştur (Perkin, 2007).Yükseköğretim kurumları; eğitim paradigmalarında, ekonomik ve sosyo - politik bağlamdaki değişmelere göre üç temel tipolojide kategorize edilegelmiştir; bunlar: “ **Kent içi kampüsler, Kent dışı kampüsler (Amerikan tipi yerleşke kampüsleri ve Megastrüktürler**” olmak üzere ayrılmaktadır. (Turner, 1987 ; Davis 1990; Hashimhony and Haina 2006).

Şekil 2.4: Yükseköğretim kampüs tipolojisi gösterim şeması

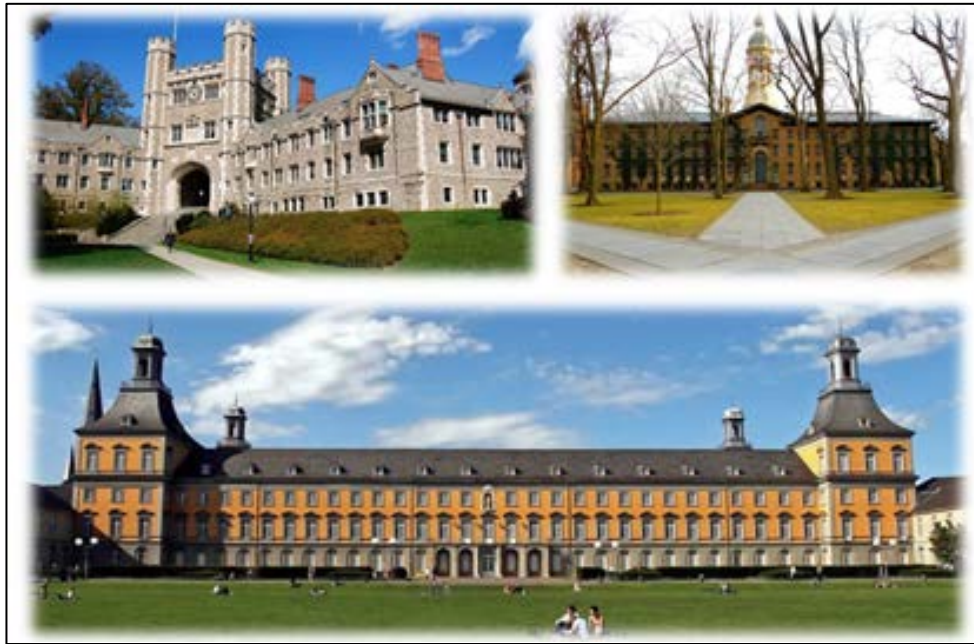

Başlangıçta kent içinde tek yapı olarak kurulan üniversite kampüsleri, gereksinimlerin artması doğrultusunda mevcut yapı çevresine yeni kampüs binaları eklenmesiyle genişlemeye başlamıştır (Çınar,1998). Kentsel doku içerisinde gelişerek, kampüs açık alanlarını sınırlandırmadan, şehrin kullanımına açık bırakılarak sokakların adeta bir kampüsün bir parçası olarak kullanılan üniversite tipi olarak bilinen kent içi kent “**kent üniversitesi**” olarak tanımlanmaktadır. (Turner,1990). Yeni yapı tasarımı ya da mevcut yapı stokunun dönüştürülmesiyle, yapı adası ölçeğinde oluşan yükseköğretim yerleşimleri kent içi kampüsler olarak tanımlanmaktadır (Erçevik ve Önal, 2016). Verilen bilgiler ışığında; ilk üniversite yapılarının kent içinde kuruldukları görülmektedir. Ancak bu yerleşkelerin dışarıdan izole bir şekilde manastır yapılarına benzer nitelikte oldukları

da dikkat çekmektedir. (Sönmezler 2003, s. 37). Bunun nedeni, o dönemde farklı görüşe sahip öğretmen ve öğrencilerin, kendilerini dış tehditlere yönelik koruma istekleridir.

Amerika Birleşik Devletlerinde ise üniversite kampüslerinin ilk kurulduğu yıllara bakıldığında; bu yerleşkelerinin öncülüğünü 1813 yılında Thomas Jefferson tarafından; Roma çağının “Castrum”larından (kamplarından) esinlenerek; “bir ortak düzen üzerinde tekrarlanan üniteler ve bunların gelişmesi düşünülerek, temel fikrin bozulmayacağı bir bütün teşkili” amacıyla Virginia Üniversiteleri ile Charlottesville’de sergilediği söylenmektedir (Aydemir 1975, akt., Kuyrukçu 2012, s. 17, Kortan ,1981). Özellikle yeni üniversitelerin kent dışında diğer binalardan bağımsız yeni yerleşkelerin oluşturulması fikriyle oluşan Amerikan Kampüs modeli; imkânlar, yatırımlar ve akademik hedefler doğrultusunda uygulanan bir model durumuna gelmiştir (Ayvacı 2009, s. 17). Bu bağlamda, “**kent dışı kampüs**” kavramı ilk olarak şehir dışında, geniş bir park içinde 1746 yılında kurulmuş olan Princeton Üniversitesi için kullanıldığı bilinmektedir. 1878’de tasarlanmış olan Strasbourg’daki Kaiser-Wilhelm Üniversitesi kent dışı kampüs anlayışının ilk örneklerindendir. Bu örneklerin yanı sıra, Roma (1933-1936) ve Londra (1930-1965) gibi önemli şehirlerde üniversiteler; kentin dışında yeniden planlanarak, düzenlenmiştir (Kortan 1981; Şen, 1987, akt., Kuyrukçu 2012, s. 17).

Şekil 2.5: Princeton Üniversitesi ve Kaiser-Wilhelm Üniversitesi

Kaynak: <http://www.princeton.edu> (13,02.2019).

Tarihsel bakış açısı kapsamında incelendiğinde üniversite kampüslerinin, lokasyonlarına ve kent ile olan ilişkilerine göre kent içi ve kent dışı olmak üzere ikiye ayrıldığı görülmektedir. İlk üniversite binaları ulaşım, konaklama, altyapı, iletişim, şehirleşme gibi unsurların da etkisiyle öğrencilerin daha kolay ulaşacağı konumlar ile birleştirilmiş, bu kapsamda yükseköğretim yerleşkeleri kent içinde yeni kampüslerin inşası veya mevcut yapıların kullanımı ile eğitim vermeye başlamıştır. Son araştırmalar ise üniversitelerin son dönemlerde ağırlık kazanan inovasyon, teknoloji transferi, bilgi yaratma ve sunma; çevreye katkı gibi bilgi temelli faaliyetlere odaklanarak, kampüs yapılarının konumunun bu yönde şekil bulduğunu savunmaktadır (Sürmeli, 2008: 15). Bu bağlamda, kent içi üniversite yerleşkelerine bakıldığında, bu yapıların; kentin strüktürüne daha açık, kentle birlikte gelişen; kenti geliştiren ve kentin bir parçası olarak inşa edildiği görülmektedir.

Kent dışı üniversite yerleşkelerine bakıldığında ise kampüslerin; fonksiyonları eğitim-öğretim, araştırma ve uygulama olan, kullanıcıları için gerekli yaşam koşullarını (barınma, eğlence, alışveriş, spor, sağlık, ve rekreasyon alanlar) sağlayan, kendi kendine yeterli üniversite kentleri olarak tanımlanmaktadır (Türeyen 2002). Keleş'e göre, yükseköğretim topluluğunun, bir tüketiciler grubu olarak, kentte ve kent bölgesinde yarattığı talep, gereksinim duyduğu çeşitli hizmetlerin arzını özendirir, kente getirilen sosyo-kültürel canlılık; üniversite ile kent arasındaki ilişkilerin etkisidir (Keleş, 1972, s.30). Bu bağlamda; kozmopolit öğrenci şehri olarak bilinen Württemberg eyaletinde bulunan Heidelberg, kent içi üniversitelerin ön planda bulunduğu önemli bir yer olarak bilinmektedir. Üniversite hayatının yoğun ve canlı olarak yaşandığı bu şehirde, Almanya'nın en eski yükseköğretim kurumu olarak bilinen, kuruluşu ise 1386 yılında olup, Paris eğitim anlayışına göre şekillenerek açılan Heidelberg Üniversitesi örnek olarak gösterilmektedir.

Şekil 2.6: Heidelberg Üniversitesi

Kaynak: <http://www.heidelberg.edu/> (18,02.2019).

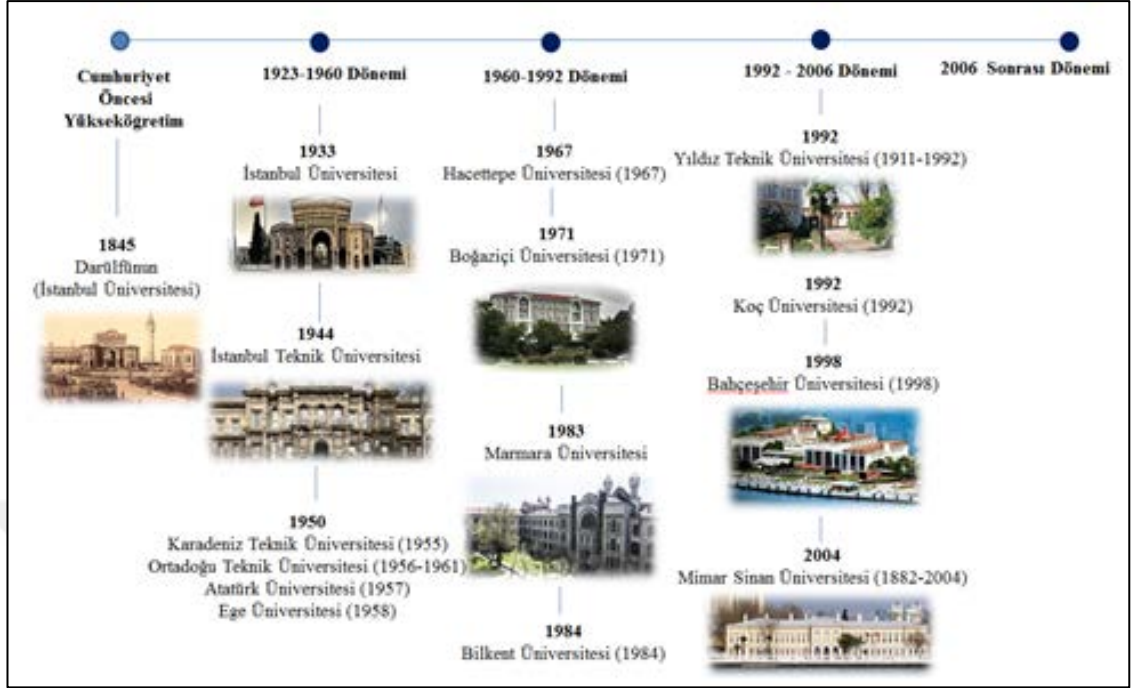
Türkiye’de de, Cumhuriyetin ilanıyla birlikte eğitime verilen önem artmış, bu nedenle devlet eliyle çeşitli üniversiteler açma yoluna gidilmiştir. Dönem şartları göz önünde bulundurulduğunda, kurulan yeni üniversite yapılarında, ulaşım, şehirleşme, nüfus gibi faktörler kapsamında, şehirleşme ve nüfus yoğunluğunun nispeten daha az olduğu kent içi yerleşim merkezleri seçilmiştir. Yükseköğretim kurumları, bilgi üretme ve nitelikli bireyler yetiştirmenin yanı sıra bulundukları kentlerin sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimine de büyük katkıda bulunmaktadır (Çağlayandereli ve Güleş, 2013: 728). Bir üniversitenin kurulması, kentin gelişmesine ve değişmesine ortam hazırlayabilmektedir. Bu bağlamda kentleşme ve kentlileşme süreci hız kazanmakta, kent sadece ekonomik anlamda değil, sosyal ve kültürel anlamda da değişime uğramaktadır (Sargın, 2006: 191).

Türkiye Cumhuriyeti öncesinde kurulan öğretim kurumlarının bir kısmı bugünkü üniversitelere temel oluşturduğu bilinmek ile birlikte; sözü edilen kuruluşların günümüze kadar yükseköğrenim işlevini sürdürerek, eğitim hayatına devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda 1865 yılında modern bir öğretim kurumu olarak eğitime başlayan Darülfünun, cumhuriyetin ilanı ile birlikte İsviçreli Prof. Albert Malche tarafından yazılan raporun ardından lağvedilerek; yerine ise bu dönemin ilk yükseköğretim kurumu olarak bilinen, İstanbul Üniversitesi 18 Kasım 1933’te kurulmuştur (YÖK,2005, S.20-21). Bir başka örnek ise 1882 de Ressam Osman Hamdi Bey tarafından Sanayi-i Nefise Mektebi adıyla kurulan öğretim kurumunun, 2004 yılında çıkarılan kararname ile yükseköğretim yerleşkesine dönüştürülerek; Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi adını aldığı

bilinmektedir. Bu örneklerin yanı sıra, 1911 de Kondüktör Mekteb-i Âlisi adıyla kurulan, daha sonra ise yeniden yapılandırılarak; 1992 de Yıldız Teknik Üniversitesi adını alması ile yükseköğrenim hayatına devam ettiği bilinmektedir (YÖK,2005). 1944 ‘te ise Yüksek Mühendis Mektebinin re-organize edilmesi ile birlikte İstanbul Teknik Üniversitesi kurulmuş, bu durumu ise 1946’ da daha önceden kurulmuş olan yüksekokul, fakülte ve enstitülerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan Ankara Üniversitesi izlemiştir (Türeyen, 2002).

Türkiye Cumhuriyeti’nde ilk kampüs tasarımı ise 1950’li yıllarda yapılmıştır. İlk olarak, Trabzon’da 1955 yılında kurulmuş olan Karadeniz Teknik Üniversitesi’nin ardından, 1956 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi eğitime başlamıştır. 1957 yılında Atatürk Üniversitesi yerleşkesi bir kampüs olarak inşa edilmiş ve bu kampüsü 1958 yılında İzmir’de kurulan Ege Üniversitesi takip etmiştir. Eğitime başlamış olan, Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nin bugün ki yerleşim planı 1961 yılında ulusal proje yarışması sonucu ile elde edilmiştir. Karadeniz Teknik Üniversitesi’nin ise 1963 yılında bir kampüs yerleşimi planlanmıştır. 1967 yılında ise “Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü” yapılmıştır. Verilen örnekler Türkiye’deki ilk kampüs yerleşkeleridir. Kampüs yapılaşması sonraki yıllarda da devam edilmiş ve günümüzde de devam edilmektedir(Sözen 1984, akt., Kuyrukçu 2012, s. 19). Yine 1970 yılında yükseköğretim kurumu niteliğinde inşa edilen bir başka yerleşke ise, İstanbul Teknik Üniversitesine ait Ayazağa Kampüsüdür. Bu yerleşke alanında fakülte binaları ile birlikte, öğrenci yurtları, rekreasyonel alanlar ve kütüphaneler dikkat çekmektedir. 1980’li yıllara kadar birçok kampüs tasarımı ve inşası yapılmıştır. Bu dönemde yeni vizyon düşüncesi ile üniversitelerin kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte kent dışında tasarlanması fikri ön plana çıkmış, bu kapsamda kampüs tasarımları yapılmıştır (Ayvacı 2009, s. 13).

Şekil 2.7: Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte kurulan yükseköğretim kurumları

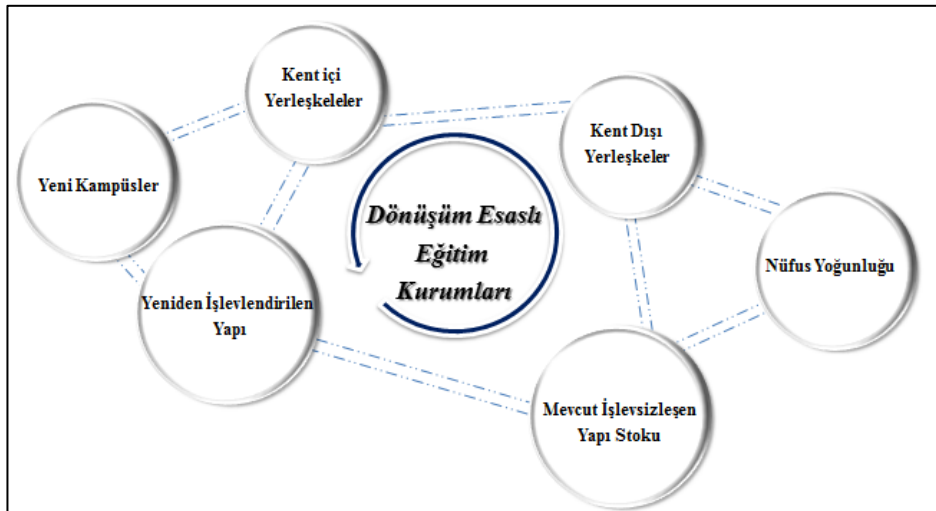

Farklı konjonktürlerde şekillenen yükseköğretim kampüsleri; var oldukları tarihten bu yana yer aldıkları kent ile fiziksel, sosyal, kültürel, çevresel ve ekonomik etkileşim içinde olduğu görülmektedir. Zaman içerisinde oluşan hızlı kentleşme, endüstrileşme, göçler, ekonomik ve teknolojik ilerlemeler, yükseköğretim kurumlarındaki büyüme odaklı organizasyon tartışmalarını beraberinde getirmektedir. Türeyen (2002) de yaptığı çalışmada, disiplinler arası ilişkilerin artması ve daha çok önem kazanması ile kent üniversitelerinin sıkışıklık ve arsa yetersizliği sorunlarına alternatif çözüm olarak; kent ile bir bütünleşme eyleminden bahsetmektedir. Ayrıca, yükseköğretim kurumlarına artan öğrenci talebi ve az sayı ile eğitime başlayan üniversite kontenjanlarının maksimum seviyeye çıkma konusu yeni kampüs binalarına ihtiyacına sebep olmaktadır. Yükseköğretim kurumlarındaki öğrenci ve öğretim görevlilerinin nüfus miktarındaki hızlı değişimleri, söz konusu olan üniversite yapılarında yeni mekân ihtiyacına veya mevcut mekânlarda kullanıcı gereksinimlerini karşılayabilecek donatı artışına neden olmaktadır (Araz, 1990).

2.2 DÖNÜŞÜM ESASLI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI

II. Dünya Savaşı sonrası Avrupa’da oluşan yapı stoku, endüstriyel alanlar, ağır sanayi, liman tesisleri ve kent parçaları işlevsiz kalmış yapılar olarak nitelendirilmektedir. “Kentsel gelişimin (urban development) yoğun olarak görüldüğü bu dönemde, kent merkezinde kalan çöküntü alanları kamu yararı odaklı kentsel iyileştirme (urban improvement) ve kentsel yenileme (urban renewal) projeleri için potansiyel alanlar oluşturulmuştur.” (Ataöv ve Osmay, 2007) Yaşanan savaşların etkisi ile birlikte, kentlerin sanayi ve üretim odaklı yerlerden, kamusal mekânlara doğru evrilme durumu söz konusudur. Bu bağlamda, işlevsel ömrünü tamamlayan fakat yapısal potansiyelini devam ettiren yapıların kullanıcı gereksinimlerine göre dönüştürülmesi ortaya çıkmaktadır. Altınoluk (1998) de “Binaların Yeniden Kullanımı” adlı çalışmada; yapma çevrenin bir kaynak olarak kullanılmasını, "yapıların fiziksel özelliklerinin işlevlerinden daha uzun ömürlü oldukları düşünülürse, işlevlerini sürdüren binalar için bile, her konudaki gelişmeler nedeniyle sorunlar olabilmektedir. O binaya ait işlevin tamamen değiştirilmesi ya da işlevin geliştirilmesi” nin önemini vurgulamaktadır. Söz edilen tüm konular dâhilinde, sanayi tesislerinin yer değiştirmesi ile kent yapısı içinde merkezde kalan atıl mekânların veya işlevini kaybetmiş fakat fiziksel ömrünü devam ettiren yapı stokunun yükseköğretim kampüs yapılarına tahsis edildiği görülmektedir. Bu durum; yükseköğretim kampüs paradigması olarak **dönüşüm esaslı eğitim kurumları** kavramını karşımıza çıkartmaktadır.

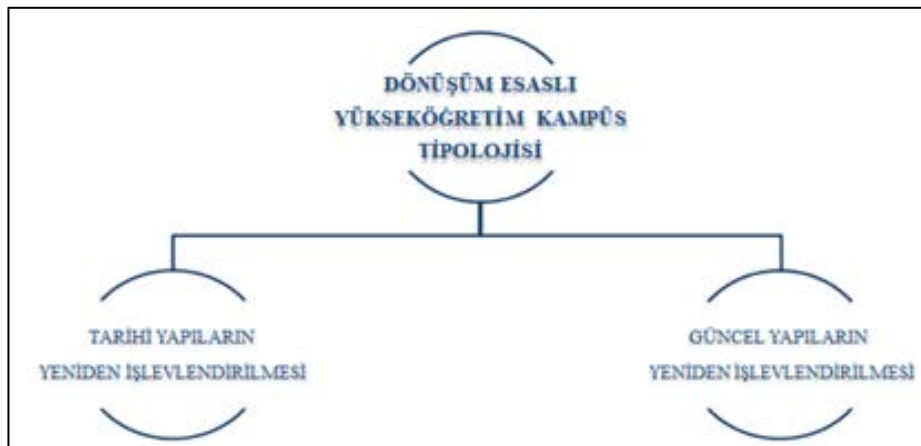
Şekil 2.8: Dönüşüm Esaslı Eğitim Kurumları Kavramı

2.2.1 Dönüşüm Esaslı Yükseköğretim Kampüs Tipolojisi

Dönüşüm esaslı eğitim kurumları, mimari projede temel bir değişikliğe gidilmeden, sadece iç mekân tasarımında dönüşüme gidilerek mevcut binanın eğitime uygun duruma getirilmesi fikrine dayalıdır. Bu bağlamda; özellikle İstanbul'daki yükseköğretim kampüslerinde; mevcut yapıların iç mekânlarında bir değişikliğe gidilerek farklı amaçla kullanılan binaların, üniversitelere dönüştürülmesi sıklıkla karşılaşılan bir durum niteliği taşımaktadır. Yapılara, toplumu etkileyici ve sonunda onları eğitici, onları yüceltici birer anlam kazandırmanın en etkin yolu onları: yaşayan birer varlık konumuna getirebilmektir. Hiç kuşku yoktur ki bu amaç, söz konusu yapıya işlevsel bir içerik kazandırmak, onu topluma yararlı kılmak, toplumun onda yaşamasını, çevrenin ondan yararlanmasını sağlamak olmalıdır.” (Altınoluk, 1998). Bu bağlamda, askeri kullanım amacıyla inşa edilen Taşkılla binası, iç mekânda dönüşüme gidilerek İstanbul Teknik Üniversitesinin bir kampüsü durumuna getirilmesi veya Yıldız Sarayı kompleksi kapsamında sarayın ve askeri otoritenin kullanımı için inşa edilen; günümüzde ise dönüştürülerek Yıldız Teknik Üniversitesinin kullanımına tahsis edilen Yıldız kampüsü binaları, bu kapsamda ele alınabilecek en eski örneklerdendir. Yine eski reji idaresi olarak kullanılan; bugün ise Kadir Has Üniversitesi olarak kullanılan Cibali Kampüsü ve eskiden elektrik santrali olarak kullanılan Silahtarağa yapısının işlevsiz kalarak daha sonradan Bilgi Üniversitesi olarak kullanılan Santral İstanbul Kampüsü günümüzde uygulanan **dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs** uygulamalarına örnektir. (Yazıcı 2015; Kuyrukçu 2012; Ayvacı 2009)

Şekil 2.9: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs tipolojisi şeması

2.2.1.1 Tarihi Yapıların Yeniden İşlevlendirilmesi

Günümüzde yaşanan değişim ve gelişen kentleşme ivmesinin sürekli artması; tarihi değeri olan yapıların yaşamlarını devam ettirebilmesi için işlev değişimine uğramak zorunda kalmasına yol açmaktadır. Kültürel miras olarak geçmişle ve gelecekle olan bağı temsil eden tarihi yapıları koruma yöntemlerinden en çok tercih edileni; yapıya yeni bir işlev verilmesidir. İşlev değişikliği, tarihi yapılarda çağdaş bir koruma anlayışı olarak görülmektedir (Ahunbay 2009: 97). Bir başka deyişle, fonksiyonunu barındıramadığı için bina yapısının boş kalması veya yıkılması; kültürel ve ekonomik sebeplerden dolayı tercih edilmemektedir. Özellikle 70'lerde gelişen kültürel miras bilinci, söz konusu olan bina yapılarının çağdaş bir koruma müdahalesi ile yok olmaktan kurtaran ve kentsel yaşama katılmasını sağlayan çalışmalardır (Yürekli,2004). Yeniden işlevlendirerek koruma kavramı, tarihi doku veya yapının asıl kimliğini koruyarak çağdaş yaşam gereksinimlerine göre yeniden modernizasyonudur. Bu bağlamda, binanın yaşamsal fonksiyonlarını yeni işlevine göre devam ettirdiği yönünde tanımlamaktadır.

a. Mecidiye Kışlası - İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla Binası

Taşkışla, Osmanlı İmparatorluğu'nun modernizasyonunu yansıtabilecek niteliklerle tıbbiye mektebi amacı ile inşa edilmek istenmiş, ilk işlev değişikliğini de henüz yapım aşamasındayken kışlaya çevrilme kararı ile yaşamıştır (Kocabıyık, 2014). W.J.Smith'in tasarımı ve hazırlıkları doğrultusunda 15 Ocak 1847'de hafriyat başlamış, ilk taş koyma töreni ise Padişah Abdülmecit'in katılımıyla 24 Şubat 1847'de yapılmıştır (Ağır,G.,Batur, A., 2011). Yapının özgün işlevinden çıkıp farklı bir fonksiyona dönüştürülmesi istendiğinden dolayı mevcut plan revize edilerek, yeni plana göre yapıda yeni mekânsal kurgular oluşturularak, ekler yapılmıştır (Ağır,G.,Batur, A., 2011).

Şekil 2.10: Taşkışla (Mecidiye Kışlası)

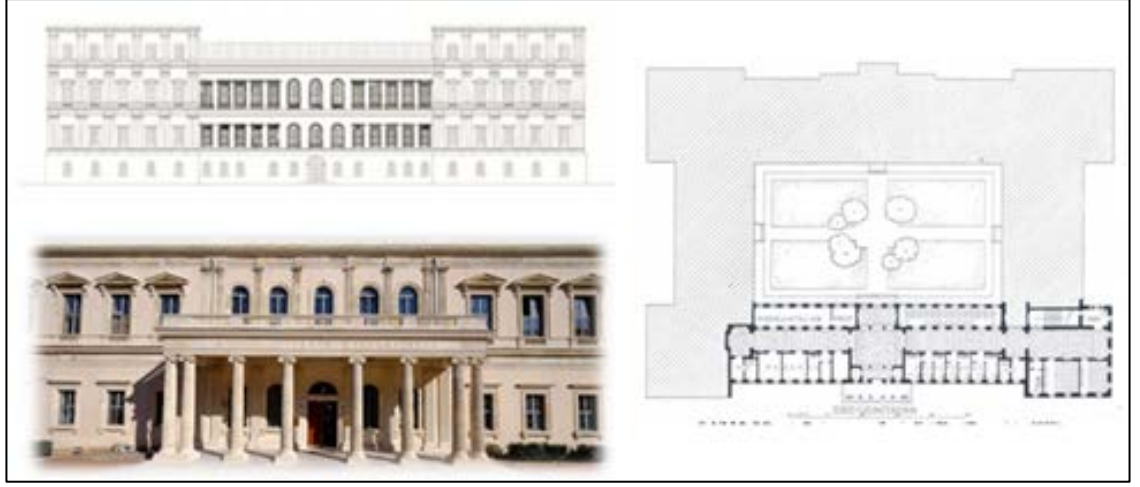
Kaynak: <http://www.taskisla.netarsivi> (1,03.2019).

1861 Kırım Savaşı sırasında Fransız askerlerine hastane olarak tahsis edilen Taşkışla, savaş sonrası kullanım dışı kalarak Sultan Abdülaziz döneminde restore edilmiştir. 1894 yılında yaşanan büyük deprem sonrası hasar alan yapı, R.D'Aranco tarafından restore edilerek; yıkılan yerlerin re-konstrüksiyon ve sağlamlaştırma yapıldığı ve kemerlerin değiştiği bilinmektedir (Kocabıyık, 2014). 31 Mart Vakası sonrası kışlayı ele geçirme operasyonu esnasında önemli ölçüde hasar gören yapının, tekrar onarıma gittiği bilinmektedir.

Taşkışla, inşa edildikten sonra ikinci büyük onarımını 1944 yılında yaşamış ve Prof. P. Bonatz ve Prof. E. Onat tarafından yeniden işlevlendirilme projesi hazırlanarak, İstanbul Teknik Üniversitesine tahsis edilmiştir (Kocabıyık, 2014). Bu durum ile üniversite kampüsü niteliği kazanan kışla yapısı, askeri görevini tamamlayarak yükseköğretim yerleşkesi olarak işlevine devam ettiği bilinmektedir.

Taşkışla, dikdörtgen planlı, orta avlulu, bodrum kat üzeri iki katlı bir yapıdır. Katlar birbirinden yatay silmelerle, bütün pencereler ise birer çift gömme ayakla ayrılmaktadır. İkinci kat pencerelerin, üçgen alınlıklar ile ayrılmaktadır. Yapının içine, batı cephesinin ortasında yer alan, sekiz sütunlu bir portikten girilmektedir. Bina yapısını oluşturan koridorların mekanlar ile artikülasyon halinde olduğu görülmektedir.

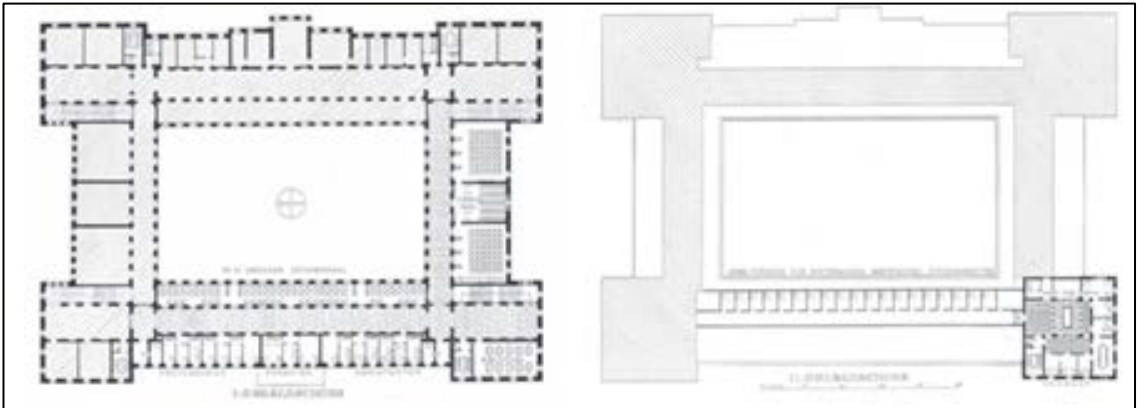
Şekil 2.11: P.Bonatz restorasyonu cephesi, zemin kat planı ve ön görünüşü

Kaynak: Braumeister,1950

Yürekli (2004) "Taşkışla'nın, kışladan üniversiteye çevrilme uygulamasının özellikle kültürel ve teknik açıdan uygun fonksiyon seçimi sebebiyle çok başarılı bir dönüştürme olduğu açıktır" şeklinde belirtmektedir. Prof. Emin Onat ve Prof. Paul Bonatz tarafından yapılan yenileme, binanın dış kabuğunda önemli bir değişiklik yapılmadan, kampüs olgusu ve öğrenci ihtiyacı göz önünde bulundurularak; yeni işlevi doğrultusunda planlandığı gözlemlenmektedir. Bu bağlamda, Daire-i Hümayun bölümünde bulunan ve yapının güneyinde bulunan dış merdiven kaldırıldığı; Doğu ve Batı kanatlarında koridorlar ortaya alındığı tespit edilmektedir (Kocabıyık, 2014).

Şekil 2.12: P.Bonatz restorasyonu 1. kat ve çatı kat planı

Kaynak: Braumeister,1950

Arremedento dergisinde yayınlanan, "P.Bonatz Türkiye'de 2" konulu yazıda Alexander (2011), Taşkışla yapısının yükseköğretim kampüsüne dönüştürülmesinden şu şekilde bahsetmektedir.

" 19. yüzyıl yapısı olan Taşkışla'yı mimarlık okuluna çevirecekti. Bonatz öğrencilerine tasarımlarının Türk toprağına ve köklerine dayanması gerektiğini öğretiyordu. Kendi deyişine göre, öğrenciler Heimat geleneğini öğrenmeliydiler. İklimin, göreneklerin, adetlerin, malzemenin ve tekniğin sonucu olan bir gelenek. P.Bonatz öğrencilerinin İTÜ'de tasarladığı projeler bu ağır, anıtsal estetiğin göstergelerini taşımaktaydılar. Eksenel simetri taş kaplı cepheler ve tanınmış tarihsel 26 üslupların ötesinde motifler. Bonatz böylece bazı Türk elemanları eklemek suretiyle Stuttgart'ta uyguladığı teknik okul pedagojisini İstanbul Teknik Üniversitesi'nde tekrarlıyordu; fakat bu eğitim felsefesi aslında İstanbul'da Güzel Sanatlar Akademisi'nde Eldem tarafından uygulanmakta olandan çok da farklı değildi" (Alexander,2011).

Şekil: 2.13: 1970 dönemi Batı ve Güney cephesi kemerler

Kaynak: Ferhan Yürekli Arşivi (8.3.2019)

Taşkışla binasının inşa sürecinden bugüne kadar, değişik işlev verilmesi konusunda fikir ve uygulamalar bilinmektedir. Bu bağlamda, 1986 yılında yükseköğretim yerleşkesinin, otele dönüştürülme fikrinin ortaya çıkması ile yapının yeni fonksiyonunun adaptasyonu tartışılarak, Ferhan Yürekli ve Hülya Yürekli tarafından “ Binalarda fonksiyon değiştirme ve Taşkışla” başlığı altında yeniden işlevlendirmenin sınırları ve etkileri belirtilmektedir (Yürekli,F.,Yürekli,H.,2004).

Şekil 2.14: İTÜ Taşkışla binasının yeniden işlevlendirilmesiyle ilgili çıkan haberler görseli (1986-1987)

Kaynak: <http://www.arkitera.com/haber/152926/> (08.03.2019)

İstanbul Teknik Üniversitesi Ayazağa Kampüsü 'nde Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nin taşınması karşılığında bu değerli kültür varlığı otele çevirilmek istenerek, yapının mülkiyetinin üniversite bünyesinde olmaması, dönem hükümetinin İstanbul Teknik Üniversitesi üzerinde baskı kurmasına sebep olmuş, daha sonra ise yapılmak istenen otel projesi uygulaması kısmen yürürlüğe girmiştir. Bu bağlamda, yapılan itirazlar sonucu alınan mahkeme kararı ile yürütme durdurulmuş, Taşkışla yükseköğretim yapısı olarak işlevine devam ettiği bilinmektedir (Kocabıyık, 2014).

Şekil 2.15: İTÜ Taşkışla binasının yeniden işlevlendirilmesi ile ilgili çıkan haberler görseli (1986-1987)

Kaynak: <http://www.arkitera.com/haber/15926/kazanilan-bir-kent-mucadelesi--taskisla> [08, 03, 2019]

Eğitim seviyesinin gelişmesi ve genç nüfusun artması ile yükseköğrenim gören öğrenci sayısındaki çoğalma, Taşkışla'da yeni işlev ihtiyaçları ile paralellik göstermiştir. 1970 döneminde mimar ve aynı zamanda İTÜ öğretim üyesi olan Nezih Elden, yeniden işlevlendirme ilkeleri bağlamında; ilave öğretim derslikleri, atölyeler, konferans salonu gibi mekânlar kurgulayarak; yapının özgün özelliklerini göz önünde bulundurarak; ihtiyaçlara göre kampüs içi eklemeler yaptığı bilinmektedir(Kocabıyık, 2014). Dönüşüm esaslı yükseköğretim yerleşkesi olan Taşkışla; günümüzde üniversite kampüsü işlevine devam etmektedir.

Şekil 2.16: İTÜ Taşkışla binası

Kaynak: <http://www.degisti.com/index.php/archives/13313>[11, 03, 2019] .

Davutpaşa Kışlası – Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Kampüsü

Davutpaşa Kışlası'nın bulunduğu alandaki askeri yerleşimin Bizans dönemine kadar uzandığı bilinmekle birlikte; bölgenin askeri ve saray törenlerine hizmet eden konumda olup, aynı zamanda askerin konaklamasına hizmet veren bir yapı olduğu söylenmektedir. Bu işlevlerin Osmanlı Döneminde de devam ettiği, ancak XV. yüzyılda sadece saray ve askeri törenlere hizmet veren bir alan olarak kullanılmıştır. Davutpaşa Kışlası asıl işlevine ise II. Mahmud (1808-1839) Döneminde Yeniçeri Ocağı'nı tamamen ortadan kaldırarak, yerine oluşturduğu Asakir-i Mansure-i Muhammediye adlı orduya kışla olarak kullanılması ile ulaştığı bilinmektedir (YTU, 2011).

Şekil 2.17: Davutpaşa Kışlası

Kaynak : <http://yildiz-teknik.blogspot.com/2013/08/davutpasa-kslas-tarihimekanlar.html> [11, 03, 2019] .

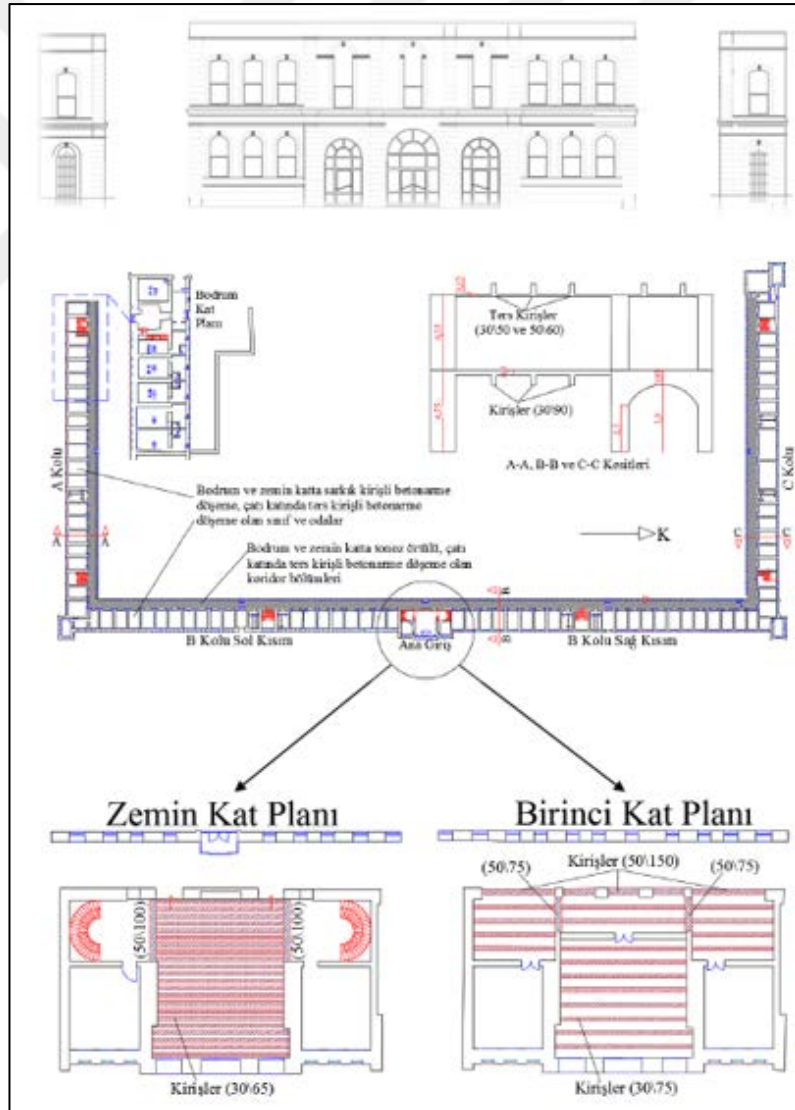
Şekil 2.18: Osmanlı süvarilerinin kışla önündeki talimleri

Kaynak: Çiftçi, 2004

Mimarı ‘ Kırkor Amira Balyan ‘ olduğu bilinen yapının, 1826-1827 yılında başlanan inşaatı 1831-1832’ de tamamlanmıştır (Çiftçi,2004). Büyük bir orta avluya sahip olan kışla, dikdörtgen şeklinde yığma kâgır olarak inşa edilmiştir. Yapı 186,9 x 363,94 m, orta avlusu ise 147,48 x 323,94 m boyutundadır. Kışla yapısının geneli 2 katlı olup, sadece A kolu olarak gösterilen Güney kanadında arazi eğimi nedeniyle kısmi bir bodrum kat yapılmıştır (Gani,2017). Yapının doğu kanadında biri asıl giriş olmak üzere 3 ayrı girişi, kuzey ve güney kanatlarında yan girişleri vardır. Kışlanın özgün planı orta avluya bakan koridor ve koridora açılan mekânlardan oluşmaktadır.

Şekil 2.19: Davutpaşa kışlası plan – kesit çizim

Kaynak: Gani,2017

Kışla'nın bir başka işlevi ise Balkan Savaşı sırasında onarılarak göçmenlerin barınması için kullanıldığı; I. Dünya Savaşı sırasında ise bir askeri hastane olarak açılıp 1920 yılında ise kapatıldığıdır. Tarihsel süreç içerisinde birçok işleve sahiplik yapan ve özgün işlevini kaybetmeden günümüze kadar ulaşan Davutpaşa Kışlası, Yıldız Teknik Üniversitesi mülkiyetine verilmesi (1999 yılında) ile askeri işlevini tamamlayarak, yükseköğretim kurumuna hizmet veren kışla yapıları arasına katılmıştır. Yeniden işlevlendirilme projesi ile yükseköğretim kurumuna tahsis edilen kışla yapısı, Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Fen-Edebiyat ve Eğitim Bilimleri fakültelerine hizmet vermektedir.

Şekil 2.20: Yıldız Teknik Üniversitesi cephe ve iç mekân görseli

Kaynak: <http://yildiz-teknik.blogspot.com/2013/08/davutpasa-kslas-tarihimekanlar.html> [19, 03, 2019] .

Taş malzemeler ve bazı yerlerde kullanılan tuğlalar ile yığma olarak inşa edilen tarihi yapı, çeşitli değişimler ve yeni yapılan mekânsal programlama ile günümüzdeki haline ulaşmıştır. İç mekân müdahalesi olarak; yükseköğretim kurumuna uygun mekânsal organizasyon yapılarak bazı pencere, kapı ve duvarlar kaldırılmıştır. Batı cephesinin

olduğu yerin bir bölümüne, 3 katlı betonarme bir bina yapılarak, fizik ve kimya laboratuvarları için öğrenci ve öğretim görevlilerinin kullanıma sunulmuştur. Daha önceden askeri otorite tarafından yatakhane olarak kullanılan odalar ise yeni yapılan mekân organizasyonu dâhilinde öğretim sınıfına dönüştürülmüştür. Yeniden işlevlendirilen yapı, onarım ve müdahaleler nedeniyle özgün mimari özelliklerini kısmen yitirmiştir. İşlevlendirilmeden önce tonoz örtülü olan koridorların kat döşemeleri betonarme olarak yenilenmiştir. Zemin katın tonoz örtülü koridor bölümleri ve daha sonradan inşa edilmiş olan betonarme döşemelerin bulunduğu koridorlar Şekil 2.20’ de de görüldüğü üzere belirli aralıklar ile konulan çelik gergiler ile desteklenmiştir.

Şekil 2.21: Zemin kat bölümü kiriş sistemi ve tonoz örtülü koridor

Kaynak: <http://yildiz-teknik.blogspot.com.tr> [19, 03, 2019] .

Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Yerleşkesi, **01-08-1990 tarih ve 2005 sayılı karar** ile korunması gerekli kültür varlığı olarak Maliye Hazinesi mülkiyetinin himayesi altındadır.

Şekil 2.22: Yıldız Teknik Üniversitesi

Kaynak: <http://yildiz-teknik.blogspot.com> [19, 03, 2019] .

Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası – Kadir Has Üniversitesi

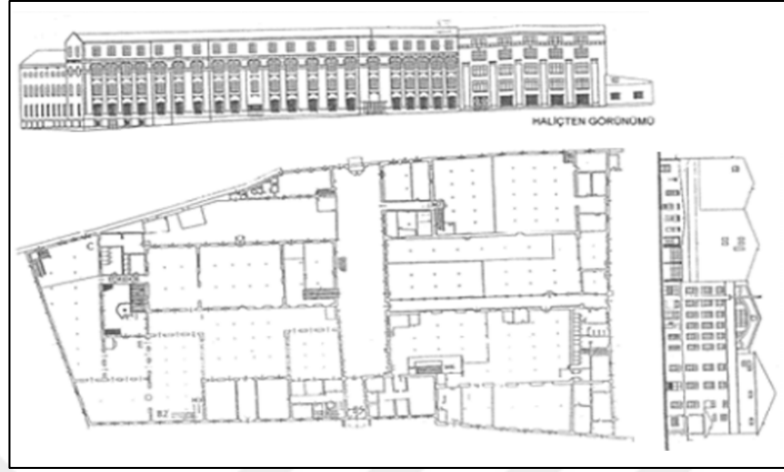
Tütün ve Sigara Fabrikası, İstanbul Suriçi Fatih Cibali Kadir Has Caddesi'ne cepheli olarak 1884 yılında, Alexandre Vallauray ve Hovsep Aznavur'un tasarımıyla Osmanlı Reji idaresi tarafından inşa edilmiştir. Fabrika avlu ya da geçitlerle birbirine bağlanan birkaç yapıdan oluşmakla birlikte, çatı örgüsündeki özgün Marsilya tipi kiremitlerin, pik döküm kolonların ve döşemelerde kullanılan çelik putreller ile neo - klasik bir yapı olarak tanımlanmaktadır (Alper, 2004).

Şekil 2.23: Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası

Kaynak: Alman Arkeoloji Enstitüsü Fotoğraf-Harita Arşivi [11, 03, 2019] .

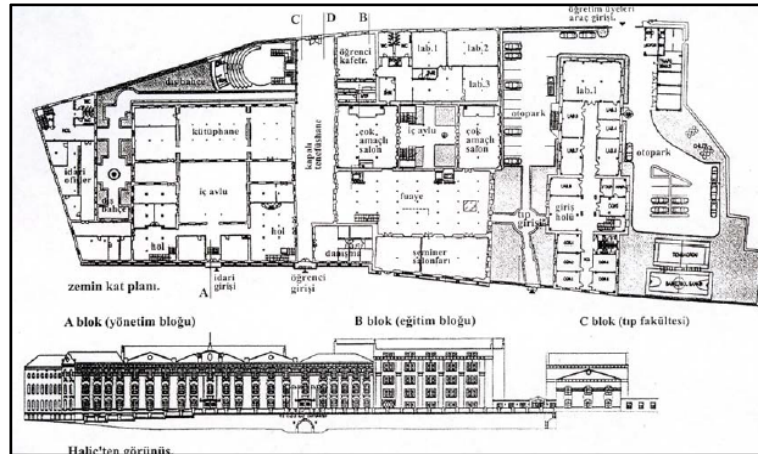
Şekil 2.24: Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası’nın rölövesi, plan ve görünüş

Kaynak: Mimar M. Alper [04, 04, 2019] .

Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası, Maltepe Sigara Fabrikası’nın hizmet vermeye başlamasıyla 1995 yılında boşaltılarak özgün işlevini yitirmiştir. Yapı 1997 yılında yükseköğretim kurumu olarak değerlendirmek üzere Kadir Has Vakfına tahsis edilmiştir. 1998 yılında yeniden işlevlendirilme ilkeleri göz önünde bulundurularak, projelendirilme çalışmalarına başlanmıştır. Yüksek Mimar Mehmet Alper tarafından planlanan iç mekân kurgusu; yeni işlevine ise 2002 yılında, dönüşüm esaslı yükseköğretim yerleşkesi niteliğinde “Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü” adıyla kullanıma açılmıştır (Alper,2004).

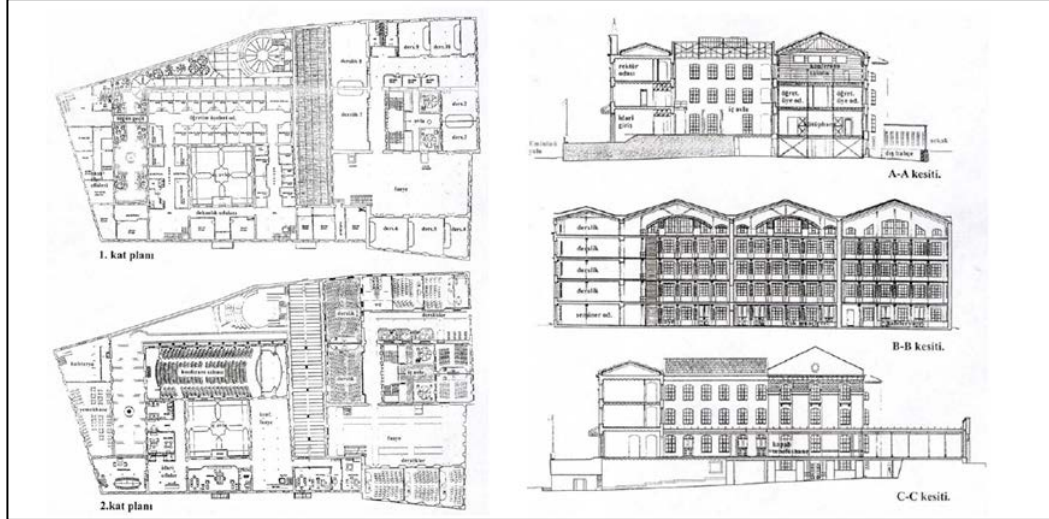
Şekil 2.25: Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü zemin kat planı ve kesiti

Kaynak: Erdinç, 2002.

Cibali ve Tütün Fabrikasının yeniden işlevlendirilmesinde, mevcut kabuğun yıkılmadan korunarak en az müdahale ile yeni getirilen fonksiyonun gereksinimlerinin karşılandığı bir arkitektonik sonucu ortaya çıkan mimari dilin yüceltilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, yapının orijinal kimliğinin taşıdığı strüktür dikkate alınarak; bölümlenme yapılmıştır ve bazı niteliksiz eklerin kaldırılması esas alınmıştır. (Alper,2004). A-B ve C blokları olmak üzere üç ana bloktan oluşan kampüs yapısının yeniden işlevlendirilme sırasında yapılan müdahalelerden bazıları ; ‘ ‘ A ve D bloğun zemin döşemeleri kaldırılarak, yapının özgün işlevine getirilmiş ve buna bağlı olarak A bloğun bodrum cephesi ortaya çıkartılma amacına ulaşılmıştır. Saydam çatı örtülerinin eklendiği orta avludaki eklerin kaldırılması ile öğrenci sirkülasyonu için daha geniş mekânlar elde edilmiştir. Fabrikanın ilk yapıları ve en eski alanları olan ‘kütüphane’ ve ‘konferans salonu’ korunarak; taşıyıcı sistemi ahşaptan - çelik strüktüre dönüştürülmüştür’ olarak tanımlanmaktadır. (Alper,2004).

Şekil 2.26: Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü 1. ve 2. kat planı ve kesitleri

Kaynak: Erdiç, 2002.

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan kampüs yapısının içinde gerekli tüm mekânlar gruplandırılarak yerleştirilmiş, fonksiyonlara uygun mekânsal kurgu katlar arasında istenilen şekilde amacına ulaştığı bilinmektedir. Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü, Haliç’e bakan cephesi ve yeni işlevinin yarattığı değer ile kamusal ifadesini sürdürmektedir.

Şekil 2.27: Kadir Has Üniversitesi Cibali Merkez Kampüsü

Kaynak: Erdinç, 2002.

Silahtarağa Elektrik Fabrikası – Bilgi Üniversitesi Santral İstanbul Kampüsü

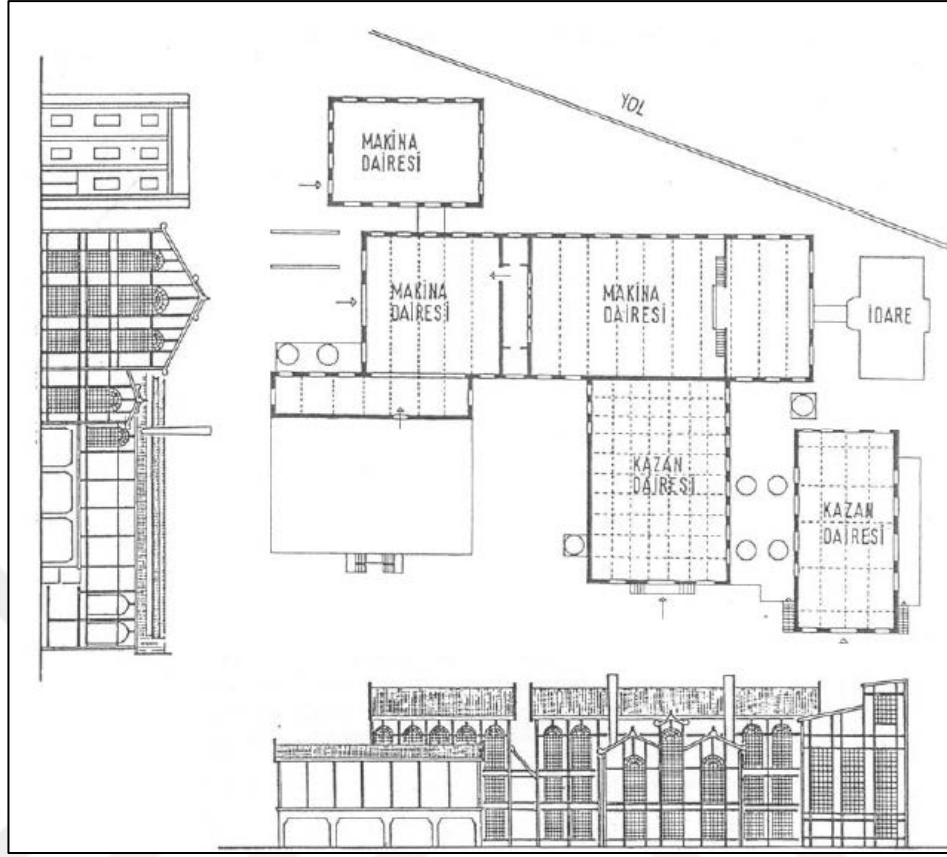
Silahtarağa Elektrik Santrali yerleşkesi 1910 – 1950 yılları arasında oluşumunu tamamlayan; 118.000 m² bir alan içinde kurulu, modern bir sanayi yerleşkesidir (Aksoy, 2007:2). Sanayi yerleşkesinin tasarımı Terziyan Efendi veya Mimar Terzaki tarafından yapıldığı bilinmektedir (Cengizkan,2000).

Şekil 2.28: Silahtarağa Elektrik Fabrikası

Kaynak: TEK Arşivi, 2019

Şekil 2.29: Silahtarağa Elektrik Fabrikası'nın planı ve görünüşü

Kaynak: TEK Arşivi, 2019

Silahtarağa Elektrik Santrali, orijinalinde dört kazan dairesinden oluşan üretim birimleri, tarak şeklinde tasarlandığı söylenmektedir. Santral yerleşkesinin cephesi 3 sıra pencere dizisinden oluşmaktadır. Oluşturulan pencere sisteminin de metal olması yapının bütünüyle uyumlu olduğunu göstermektedir. Cephede metal konstrüksiyon olduğu gibi sergilenmektedir. Yapının iç ölçüleri 20x25 m, dış ölçüleri ise 20,24x25,32 m; saçak iç yüksekliği zeminden itibaren 19,92 metre olduğu bilinmektedir. (Kıraç ve Öteken,1995).

Şekil 2.30: Silahtarağa elektrik fabrikası 1 ve 2 numaralı makine dairesi

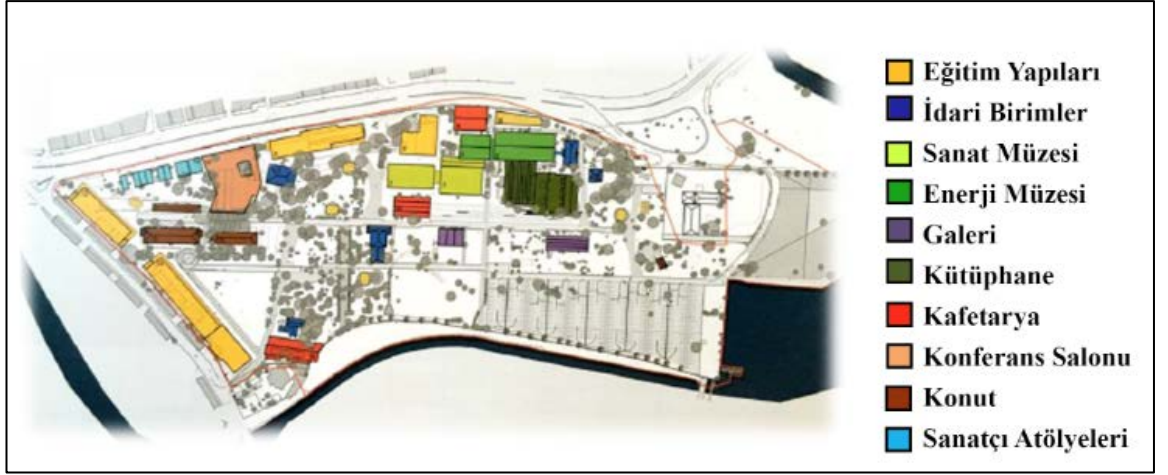

Kaynak: www.santralistanbul.org [12, 04, 2019] .

Türkiye'nin ikinci büyük elektrik santrali olan Silahtarağa; Ambarlı Elektrik Santrali'nin açılması ile 1980'lerde önemini yitirmiştir. Kirlenen ve ısınan Alibeyköy deresinden soğutma suyu temin edilemez hale geldiğinden ve tesislerin çok eskimesinden dolayı; 1983 yılında Silahtarağa'nın üretimi zorunlu olarak durdurulmuştur (Aksoy,2007.16). İstanbul'un en eski endüstri bölgesinde olan Silahtarağa elektrik santrali; 2004 yılında yükseköğretim kurumuna eğitim verecek şekilde; yeniden işlevlendirilerek Bilgi Üniversitesine tahsis edilmiştir. Yapılan dönüştürülme projesi ile işlevini tamamlamış bir sanayi yapısının, gerekli ortam ve normlar dâhilinde kimliği oluşturularak; eğitim ve öğretime kazandırılması hedeflenmiştir. Söz edilen projenin konsept tasarımı Emre Arolat (EAA), Nevzat Sayın (NSMH), İhsan Bilgin (İstanbul Bilgi Üniversitesi) tarafından yapılmıştır. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Santral İstanbul yerleşkesinin sahip olduğu konum Arolat (2007) tarafından şöyle anlatılmaktadır:

“Yerleşmenin dağılımı zaten yapılaşmaya elverişsiz olan arazinin zemin kesitindeki farklılıklara göre kurgulanmış, bir başka deyişle bina kümeleri arazinin yapılaşmaya görece elverişli yerlerinde konumlanmıştı. Dolayısıyla bu bölgelerde konumlanmayı sürdürmek zaman içinde önemli bir cazibe odağı halini almış peyzaj devralmak kadar, yeni binaların yapımını kolaylaştırmak bakımından da önem taşıyordu. Dolayısıyla dönüşüm projesinin yer seçim kararlarında kurallarla ihlaller arasında salındığı saptanan eski izler bazen daha hassas (örneğin yıkılmış kazan dairelerinin yerine yapılan Çağdaş Sanat Merkezi), bazen de daha açık uçlu (örneğin geç dönem konut ve atölyelerinin yerini alan eğitim binaları) tutumlarla sürdürülmüş oldu”

Şekil 2.31: Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü vaziyet planı

Kaynak: Yılmaz, 2011

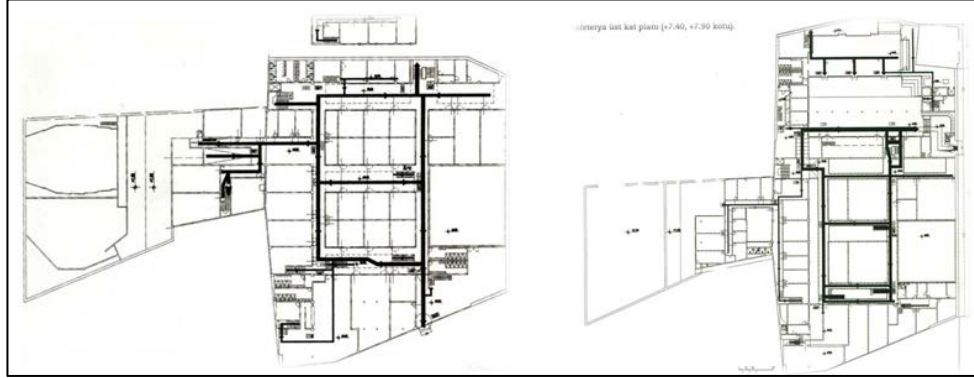
Yapılan proje bağlamında; kullanım dışı kalan sanayi tesisinin, yeni bir işlev ile modern yapılar eklenerek yükseköğretim kampüsüne dönüştürülmesi; geçmiş ile gelecek arasında etkileşimli bir mimari dile sahip olduğunu göstermektedir. Yapının yeni tasarımı yapılırken; sahip olduğu strüktürel ve işlevsel özellikleri yeni işlevi deneyimleyen kullanıcılar tarafından hissedilmesi asıl amaç olarak izlendiği bilinmektedir.

Şekil 2.32: Santral İstanbul Kampüsü, tarihi yapı ve yeni yapı birlikteliği

Kaynak: <https://www.bilgi.edu.tr/tr/yasam/kampusler/#santralistanbul-8> [13, 04, 2019]

Şekil 2.33: İstanbul Bilgi Üniversitesi'ne dönüşüm sonrası zemin kat ve kafeterya kat planı

Kaynak: Özdemir,2001

Kurgulanan iç mekân organizasyonu bağlamında; öğretim derslikleri ve büroların (öğrenci işleri, revir ve benzeri bölümler) hangar bölümüne konumlandırılırken, yerleşkenin arka kısmında yer alan otoparkta ise iki konferans salonu planlanmıştır. Kampüse giriş bölümünde ise gün ışığı alacak şekilde tasarlanan avlunun sol tarafında öğretim dersliklerine geçiş, güvenlik ve kitap satış bölümleri, sağ tarafında ise avluya bütünleşmiş kafeterya, kulüp odaları ve internet kafe yerleştirilmiştir (Özdemir,2001). Santral İstanbul yerleşkesine yeni eklenen modern eğitim yapılarında planlanan teraslar, galeri boşlukları ve değişken mekân yükseklikleri ile derinlik sağlanmıştır.

Şekil 2.34: Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü galeri boşluğu ve merdiven ilişkisi

Kaynak: <https://www.bilgi.edu.tr/tr/yasam/kampusler/#santralistanbul-8> [13, 04, 2019].

Santral İstanbul Yerleşkesinin 115.000 metrekairelik bir alanda konumlanması; bu bağlamda düşünülen, kampüs içi açık mekân organizasyonu ile kullanıcılar arasındaki etkileşim ve esneklik göz önünde bulundurularak; kurgulanmıştır. Kent içi yükseköğretim kampüsü olan Santral İstanbul örneğinin, yapı çerçevesinde açık, içindekini dışa vuran bir anlayışla ele alınması ve binanın var olan bütün fiziksel olanaklarından en üst düzeyde yararlanılması söz konusudur. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü olan Santral İstanbul örneği, disiplinler arası çağdaş bir yaklaşım ile tasarlanarak; kamusal işlevine günümüzde devam etmektedir.

Şekil 2.35: Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü

Kaynak: <https://www.bilgi.edu.tr/tr/yasam/kampusler/#santralistanbul-8> [13, 04, 2019] .

2.2.1.2 Güncel Yapıların Yeniden İşlevlendirilmesi

Koşulların, değer yargılarının ve birçok unsurun hızla değiştiği günümüz toplumunda, zaman boyutu içerisinde değişen ihtiyaçlar ile mekânsal gereklilikler farklılaşmakta ve bu bağlamda bulunduğumuz yapılar çevre yeni düzenlemelere maruz kalmaktadır. Alyvard (1979) Koruma ve Rehabilitasyon, İngiliz Tarihi Yapıları adlı çalışmada, yapma çevrenin kullanılmasının; “mevcut binaların korunması bir lüks değil, en önemli mal varlıklarımızdan birinin iyi yönetiminin, başlıca kaynaklarımızdan birinin tutumluca kullanımıdır ve yalnızca tarihsel binaların değil tüm yapma çevrenin bir kaynak olarak kullanılması” gerekliliğini vurgulamaktadır.

Son yıllarda kentlerde yoğun nüfus artışı sonucunda terkedilmiş veya kullanılmayan atıl mekânların yeniden işlevlendirilmesi üzerinde dönüşüm projeleri gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda; işlevsel ömürlerini tamamlamış, fakat yapısal ömürlerini devam ettiren birçok işlevsiz binanın yeniden kullanımı konusu söz konusudur. Yeniden kullanım

kavramı, hem kentlerin hem de toplumların ihtiyaçları doğrultusunda yeni bir oluşum yerine eskiyi korumak ve yeniden değerlendirme kavramı ile binaların kullanım ömürlerini artırmak olarak tanımlanmaktadır. Yeniden kullanımın doğru yapılması, sosyo-kültürel açıdan binanın yaşamını etkilerken, bulunduğu yeri ve dokusunu güzelleştirip, binanın yeni kullanıcılarının mekândaki konforunun artması ve kullanıcıların memnuniyeti de yapılan çalışmanın başarısının anlaşılmasını sağlamaktadır (D. Aydın, & Ş. Okuyucu, 2009). İşlevini kaybeden yapının yeniden kullanıma sunulması önemli bir mimari müdahale olarak tanımlanmaktadır.

Ankara Yükseliş Koleji – TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversite Kampüsü

Yükseliş Koleji, 1986 da Ankara Söğütözü’nde kurularak; ortaöğretim bağlamında hizmet vermeye başladığı bilinmektedir. 45.000 metrekare kapalı alana sahip olan eğitim kurumu, bünyesinde birden çok laboratuvarın yanında özel uygulama derslikleri, spor alanları gibi işlevleri bulundurmaktadır. Kurucusu olan Hacı Ali Demirel’in yaşadığı ekonomik kriz sonucu 1999 yılında kullanım dışı kalan ortaöğretim yapısı, yeniden işlevlendirilmek üzere 2002 yılında TOBB tarafından satın alınarak, A Tasarım Mimarlık Ofisi aracılığı ile tasarlandığı bilinmektedir. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü olan yapı 2004-2005 eğitim yılında hizmet vermeye başlamıştır (Selçuk,2016).

Şekil 2.36: Yükseliş Koleji eğitim yapısının görünümü

Kaynak: Selçuk,2016

Kullanım dışı kalan eğitim yapısının modern bir yükseköğretim yerleşkesine dönüştürülmesi birkaç aşama ile birlikte gerçekleştirilerek, yeni işlevi için hizmet etmesi planlanmıştır. Yeni yapılan iç mekân kurgusu modülerlik ve esneklik bağlamında, kampüs nitelikleri doğrultusunda planlanmıştır. Eski işlevinde eğitim kurumu olması

sebebiyle yapının plan şemasına büyük oranda sadık kalınarak, kampüs yaşamına uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, gerekli olan bölümlerde yeni eklemeler yapılarak öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Dönüşüm projesi plan sürecinde, öğretim dersliklerinin ve akademisyen kadronun ofislerinin yer aldığı bölümlerde ortaya çıkan deprem perdeleri, sözü edilen mekânların oluşturulmasında belirleyici faktör olduğu söylenmektedir. Bu bağlamda, belirli bir sistem dâhilinde yerleştirilen perdeler, kurgulanan alan büyüklükleri ve sayılarının belirlenmesinde etkili olduğu bilinmektedir (Selçuk,2016).

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü olan TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversite yerleşkesi, eski işlevinin de eğitim kurumu olması nedeniyle çok fazla mekânsal müdahaleye gidilmeden, tasarımcılar tarafından kampüs içi organizasyon planlanmıştır. Söz konusu olan dönüşüm projesinde; yeni kurulan bir üniversite yerleşkesinin kimliğini topluma yansıtabilmek odak nokta olmuştur. Bu durumun yanı sıra, kampüs içi yeşil alanların çoğaltılarak, öğrencilerin açık alan ihtiyaçları karşılanmak hedeflenmiştir. “Bahçede kısmi olarak sert ve yeşil zemin kompozisyonuna önem verilmiştir. Mevcut bahçe asfaltı tamamen kaldırılarak, öğrencilere bahçe atmosferini yaşatacak derecede ağaçlandırma ve yeşillendirme yapılmıştır.” (Selçuk, 2006) TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi kampüsünün konumlandırıldığı yapı, işlevini dönüşüm esaslı yükseköğretim yerleşkesi olarak devam ettirmektedir.

Şekil 2.37: Yükseliş Koleji eğitim yapısının iç mekân görselleri

Kaynak: <https://www.etu.edu.tr/tr> [14, 04, 2019] .

Şekil 2.38: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversite yapısının kat planları ve kesitleri

Kaynak: Selçuk,2016

Şekil 2.39: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Kampüsü

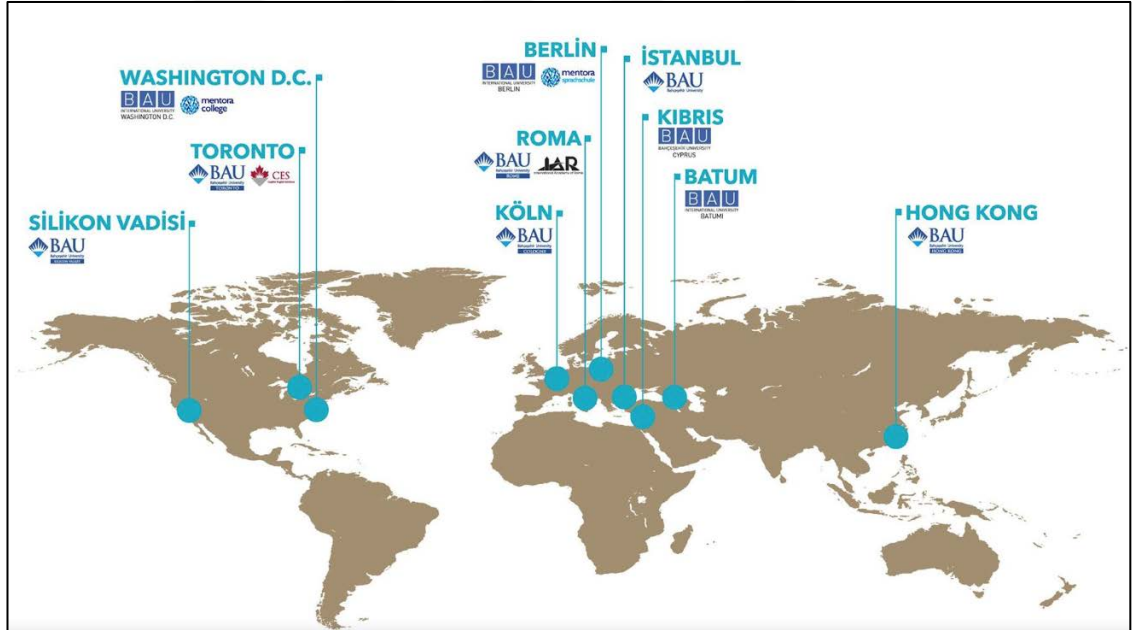
Kaynak: <https://www.etu.edu.tr/tr> [14, 04, 2019] .

3. BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

3.1 KURUM KİMLİĞİ

1998 yılında Türkiye'nin ilk vakıf üniversitelerinden biri olarak kurulan Bahçeşehir Üniversitesi, "İstanbul'un kalbinde bir dünya üniversitesi" sloganıyla eğitim hayatına devam etmekte olup, "Kampüsüm Dünya" anlayışı kapsamında; 2023 yılında dünyanın en iyi 500 üniversitesi sıralamasında olmayı amaçlamaktadır. 2017 yılında "Türkiye'nin Eğitimde En İyi Marka Ödülü" nı alan Bahçeşehir Üniversitesi, 2017 ve 2018 yıllarında "Eğitim Dalında Türkiye'nin 500 Büyük Hizmet İhracatçısı Büyük Ödülü" nı de almış, 2019 yılında ise Times Higher Education sıralamasında Türkiye'nin 13. dünyanın ise sayılı en iyi üniversitelerinden biri olduğu bilinmektedir.

Şekil 3.1: Bahçeşehir Üniversitesi'nin Dünya üzerinde bulunduğu konum haritası

Kaynak: <https://bauglobal.com/> [16, 04, 2019] .

Yükseköğretim kurumları; fonksiyonları, toplum ve farklı alanlar üzerindeki etkileri bağlamında oldukça etkili bir kurum olarak varlıklarını sürdürmektedirler. Bu kurumlar; nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi, teknoloji çağında bilgi üretimi, üretilen yeni olguların yayılması, uluslararası bilim ve kültürel iletişimin aktarılması; girişimci

bireylerin yetiştirilmesi ile teknolojik gelişimin ilerlemesi ve bu doğrultuda sosyal, ekonomik kalkınmaya destek sağlanması nedeniyle odak nokta olarak önem taşımaktadır(Yılmaz ve Kaynak, 2011). Başka bir deyişle toplumsal bir işlev olarak varlıklarını sürdüren bu kurumlar; niteliksel büyüme ve gelişme, kültürel kimlik oluşturma ve koruma gibi etkilerin yanında evrensel değerlere de yer vermesi ile bilinmektedir (UNESCO,2000). Bahçeşehir Üniversitesi (2019) resmi sitesinde kurumsal kimliğinden bahsederken; “ülkemizin ve insanlığın yaşam standartlarını yükseltecek bilginin üretilmesi, korunması ve yayılmasına yönelik araştırma ve geliştirmeyi; ülkemizin ve dünya insanların refah ve mutluluğunu artıracak öncü ve yenilikçi girişim ve çalışmalarda bulunabilecek eleştirel, yaratıcı ve girişimci insanlar yetiştirmeyi; ülkemizin, insanlarımızın, devlet, sanayi ve sivil toplum kuruluşlarının karşılaştığı sorunlara yaratıcı çözümlerle katkıda bulunmayı hedefleyen bir vakıf üniversitesi” olarak tanımlanmaktadır (Bahçeşehir Üniversitesi, 2019).

3.1.1 Tarihsel Gelişimi

Uğur Eğitim Kuruluşlarının bir parçası olarak İstanbul’un Bahçeşehir semtinde kurulan yükseköğretim yerleşkesi, 18.01.1998 tarihli ve 23234 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan haber bağlamında; **15.01.1998** yılında **2547** sayılı kanun kapsamında ek madde 47’ye göre, söz konusu olan üniversite yapısının vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip, “Bahçeşehir Üniversitesi” adıyla bir vakıf yükseköğretim kurumu olarak kurulmuştur (Bahçeşehir,2018). Kuruluşundan kısa bir süre sonra Şubat 1998 tarihinde, ABD San Diego Üniversitesiyle kapsamlı nitelikte bir akademik ve stratejik işbirliği protokolü imzalamıştır.

Yükseköğretim kurumu; ilk evrede Rektörlüğe bağlı olarak; İletişim, İşletme, Fen Edebiyat, Mühendislik Fakültelerinin yanı sıra Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu (Değişik 29.3.2001- 4633/4 maddesi ile Meslek Yüksek Okulu), Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüsü ile oluştuğu bilinmektedir. Bu kapsamda gelişen; **26.4.2000** tarih ve **2000/617** sayılı Bakanlar Kurulu hükmü ile üniversiteye bağlı Hukuk ve Mimarlık Fakülteleri’nin kurulması kararlaştırılmıştır. Bahçeşehir Üniversitesi Rektörlüğü’ne bağlı olarak , en son teknolojileri ile hazırlanmış donanımı, bilimsel araştırma ve etkinlikleri ile hızlı bir gelişim gösteren yükseköğretim kurumuna bu

bağlamda yeni bir açılım olarak; Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu kurulması kararlaştırılmıştır (Bahçeşehir,2018). Başka bir gelişme ise Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’nda **28.03.1983** tarihli ve **2809** sayılı **ek 47/e** maddesi ile de Tıp Fakültesi’nin kurulmasına, karar verildiği bilinmektedir (Bahçeşehir,2018).

1999-2000 eğitim ve öğretim yılında ilk öğrencilerini alan Bahçeşehir Üniversitesi, **2006-2007** akademik yılında, “İstanbul’un Kalbi” Beşiktaş kampüsüne (Güney Yerleşkesi) taşınmıştır. Geçmişleri, kuruluş amaçları, geleceğe dönük planları, işlevsel iç yapıları veya mali kaynakları, boyutları, bulundukları konumları, çevreleri, eğitim ve öğretim sistemleri, araştırma yapılanmaları veya toplum hizmetlerine katkıları gibi birçok etken üniversiteleri birbirinden farklı kılar (Çınar, 1998). Bahçeşehir Üniversite yapısı da her yükseköğretim kurumu gibi politik amaçları doğrultusunda bünyesinde bulundurduğu enstitüler ve fakülteler bağlamında biçimsel varlığını sürdürerek hem kent içi kampüsleri ile hem de uluslararası şehir yerleşkeleri ile odak nokta olarak varlığını sürdürmektedir.

Şekil 3.2: Bahçeşehir Üniversitesi Beşiktaş merkez (Güney) kampüs görünüşü

Kaynak: <https://bau.edu.tr/galeri> [16, 04, 2019] .

2007 yılında “Superbrands of Turkey” ödülünü alan üniversite, en prestijli yükseköğretim sıralama kuruluşu olan Times Higher Education’a göre dünyanın en iyi üniversitelerinden biri seçilmiştir. Listeye Türkiye’den 23 kuruluş dâhil olurken, Bahçeşehir Üniversitesi Türkiye’deki söz konusu olan yükseköğretim kurumları içinde uluslararası görünürlük

alanında 5., genel sıralamada ise 13. sıraya yerleştığı bilinmektedir. Tarihsel süreç içerisinde hızla değişen ve büyüyen üniversite yapısı; **25 Haziran 2008** de **26917** numaralı Resmî Gazete’ de yayımlanan **2008/13783** sayılı kararı ile Bahçeşehir Yükseköğretim Kurumuna bağlı Mimarlık Fakültesi’nin adının Mimarlık ve Tasarım Fakültesi olarak değiştirilmesi; İşletme Fakültesinin ise İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi olarak devam ettirilmesi Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılarak; **28.03.1983** tarihli ve **2809** sayılı kanunun ek 30 uncu maddesine göre duyurulduğu bilinmektedir (Bahçeşehir,2018).

2011 de ise Bahçeşehir Yükseköğretim Kurum Rektörlüğü’ne bağlı olarak; Eğitim Bilimleri Fakültesi ve Enstitüsü kurulması; M.E.B.’nin **21.11.2011** tarihli ve **23451** , **23452 sayılı** yazıları üzerine , **28.03.1983** tarihli ve **2809** sayılı Kanun’un ek **30 uncu maddesine** göre kurulmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda ‘**karar sayısı : 2011 /20506**’ da gelişen ; söz konusu olan Rektörlüğe bağlı olarak; Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Enstitüsü kurulması M.E.B.’nin **28.12.2011** tarihli **10163** sayılı yazısı üzerine **28.03.1983** tarihli ve **2809** sayılı Kanun’un ek **30 uncu maddesine** göre **10.01.2012** de kararlaştırıldığı bilinmektedir (Bahçeşehir,2017). Bu bağlamda gelişen; ‘**karar sayısı 2012/3620**’ Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu YÖK **03.01.2014** tarih ve **265** sayılı yazısıyla onaylanmış ve **13.03.2014** tarih ve **15322** Sayılı yazısıyla **MYO** bünyesinde bulunan beş program adı geçen yüksekokula aktarıldığı bilinmektedir (Bahçeşehir,2018).

Yükseköğretim kurumlarının bilgiyi aktarma misyonundan ziyade üretme amacına doğru evrilmesi ve bu bağlamda milli kalkınmayı hedeflemesi; söz konusu olan akademik sistemin bilimsel araştırma yaparak, uygulanabilir sonuçlara erişimi ile fonksiyonel durumunun devam ettirdiğini göstermektedir. Yükseköğretim yapısı bağlamında, gittikçe artan öğrenci nüfusu ve bu kişilerin farklı ihtiyaçlarının olması, bahsedilen sistemin amaçlarının kapsamını genişletse de; öncelikli olarak araştırma işlevini ön plana çıkartarak, şekillenmesini sağlamaktadır (Trow,2006). Bu kapsamda; yükseköğretim kurum yapılarının bir kolu olarak kurulan araştırma ve uygulama merkezleri; amaçları doğrultusunda toplumsal ihtiyaçları ve sorunları belirleme ve bu bağlamda çözüme ulaştırmaktadır. Bu çerçevede, **2547** sayılı ve **06.11.1981** tarihli Yükseköğretim Kanunu’nda üniversitelerin araştırma işlevi açıklanırken, bu fonksiyonu icra eden birimler enstitü, fakülte, yüksekokul, araştırma ve uygulama merkezleri olarak

sınıflandırılmıştır (Yükseköğretim Kurulu, 1981; 1982). Bu bağlamda; Yükseköğretim Kanunu'nun 3. Maddesinin bendinde uygulama ve araştırma merkezi “yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların yürütüm ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim - öğretim ve araştırmaların sürdürüldüğü bir üniversite kurumu” olarak tanımlanmıştır. Bu yasa çerçevesinde yayınlanan **17609** sayılı yönetmelikte Yükseköğretim Kurulu (YÖK)'nun izni ile üniversitelerde araştırma ve uygulama merkezlerinin kurulabileceğine hükmedildiği bilinmektedir (YÖK, 1981).

Tarihsel süreç içerisinde Bahçeşehir Üniversitesi; Araştırma ve Uygulama Merkezleri; Sosyal Sorumluluk Uygulama ve Araştırma Merkezi (**RG. 31.05.2013/ 28663**), Uluslararası Finansal Araştırmalar Merkezi (**RG 31.05.2013/28663**), Türk Boğazları Uygulama Ve Araştırma Merkezi (**RG.12.06.2013/28675**), Türkçe Ve Yabancı Diller Uygulama Ve Araştırma Merkezi (**RG.31.07.2013/28724**) ve Sağlıklı Yaşam Ve Fizyoterapi Uygulama Ve Araştırma Merkezi (**RG.11.08.2013/28732**) projeleri bağlamında çalışmalar 2013 yılında başlatılarak onayı alındığı bilinmektedir. Bu bağlamda **2015 yılında** gelişen ve onayı alınan Güvenlik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (**RG.27.08.2015 / 29458**) kuruluş aşamasındadır (Bahçeşehir,2017).

Bahçeşehir Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu Açılışı ise **10.09.2013** tarih ve **49156** sayılı yazı ile Yükseköğretim Kurumu tarafından onaylanarak; MEB **06.02.2014** tarih **544327** sayılı yazı ile kabul edilerek; **26.08.2014** tarih ve **29100** sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı bilinmektedir. Bahçeşehir Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi açılışı ise Yükseköğretim Kurulu tarafından **08.05.2013** tarih ve **23698** sayılı yazı ile onaylanarak; 06.02.2017 tarih ve 2017/9889 Sayılı kararı kapsamında **11.03.2017/30004** sayılı Resmi Gazete' de yayımlandığı bilinmektedir (Bahçeşehir,2018).

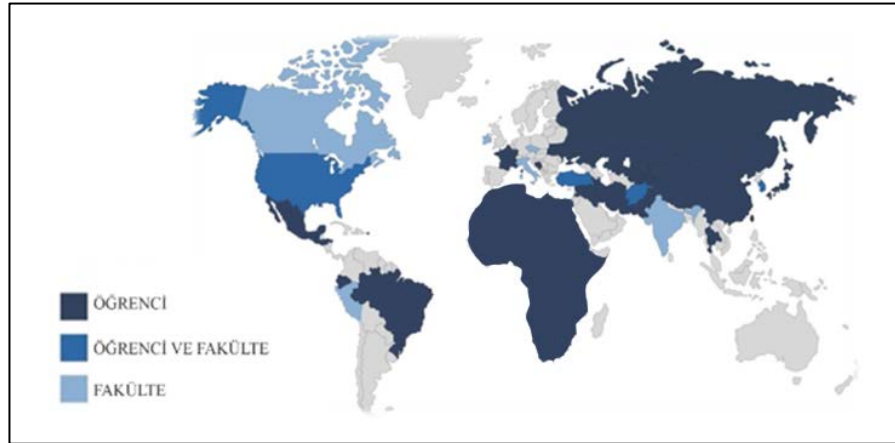
Bahçeşehir Üniversitesi **2018-2019** akademik yılı itibariyle; Hukuk, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler, İletişim, Mimarlık ve Tasarım, Mühendislik ve Doğa Bilimleri, Diş Hekimliği, Sağlık Bilimleri ve Tıp bölümleri olmak üzere 9 fakülte; bu bağlamda Eğitim Bilimleri, Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ve Sağlık Bilimleri olmak üzere 4 enstitü; Yabancı Diller Yüksek Okulu, Meslek Yüksek Okulu, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu olmak üzere 4 meslek yüksekokulu bünyesinde barındırmaktadır. Sosyal bilimler ve Fen Bilimleri enstitülerinde ise 47

yüksek lisans ve 10 doktora olmak üzere toplam 57 bölüm üzerine lisansüstü eğitimi vermektedir. Yine bünyesindeki Meslek Yüksek Okulu'nda iktisadi ve idari ile teknik programlar kapsamında 9 programda lisans öncesi eğitimi vermektedir.

3.1.2 Yapının Konumu ve Genel Özellikleri

Bahçeşehir Üniversitesi'nin, İstanbul'da Güney (Beşiktaş Meydan), Kuzey (Beşiktaş Yıldız Caddesi), Şişli Kampüsü, Galata ve Göztepe Kampüsü olmak üzere 5 kent içi yerleşkesi; Berlin (Almanya), Washington D.C. (ABD), Toronto (Kanada), Roma (İtalya), Hong Kong (Hong Kong), Silikon Vadisi (ABD), olmak üzere uluslararası şehirlerde 6 ve toplamda 11 yükseköğretim yerleşkesi bulunmaktadır. Yükseköğretim kampüsleri, sahip olduğu mekânsal çeşitlilik ve bütünlük açısından bir kentsel yerleşim, yaşayan bir kent, yirmi dört saat yaşayan bir üniversite ortamı, kullanıcıları için gerekli yaşam koşullarını sunan, kendi kendilerine yeterli akademik bir köy ya da akademik ideallerin fiziksel planlamaya yansımaları olarak da tanımlanmaktadır (Erkman 1990, Zengel 1998, Türeyen, 2002, Kavili 2007, Erçevik ve Önal 2011).

Şekil 3.3: Bahçeşehir Üniversitesi uluslararası fakülte ve öğrenci dağılımı haritası

Kaynak: <https://bauglobal.com/> [16, 04, 2019] .

Üniversite kampüslerinin yapısal konumu ve özellikleri kendi vizyon ve misyonu açısından oldukça önem taşımaktadır. Yükseköğretim kurumunun ne kadar alana yayıldığı, nerede yer aldığı, eğitim ve araştırma gücü, kentsel alanda mı yoksa kırsal

alandı mı bulunduğu, yeni ya da eski oluşu gibi bu güne dair konular ve değerler vizyonun özgünlüğünü etkileyen faktörlerdir (Becker,2013). Begeç (2002) yaptığı bir çalışmada, Türkiye’de bulunun yükseköğretim kurumlarının, kent içindeki büyüme ve gelişme sorunlarının önceleri üniversite arazilerinin kapasitesi çerçevesinde ek binalar yapılarak ya da kentin farklı bölgelerine yeni binalar inşa edilerek çözüldüğünü belirtmektedir. Bu bağlamda, söz konusu olan yükseköğretim yapısı iyi bir başlangıç noktası oluşturarak, geleceğe yönelik adımlarının yanı sıra hem kent içi hem de uluslararası şehirlerde kendi kampüs yerleşke ağını yaratarak, yayıldığı gözlemlenmektedir. Ulaşılabilir olması bakımından bu bölümde sadece İstanbul’da bulunan 4 kampüs yapısının konumları ve kurum bünyesinde bulunan fakültelerin hangi yerleşkede yer aldığıın ayrımı analiz edilecektir.

Güney Kampüs Yerleşkesi

Bahçeşehir Üniversitesi’nin ana merkezi olarak bilinen, 2006 yılından itibaren eğitim vermeye başlayan ve aynı zamanda rektörlük ile birlikte birçok idari bölümleri de bünyesinde bulunduran yerleşke, Güney Kampüs tesisidir. Çırağan Caddesi üzerinde İstanbul Boğazı’nın ise kıyısında bulunan Güney Kampüs, hem konumu, hem de mimari kapsamı bakımından, klasik üniversite yerleşke anlayışının dışında yükseköğretime daha farklı bir bakış açısı ile teşkil etmektedir.

Şekil 3.4: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs ve kentsel ilişki görseli

Kaynak: <https://bauglobal.com/> [16, 04, 2019] .

Eski Sümer Bank (sanayi tesisi) Tesisinin dönüştürülerek, yükseköğrenim faaliyetlerinin verildiği Güney Kampüs, birbirinden bağımsız iki ana bina yapısından oluşmaktadır. A, B ve C bloklarını barındıran bina yapısı ; giriş bölümü, 1., 2. ve 3. katları olmak üzere konferans salonlarına, dersliklere ve öğretim görevlilerinin odalarına ayrılırken; en üst tabakanın ise rektörlük ve idari birimlere ayrıldığı bilinmektedir. D bloğunu barındıran ikinci bina yapısı ise biri zemin tabaka olmak üzere toplam 5 kattan oluşmakta olup, teras bölümü hariç tüm katları dersliklere ve öğretim kadrosunun odalarına ayrıldığı bilinmektedir.

Şekil 3.5: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs teras bölümü görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [17, 04, 2019] .

Üniversite kampüslerinde yer alan açık ve yeşil alanlar; yerleşke çevre sınırları, , rekreasyon alanları, sirkülasyon sistemi, plastik objeler (çeşme, heykel, anıt), kavşaklar, dış mekan mobilyaları (pergola, bank, kameriye), aydınlatma, bitkilendirme, özel

uygulamalar şeklinde sınıflandırılabilir (Dober, 1992). Kampüs tasarımı yapılırken; yeşil alanların rekreasyonel bölgeler ile ilişkilendirilmesi yerleşke içi sosyalleşmede önemli bir yere sahiptir. Üniversite kampüslerinde, açık ve yeşil alanların bazı önemli işlevleri bulunmaktadır. Bunlar; yapılarla yerleşke arasındaki bütünlüğü sağlamak; sirkülasyon sistemi için gerekli alanı sağlamak; rekreasyon ihtiyaçlarını karşılayacak dış mekan düzenlemesine olanak tanımak; kurum sınırları içinde insanla çevresi arasında ilişkinin kurulmasını sağlamak ve bu bağlamda fiziksel gelişimi karşılamak için rezerv alanlar oluşturmak; bunların sonucunda ise estetik açıdan katkıda bulunmak şeklinde belirtilmektedir(Karakaş, 1999). Bu bağlamda; Güney Kampüs bünyesinde ortak kullanım için planlanmış açık sosyal alanların; öğrenci ve öğretim kadrosu için gerekli sirkülasyon sistemini sağlarken, bu alanların kurum içi mensupların ilişkilerinin de kurulmasına olanak sağlamaktadır.

Şekil 3.6: Güney Kampüs Yerleşkesi açık sosyal alan görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr/galeri> [16, 04, 2019] .

Genel olarak Güney kampüs yapısı değerlendirildiğinde; ana merkez niteliğinde olması nedeniyle öğrenci sirkülasyonunun yoğun olduğu bilinmek ile birlikte; yatay mimarinin ön plana çıktığı yerleşke olarak tanımlanmaktadır. Kampüs yerleşkesinin iç mekân kurgusundaki odak nokta olarak görülen; ana bina yapısının antre bölümünde bulunan ve artikülasyon halinde bahçe ile girişi bağlayan, geniş koridorun aynı zamanda; A, B ve C bloklarını birbirinden ayıran sınır niteliğini de taşıdığı gözlenmektedir. Güney yerleşkesinin inşa edilme amaçlarında eğitim fonksiyonlarını içermediği göz önünde bulundurulduğunda, iç mekân organizasyonu yeniden yapılandırılarak yükseköğretim kampüsüne dönüştürülmesi söz konusudur.

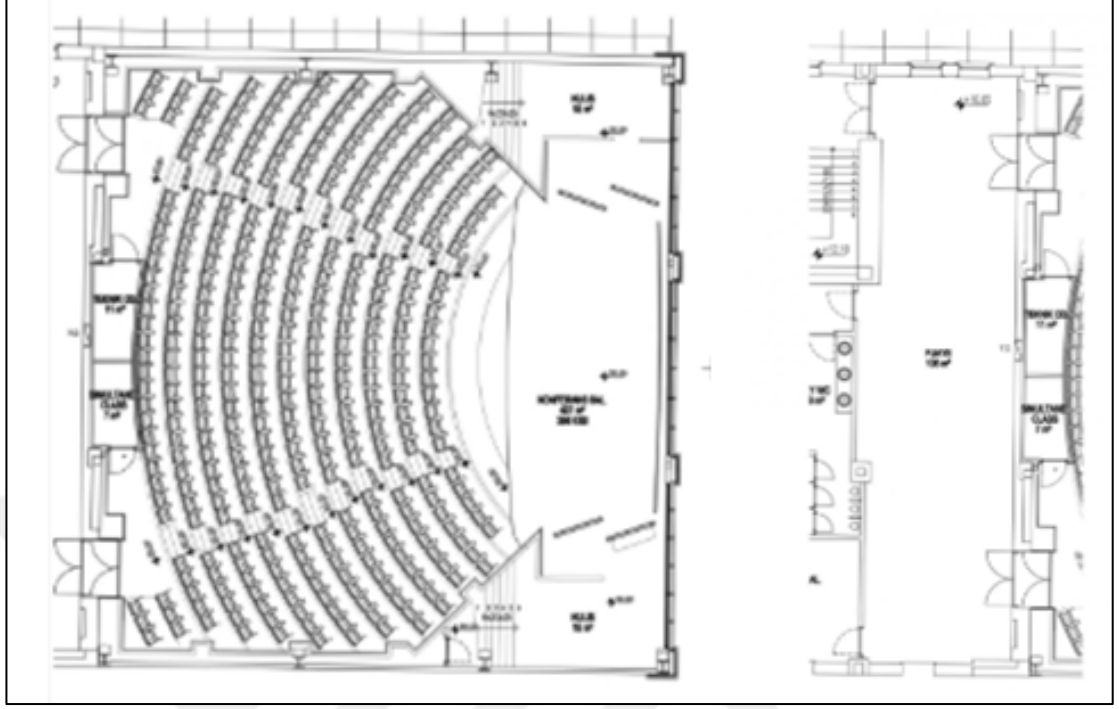
Şekil 3.7: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs A, B ve C blok giriş koridoru görünüş

Kaynak: <https://bau.edu.tr/galeri> [16, 04, 2019] .

Bahçeşehir Üniversitesi Güney yerleşkesi'nde Fazıl Say Sahnesi, B Konferans Salonu, Türkan Şoray Sinema Salonu ve D Konferans Salonu olmak üzere 4 adet etkinlik alanı bulunmaktadır. Söz konusu olan salonlar talep edildiğinde ve ders programlarının izin verdiği ölçüde kullanıma açılmaktadır. Konferans salonları, sahne perdesi, ışık mikserleri, perde projeksiyon sistemleri ile katılımcı kişilerin hizmetine sunulmaktadır (Bahçeşehir Üniversitesi,2019). Bu bağlamda; işlevsel olarak en çok kullanılan B konferans; 323 koltuk kapasite ile 407 m² bir alana sahiptir.

Şekil 3.8: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs B konferans plan çizimi

Kaynak: <https://bau.edu.tr/galeri> [16, 04, 2019]

Şekil 3.9: Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs B Konferans görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [17, 04, 2019] .

Bahçeşehir Üniversitesi Güney Yerleşkesini oluşturan ve belirli işlevsel gruplara ayrılan birimler kendilerine özgü kimlikler kazandırılarak; öğrenci ve öğretim kadrosunun hizmetine sunulmaktadır. Bu kapsamda örnek verilecek olursa; Güney Kampüste yer alan Barbaros Kütüphanesi bulunduğu konum itibari ile hem kurum mensupları tarafından kullanılırken hem de kampüs dışı bireylerin erişimi sağlanarak, geniş kitlelere ulaşmaktadır.

Şekil 3.10: Barbaros Kütüphanesi iç mekan görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr/galeri> [16, 04, 2019] .

Güney Kampüs yerleşkesinde **2018-2019** eğitim ve öğretim yılında; Hukuk Fakültesi, Eğitim Bilimleri, Mühendislik ve Doğa Bilimleri bölümleri yükseköğrenim verirken bu bağlamda; Fen Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü yer almaktadır.

Galata Kampüsü

Bahçeşehir Üniversitesi'nin İstanbul'daki bir diğer kampüsü ise İstanbul, Karaköy Kameraltı Caddesi'nde bulunan Galata Yerleşkesidir. Güney Kampüs gibi Galata Yerleşkesinin de inşa edilme amacı eğitim amaçlı olmayıp, dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu niteliğindedir. Bu bağlamda, 1970-1980'li yılların tipik iş merkezi ivmesi ile tasarlanmış olan yapı; daha sonradan yeniden işlevlendirilerek mekânsal dönüşümü sağlandığı bilinmektedir. Düşey mimari yapı örneği olan Galata Yerleşkesi, gereksinim duyulan yeni mekânsal taleplere uygun ortamın sağlanması ile yükseköğretim kurumu işlevini kazandığı bilinmektedir.

Şekil 3.11: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşkesi kentsel çevre ile ilişki görseli

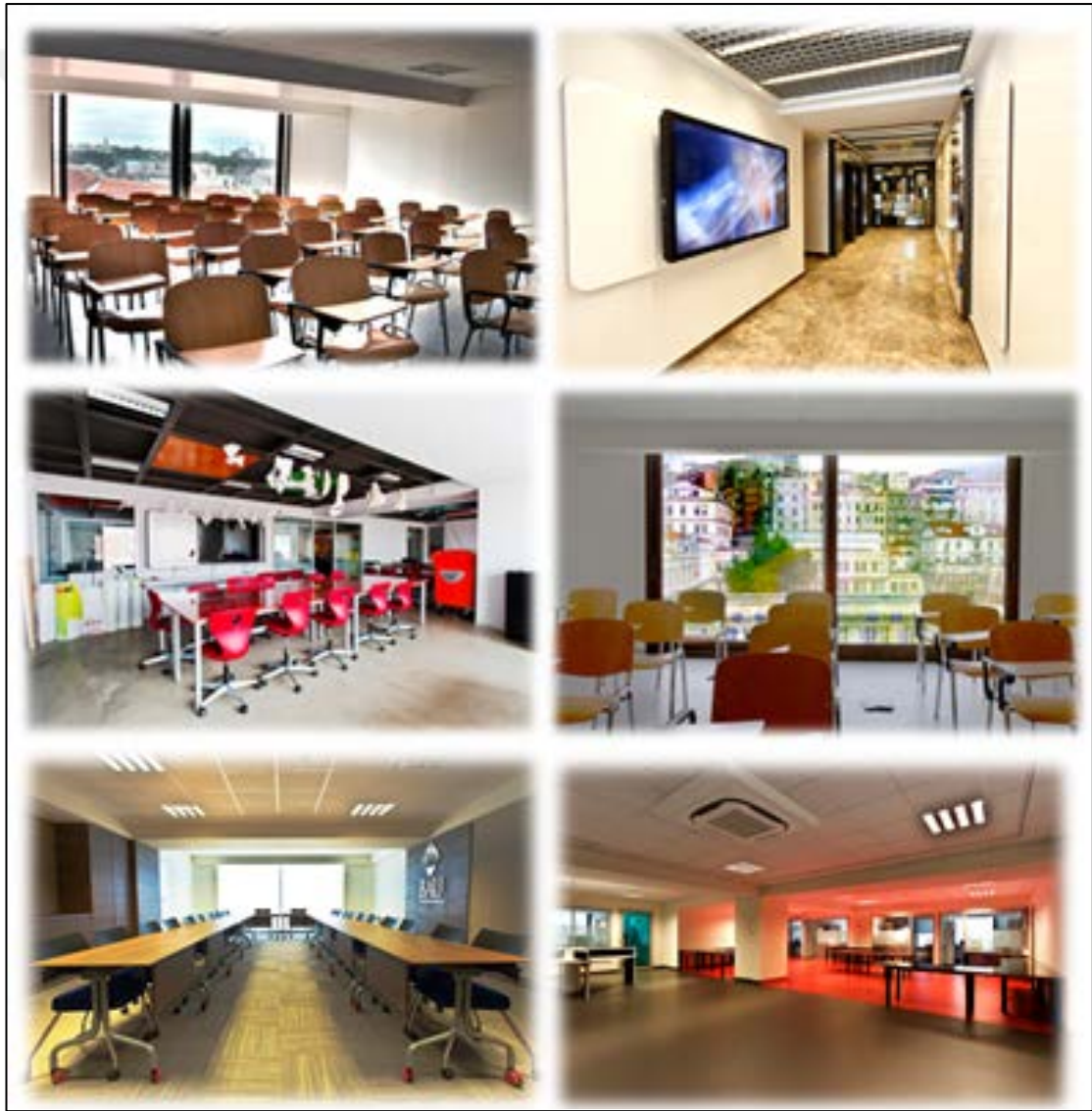

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Yükseköğretim kampüs planlaması yapılırken; mekânsal kurgusunun amaç, düzen, kalite hissi uyandırması gerekmektedir (Griffith, 1994). Yenilikçi bir yaklaşım ile tasarlanan Galata Yerleşkesi, işlevsel ilişkilerinde göz önünde tutulması ile iç mekân organizasyonu yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu bağlamda oluşturulan öğretim dersliklerinin yanı sıra

kampüs içi CATI Laboratuvarı, Focus Grup Laboratuvarı, Haber Merkezi, Oyun Atölyesi (BUG), Kreatif Endüstriler Merkezi, TV ve fotoğraf stüdyosu, kurgu odaları ve bilgisayar dersliklerinin yanı sıra, sanat atölyeleri ve sergi odaları bulunmaktadır (Bahçeşehir,2018). Galata yerleşkesi planlanırken, Güney Kampüsten daha az sayıda bölümün dersleri yapılmasından dolayı ve öğrenci sirkülasyonunun daha az olması dikkate alınarak, öğretim alanlarının daha geniş tutulduğu görülmektedir.

Şekil 3.12: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşkesi öğretim derslikleri ve koridor görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Yükseköğretim kampüsleri, içinde bulunduğumuz kent ile bir bütün olarak düşünüldüğü gibi o şehirde yaşayan toplumun gelişimini de yansıtmaktadır. ‘‘Kentler gibi üniversite kampüsleri de çalışma, barınma, dinlenme rekreasyon ve ulaşım işlevlerinin sağlandığı, sosyal iletişimin kurulduğu yerleşmeler olmalıdır.’’ (Yıldız ve Şener, 2006) Yükseköğretim kampüsü sadece öğretim gören öğrencilerin temel gereksinimlerini karşılayan bir yer değil, onlarda anılar bırakan, anlamlar yaratan kendilerini oraya ait hissettikleri yerler olmalıdır (Broussard, 2009; Yalçın, 2012). Bu bağlamda, Galata yerleşkesinde teras bölümünde oluşturulan açık sosyal alan ile öğrencilerin dinlenme, eğlenme, boş zamanlarını değerlendirme ve bulunduğu konum itibari ile kent silüetinin hissetme olanağı sağlanmaktadır.

Şekil 3.13: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşkesi teras, dinlenme ve yemek alanı görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Galata yerleşkesinin 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında; yükseköğretim kurumu işlevini alması ile Güney’den Galata Kampüsü’ne taşınan İletişim Fakülte öğrencileri için; ulaşım olanakları sağlanmıştır. Kentsel çevre ile kurulacak ulaşım ağı ve kampüs

yerleşkesinin kendi içindeki yaya, taşıt ulaşımının planlanması, yükseköğretim kurumunun fonksiyonlarını eksiksiz yerine getirebilmesi için üzerinde önemle durulması gereken bir konu durumundadır (Ak, 2007). Bu bağlamda, iki yerleşkenin de deniz kıyısında konumlanmasını avantaja çeviren yükseköğretim kurumu, kampüsler arası deniz ulaşımı ile öğrencilere hizmet verdiği bilinmektedir. Bu durumun yanı sıra, belirlenen saatler içerisinde öğrencilerin kara yolu ile de kampüsler arası ulaşımı sağlanmaktadır.

Şekil 3.14: Bahçeşehir Üniversitesi Galata ve Güney Yerleşkesi arası deniz ulaşım ağı görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Galata Kampüs yerleşkesinde **2018-2019** eğitim ve öğretim yılında; Çizgi Film ve Animasyon, Fotoğraf ve Video, Dijital Oyun Tasarımı, İletişim Tasarımı, Halkla İlişkiler, Reklamcılık, Sinema ve Televizyon ve Yeni Medya bölümleri yükseköğrenim verirken bu bağlamda; İletişim Fakültesi yer almaktadır.

Şekil 3.15: Bahçeşehir Üniversitesi Galata Yerleşke görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Göztepe Kampüsü

Araştırma kapsamında incelenecek bir diğer yerleşke ise İstanbul, Kadıköy de Sahrayı Cedid mahallesinde bulunan Göztepe Kampüsüdür. İki binadan oluşan Göztepe Kampüsü de, diğer yerleşkeler gibi, eğitim amaçlı inşa edilmemiş olup, dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu örneği niteliğindedir.

Şekil 3.16: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi ve kentsel çevre ile ilişki görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Eğitim, Araştırma ve Hastane Kompleksinden oluşan Göztepe Kampüsü'nün toplam alanı 55.000 m² bir alana sahip olmak ile birlikte öğrenci ve öğretim kadrosunun kullanımına sunulmaktadır. Göztepe BAU Tıp Yerleşkesi araştırma odaklı bir yükseköğretim kurumudur. Bu nedenle tasarlanan öğretim derslikleri en üst düzey teknolojik imkânlar (dijital kadavra diseksiyon masası, 3D ameliyat görüntüleme sistemi, laboratuvar verilerinin anında paylaşımı, vb.) ile donatılarak; uluslararası standartlara (JCI belgesi) entegre edilerek tıp fakültesinde bulunan akademik kadronun kullanımına sunulduğu gözlemlenmektedir (Bahçeşehir,2019).

Şekil 3.17: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Kampüsü öğretim derslikleri görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesinin oluşturduğu BAU Sağlık Göztepe Kampüsü Eğitim bina yapısı ve hastane kompleksi ile 2013 yılında kullanılmaya başlanmıştır. Araştırma bina yapısının ise 2014 Haziran ayından itibaren öğrenci ve öğretim görevlilerinin hizmetine sunulduğu bilinmektedir (Bahçeşehir,2019). Planlanan yerleşkelerin değişik işlevleri barındıran komplekslerden oluşması ve bu işlevler arası ilişkilerin aksaksız sürdürülebilmesi için sistematik bir düzen de ele alınmasını gerekmektedir (Erkman, 1990). Bu kapsamda, fakülte için gerekli donanımlar kampüs içi yapılan organizasyonda sağlanırken, geleceğin sağlık sorunlarına çözüm üretmek için kurulan fakülte anlayışı bağlamında; teorik ve pratik eğitimin bir arada verilme imkânı ile araştırma laboratuvar alanlarının ön planda tutulduğu görülmektedir. Göztepe

yerleşkesinde bulunan Tıp Fakültesi Laboratuvarları; Prof. Rhoton Mikrocerrahi Anatomi, Stanford-BAU Biyomekanik, Kök Hücre ve Rejeneratif Tıp Araştırma, Genetik Tanı Araştırma, Patoloji, Anatomi, Hipofiz Tümörleri Araştırma, Multidisipliner Öğrenci, Multidisipliner Araştırma, Temel Bilimler Araştırma olarak kullanıma sunulmaktadır.

Şekil 3.18: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Kampüsü laboratuvar çalışma alanı görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Göztepe Kampüs yerleşkesinde **2018-2019** eğitim ve öğretim yılında; Temel Tıp Bilimleri, Dâhili Tıp Bilimleri, Cerrahi Tıp Bilimleri yükseköğrenim verirken bu bağlamda; Tıp Fakültesi yer almaktadır.

Şekil 3.19: Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Kampüsü görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Kuzey Kampüs Yerleşkesi

İstanbul, Beşiktaş'ta bulunan Kuzey Kampüs yerleşkesi, cephe verdiği Yıldız caddesi üzerinde eski Toprak Holding binası olup, “eğitime uygun” duruma getirilerek dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu örneği niteliğini taşımaktadır. Söz konusu olan dönüşüm projesi, 2016 yılında gerçekleştirilerek, Bahçeşehir Üniversitesinin kullanıma sunulduğu bilinmektedir. Bu bağlamda, yeniden işlevlendirilen atıl yapının, 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında yeni bir fonksiyona sahip olarak bulunduğu konuma da (Yıldız Caddesi) canlılık getirdiği bilinmektedir. Kentsel eğitim yapılarının yer seçim kriterleri, üniversitelerin hem kendi görevlerini en iyi şekilde yerine getirebilmeleri için uygun bir sosyo-ekonomik çevrenin sağlanması, hem de kurulduğu yerin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine katkıda bulunarak çevresini geliştirmesi bakımından çok önemlidir. (Özen, 2004).

Şekil 3.20: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi ve kentsel çevre ile ilişki görseli

Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey yerleşkesine bakıldığında, kampüs binası Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından kullanılmaktadır. A ve B bloğunun eklemlendiği iki ana girişten oluşan bina yapısı öğretim derslikleri, konferans salonları, toplantı odaları, yemekhane, kütüphane, dinlenme alanları gibi birbirine bağlı mekânlar ile organizasyonu sağlanarak, öğrenci ve öğretim kadrosunun hizmetine sunulmaktadır. A blok yapısı Sağlık Bilimleri bölümü tarafından kullanılırken; B Blok da ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi yer almaktadır.

Şekil 3.21: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi giriş, kat ve sirkülasyon alanı görseli

Kuzey Kampüs binasının 1990'lı yılların plaza modeli özelliklerini barındırdığı görülmektedir. Toprak Holding kapsamında hizmet vermek için Ertem Ertunga tarafımdan tasarlandığı bilinmektedir (Url 8, 2019). Kuzey yerleşke bu kapsamda ele alındığında, bahsedilen bina modelinde ilk olarak 1990'lı yıllarda özellikle sayıca artan ve popülerleşen bir mimari konsept olan “plaza” modeli göze çarpmaktadır. Bu dönemin

ticari amaçlı bina yapısı niteliklerini bulunduran Kuzey Kampüs binası, tipolojik olarak incelendiğinde iş merkezi konseptine uygun olarak çekirdekli sistem olarak inşa edildiği görülmektedir.

Şekil 3.22: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [19, 04, 2019] .

Kuzey Kampüs yerleşkesinde 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında; A Blok yapısında; Beslenme ve Diyetetik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Hemşirelik, Oyoloji, Sağlık Yönetimi Çocuk Gelişimi bölümleri yükseköğrenim verirken bu bağlamda; Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Sağlık Hizmetleri MYO yer almaktadır. B Blok yapısında ise Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Endüstri Ürünleri Tasarımı yükseköğrenim verirken bu bağlamda; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi yer almaktadır.

3.1.3 Kullanıcı Profili

Bireylerin yeterli bilgi ve beceriler ile donatılarak topluma kazandırılmasında eğitim ve öğretim özellikle yükseköğretim kurumlarından mezun olmak en önemli araçlardan biridir. Bu bağlamda; YÖK (2019) verilerine göre Bahçeşehir Üniversitesi **2018-2019** akademik yılı itibarıyla 26.966 öğrenciye hizmet vermektedir. Bunlardan; 1.261 ön lisans, 17.983'ü lisans, 7.307'si lisansüstü, 415'i ise doktora öğrencisi olarak; bahsedilen kurumda yükseköğrenim eğitimi almaktadır. Türkiye geneliyle mukayese edildiğinde, Türkiye'deki lisans öğrencilerinin %0,38'ini, yüksek lisans öğrencilerinin %1,39'unu, doktora öğrencilerinin %0,43'ünü, ön lisans öğrencilerinin %0,04'ünü bulundurduğu görülmektedir. Toplam öğrenci sayısı bakımından ise Bahçeşehir Üniversitesi'nin, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin %0,32'sini barındırdığı görülmektedir. Yine YÖK'ten elde edilen verilere göre, Bahçeşehir Üniversitesi kadrosunda 115 profesör, 96 doçent, 246 doktor öğretim üyesi, 201 öğretim görevlisi, 61 araştırma görevlisi olmak üzere toplam 719 eğitimcinin bulunduğu görülmektedir.

Şekil 3.23: Bahçeşehir Üniversitesi uluslararası şehirlerde bulunan kampüs yerleşkeleri ve bu bağlamda; öğrenci popülasyon harita görseli

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [24, 04, 2019] .

4. BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ KUZEY KAMPÜS B BLOK ÖRNEĞİ

Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs 'ün dönüşüm esaslı yükseköğretim yerleşkesi özelliğini taşıması ve bu bağlamda gerekli olan mekânsal organizasyonun belirlenmesi, standart bir üniversitede bulunması gerekli donatıların sağlanması esaslarına dayandırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, yükseköğretim yerleşkesinde eğitim ve öğretim görece kullanıcı gereksinimleri göz önünde bulundurularak yeni yapılan iç mekân kurgusu; bu kampüste yer alacak olan fakülteler bağlamında; yön bulduğu bilinmektedir. Bu kapsamda; Kuzey yerleşkesinin içinde yer alan B Blok yapısına Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrenci ve öğretim kadrosu yerleştirilmesi uygun görülmüştür.

Şekil 4.1: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B blok görseli

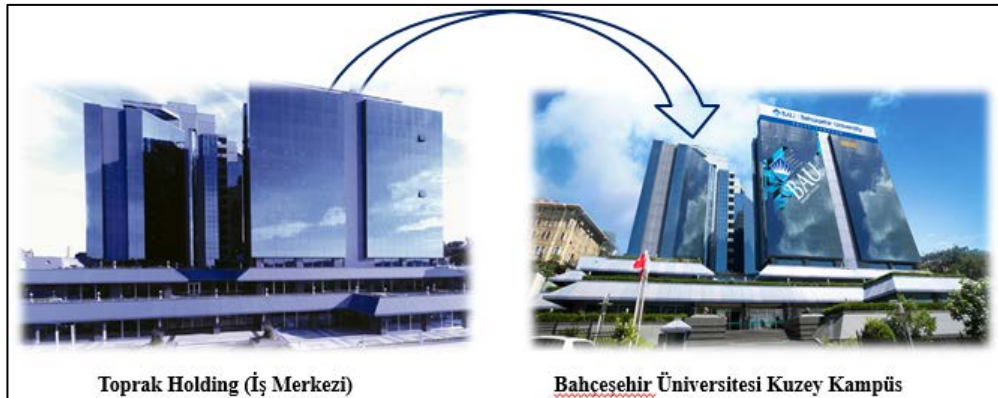

Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B Blok yapısı bilindiği üzere, 2016 - 2017 eğitim ve öğretim yılından itibaren Mimarlık ve Tasarım Fakültesi tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Tez kapsamında araştırılan literatür kaynakları ışığında; yükseköğretim kampüslerinin gereklilikleri ve ona bağlı olan enstitülerin akademik ihtiyaçları doğrultusunda; Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B blok yapısında bulunan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nin mekânsal kullanımı irdelenip, okuyucuya sunulacaktır.

4.1 FİZİKSEL YAPININ DÖNÜŞÜM SÜRECİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yerleştiği Kuzey Kampüs B blok yapısı, Mimar Ertem Ertunga tarafından Toprak Holding (iş merkezi) kapsamında hizmet vermek amacıyla tasarlanmıştır (URL 8, 2019). 1999 yılında ise Toprak İnşaat aracılığı ile uygulaması yapılarak, iş merkezi konsepti ile kullanılmaya başlanmıştır. Toprak Holding (iş merkezi) kurumunun; 2009 yılında işlevsiz kalması ile atıl yapı stoku durumuna geldiği bilinmektedir. Bu yapı bağlamında, yeniden kent yaşamına katılması amacı ile dönüşüm proje süreçleri başlatılarak; kamusal alana evrilme fikri ortaya atılmıştır. Bilindiği üzere eski Toprak Holding binası, 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında atıl yapı stoku durumundan çıkartılarak; dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu niteliği kazandırılması ile birlikte yaşamsal fonksiyonlarına günümüzde de devam etmektedir.

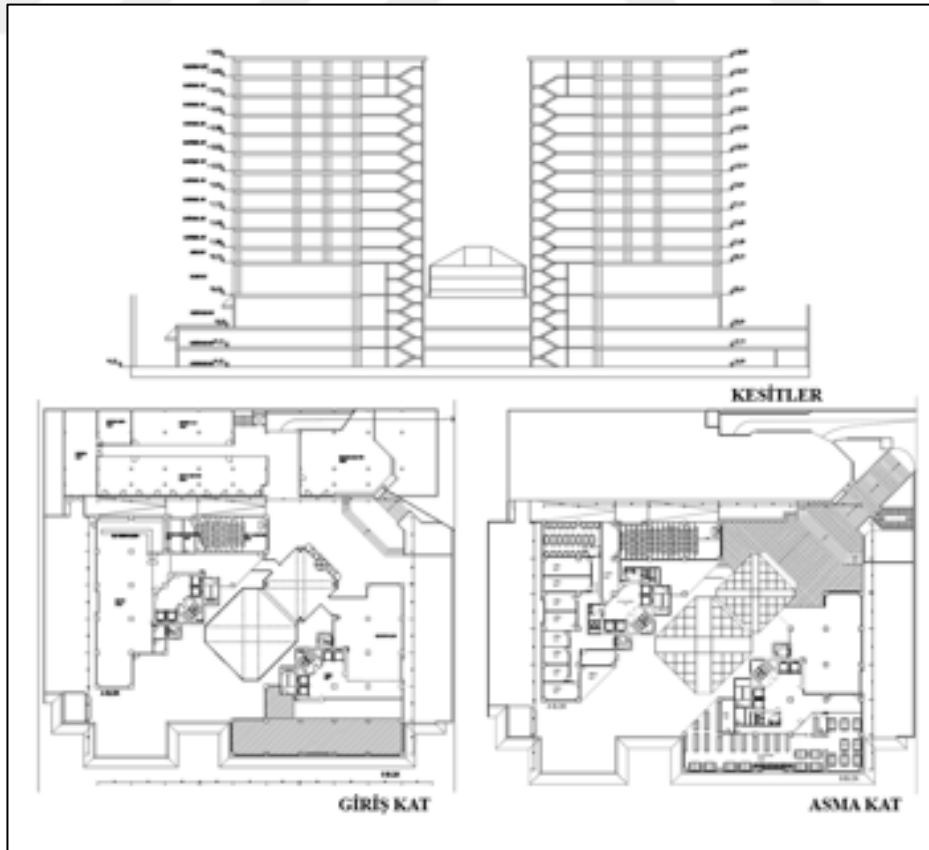
Şekil 4.2: Toprak Holding yapısı ve yeniden işlevlendirilme ile Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs gösterimi

Kaynak: <http://www.mitainsaat.com.tr/tamamlananprojeler.htm> [26, 04, 2019] .

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu niteliği taşıyan Kuzey Kampüs B blok yapısı, 1990'lı yılların "plaza mimarisinin" tipik bir örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Tasarlanma amaçlarının arasında eğitime uygun bir fonksiyonunun olmadığı; fakat yapılan dönüşüm projesi sürecinde yerleştirilecek olan fakülte bağlamında; yükseköğretim yapısının amaç ve gereklilikleri doğrultusunda organizasyon yapıldığı görülmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yerleştiği 10 katlı B blok yapısı, asma kat, zemin kat ve 4 bodrum kata sahip olmak ile birlikte 33,9 metre yüksekliğinde olup, her katın 688,3 brüt kullanım alana sahip olduğu bilinmektedir. Yapının işlevsel ömrünü tamamlamasının ardından, yükseköğretim kurumu durumuna getirilmesi ile yapılan dönüşüm projesinde; özgün plan şemasının ve mekânsal özelliklerinin büyük değişikliklere uğratılmaması dikkat çekmektedir. Bu bağlamda; B blok yapısının giriş bölümünde kafe alanı (Mio Kafe) planlanarak; kampüs içi sosyal etkinlik bağlamında öğrencilerin kullanımına sunulmaktadır.

Şekil 4.3: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B blok giriş kat, asma kat plan ve kesit görseli

Kaynak: Bahçeşehir Arşivi (2019).

Mevcut yapının sahip olduğu karakteristik özellikler ile yeni fonksiyonun ihtiyaç duyduğu mekânların oluşturulması amacıyla yapılabilecek işlemlerden bir tanesi de birleştirilerek işleve uygun alanların elde edilmesidir. Tekrar eden birimlerden oluşan plan şemasında daha büyük mekânları elde etmek için bu yöntem kullanılmaktadır (Selçuk, 2006). B Blok yapısının mekânsal organizasyonu planlanırken, yükseköğretim kurum yapısının ihtiyaçları doğrultusunda; uygun olan alanların bütünleştirilmesi ve kullanıcı gereksinimlerinin en iyi şekilde karşılanması amaçlanmıştır. Bu bağlamda, asma kat bölümünde mevcutta bulunan birimlerin birleştirilmesiyle kütüphane alanı kurgulandığı gözlemlenmektedir.

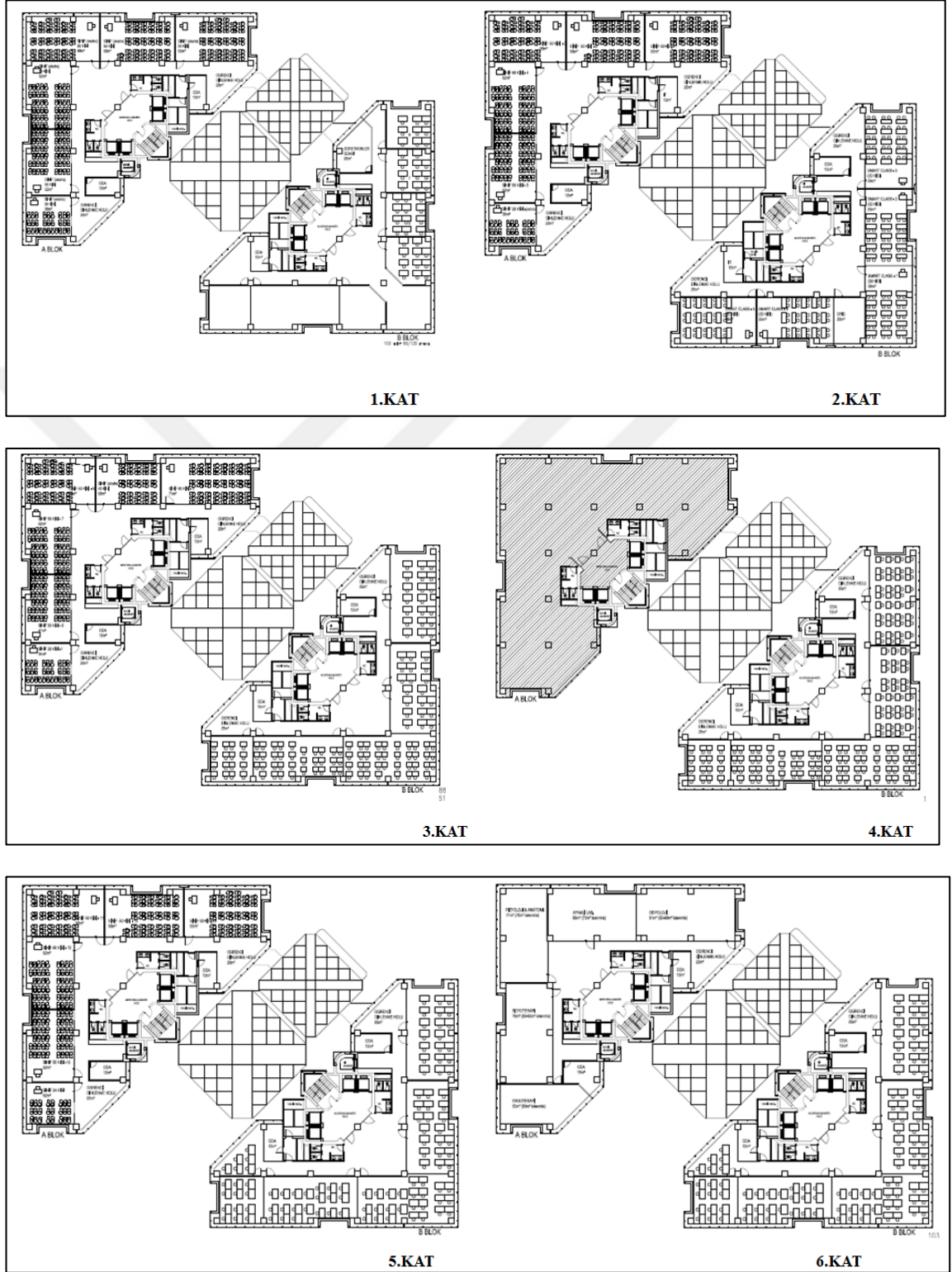
BAU Kuzey Kampüs Kütüphanesi olarak adlandırılan bu bölüm, 250 m² alana sahip olup sadece Mimarlık ve Tasarım Fakültesi  ğrencileri tarafından değil; bütün Bahçeşehir Kurumunda eğitim gören öğrencilerin yararlanabileceği bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Kampüs içi kütüphane; yükseköğretimin bir parçası olarak;  niversitenin var olduğu günden bu yana gereksinim duyduğu hangi formatta olursa olsun her türlü bilgiyi, sağlamakla, düzenlemekle ve bunlardan en üst düzeyde yararlanılması yolunda öncelikle  ğretim elemanlarına, öğrencilere ve araştırmacılara hizmet vermekle yükümlü bulunan kurumlardır ( akın, 1998: 51). Bu bağlamda; Kuzey Kampüs B Blok yapısında planlanan kütüphane alanı yükseköğretim kampüsünün gereklilikleri bağlamında odak nokta olarak önem taşımaktadır.

Şekil 4.4: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs kütüphane görseli

Toprak Holding yapısının işlevsel ömrünü tamamlamasının ardından yeniden işlevlendirilme ile yükseköğretim yerleşkesi niteliği kazanan B Blok yapısı; dönüşüm sürecinde özgün plan şemasına sadık kalınması ve sonuca en iyi şekilde ulaştırılması bağlamında tasarlandığı bilinmektedir. Bu kapsamda; mevcutta bulunan çekirdekli strüktürel sisteme bağlı kalınmak ile birlikte; iş merkezi konseptinden bir seviyede vazgeçilerek; yükseköğretim paradigmasına uygun tasarım ile fakülte kullanımına sunulduğu görülmektedir. Dönüşüm sürecinde Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri için gerekli donatı elemanları sağlanarak; kullanıcı gereksinimleri doğrultusunda mekânsal program yapıldığı bilinmektedir.

Şekil 4.5: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B blok 1., 2., 3., 4., 5., ve 6., kat plan görseli

Kaynak: Bahçeşehir Üniversitesi Arşivi [26, 04, 2019] .

Çok katlı bina yapısına sahip olan B blok, işlevlerine göre bölümlendirilmiştir. Bu bağlamda; 1. ve 2. katlarda diğer fakültelerinde yararlanabileceği eğitim sınıfları bulunurken; 3., 4., 5., ve 6., katlarda ise sadece Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nin odak noktası olan stüdyo öğretim derslikleri planlanmıştır. Gerekli donatıların sağlanması açısından maket odası ve jüri odası stüdyo öğretim dersliklerinin bulunduğu katlara konumlandırılarak; kampüs içi kullanıma sunulduğu görülmektedir. L formun ön plana çıktığı stüdyo dersliklerinin kullanım alanları 362,3 m² olup kat yüksekliklerinin ise 2,28 cm olduğu bilinmektedir. Dönüşüm sürecinin ardından fakülte kullanıcıları tarafından deneyimlenen stüdyo öğretim dersliklerinin, L formun verdiği iki ayrı büyük mekânın bütünleştirilmesinden ziyade kendi içinde ayrılan, gerektiğinde ise yeniden birleştirilen mekâna dönüştürülmesi fikri ortaya atılmıştır. Söz konusu olan konu kapsamında, tekrardan mekânsal organizasyona gidilerek, büyük ve uzun stüdyo dersliklerinin belirlenen m² bağlamında hareketli paneller ile bölünmesi ile şekillendiği görülmektedir. Bu çerçevede, gerektiğinde kendi içinde özelleştirilebilen stüdyo dersliklerine dönüştürülerek; fakülte kullanıcılarına sunulduğu bilinmektedir.

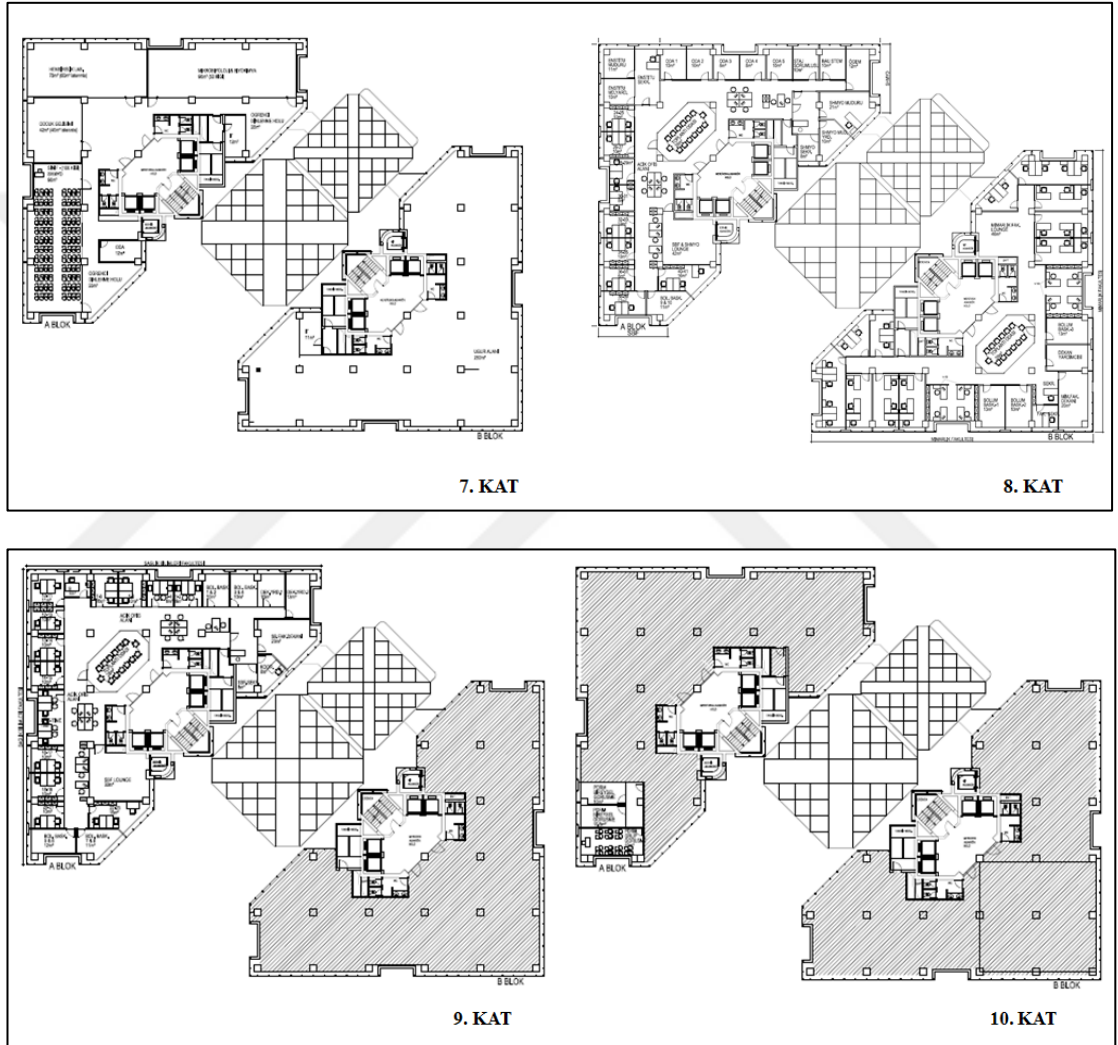
Şekil 4.6: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi stüdyo görseli

Yeni işleve ilişkin mekânsal program bağlamında; Bahçeşehir Üniversite Kurumlarına bağlı olan Uğur Okulları'nın idari bölümünün bir kolu 7. Katta konumlandırılırken; 8.

katta ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin akademik kadrosu için belirtilen kişi sayısı bağlamında organizasyon yapılarak; kullanımına sunulduğu bilinmektedir. Kuzey Kampüs B blok yapısının 9. ve 10. katında ise Bahçeşehir Üniversitesi İdari Birimlerinin bir kolunun yerleştirilmesi ve bu bağlamda mekânların kurgulanması söz konusudur.

Şekil 4.7: Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi B Blok 7., 8., 9., ve 10., kat plan görseli

Kaynak: Bahçeşehir Üniversitesi Arşivi [26, 04, 2019] .

Araştırmanın temel noktasını oluşturan Kuzey Kampüs B Blok yapısı, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi tarafından kullanılan yerleşke olarak; dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu niteliğinde günümüzde de işlevini sürdürmektedir. Bu bağlamda; Mimarlık ve

Tasarım Fakültesinin diğer bölümlerden farklı olan kriterleri; yükseköğretim yerleşke kapsamında uygunluğu irdelenecektir.

4.2 MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ

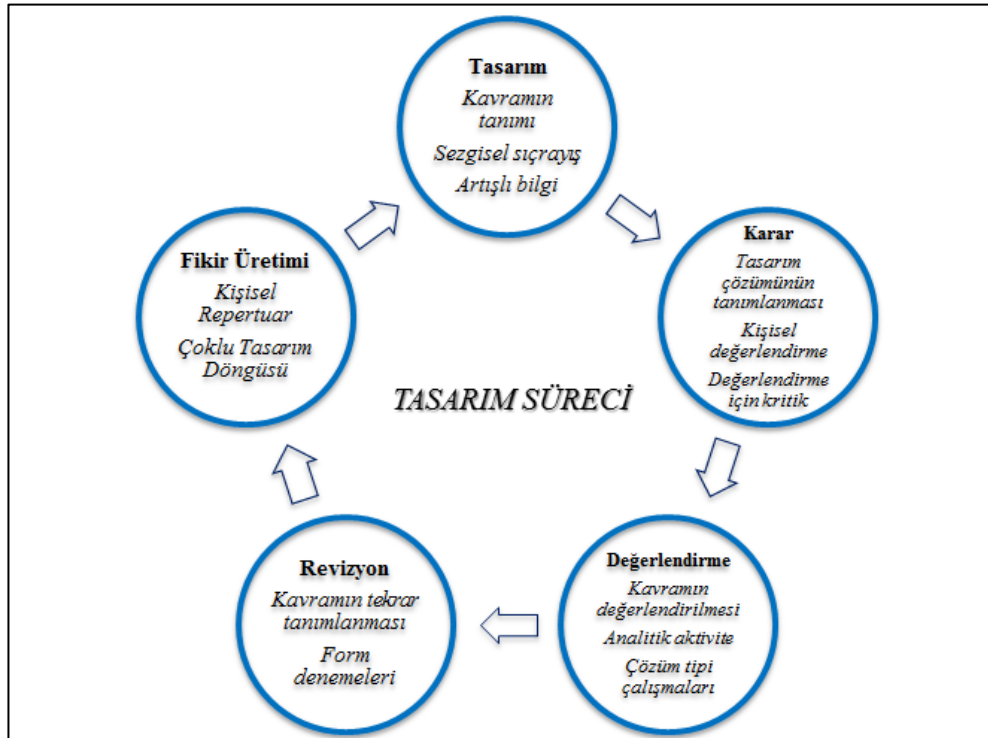
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Fen Bilimleri Enstitüsüne bağlı olarak; Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Endüstri Ürünleri Tasarımı bölümü bununla birlikte akademik kadrosu ve öğrencileri ile bir bütünü oluşturmaktadır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde alınan eğitimin karakterine bakıldığında ise bilgiyi öğretmekten çok; verilen olguların uygulamalı olarak öğrenci tarafından deneyimlenmesi ön plandadır (Erman ve Dokuzoğlu, 2010). Bu fakültede eğitim gören bireyler; geleneksel yükseköğrenim ders anlatım sistemi ile birlikte; tasarım merkezli ve stüdyo ağırlıklı uygulamalı çalışmaların organize edilmesi paydaşında öğretim hayatına devam edip, tamamlamaktadırlar. Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde görülen eğitim ve öğretimi tanımlamak; bu bölümün amaçlarını, bileşenlerini ve öğrenebilirliğini açıklamak ile anlaşılabilir.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi temel olarak üç bileşenden oluşmaktadır. Bunlar; tasarım stüdyosu, öğrenci ve öğretim görevlisi olarak tanımlanmaktadır (Önal,2010). Başka bir deyişle bu bileşenler, farklı şekillerde organize edilen stüdyo derslikleri ile birlikte zaman zaman değişikliğe uğrayabilen organizasyon biçimleri; deneyim zenginliğini arttıran eğitim ve öğretimi tanımlamak olarak mümkündür. Bu organizasyon biçimleri ile farklı sanat dallarının, tasarlama ve üretme için geliştirdiği yöntemleri birleştirerek, kendine özgü yaklaşımlar ile öğrenci aracılığıyla uygulanan öğretim görevlisi tarafından ise yönlendirilen bir sistem ile yürütülmektedir (Gökmen ve Süer, 2003). Mimarlık ve Tasarım Fakültesi çok yönlü bir akademik programa sahiptir. Bu akademik program ile hem estetiğin ön planda olduğu tasarım hem de bilimsel teorinin bağlantılı olarak devam edebilmesi ve hedeflerine ulaşabilmesi gerekmektedir. Bu amaç ise uygulanan akademik program ve bu bağlamda geliştirilen yönteminin doğru bir şekilde yapılması ile bağlantılı olarak gerçekleştirilmektedir.

Mark D.Gross ve Ellen Yi-Luen Do'nun 1997 yılında Washington Üniversitesi'nde yapmış oldukları çalışmalarda Mimarlık ve Tasarım eğitimi için belirli amaçlar ve bu doğrultuda yöntemler geliştirmişlerdir. Mark D.Gross ve Yi-Luen Do (1997) doğru

mimari tasarımın; proje tabanlı öğretim stüdyolarında öğretilbileceğini savunmaktadırlar. Bu bağlamda, tasarımcı adayların eğitim ortamında bireysel fikirlerini açıkladıkları ve ortaya koydukları, alternatif düşüncelerinin ise öğretim görevlisi tarafından değerlendirilmesi ile doğru hedefe ulaşılabilceği savunulmaktadır. Ortaya konulan projenin ise eleştirilmesi sonucunda da yeni düşüncelerin ortaya çıkması ile öğrencinin iletişim kurabilmesi, kritik edebilmeyi alışması ve bunları geliştirmesi amaçlanmaktadır (Gross ve Yi-Luen, 1997). Bu bağlamda; Gabriella Goldschmidt (1983) de yaptığı çalışmada; yapılan mimari projenin tasarım aşaması ve problem çözme evresi arasında bulunan bir alanda çift katmanlı modelin ortaya çıktığını ifade etmektedir. Bu model ile birlikte; tasarım sürecinde öğrencinin kurum içi aldığı teorik bilgiyi fark etmesi ile başladığını ve alınan olguların uygulamada kullanıldığını ileri sürmektedir. Bulunan modele göre verilen teorik öğretimin yanında bilgi toplama öğrenme için en önemli faktör olarak görülmektedir. Çift katmanlı modelin odak noktası, öğrencilerin birbirinden bağımsız olarak yaptığı çalışmada bireysel farklılıklarını ön plana çıkmasına dayalıdır (Goldschmidt, 1983).

Şekil 4.8: Tasarım ve teorik araştırmanın ilişkisel modeli

Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde öğretim gören öğrenciler dönem içi aldığı proje derslerinde; belirlenen konu bağlamında tasarımlarını geliştirmektedirler. Bahar ve güz döneminde teorik derslerin yanında, iki ayrı proje teslimi yapan yükseköğretim öğrencileri; öğretim görevlilerinin verdiği kritik doğrultusunda projelerinin tasarım sürecine devam etmektedirler. Tasarım sürecini Ledewitz (1985) yaptığı çalışmada “kavram test modeli” ile tanımlamaktadır. Bu model ile öğrencilerin belirlenen proje bağlamında gerçekleştireceği senaryonun ve düşüncelerin üretilmesine kadarki süreci içeren bir dönemden bahsetmektedir. Bu model ile bir veya daha çok kavramın sezgisel tasarım aşaması içerisinde deneyimlenerek, verilen kritikler doğrultusunda işlevselliğini barındıran formlar bağlamında değerlendirildiği ve tekrar tanımlandığı dönem olarak tanımlanmaktadır (Ledewitz, 1985). Bir başka deyişle, bahsedilen model bağlamında kavramların birbirini takip eden artikülasyon halinde olduğunu ve bu süreçte içlerinden en uygununu belirlendiğinden söz etmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakültelerinde alınan eğitim ve öğretim sürecinde; 1. yarıyıldan başlanarak her dönem değişiklik gösteren akademik program dâhilinde öğrencilerden istenen tasarım problemlerini tanımlanması, çözüm önerileri ve bu bağlamda özgün tasarıma ulaşarak, kendilerini geliştirmeleri beklenmektedir.

Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde de bünyesinde bulunan her enstitüde olduğu gibi yükseköğretim anlayışı göz önünde bulundurularak yapılan akademik program dâhilinde ve belirlenen akademik kadrosu ile öğrencilerine hizmet sunulmaktadır. İstanbul’da ve Avrupa kentlerinde (Berlin – Roma) merkezde konumlanan Bahçeşehir Kampüs yerleşkeleri mimarlığı öğrenme sürecinde farklı donanım, deneyim ve iletişim ortamı sağlayarak öğrencilerinin kullanımına sunmaktadır. Bu bağlamda, farklı yapıları, farklı dünya kentlerinde görüp deneyimleme olanakları da mimarlık öğretiminin bir yöntemi olduğunu savunarak; teknik geziler, değişim programları, yaz okulları aracılığıyla öğrencilerine öğrenim ortamı sağlamaktadır (Bahçeşehir,2017).

Uluslararası şehirlerde birçok yükseköğretim yerleşkesine sahip olan Bahçeşehir Üniversitesi’nin, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrenci mensupları için belirlediği kampüs şehirleri; İstanbul dışında Berlin ve Roma olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda, öğrencilerin 4 yıllık yükseköğretim hayatında istekleri doğrultusunda,

belirlenen kampüs yerleşkelerinde başvuru şartlarını sağlamak koşulu ile akademik yılın güz ya da bahar döneminde, yükseköğrenim görme şansları üniversite tarafından tanınmaktadır. Bu durumun yanı sıra, Japonya ve İspanya’ da yaz okulu çalışmaları ve Salzburg’ da ise atölye uygulamaları ile tasarım öğrencilerinin; uluslararası ortamlarda farklı kültürler ile birlikte öğrenme olanağı sunmaktadır (Bahçeşehir,2018).

Şekil 4.9: Bahçeşehir Üniversitesi Berlin ve Roma Yerleşke görselleri

Kaynak: <https://bau.edu.tr> [28, 04, 2019] .

Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde, belirlenen akademik izlençe ile mimarlık tarihi boyunca gelişen tasarım, kuram, çevresel ve kültürel sürdürülebilirlik alanlarında uygulama ve teorik öğretimin yanı sıra seçmeli dersler ile farklı disiplinlerden oluşan yükseköğrenim programı ile öğrencilerine en iyi şekilde eğitim ve öğretimi sunmayı amaçlamaktadır (Bahçeşehir,2017).

4.2.1 Güney – Kuzey Kampüs Kullanımı ve Mekânsal Değişimi

Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’nin nüvesini teşkil eden Bahçeşehir Rektörlüğü **26.4.2000** tarih ve **2000/617** sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere bağlı olarak hizmet vermeye başlamıştır. Mimarlık Fakültesi’nin asıl adını ise **Haziran 2008** tarih ve **26917** sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan 2008/13783 sayılı kararı ile Bahçeşehir Üniversitesine bağlı olarak; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi olarak değiştirilmesi kararı verilmesi ile aldığı bilinmektedir (Bahçeşehir,2017).

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi hizmet vermeye başlamasından bu sürece kadar ki dönemde, iki kez kampüs yerleşkesi değişikliğine gidildiği bilinmektedir. İlk olarak;

İstanbul'un Bahçeşehir semtinde yer alan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, 2006-2007 yılında merkez kampüs olarak adlandırılan Beşiktaş Kampüsü'ne (Güney Yerleşkesi) taşındığı bilinmektedir. Bu bağlamda, İstanbul'un merkez bölgelerinden birinde bulunan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi; kent içindeki merkezi konumu, metro ağlarına, deniz yolu ve diğer ulaşım olanaklarına yakınlığı ile dikkat çektiği bilinmektedir. 2013 yılında Bahçeşehir Galata Kampüsü'nün açılma kararı ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesine taşınma fikri öğrenciler tarafından istenmediği ve bu yer değişikliğinin tartışmalara yol açtığı söylenmektedir. Bu bağlamda Bahçeşehir Rektörlüğü'nün verdiği karar ile Galata Kampüsü'ne İletişim Fakültesi'nin taşınması ile sonuç bulunduğu bilinmektedir.

Şekil 4.10: Bahçeşehir Üniversitesi Kampüsler arası değişim görseli

Bahçeşehir Üniversitesinin kurum içi artan öğrenci sayısı; gelecek ile ilgili hedefleri ve bu bağlamda gelişen hem kent içi hem de uluslararası şehirlerde yayılma politikaları doğrultusunda bünyesinde bulunan fakültelere yeni kampüs arayışları hız kazanarak, devam ettiği bilinmektedir. Bu kapsamda, 2016- 2017 eğitim ve öğretim yılında artan öğrenci sayısı ve hedeflenen politikalar doğrultusunda Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin asıl bulunduğu merkez yerleşke olan Güney Kampüs 'den Kuzey Yerleşke 'ye taşınmasının uygun bulunması ile yer değişikliğine gidildiği bilinmektedir.

4.2.1.1 Fiziksel Yapının Konumu ve Niteliksel Özellikleri

Güney ve Kuzey Kampüs; eski Sümer Bank Tesisi (sanayi tesisi) ve Toprak Holding (iş merkezi) 'in yeniden işlevlendirilme projesinin ardından, günümüzde Bahçeşehir Üniversitesi yerleşkesi durumuna gelmesi ile dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü örneği durumundadır. Tez çalışmasının bu bölümünde, önceki kısımlarda yer alan tüm bilgiler ışığında ve bu verilerin oluşturduğu altyapı doğrultusunda, dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliği taşıyan her iki farklı mimari yapının karakteristik öğelerini vurgulamak ve yükseköğretim yerleşke kapsamında uygunluğu değerlendirmek amacı ile irdelenecektir. Araştırmanın bir diğer odak noktasını oluşturan; Mimarlık Fakültesinin Güney Kampüs 'den Kuzey Yerleşkesi 'ne taşınması sonucunda gerçekleşen mekânsal değişim gözünden de incelenmesi beklenmektedir.

Güney – Kuzey Yerleşkesi – Kent ilişkisi: Lokasyon Farklılıkları

Geçmişten günümüze kadar uzanmış her yükseköğretim yerleşkesi, bulunduğu konum ve çevresiyle bir bütünlük arz etmektedir. Yükseköğretim yerleşkesinin ülke ve bölge bazındaki yer seçim kararı bir devlet politikasıdır. Bu konudaki kararlar Yükseköğretim Kurumu, Devlet Planlama Teşkilatı ve İmar İskan Bakanlığı tarafından verilir (Türeyen,2002).

Şekil 4.11: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke kentsel ilişki / farklılıklarının gösterimi

Yükseköğretim yerleşkesinin bulunduğu lokasyon, disiplinler arası gereksinimleri karşılamak amacıyla büyük önem taşımaktadır. Yerleşke, yerleşme alanı; bir üniversite kampüsü için seçilecek lokasyon özellikleri, planlama ve tasarım çalışmaları kadar önemlidir (Erkman 1990). Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin uzun yıllar eğitim gördüğü Bahçeşehir Üniversitesi Güney Yerleşkesi; Çırağan Caddesi üzerinde İstanbul Boğaz kıyısında bulunan; Beşiktaş Meydan ve çevresine komşu olan aynı zamanda sosyal ve kültürel alanlar bakımından kent ile bütünleşen bir kampüs olarak karşımıza çıkmaktadır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nin yeni yerleşkesi olarak bilinen; Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs ise yine aynı kent içinde Beşiktaş Meydan ve çevresine yakın olmasından ziyade Yıldız Caddesi üzerinde bulunması ile dikkat çekmektedir. Dönüşüm esaslı yükseköğretim niteliğinde olan Güney ve Kuzey yerleşke yapıları, bulunduğu konum ve yakın çevresi ile bağlantısını kuran; kentsel dokunun yoğunluğu, planı, ulaşımı, iletişim imkânları ve çevresel donatılarının uygunluğu ile önemli bir üniversite - kent ilişki boyutuna vurgu yapmaktadır.

Güney – Kuzey Yerleşkesi –Kampüs Yapı İlişkisi / Farklılıkları

Yükseköğretim yerleşke tasarımını etkileyen konum, kent- üniversite ilişkisi, sosyo – kültürel ve sosyo –ekonomik gibi ölçütlerin yanında içinde bulunduğu yapısal özellik de odak nokta olarak dikkate alınmalıdır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin eski kampüsü olan ve dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu niteliğini taşıyan Güney Kampüs yerleşkesi yatay mimari yapısına sahiptir. Uzun yıllar yatay mimari yapı çatısı altında eğitim ve öğretim gören Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri; 2016 yılında farklı yapısal strüktüre sahip olan düşey mimari (Kuzey Kampüs) yapısına geçmesi ile mekânsal değişim yaşadığı bilinmektedir. Bu bağlamda; iki farklı mimari yapı bağlamında; taşıyıcı sistem, bina geometrisi, plan formu, strüktürel farklılıklar söz konusudur.

Şekil 4.12: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke Kampüs yapı ilişkisi / farklılıklarının gösterimi

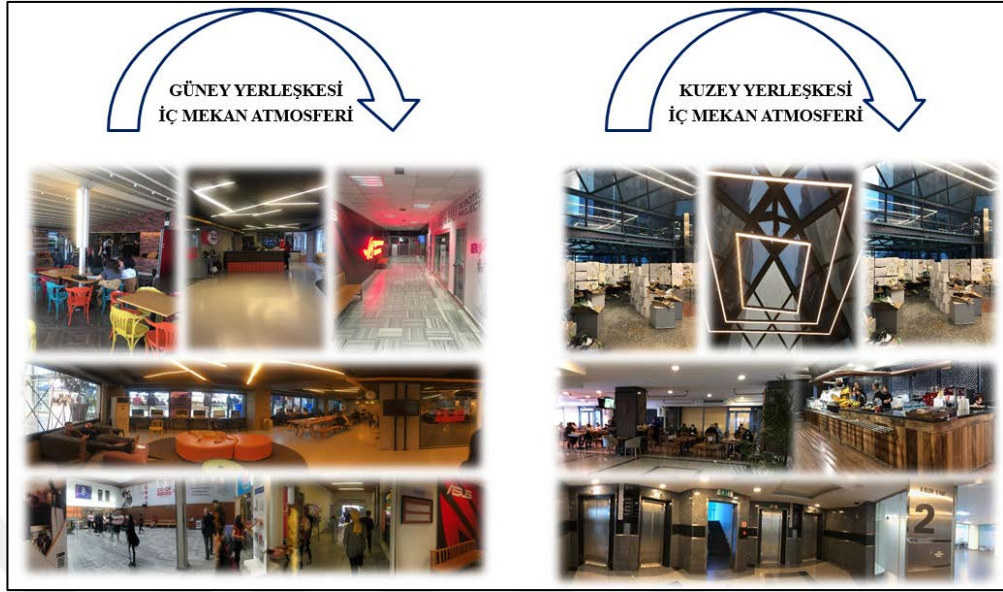

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan her iki yapının projelendirme aşamasında, yükseköğretim kampüs planlamasının bileşenleri olan fiziki elemanların oluşumunu gerektiren işlevler doğrultusunda; mekânsal organizasyon yapıldığı bilinmektedir. Güney Kampüs binası dolaşım alanları, galeri boşlukları ve bina geometrisi ile yatay mimari yapısının karakteristik özelliklerini taşımaktadır. Çok katlı bina yapısına sahip olan Kuzey Kampüs yerleşkesi ise çekirdekli sisteme sahip olmak ile birlikte düşey strüktür özelliklerini taşımaktadır. Bu bağlamda, her iki farklı kampüs binasının yapısal özellikleri, sirkülasyon aksları ve genel çerçevede mevcut strüktürünün göz önünde bulundurulması ile birbirinden ayrıldıkları görülmektedir.

Güney – Kuzey Yerleşkesi – Kampüs İç Mekân İlişkisi / Farklılıkları

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs yerleşkesi olan Güney ve Kuzey yerleşkeleri sahip oldukları yapısal özellikler bağlamında renk, doku, form ve ışık gibi estetik değerler ile kendine has özellikler ile farklılık göstermektedirler. Her iki yapının yükseköğretim işlevinden önce ticari amaçlı kullanılmasından dolayı eğitim fonksiyonunun bulunmadığı fakat yeni yapılan mekânsal organizasyon ile birlikte kazandırılması amaçlandığı bilinmektedir.

Şekil 4.13: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke Kampüs iç mekân ilişkisi / farklılıklarının gösterimi

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney yerleşke yatay mimari yapı özelliklerini taşıması sebebiyle; iç mekân kurgusundaki müdahaleler, genellikle geniş açıklı mekânların ilave bölücülerin eklenmesiyle şekillenmektedir. Bu bağlamda organizasyonu yapılan öğretim derslikleri, stüdyolar, konferans salonları, sosyal ve kültürel alanlar, kütüphane bölümü ve yemek alanı ile birlikte Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin kullanımına sunulduğu bilinmektedir. Söz konusu olan fakülte kullanıcıları; düşey mimari yapısına sahip olan Kuzey Kampüs yerleşkesine taşınması ile farklı iç mekân atmosferi bağlamında; eğitim ve öğretim hayatına devam ettikleri bilinmektedir. Düşey mimari iç mekân karakteristiğine sahip olan Kuzey Kampüs yerleşkesinin, dönüşüm sürecinde mevcutta bulunan yapı kabuğunun göz önünde bulundurulması ve bu bağlamda kurgulanan plan şeması ile yenilendiği bilinmektedir. Bu doğrultuda gelişen iç mekân tasarımı, düzenlenen öğretim derslikleri, stüdyolar, jüri odaları, maket odaları, kütüphane alanı ve sosyal alanlar ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin kullanımına sunulduğu bilinmektedir.

Güney – Kuzey Yerleşkesi –Kampüs Sirkülasyon Alan İlişkisi / Farklılıkları

Dönüşüm esaslı yükseköğretim yapısı niteliğinde olan Güney ve Kuzey yerleşke farklı mimari yapılarla sahip olması kapsamında, bina işlev ve formuna göre sirkülasyon alanları değişiklik göstermektedir. Bir yapıda dolaşım sistemi; koridorlar, holler, merdivenler, asansörler ve rampalardan meydana gelmektedir (Kazanasmaz,2004). Bu bağlamda, Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin bulunduğu öncelikli olarak Güney daha sonrasında ise Kuzey yerleşke; öğretim derslikleri, stüdyoları, konferans salonları, kütüphanesi, sosyal alanları, jüri odaları, maket odalarının oluşturduğu akslar ile birlikte sirkülasyon ağının tamamladığı bir bütündür.

Şekil 4.14: Bahçeşehir Üniversitesi Güney - Kuzey Yerleşke sirkülasyon alan ilişkisi / farklılıklarının gösterimi

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney Kampüs yerleşkesi yatay sirkülasyonun etkisinde olup; galeri boşlukları, merdiven ve asansörlerin oluşturduğu kampüs içi ulaşımı dolaylı ve doğrudan sağlamaktadır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yeni kampüsü olan Kuzey Kampüs yerleşkesi ise yapısal formunun getirdiği sebep ile düşey sirkülasyon ağına sahiptir. Kuzey Kampüs B Blok binası, çok katlı bina yapısına sahip olması nedeniyle sirkülasyon alanı çekirdekli sistem yapısına uygun şekilde

tasarlandığı görülmektedir. Merdiven, koridor, asansör ve dolaşım alanları bir bütün olarak karşımıza çıkmaktadır. Dönüşüm projeleri ile yükseköğretim kampüs işlevi niteliğini kazanan yapılar doğrultusunda; mevcut dolaşım aksına sadık kalınmak ile birlikte farklı yapısal formunun getirdiği sirkülasyon alanları ile karşımıza çıkmaktadır.

5. ALAN ÇALIŞMASI

Dönüşüm esaslı eğitim kurumlarının işlevlendirildikten sonra yeni yapılan mekânsal organizasyonunu; *“kampüs – kullanıcı”* ilişkisi bağlamında irdelemek amacıyla yapılan bu çalışmada; kullanıcıların birebir değerlendirmeleri kapsamında; *“Kullanım Sürecinde Değerlendirme”* yöntemine dayandırılarak yapılmaktadır. Bu bağlamda, örneklem olarak seçilen *Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi’nin* Güney Kampüsten Kuzey Yerleşkesine taşınması ile yaşanan *mekânsal değişimin* irdelenmesi beklenmektedir. Her *iki farklı mimari yapıya* sahip olan yükseköğretim kampüslerinin, *dönüşüm projesi* ile üniversite yapısı niteliğinde olması çalışmanın odak noktasıdır.

Kullanım Sürecinde Değerlendirme Yöntemi

Lackney (2001) yaptığı çalışmada *“Kullanım Sürecinde Değerlendirme”* yöntemini genel olarak, kullanılan binaların ihtiyaçları ve kuramsal amaçlarla ne derece buluştuğunu *“sistematik değerlendirme süreci”* olarak tanımlamaktadır. Bir başka tanımla; görüşme, gözlem ve diğer metotları kullanarak, kullanıcılar için tasarlanan fiziksel çevreyi doğru bir şekilde işlemlerini sağlayan, doğru olarak keşfetme sürecidir. Prieser (1988), KSD’yi, inşa edilmiş ve bir süre kullanılmakta olan yapıları sistemli ve özenli bir biçimde değerlendirme süreci olarak tanımlar ve bina kullanıcıları ve onların gereksinimlerini, bu yöntemin odağı olarak görmektedir (Onat ve Dinç,1998). Bu değerlendirme ile birlikte, tasarım kalitesini iyileştirmek için yürütülen kökeninde geri besleme yatan bir etkinliktir.

“Kullanım Sürecinde Değerlendirme, mimarlık bilimine ek olarak, yöntem geliştirmeye çabalayan profesyonel sorumluluğun bir biçimidir. Bu değerlendirme süreci, bina tasarım faaliyetinin sahnelenmesinde, uygulama ve gelecekteki planlama arasında bir bağdır” (Sanoff, 1992 s.31). Preiser vd. (1988) göre; *“KSD yöntemi”* mekân hakkında bilgi veren, mekanın olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya koyan bir *“mekan değerlendirme raporu”* olarak düşünülebilmektedir. Bu bağlamda, KSD yöntemi ile birlikte; kullanıcı ihtiyaçları, beklentileri ve kullanıcıların mekân içinde gerçekleştirdikleri eylem doğrultusunda, mekânların başarılı ve başarısız yönlerini kullanıcı gözüyle değerlendirmektedir (Braid,2001). Bu değerlendirme türünün bir diğer kullanım alanı ise,

fiziksel ve işlevsel eskime içindeki binaların olası *yeni işlevlerinin* saptanmasına olanak sağlamaktadır.

Bu yöntem mekândaki **“kullanıcı gereksinimleri”** üzerine yoğunlaşarak diğer bina performansı değerlendirmelerinden farklılaşması **“sağlık, emniyet, güvenlik, işlevsellik ve verimlilik”** etkenlerinin yanında **“psikolojik konfor, estetik kaliteleri, mahremiyet ve memnuniyet”** konularını içermektedir (Presier,2002). Bu bağlamda, bina performansının amaçları ile kullanıcı ihtiyaçları temel alınarak **“teknik, işlevsel ve davranışsal”** olmak üzere üç performans seviyesi altında incelemek mümkündür. Sağlık, emniyet ve güvenlik konuları **teknik performansın** altında incelenirken; fonksiyon, verimlilik ve iş akışı **işlevsel performans** altında değerlendirilmektedir. **Davranışsal performans** ise **“insan ihtiyaçları hiyerarşisiyle”** de (Maslow,1948) benzerlik göstererek psikolojik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlar olarak ortaya çıkmaktadır (Preiser,1983;2002).

Kullanım Sürecinde Değerlendirme yöntemi ile **eğitim yapılarının değerlendirilmesi** “Council of Educational Facility Planners International” (CEFPI) tarafından 1986 yılında ilk rehber kitap olarak yapılmıştır. Bu kitap ile birlikte; eğitim kurumlarının yapısını etkileyen **“okul mevki, yapısal ve mekanik özellikler, donanım sürdürülebilirliği, okul binası emniyeti ve güvenliği, tasarlama, oluşturma, donatma ve sürdürme sorumluluğu, eğitim için fiziksel ortam”** gibi bilgilere ulaşılmaktadır.

Eğitim yapılarının ve mekânlarının Kullanım Sürecinde Değerlendirmesinde; Lackney (2001) 1960’ların sonlarında İskoçya’da 50’nin üstünde çok amaçlı okulu değerlendiren Strathclyde Üniversitesi’nde The Building Performance Research Unit (BPRU,1972) **“mekan organizasyonunun kullanıcıların tepkileri, mekan kullanımı, maliyet ve hizmetlerle ilgili teknikler”** geliştirerek ve gelecek projeler için kaynaklar sunmaktadır.

Ornstein (1996) da; 1993-1995 yılları arasında; 1945’ de inşa edilmiş Sao Paulo’nun başkentinde yer alan 24 ilkokul ve devlet liselerinin değerlendirme projesi yapılmıştır. Bu çalışma; **“teknik performans değerlendirmesi”** ve **“davranışsal analiz”** performans seviyelerini içermektedir. Elde edilen bulgular ile varılan sonuç temel olarak **“mekânsal, çevresel, konfor ve kullanıcı ihtiyaçlarına”** daha uygun eğitim yapıları için kriter ve tasarım prensiplerinde geri besleme kaynağı sağlayarak ileriye dönük projeler için veri tabanı oluşturmak amaçlanmaktadır. Bu çalışma sürecinde; eğitim kurumlarında tasarım

ve teknik hizmetlerinden sorumlu mühendis ve mimarlar ile temas kurularak; 24 eğitim kurumunda çevresel, işlevsel faktörler, emniyet ve bakım ile ilgili görüşmeler yapılmıştır. Söz konusu olan 24 Eğitim kurumundan 22'sinde 222 öğrenci, 116 öğretim görevlisi ve 104 çalışan ile anket çalışması yapılmıştır. Bahsedilen eğitim kurumlarının veri çizelgesi hazırlanarak; **kullanım sürecinde değerlendirme** yapılmıştır. Bu çalışma ile birlikte; **“kullanıcı memnuniyeti”** nin eğitim kurumları kapsamında değerlendirme veri tabanı oluşturulmuştur. Bu çalışmanın sonucunda ise;

- a. Eğitim kurumları tasarlanırken mimarların sadece yapım sistemi ve çevresel konfor ile ilgili işlevsel yönlerinin düşünmemesi gerektiği; aynı zamanda güvenlik ve bakım ile ilgili hususları da dikkat etmesi gerektiği;
- b. Mimarların kişisel emniyet ve mal güvenliği; peyzaj ve görsel iletişim; akustik, ısıtma ve havalandırma koşullarının; öğretim derslikleri ve kütüphanelerdeki gün ışığı alımına dikkat edilmesinin önemi;
- c. Tasarım aşamasında seçilenler ve tamamlayıcı malzemelerin yeterli teknik şartnameleri ve yapı tekniği bakımından detayları eğitim kurumunun konumlandığı binanın ömrünün yükseltilmesi;
- d. Uygun güvenlik cihaz ve elemanların tasarıma dâhil edilmesi; gibi sonuçlara ulaşıldığı bilinmektedir.

Kullanım Sürecinde Değerlendirme yöntemi ile birlikte yapılan çalışmaların **“bilimsel”** ve **“güvenilir”** bir sonuca ulaşılması için; araştırmacıların bir yapı seçerek; o yapının kullanıcılarını saptaması gerekmektedir. Bu bağlamda; **o yapıyı deneyimleyen kullanıcılar** ile değerlendirilebileceği; **anketler ve görüşmeler** yapılması, **istatistiksel sonuçlara elde edilmesi** önerilmektedir. (Carson ve diğer.,1980; Bechtel ve Srivastava,1978).

Dönüşüm Esaslı Eğitim Yapılarının Kullanım Sürecinde Değerlendirme yaklaşımı ile amaçlanan; *işlev değişikliği* bağlamında *yeniden kullanılan yapının* yeni mekânsal organizasyonu “*işlevsel, teknik ve performans*” analizlerinin kullanıcı üzerinde yeni adaptasyonu değerlendirilerek *olumlu veya olumsuz* yanlarına ilişkin veriler elde edilmesi beklenmektedir. Bu bağlamda; “mekân ve mekânın sürekli veya geçici kullanıcıları ile kurduğu ilişki ve yaşanabilirliği, *kullanıcı memnuniyeti* bağlamında; yapının yeni işlevinin değerlendirilmesi, yapının sürdürülebilirliğinin sağlanmasında bir araç olarak “ ele alınmaktadır. (Yaldız,2016)

5.1 ANKET

Bilimsel çalışma kapsamında, göz önünde bulundurulan değerlendirmelerin ve varsayımların sorgulanmalarına olanak tanıyan verileri içermeleri önemlidir. Bu kapsamda, 100 adet anket, örneklem olan Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri tarafından yanıtlanmasına dikkat edilmesi söz konusudur. Bu noktada, dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu yapısıyla bil hassa bağlantısı olan birincil kişiler ile değerlendirmenin yapılmasına özen gösterilirdiği bilinmektedir.

5.2 ANALİZ VE BULGULAR

Dönüşüm esaslı eğitim yapılarının *yeniden işlevlendirilmesine* ilişkin seçilen; Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi *öğrencileri* için hazırlanan anket doğrultusunda; *kullanıcı – kampüs olgusu* bağlamında veri toplanması beklenmektedir. Bu kapsamda;

- a. Kullanıcının demografik özellikleri ve kurum ile ilgili olan bağlantıları (yaş, cinsiyet, eğitim vs.) saptanacaktır.
- b. (1) Yeniden planlanan **mekân organizasyonunun** örneklem olan Kuzey Kampüs bağlamında; **fiziksel özelliklerinin** öğrenciler tarafından değerlendirilmesi (en az ve en çok beğenilen fiziksel özelliklerin yanı sıra, alan büyüklüğü, akustik, havalandırma, konfor, malzeme gibi fiziksel özelliklerin kullanıcı gözünden yorumlanması) yapılacaktır.

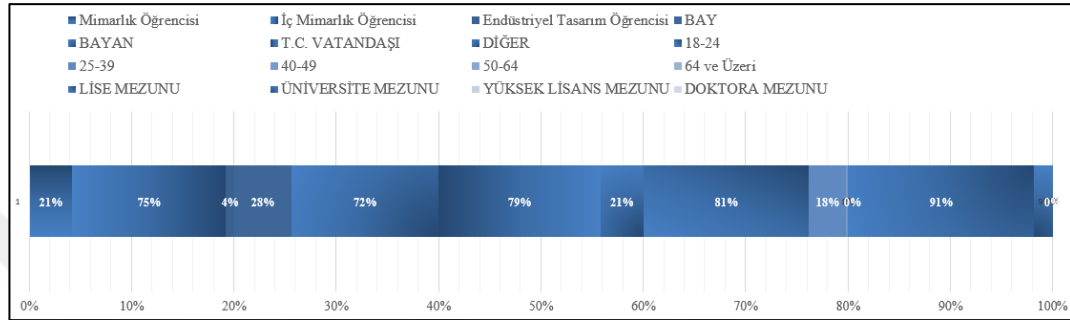
- c. (2) Yeniden planlanan **mekân organizasyonunun**, öğrenci gözünden **kampüs olgusu** bağlamında ne derece sağlandığı, (kampüsün kullanıcı gözünden üniversite yaşantısını ne derecede sağladığı, bireyselleşme veya sosyalleşme ihtiyacına ne kadar yanıt verdiği gibi)
- d. (3) Dönüşüm projesi olan Kuzey Kampüs yükseköğretim yerleşkesi; bu kampüsü kullanan öğrenciler tarafından **‘‘Teknik, İşlevsel, Davranışsal’’** performansı verilen **varsayımlar** bağlamında değerlendirilecektir.
- e. (4) Örneklem olan Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin **Güney Kampüsten Kuzey Kampüs’e taşınması** sonucunda **değişen iç donatı elemanları ve farklı mimari yapıları** bağlamında; **belirlenen sıfatlar** (ergonomik, fonksiyonel, estetik, renk ve doku, aydınlatma, donatı elemanları, verimlilik ve aidiyetlik) doğrultusunda; **mekansal değişimin stüdyo ve öğretim derslikleri – sosyal alanlar** kapsamında; her iki yerleşkeyi deneyimleyen öğrenciler tarafından **karşılaştırmalı** olarak değerlendirilecektir.
- f. (5) Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan **Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs örneği** bağlamında; bu yerleşkeyi deneyimleyen veya deneyimlemiş olan kullanıcıları tarafından **gelecek projeler** için; **genel yorumlarını ve düşüncelerini** belirtmeleri istenecektir.

➤ ***Demografik Özellik ve Sosyokültürel Karakterine İlişkin Toplanan Veriler***

Anket çalışmasına katılan dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu kullanıcılarının, sosyokültürel karakteri bağlamında, özelliklerinin tanımlanması beklenmektedir. Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile bağlantısı bulunduğu doğruluğunun da kanıtlanmasına olanak sağlayan bölümde; **‘‘Fakülte ile olan bağlantısı, cinsiyet, yaş, uyruk, eğitim durumu, mesleki durumu’’** varsa **‘‘çalıştıkları sektörün adı’’** ve **‘‘ünvanı’’** gibi alt kırımlı başlıklar altında sınıflandırılmaktadır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine yöneltilen bu sorular doğrultusunda; Tablo 5.1 ‘den de görüleceği üzere, anketi yanıtlayan kişilerin %21’i **‘‘Mimarlık’’**, %75’i **‘‘İç Mimarlık’’**

ve %4 ise “*Endüstriyel Tasarım*” öğrencisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda; ankete katılan dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumunda bulunan kullanıcıların %100 ’ü “*Mimarlık ve Tasarım Fakültesi*” ile bağlantılı olduğunu kanıtlamaktadır. (Tablo: 5.1)

Tablo 5.1: Kullanıcıların dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü ile olan bağlantıları ve bireysel özelliklerine ilişkin veriler

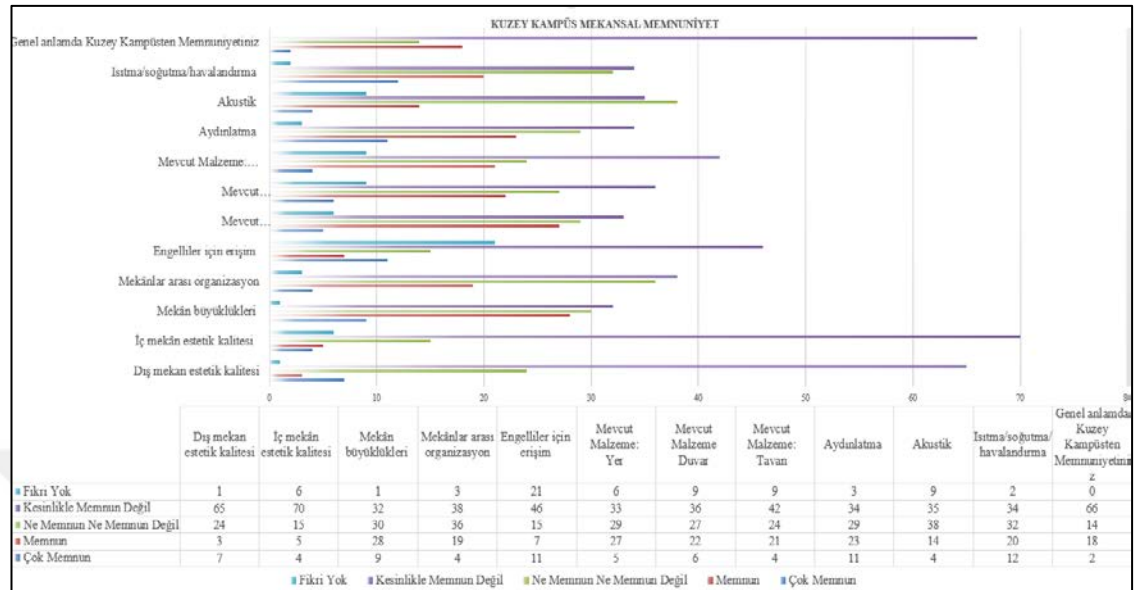
Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin “*Sosyokültürel Karakteri*” bağlamında; kişilere yöneltilen anketler doğrultusunda toplanan verilerde ise **Tablo 5.1** ’den de görüleceği gibi, yerleşke kullanıcılarının %28 ’i “*Erkek*”, %72 ’si ise “*Kadın*” dır. Bahçeşehir Üniversitesi ’nin uluslararası öğrenci nüfusunu da göz önünde bulundurulması ile yöneltilen soru bağlamında; “*Yabancı Uruklu*” kampüs kullanıcıları %21 iken, “*Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı*” nın %79 olması dikkat çekmektedir. “*Yaş Ortalaması*” bağlamında yönetilen soru kapsamında; %1’lik bir oranla “*40-49 Yaş Aralığı*”, %18’i “*25-39 Yaş Aralığı*” işaretlenirken; %81’lik oran ise “*18-24 Yaş Aralığı*” olarak saptanmaktadır. Anket sorularını cevaplayan kişiler doğrultusunda, “*Eğitim Durumu*” kapsamında yöneltilen soruda ise %91’lik kısmın “*Lise Mezun*” olduğu, %9’luk kısmın ise “*Üniversite Mezun*” olduğu görülmektedir. Bu kapsamda, anket sorularını cevaplayan öğrencilerin birçoğu “*Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin*” son sınıf öğrencileri olduğu dikkat çekmektedir. Bu bölümde yöneltilen son iki soruda ise isteğe bağlı “*Mesleki Durumu*” ve bu bağlamda “*Çalıştığın Sektörün Adı / Ünvanı*” da değerlendirilmesi açısından yöneltilmektedir. Bu kapsamda, gelen cevapların çoğu “*Öğrenci*” ağırlıklı olup; “*Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Öğrencisi*” olarak yazıldığı görülmektedir. Bunların arasından Mimarlık ve Tasarım Fakültesinden mezun olan ve

mesleğini icra eden iki kişi; “**İç Mimar**” ünvanı ile yazarak, kendilerini belirtmektedirler. Ayrıca; 1 “**Kuyumcu**”, 1 “**Matematik Öğretmeni**”, 1 “**Restoratör**”, 1 “**Turizm Sorumlusu**” ve 1 “**Barista**” olduğunu belirten kişilerin; aynı zamanda yükseköğretim kurumu öğrencisi olarak Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde eğitim gördüğü anket sorusu bağlamında saptanmaktadır.

➤ ***Dönüşüm Esaslı Yükseköğretim Yerleşkesinin Yeni Yapılan Mekânsal Organizasyonu Bağlamına İlişkin Toplanan Veriler***

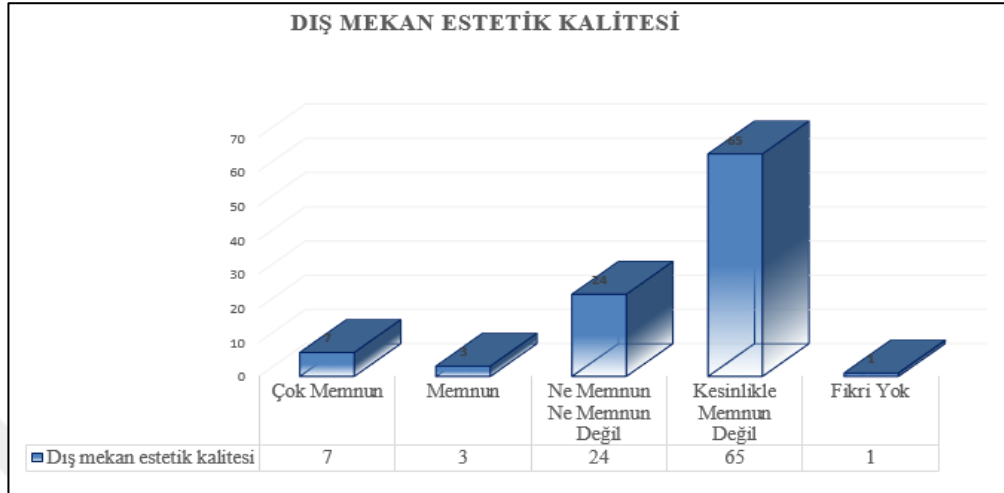
Dönüşüm esaslı eğitim kurumu yapısı olan; Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yeni yerleşkesi Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B Blok yapısının; daha önceden Toprak Holding yapısına hizmet vermesi bilinmektedir. Sözü geçen yapının çeşitli sebeplerden dolayı atıl yapı durumuna gelmesinin ardından; yeniden işlevlendirilme projesi ile yükseköğretim kurumu durumuna getirilmesi ile yeni yapılan mekânsal organizasyon bağlamında; öğrenci ve öğretim görevlilerinin hizmetine sunulduğu bilinmektedir. Bu kapsamda; bu yapının birincil kullanıcıları olan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine yöneltilen sorular bağlamında; yeni yapılan mekânsal organizasyon ve dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan yapının değerlendirilmesi beklenmektedir. (Tablo 5.2)

Tablo 5.2:Kuzey Kampüs B blok yapısının yeni yapılan mekansal organizasyonuna ilişkin toplanan veriler

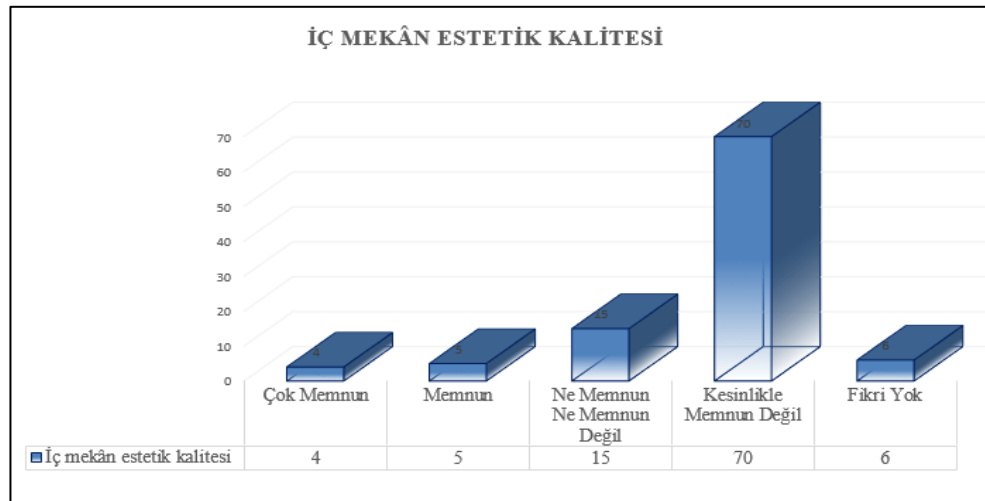
Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumunun fiziksel özelliklerinin değerlendirilmesine ilişkin verilerin ulaştırılmasına yönelik sorular 12 aşamada gerçekleştirilmiştir. Yöneltilen soruların ise duyulan memnuniyet düzeylerine göre; **“Çok Memnun, Memnun, Ne Memnun Ne Değil, Kesinlikle Memnun Değil ve Fikri Yok”** olarak derecelendirilerek; kullanıcı kişilerden işaretlemeleri istenmektedir. Bu bağlamda; kampüs içi **“Dış Mekân Estetik Kalitesi”** bağlamında sorulan soruda öğrencilerin %7’si **“Çok Memnun”**, %3’ü **“Memnun”**, %24’ü **“Ne Memnun Ne Değil”**, %65’i **“Kesinlikle Memnun Değil”**, %1’i ise **“Fikri Yok”** olarak fikirlerini tanımladıkları saptanmaktadır. (Tablo: 5.3).

Tablo 5.3: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden dış mekan estetik kalitesi memnuniyetine ilişkin toplanan veriler

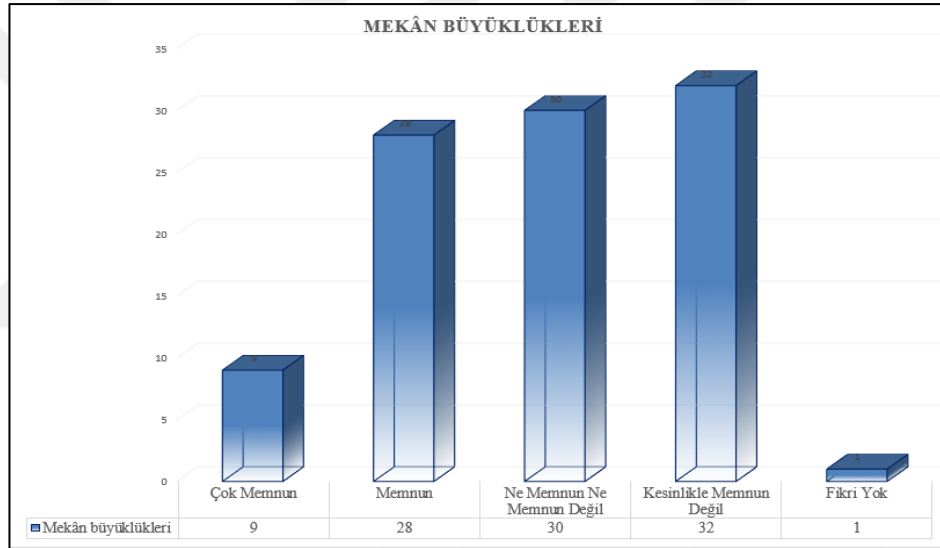
“*İç Mekân Estetik*” kalitesi bağlamında yönetilen soru kapsamında ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Öğrencilerinin %4’ü “*Çok Memnun*”, %5’i “*Memnun*”, %15’i “*Ne Memnun Ne Değil*”, %70’i “*Kesinlikle Memnun Değil*”, %6 ’sı ise “*Fikri Yok*” olarak belirttikleri görülmektedir. (Tablo 5. 4)

Tablo 5.4: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden iç mekan estetik kalitesi memnuniyetine ilişkin toplanan veriler

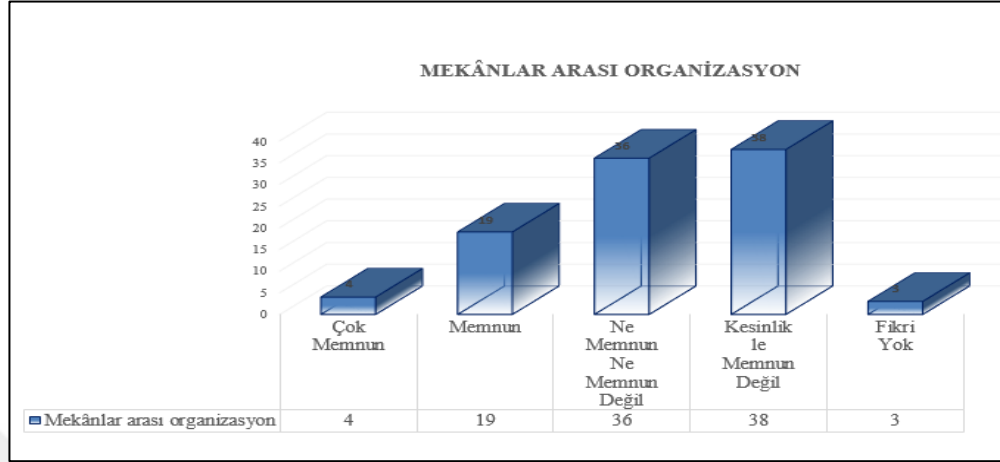
Kuzey Kampüs B Blok yapısının yeni yapılan mekansal organizasyonun kullanıcı gözünden saptanması beklenen; **”Mekan Büyüklükleri”** sorusu bağlamında, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri’nin %9’u **”Çok Memnun”**, %28’si **”Memnun”**, %30’u **”Ne Memnun Ne Değil”**, %32’si **”Kesinlikle Memnun Değil”**, %1’i ise **”Fikri Yok”** olarak değerlendirdikleri görülmektedir. (Tablo 5.5)

Tablo 5.5: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden mekan büyüklükleri memnuniyetine ilişkin toplanan veriler

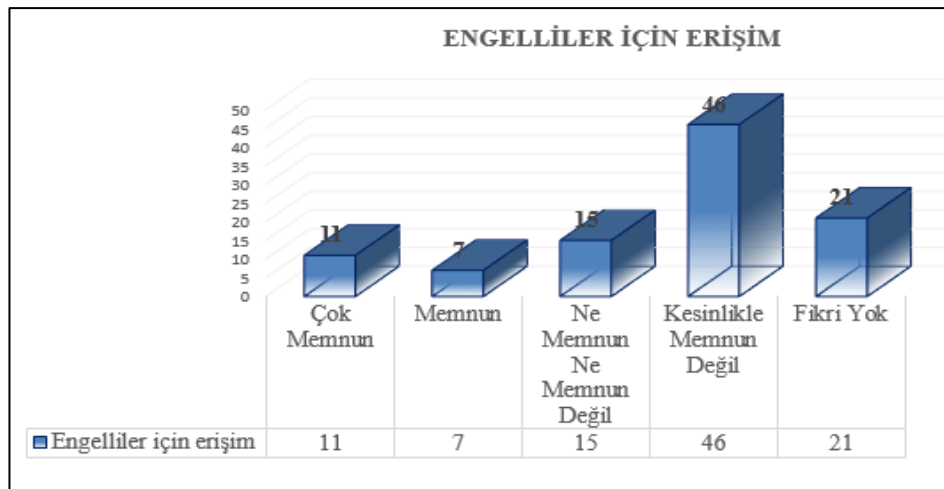
Dönüşüm esaslı yükseköğretim yerleşkesi niteliğinde olan Kuzey Kampüs B Blok yapısının; yeni yapılan plansal düzeni ile birlikte kurgulanan **”Mekânlar Arası Organizasyonu”** ‘nun yerleşke kullanıcıları tarafından saptanması beklenmektedir. Bu bağlamda, fakülte kullanıcıları gözünden, %4’ü **”Çok Memnun”**, %19’u **”Memnun”**, %36’sı **”Ne Memnun Ne Değil”**, %38’i **”Kesinlikle Memnun Değil”**, %3’ü ise **”Fikri Yok”** olarak cevap verildiği görülmektedir. (Tablo 5.6)

Tablo 5.6: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden mekanlar arası organizasyon memnuniyetine ilişkin toplanan veriler

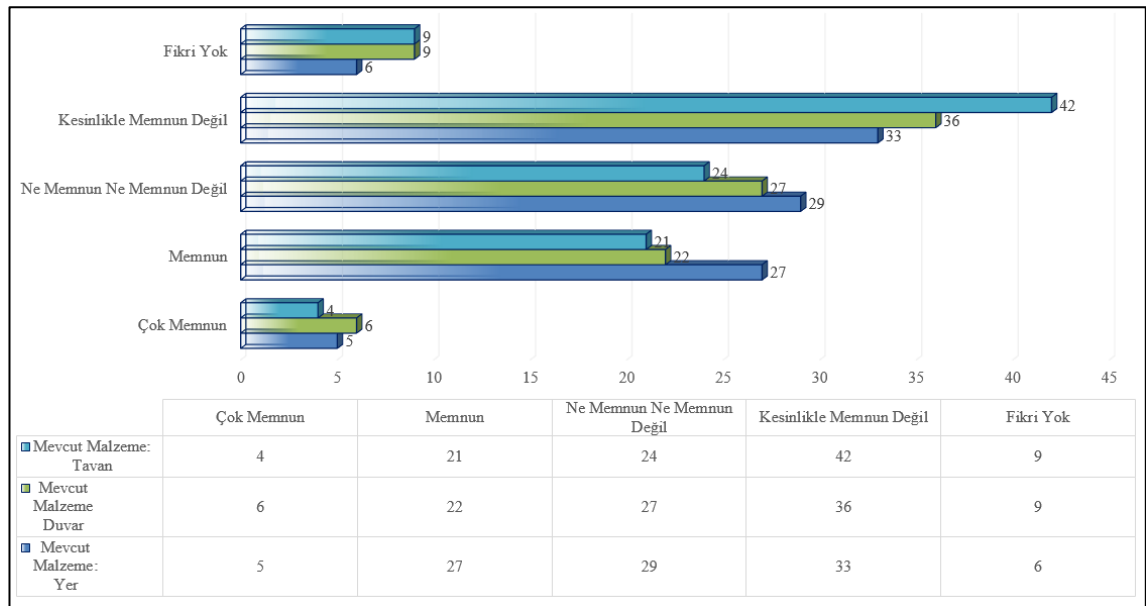
“*Engelliler İçin Erişim*” bağlamında yönetilen soru kapsamında ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Öğrencilerinin %11’i “*Çok Memnun*”, %7’si “*Memnun*”, %15’i “*Ne Memnun Ne Değil*”, %46’sı “*Kesinlikle Memnun Değil*”, %21’i ise “*Fikri Yok*” olarak işaretlemiştir. (Tablo 5.7)

Tablo 5.7: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının engelliler için erişim memnuniyetine ilişkin toplanan veriler

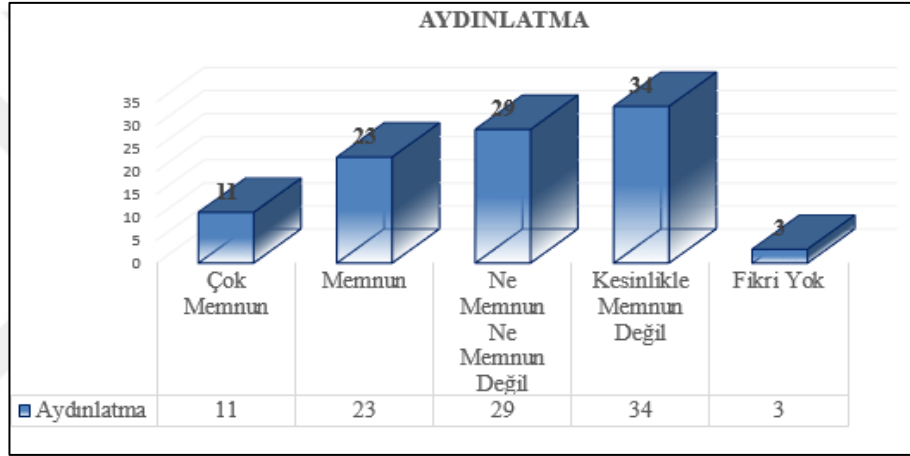
Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Kuzey Kampüs B Blok yapısı, yeniden işlevlendirilme ile fonksiyon değişikliğine gidilmesinin ardından; kampüs kullanıcılarına **“Mevcutta Bulunan Malzemelerin”** üniversite yerleşkesine uygunluğunun saptanması için; yöneltilen sorular bağlamında değerlendirilmesi istenmektedir. **Tablo 5.8’** den de görüleceği üzere; **“Mevcut Tavan Malzemesini”** öğrenciler; %4’ü **“Çok Memnun”**, %21’i **“Memnun”**, %24’ü **“Ne Memnun Ne Değil”**, %42’si **“Kesinlikle Memnun Değil”**, %9’u ise **“Fikri Yok”** olarak cevap verdikleri görülmektedir. Yerleşke yapısının en önemli malzemelerden birisi olan **“Mevcut Duvar Malzemesi”** sorusuna ise öğrenciler; %6’sı **“Çok Memnun”**, %22’si **“Memnun”**, %27’si **“Ne Memnun Ne Değil”**, %36’sı **“Kesinlikle Memnun Değil”**, %9’u ise **“Fikri Yok”** olarak değerlendirdiği görülmektedir. **“Mevcut Zemin Malzemesi”** sorusunun değerlendirilmesi ise öğrenciler tarafından; %5’i **“Çok Memnun”**, %27’si **“Memnun”**, %29’u **“Ne Memnun Ne Değil”**, %33’ü **“Kesinlikle Memnun Değil”**, %6’sı ise **“Fikri Yok”** olarak cevap vererek, yeniden işlevlendirilme yolu ile yükseköğretim kampüs niteliğinde olan binanın, mevcut malzemesinin kullanıcı kişiler gözünden, tanımlandığı görülmektedir.. (**Tablo 5.8**)

Tablo 5.8: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının mevcut malzeme özelliklerine ilişkin toplanan veriler

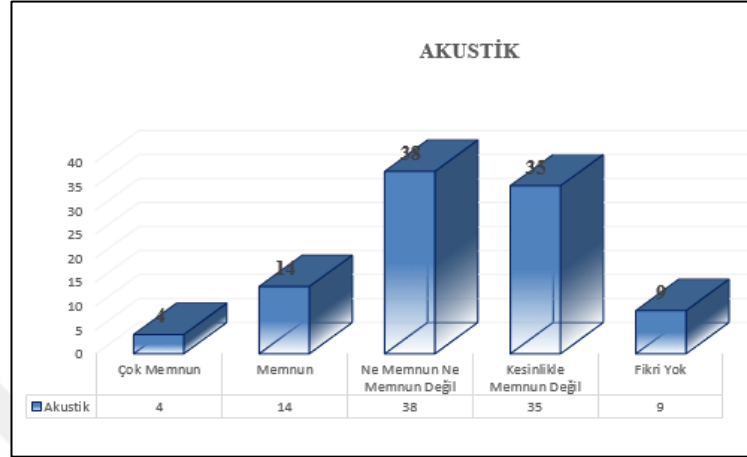
Düşey mimari yapıya sahip olan Kuzey Kampüs B Blok binasının kullanıcılarına; **“Aydınlatma”** durumunun memnuniyeti bağlamında yöneltilen soruda ise öğrenciler; %11’i **“Çok Memnun”**, %23’ü **“Memnun”**, %29’u **“Ne Memnun Ne Değil”**, %34’ü **“Kesinlikle Memnun Değil”**, %3’ü ise **“Fikri Yok”** olarak yorumladığı görülmektedir. (Tablo 5.9)

Tablo 5.9: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının aydınlatma özelliklerine ilişkin toplanan veriler

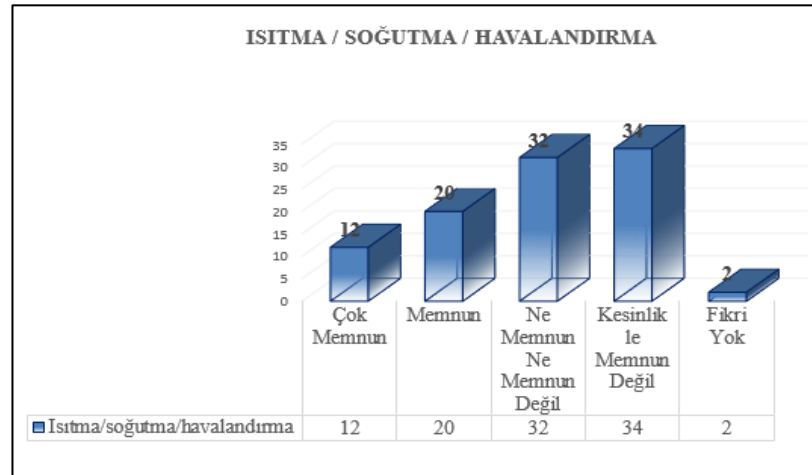
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi’nin bulunduğu Kuzey Kampüs B Blok yapısını oluşturan mekânların; **“Akustik”** konfor koşullar açısından yöneltilen soruda ise öğrencilerin; %4’ü **“Çok Memnun”**, %14’ü **“Memnun”**, %38’i **“Ne Memnun Ne Değil”**, %35’i **“Kesinlikle Memnun Değil”**, %9’u ise **“Fikri Yok”** olarak değerlendirdiği görülmektedir. (Tablo 5.10)

Tablo 5.10 : Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının akustik özelliklerine ilişkin toplanan veriler

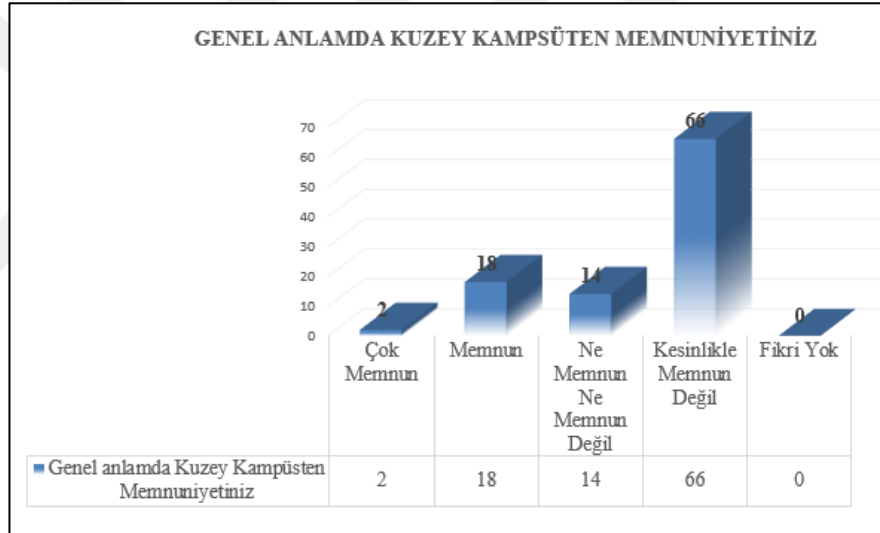
Kuzey Kampüs yerleşke içerisinde bulunan temiz hava sirkülasyonunu sağlayan, **‘‘Isıtma / Soğutma / Havalandırma’’** koşullarının kullanıcı kişiler tarafından memnuniyetinin saptanması amacı ile sorulan soruda ise; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri %12’si **‘‘Çok Memnun’’**, %20’si **‘‘Memnun’’**, %32’si **‘‘Ne Memnun Ne Değil’’**, %34’ü **‘‘Kesinlikle Memnun Değil’’**, %2’si ise **‘‘Fikri Yok’’** olarak cevaplandığı görülmektedir. (Tablo 5.11)

Tablo 5.11: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının ısıtma / soğutma / havalandırma özelliklerine ilişkin toplanan veriler

Dönüşüm esaslı yükseköğretim yapısı bağlamında; örneklem olarak seçilen Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcıları olan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine yöneltilen bu bölümün son sorusu doğrultusunda; Kuzey Yerleşkeden **“Genel Anlamda Memnuniyet”** ’in saptanması beklenmektedir. Bu kapsamda, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri, Kuzey Kampüs’ten mekansal anlamda memnuniyetlerini %2’si **“Çok Memnun”**, %18’i **“Memnun”**, %14’ü **“Ne Memnun Ne Değil”**, %66’sı **“Kesinlikle Memnun Değil”** olarak belirttikleri görülmektedir. (Tablo 5. 12)

Tablo 5.12: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan kuzey kampüs B blok yapısının kullanıcı kişi yönünden genel anlamda memnuniyetine ilişkin toplanan veriler

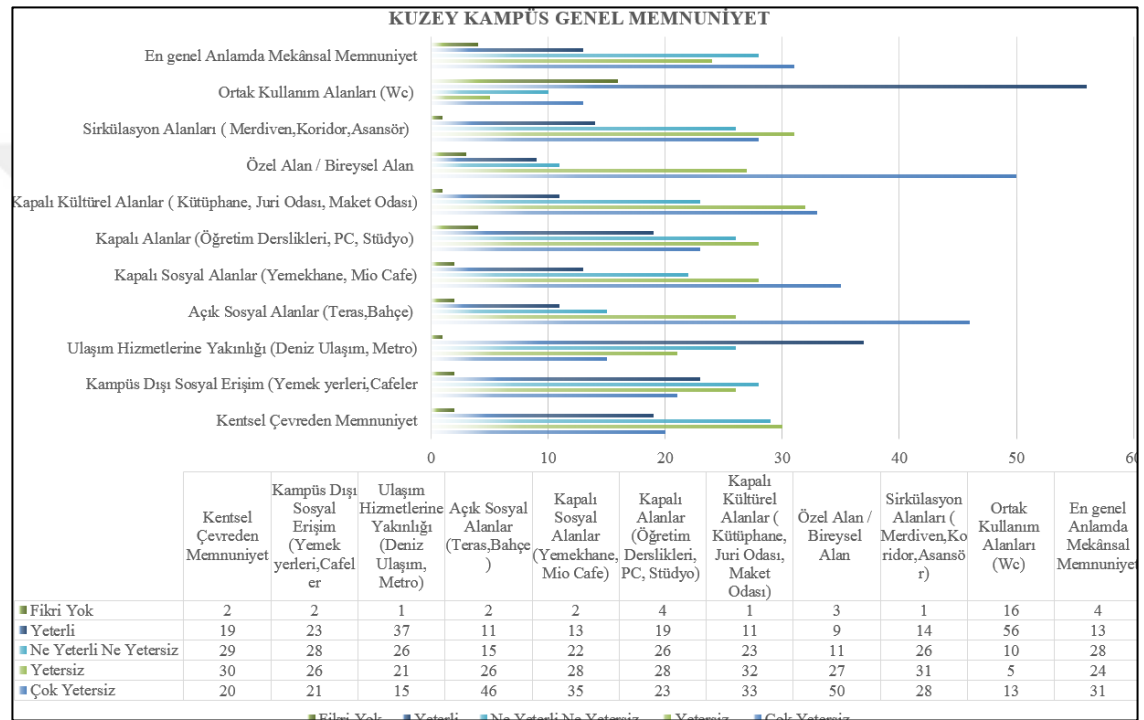

➤ ***Dönüşüm Esaslı Yükseköğretim Yerleşkesinin Genelinde Bulunan Mekânsal Özelliklerine İlişkin Toplanan Veriler***

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B Blok yapısının; **“Genelinde Bulunan Kalitelerden Duyulan Memnuniyet”** düzeyi, yerleşke kullanıcıları olan; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri gözünden değerlendirilmesi beklenmektedir. Bu bağlamda; seçilen alanlar kapsamında **“Çok yetersiz, Yetersiz, Ne Yeterli Ne Yetersiz, Yeterli, Fikri Yok”** olarak derecelendirilerek; kampüs kullanıcılarının cevaplama için sunulmaktadır. Bu çerçevede, sorulan sorular

ile yerleşke içi sosyal ve kültürel erişim, kampüs dışı kentsel çevreden memnuniyet ve kullanıcı kişilerin dönüşüm esaslı eğitim kurumu olan yapı bağlamında; üniversite kampüs beklentisinin irdelenmesi amaçlanmaktadır. (Tablo 5.13)

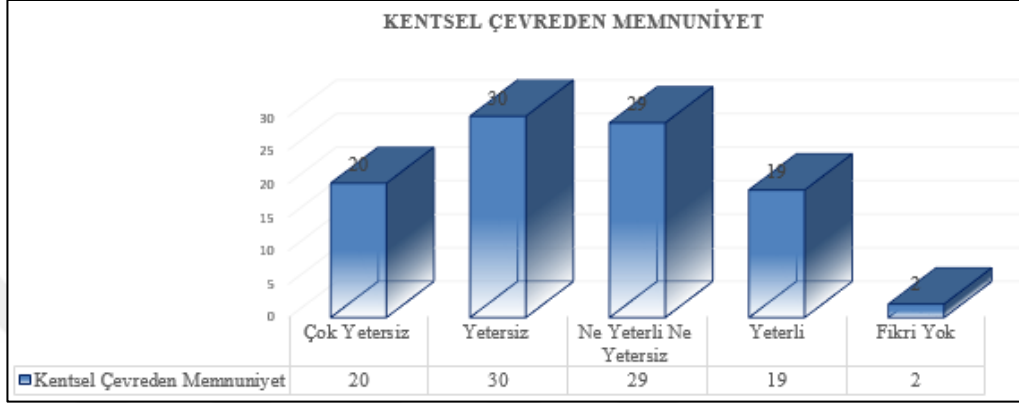
Tablo 5.13: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının genelinde bulunan mekansal memnuniyetlere ilişkin toplanan veriler

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin, Güney Kampüsteki Kuzey Yerleşkeye taşınması ile farklı mimari yapıya sahip olan kampüs bağlamında; bulundukları çevrenin değişikliği gösterdiği bilinmektedir. Bu çerçevede; ankete katılan kullanıcılar tarafından yeni kampüs olan Kuzey yerleşkesinin; eski kampüs yapısı olan Güney Kampüsünde göz önünde bulundurulması ile konum itibari ile değerlendirmeleri istenmektedir. “**Kentsel Çevreden Memnuniyet**” kapsamındaki sorulan soru bağlamında; öğrencilerin %20’si “**Çok Yetersiz**”, %30’u “**Yetersiz**”, %29’u “**Ne Yeterli Ne Yetersiz**”, %19’u “**Yeterli**”, %2’si ise “**Fikri Yok**” olarak değerlendirmektedirler. Bu bağlamda; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri

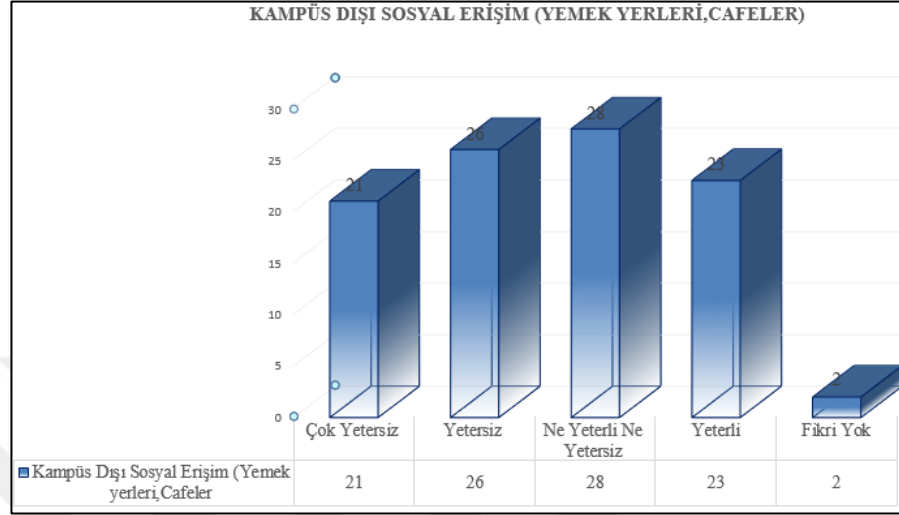
tarafından değerlendirilen soru kapsamında, bulundukları yeni yerleşkenin kentsel çevre ile ilişkisini yetersiz olarak tanımladıkları görülmektedir. (Tablo 5.14)

Tablo 5.14: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok Yapısının kentsel çevresine ilişkin toplanan veriler

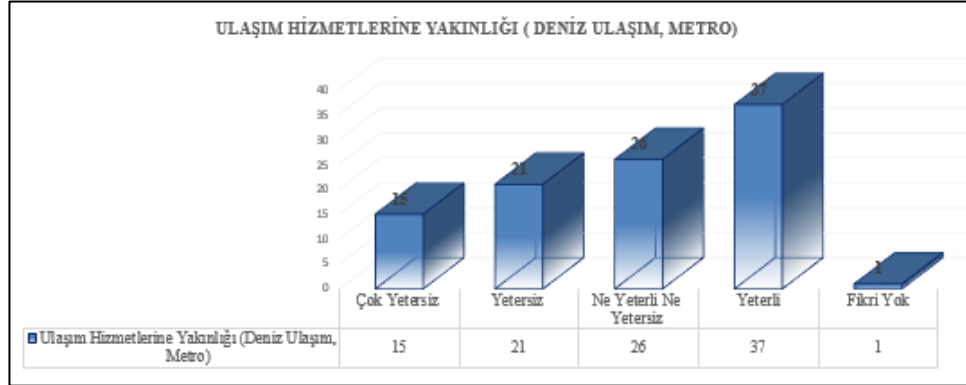
Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Kuzey Kampüs yapısının Yıldız Caddesi üzerinde olması ve çevresinde çoğunlukla konut yapılarının bulunması itibari ile **“Kampüs Dışı Sosyal Erişim”**’in bilimsel çalışma kapsamında; sorgulanmasını uyandırmaktadır. Bu bağlamda; Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine yöneltilen **“Kampüs Dışı Sosyal Erişim”** sorusunda katılımcıların, %21’i **“Çok Yetersiz”**, %26’sı **“Yetersiz”**, %28’i **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %23’ü **“Yeterli”**, %2’si ise **“Fikri Yok”** olarak yorumladıkları görülmektedir. (Tablo 5.15)

Tablo 5.15: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kampüs dışı sosyal erişimine ilişkin toplanan veriler

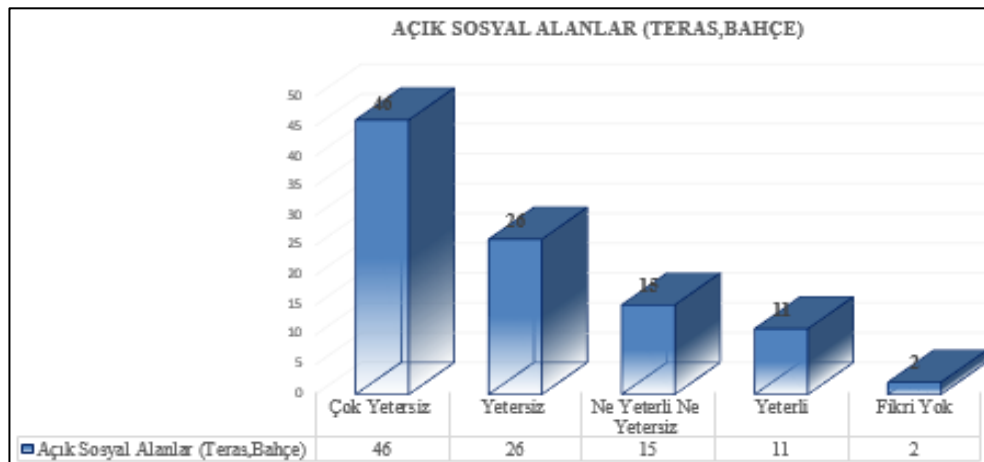
Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yeni kampüsü olan Kuzey Kampüs yerleşkesinin; yükseköğretim kampüs yapısının tamamlayıcı özelliklerinden birisi olan **“Ulaşım”** kapsamında değerlendirilmesi istenmektedir. Bu çerçevede yöneltilen **“Ulaşım Hizmetlerine Yakınlığı”** sorusu ile öğrencilerin; kampüse erişiminin söz konusu olan yapı bağlamında saptanması beklenmektedir. Öğrenciler katıldıkları anket bağlamında; %15’i **“Çok Yetersiz”**, %21’i **“Yetersiz”**, %26’sı **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %37’si **“Yeterli”**, %1’si ise **“Fikri Yok”** olarak değerlendirdikleri görülmektedir. (Tablo 5.16)

Tablo 5.16: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının ulaşım hizmetlerine yakınlığına ilişkin toplanan veriler

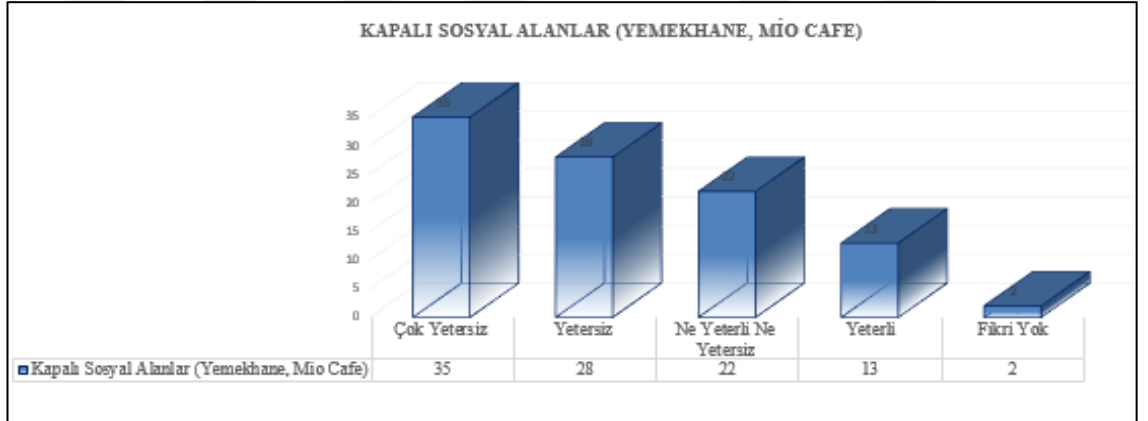
Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Kuzey Kampüs yerleşke kullanıcılarına; yöneltilen soru bağlamında yükseköğretimin önemli mekanlarından birisi olan sosyal alanların değerlendirilmesi istenmektedir. Yükseköğretim kampüs yapısının önemli noktalardan birisi olan **“Açık Sosyal Alanlar”** hakkındaki değerlendirmede öğrencilerin ; %46’sı **“Çok Yetersiz”**, %26’sı **“Yetersiz”**, %15’i **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %11’i **“Yeterli”**, %2’si ise **“Fikri Yok”** olarak saptandığı görülmektedir. (Tablo 5.17)

Tablo 5.17: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının açık sosyal alanlarına ilişkin toplanan veriler

Yükseköğretim kampüs yapısının odak noktalarından birisini oluşturan sosyal alanların yerleşke yapısı içinde değerlendirilmesi açısından; birincil yerleşke kullanıcısı olan fakülte öğrencilerine **“Kapalı Sosyal Alanlar”** sorusunun yöneltildiği görülmektedir. Bu çerçevede öğrenciler; kampüs içi kapalı ve açık sosyal alanlarında karşılaştırmalarını yaparak, değerlendirilmesi beklenmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencileri **“Kapalı Sosyal Alanlar”** bağlamında yöneltilen soruda, %35’i **“Çok Yetersiz”**, %28’i **“Yetersiz”**, %22’si **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %13’ü **“Yeterli”**, %2’si ise **“Fikri Yok”** olarak saptandığı görülmektedir. (Tablo 5.18) Bu kapsamda, yerleşke içi **“Açık ve Kapalı Sosyal Alanların”** benzer cevaplar ile bağdaştırılarak; fakülte kullanıcıları tarafından **“Çok Yetersiz”** olarak tanımlandığı görülmektedir. (Tablo 5.17 - 5.18)

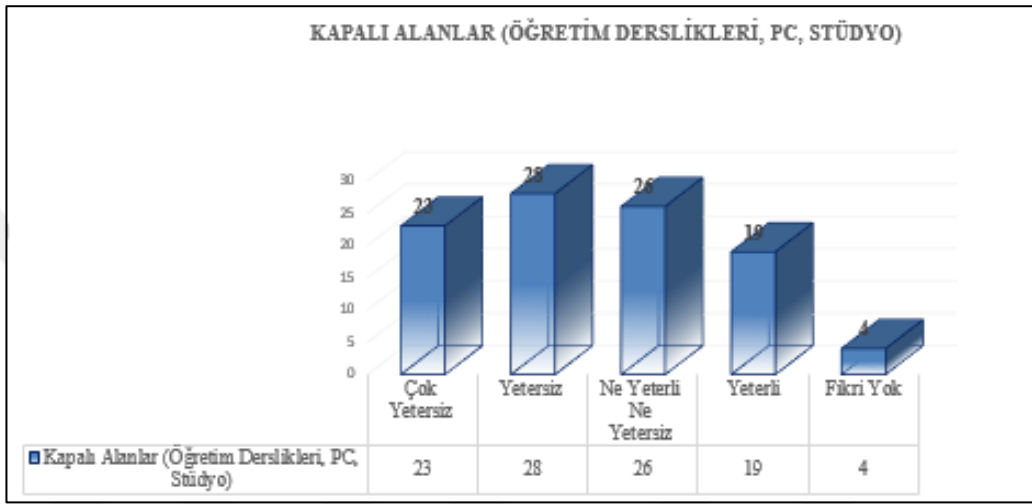
Tablo 5.18: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kapalı sosyal alanlarına ilişkin toplanan veriler

Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yeni kampüsü olan Kuzey Kampüs B blok yapısının; dönüşüm esaslı yükseköğretim yerleşkesi niteliğinde olması ve bu bağlamda iç mekan organizasyonunun kurgulanması ile yeni oluşturulan alanların kullanıcı kişiler tarafından sorgulanmasını ortaya çıkartmaktadır. Bu bağlamda; Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine yöneltilen **“Kapalı Alanlar”** bağlamındaki soru ile yükseköğretim kampüs yapısının odak noktası olan öğretim derslikleri kullanıcı kişi gözünden değerlendirilmek

istenmektedir. Yöneltilen soru ile öğrencilerin %23'ü **“Çok Yetersiz”**, %28'i **“Yetersiz”**, %26'sı **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %19'u **“Yeterli”**, %4'ü ise **“Fikri Yok”** olarak cevap verdiği görülmektedir. (Tablo 5.19)

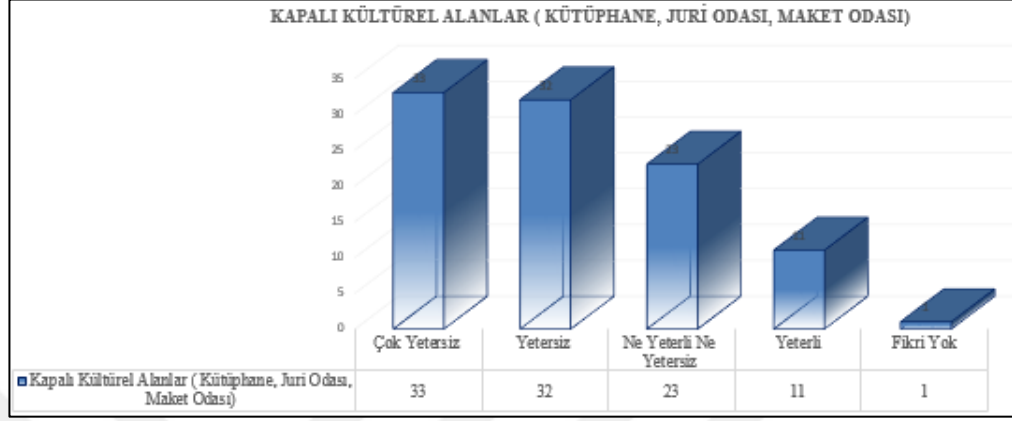
Tablo 5.19: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kampüs B blok yapısının kapalı alanlarına ilişkin toplanan veriler

Dönüşüm esaslı yükseköğretim yapısı niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının yeni oluşturulan plansal düzeni bağlamında; sorgulanması istenen bir diğer odak nokta ise kütüphane, jüri odaları, maket odası olarak görülmektedir. Bu çerçevede; Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine yöneltilen **“Kapalı Kültürel Alanlar”** bağlamındaki soruya gelen cevaplar; %33'ü **“Çok Yetersiz”**, %32'si **“Yetersiz”**, %23'ü **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %11'i **“Yeterli”**, %1'i ise **“Fikri Yok”** şeklinde olduğu görülmektedir. (Tablo 5.20)

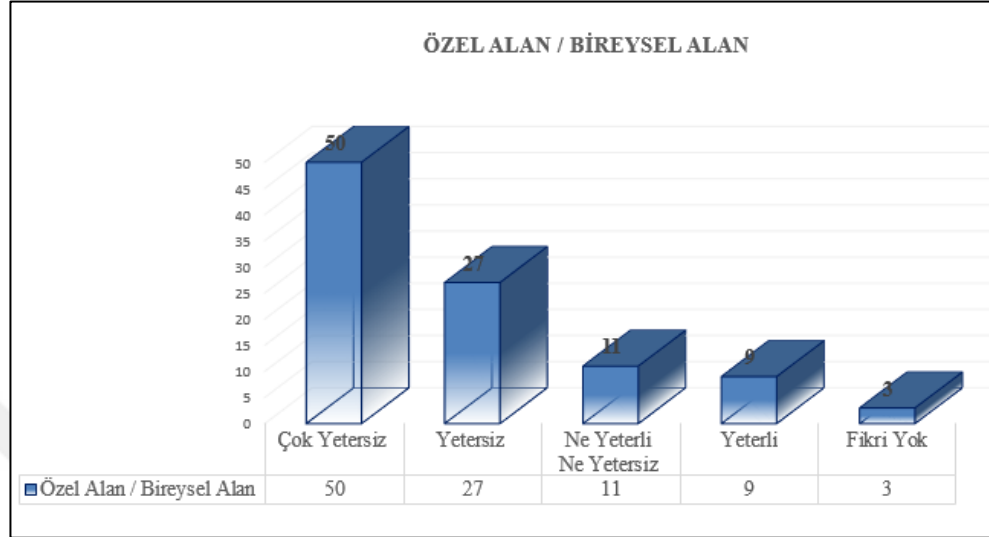
Tablo 5.20: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey

Kampüs B blok yapısının kültürel alanlarına ilişkin toplanan

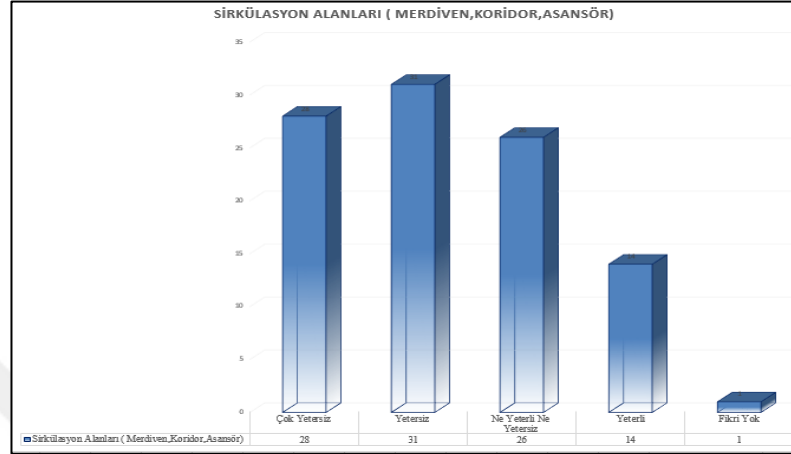
Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcılar gözünden değerlendirilmesi istenen bir diğer nokta ise **“Özel Alan / Bireysel Alanlar”** olarak yöneltilmektedir. Yeni kurgulanan iç mekân bağlamında; öğrencilerin ders çalışırken veya gününün birçok bölümünü geçirdikleri kampüs yerleşkesinde özel alan ihtiyacının ne kadar karşılandığının saptanması istenmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine yöneltilen **“Özel Alan / Bireysel Alanlar”** bağlamındaki soruya gelen cevaplar; %50’si **“Çok Yetersiz”**, %27’si **“Yetersiz”**, %11’i **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %9’u **“Yeterli”**, %3’ü ise **“Fikri Yok”** şeklinde olduğu görülmektedir. (Tablo 5.21)

Tablo 5.21: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının özel / bireysel alanlarına alanlarına ilişkin toplanan veriler

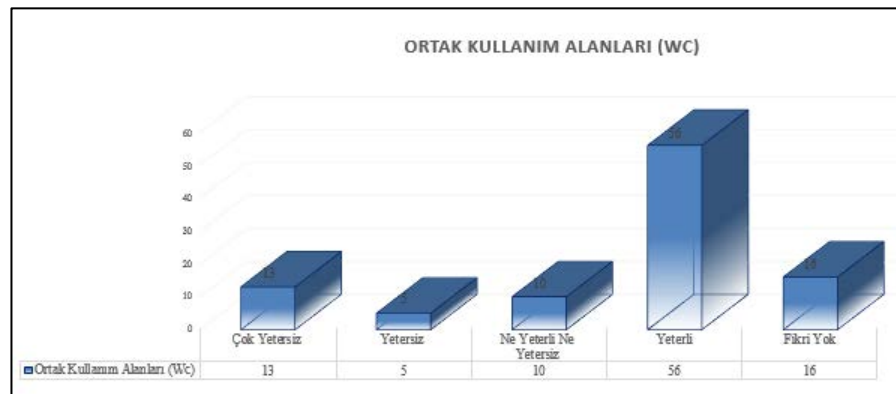
Bilimsel çalışmanın eksenini oluşturan; Kuzey Kampüs B Blok binasının kullanıcıları olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin, Güney Kampüsten Kuzey Kampüse taşınması sonrasında yaşanan mekânsal değişimin; bulunduğu eski yapı yatay sirkülasyona sahipken, yeni yerleşkenin düşey dolaşım alanı ile hizmet vermesi söz konusudur. Bu çerçevede, çekirdekli sistem yapısına sahip olan Kuzey Kampüs B blok yapısının **“Sirkülasyon Alanları”** kapsamında değerlendirme sorusu yöneltildiği görülmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencileri, , %28’i **“Çok Yetersiz”**, %31’i **“Yetersiz”**, %26’sı **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %14’ü **“Yeterli”**, %1’i ise **“Fikri Yok”** olarak değerlendirmektedir. (Tablo 5.22)

Tablo 5.22: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının sirkülasyon alanlarına ilişkin toplanan veriler

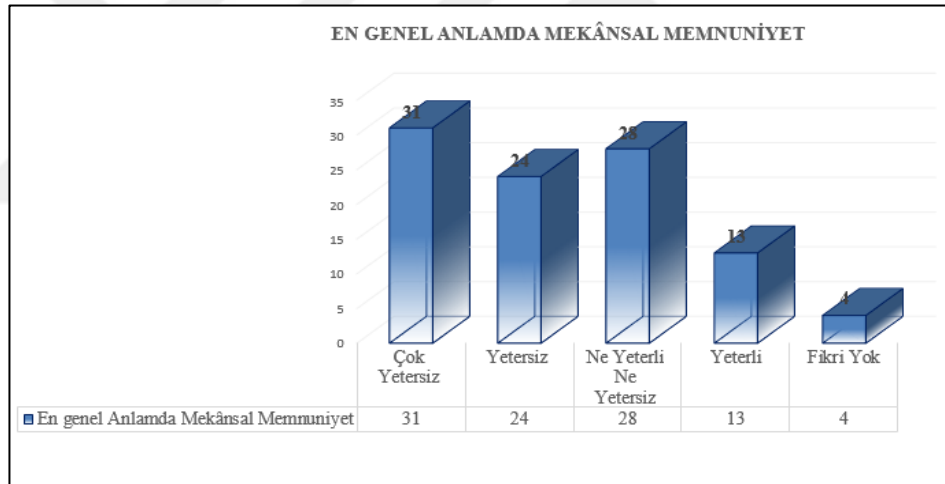
Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs yapısı olan Kuzey Kampüs B blok yapısında sorgulanması istenen bir diğer nokta ise **“Ortak Kullanım Alanları”** olarak saptanmaktadır. Bu bağlamda; Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin; %13’ü **“Çok Yetersiz”**, %5’i **“Yetersiz”**, %10’u **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %56’sı **“Yeterli”**, %16’sı ise **“Fikri Yok”** olarak değerlendirmektedir. (Tablo 5.23)

Tablo 5.23: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının ortak kullanım alanlarına ilişkin toplanan veriler

Dönüşüm esaslı yükseköğretim yapısı bağlamında; örneklem olarak seçilen Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcıları olan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine yöneltilen bu bölümün son sorusu doğrultusunda; Kuzey Yerleşkeden **“En Genel Anlamda Mekansal Memnuniyet”** saptanması beklenmektedir. Bu kapsamda, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri Kuzey Kampüs’ten en genel anlamda mekansal memnuniyetlerini %31’i **“Çok Yetersiz”**, %24’ü **“Yetersiz”**, %28’i **“Ne Yeterli Ne Yetersiz”**, %13’ü **“Yeterli”**, %4’ü ise **“Fikri Yok”** olarak tanımladıkları görülmektedir. (Tablo 5. 24)

Tablo 5.24: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının genel anlamda mekansal memnuniyetine ilişkin toplanan veriler

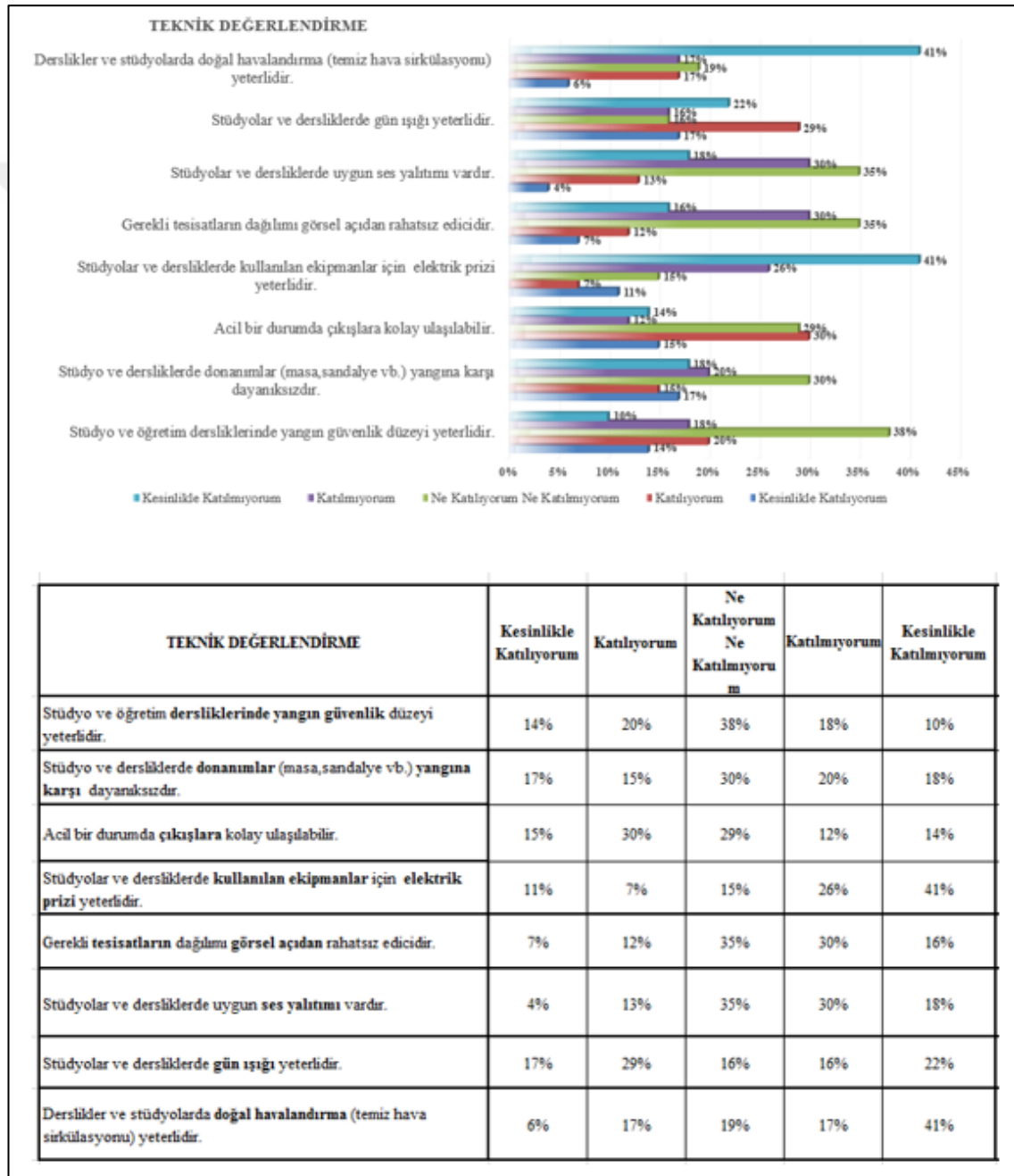
➤ ***Dönüşüm Esaslı Yükseköğretim Yerleşkesinin “Teknik, İşlevsel, Davranışsal” Özelliklerine İlişkin Toplanan Veriler***

Bilimsel araştırma kapsamında, kullanılan **Kullanıcı Sürecinde Değerlendirme** yöntemi bağlamında; dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs niteliğinde olan **Kuzey Yerleşkesi B blok yapısının** üç farklı seviye altında irdelenmesi beklenmektedir. Sağlık, emniyet ve güvenlik konuları **teknik performansın** altında incelenirken; fonksiyon, verimlilik ve iş akışı **işlevsel performans** altında değerlendirilmektedir. **Davranışsal performans** ise “insan ihtiyaçları hiyerarşisiyle” de (Maslow,1948) benzerlik göstererek psikolojik,

sosyal ve kültürel ihtiyaçlar olarak ortaya çıkmaktadır (Preiser,1983;2002). *Kullanıcı ve yerleşke ilişkisi* bağlamında “*teknik, işlevsel ve davranışsal*” olmak üzere oluşturulan varsayımlar bağlamında irdelenmesi beklenmektedir. (Tablo 5. 25)

Tablo 5.25: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey

Kampüs B blok yapısının teknik özelliklerine ilişkin toplanan veriler

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs niteliğinde olan Kuzey Kampüs B Blok yapısı kullanıcılarının; bina genelindeki teknik performans seviyesinin yükseköğretim kurumuna uygun bir kampüs olması çerçevesinde; oluşturulan varsayımlar ile fiziksel yapının yeni işlevine uygunluğunun saptanması beklenmektedir. Bu bağlamda; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine yöneltilen **“Stüdyo ve öğretim dersliklerinde yangın güvenlik düzeyi yeterlidir.”** varsayımına; ankete katılanların %14’ü **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %20’si **“Katılıyorum”**, %38’i **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %18’i **“Katılmıyorum”**, %10’u ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** şeklinde cevapladıkları görülmektedir. Ankete katılan tasarım öğrencilerin **“Stüdyo ve dersliklerde donanımlar (masa, sandalye vb.) yangına karşı dayanıksızdır.”** varsayımına ise; %17’si **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %15’i **“Katılıyorum”**, %30’u **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %20’si **“Katılmıyorum”**, %18’i ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** cevap vermesi ile bina genelindeki mevcut güvenlik kapsamında ki düşüncelerini belirttikleri görülmektedir. Güvenlik ile ilgili oluşturulan **“Acil bir durumda çıkışlara kolay ulaşılabilir.”** açıklamasında ki cevaplar ise; %15’i **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %30’u **“Katılıyorum”**, %29’u **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %12’si **“Katılmıyorum”**, %14’ü ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** olarak saptandığı karşımıza çıkmaktadır.

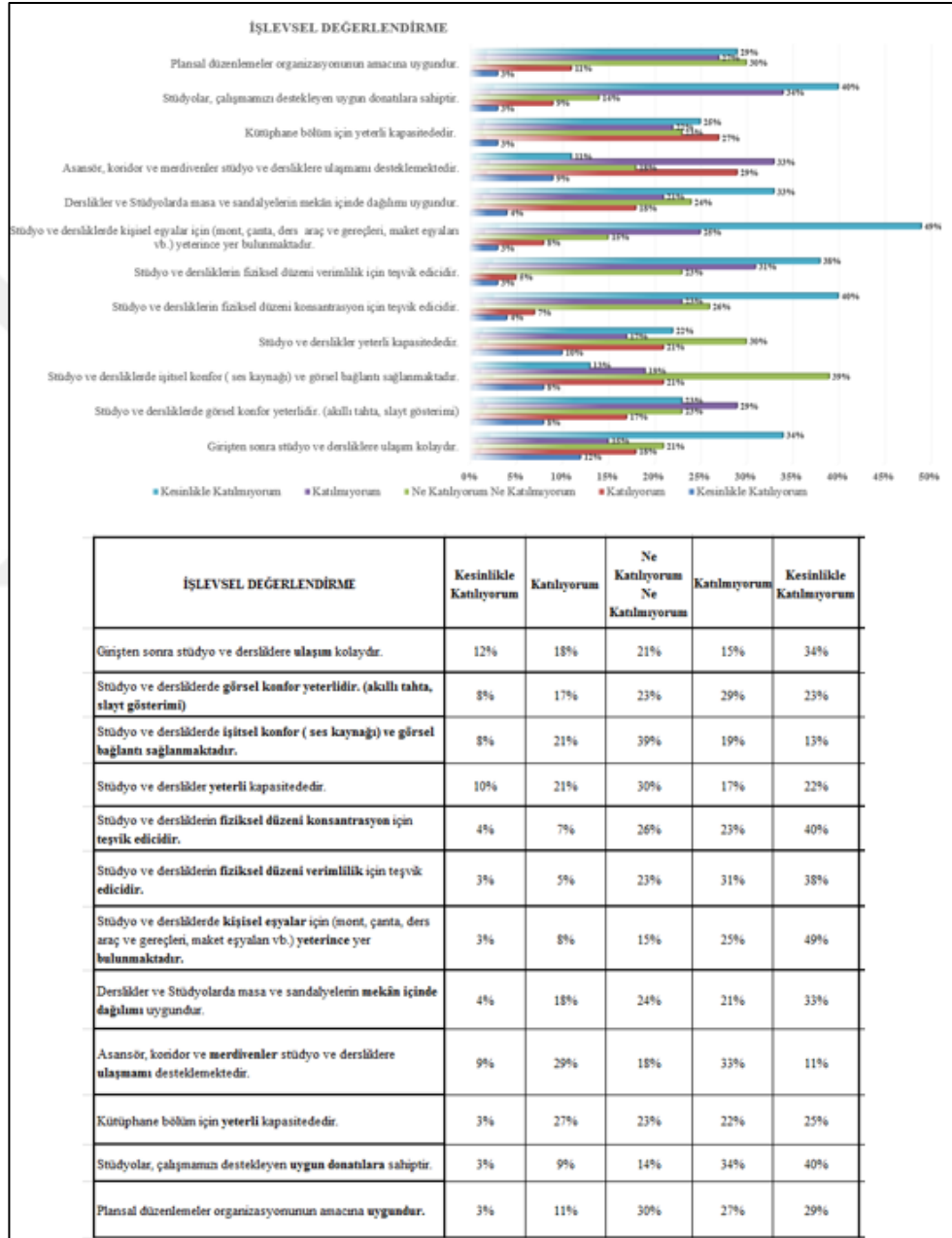
Kuzey Kampüs B blok yapısının kullanıcıları olan Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri; bölüm içi aldıkları dersler çerçevesinde; gerek teorik gerekse projeler bağlamında, daha çok bilgisayar ağırlıklı çalışmalarda etkin oldukları bilinmektedir. Bu kapsamda, sözü geçen fakültede yükseköğrenim gören öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulan **“Stüdyolar ve dersliklerde kullanılan ekipmanlar için elektrik prizi yeterlidir.”** varsayımına bu yerleşkenin kullanıcıları tarafından ; %11’i **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %7’si **“Katılıyorum”**, %15’i **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %26’sı **“Katılmıyorum”**, %41’i ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** şeklinde cevap verdikleri görülmektedir. Yapının teknik performansı hakkındaki bir diğer varsayım ise **“Gerekli tesisatların dağılımı görsel açıdan rahatsız edicidir.”** Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri, %7’si **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %12’si **“Katılıyorum”**, %35’i **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %30’u **“Katılmıyorum”**, %16’sı ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** olarak fikirlerini beyan ettikleri görülmektedir. **“Stüdyolar ve dersliklerde uygun ses yalıtımı vardır.”** varsayımına ise öğrenciler; %4’ü

“Kesinlikle Katılıyorum”, %13’ü **“Katılıyorum”**, %35’i **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %30’u **“Katılmıyorum”**, %18’i ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** olarak yanıtlamışlardır. Kampüs içi aydınlatma bağlamında yöneltilen **“Stüdyolar ve dersliklerde gün ışığı yeterlidir.”** varsayımına ise öğrenciler; %17’si **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %29’u **“Katılıyorum”**, %16’sı **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %16’sı **“Katılmıyorum”**, %22’si ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** olarak cevap verdikleri görülmektedir. Kuzey Kampüs bina yapısının teknik performansı hakkında oluşturulan **“Derslikler ve Stüdyolarda doğal havalandırma (ısıtma / soğutma) sistemi yeterlidir.”** son varsayımına ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri; %6’sı **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %17’si **“Katılıyorum”**, %19’u **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %17’si **“Katılmıyorum”**, %41’i ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** olarak cevaplanarak karşımıza çıkmaktadır. (Tablo: 5.25)

Dönüşüm esaslı eğitim kurumu niteliğinde olan Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B blok yapısında; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri tarafından ortaya konan eylemlerin kampüs genelindeki işlevsel performansı belirlemek amacıyla oluşturulan varsayımlar ile değerlendirilmesi yapılacaktır. Bu bağlamda, dönüşüm projesi olan yerleşke yapısının yeni oluşturulan mekânsal organizasyonu kapsamında; kullanım süreci içinde ortaya çıkan işlevsel performans seviyesinin saptanması beklenmektedir. Bu çerçevede Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine yöneltilen **“Girişten sonra stüdyo ve dersliklere ulaşım kolaydır.”** varsayımına, %12’si **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %18’i **“Katılıyorum”**, %21’i **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %15’i **“Katılmıyorum”**, %34’ü ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** şeklinde cevap verdikleri görülmektedir. Kuzey Kampüs genelindeki stüdyo ve öğretim dersliklerinin yeni oluşturulan mekânsal anlamda işlevsel performansının değerlendirilmesi amacıyla yöneltilen **“Stüdyo ve dersliklerde görsel konfor yeterlidir. (akıllı tahta, slayt gösterimi)”** varsayımına öğrencilerin tutumu %8’i **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %17’si **“Katılıyorum”**, %23’ü **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %29’u **“Katılmıyorum”**, %23’ü ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** şeklinde olduğu görülmektedir. Bu konuya ilişkili olarak kurulan bir diğer varsayım bağlamında **“Stüdyo ve dersliklerde işitsel konfor (ses kaynağı) ve görsel bağlantı sağlanmaktadır”** öğrenciler tarafından gelen cevaplar; %8’i **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %21’i **“Katılıyorum”**, %39’u **“Ne Katılıyorum Ne**

Katılmıyorum”, %19’u “Katılmıyorum”, %13’ü ise “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde olduğu görülmektedir. (Tablo: 5.26)

Tablo 5.26: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının işlevsel özelliklerine ilişkin toplanan veriler

Kuzey Kampüs genelindeki stüdyo ve öğretim dersliklerinin kapasitesi bağlamında yöneltilen *“Stüdyo ve derslikler yeterli kapasitededir.”* varsayımına ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri; %10’u *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %21’i *“Katılıyorum”*, %30’u *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %17’si *“Katılmıyorum”*, %22’si ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* olarak belirtildiği gözlemlenmektedir. *“Stüdyo ve dersliklerin fiziksel düzeni konsantrasyon için teşvik edicidir.”* bağlamında yöneltilen varsayımına ise öğrenciler; %4’ü *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %7’si *“Katılıyorum”*, %26’sı *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %23’ü *“Katılmıyorum”*, %40’ı ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* şeklinde cevaplayarak fikirlerini sunduğu görülmektedir. Bu bağlamda; yöneltilen bir başka *“Stüdyo ve dersliklerin fiziksel düzeni verimlilik için teşvik edicidir.”* varsayımına göre ise öğrenciler; %3’ü *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %5’i *“Katılıyorum”*, %23’ü *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %31’i *“Katılmıyorum”*, %38’i ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* gibi benzer cevapların verilmesi dikkat çekmektedir.

Kuzey Kampüs kullanıcıları için önemli bir işlevsel özellik olarak ön görülmesi üzerine oluşturulan *“Stüdyo ve dersliklerde kişisel eşyalar için (mont, çanta, ders araç ve gereçleri, maket eşyaları vb.) yeterince yer bulunmaktadır.”* varsayımına ise öğrenciler; %3’ü *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %8’i *“Katılıyorum”*, %15’i *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %25’i *“Katılmıyorum”*, %49’u ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* şeklinde cevapladıkları görülmektedir.

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Kuzey Kampüste kullanılan iç mekân donatı elemanlarının; öğretim derslikleri ve stüdyolarda uygunluğunun yorumlanması açısından oluşturulan *“Derslikler ve Stüdyolarda masa ve sandalyelerin mekân içinde dağılımı uygundur.”* Varsayımında ise öğrenciler; %4’ü *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %18’i *“Katılıyorum”*, %24’ü *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %21’i *“Katılmıyorum”*, %33’ü ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* olarak değerlendirilmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülteleri öğrencilerinin kampüs içi sirkülasyonu değerlendirilmesi açısından yöneltilen *“Asansör, koridor ve merdivenler stüdyo ve dersliklere ulaşmanı desteklemektedir.”* varsayımında ise %9’u *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %29’u *“Katılıyorum”*, %18’i *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %33’ü *“Katılmıyorum”*, %11’i ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* şeklinde cevapladıkları görülmektedir. Yükseköğretim kampüslerinin odak noktasını oluşturan kütüphane bölümünün Kuzey

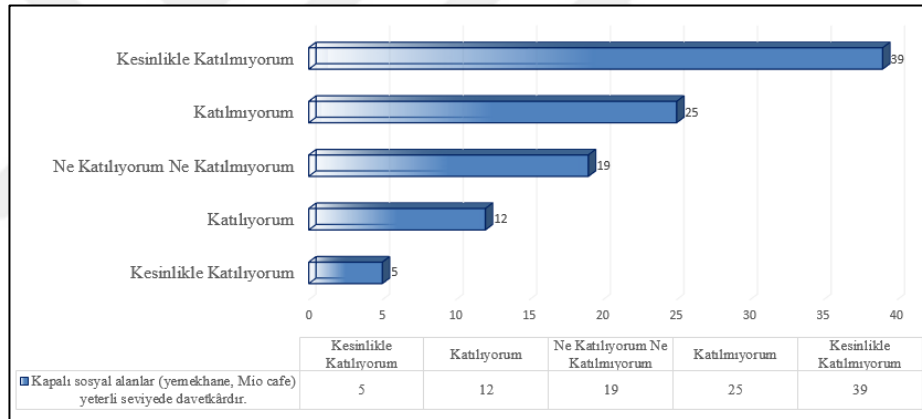
Kampüs genelinde değerlendirilmesi açısından *“Kütüphane bölüm için yeterli kapasitededir”* varsayımına ankete katılan yerleşke kullanıcıları; ; %3’ü *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %27’si *“Katılıyorum”*, %23’ü *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %22’si *“Katılmıyorum”*, %25’i ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* şeklinde fikirlerini beyan ettikleri görülmektedir. Kampüs içi mekânsal donatıların değerlendirilmesi açısından yöneltilen bir başka varsayımına göre *“Stüdyolar, çalışmamızı destekleyen uygun donatılara sahiptir”* ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri, %3’ü *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %9’u *“Katılıyorum”*, %14’ü *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %34’ü *“Katılmıyorum”*, %40’ı ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* şeklinde yorumlamaktadırlar. Kampüs yapısının işlevsel performansı için yöneltilen son varsayımına göre ise *“Plansal düzenlemeler organizasyonun amacına uygundur”* öğrenciler; %3’ü *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %11’i *“Katılıyorum”*, %30’u *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %27’si *“Katılmıyorum”*, %29’u ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* olarak cevaplayarak eski işlevi ticari amaçlı olarak kullanılan bina yapısının; yeni yapılan mekânsal organizasyon bağlamında yorumlandığı görülmektedir. Oluşturulan varsayımlar kapsamında; yeniden kullanıma sunulan yapının ankete katılan kullanıcılar tarafından işlevsel performans seviyesi irdelenerek, saptandığı görülmektedir. (Tablo: 5.26)

Tablo 5. 27: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler

DAVRANIŞSAL DEĞERLENDİRME	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Kapalı sosyal alanlar (yemekhane, Mio cafe) yeterli seviyede davetkârdır.	5%	12%	19%	25%	39%
Stüdyo ve derslik alanları kaliteli eğitim öğretimi hissettirmektedir.	5%	12%	19%	25%	39%
Mekânlar arası organizasyon kurum içi aidiyet ihtiyacını (eğitim hayatına aidiyet) karşılamaktadır.	2%	10%	21%	20%	47%
Açık sosyal alanlar (teras,bahçe) yeterli seviyede davetkârdır.	6%	3%	12%	21%	58%

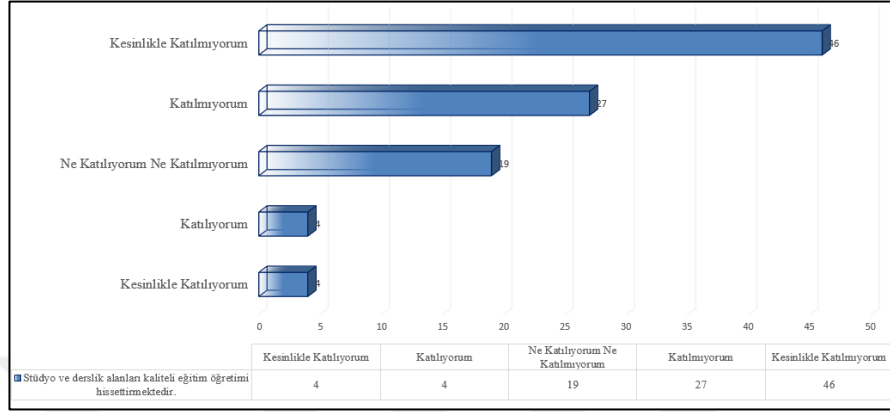
Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs niteliğinde olan Kuzey Kampüs B Blok yapısı kullanıcılarının; bina genelindeki *davranışsal performans* seviyesinin yükseköğretim kurumuna uygun bir kampüs olması çerçevesinde; oluşturulan varsayımlar ile fiziksel yapının yeni işlevine uygunluğunun beklenmektedir. (Tablo: 5.27) Bu bağlamda; Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine yöneltilen *“Kapalı sosyal alanlar (yemekhane, Mio cafe) yeterli seviyede davetkârdır.”* varsayımına gelen cevaplar; %5’i *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %12’i *“Katılıyorum”*, %19’u *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %25’i *“Katılmıyorum”*, %39’u ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* şeklindedir. (Tablo 5. 28)

Tablo 5. 28: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler

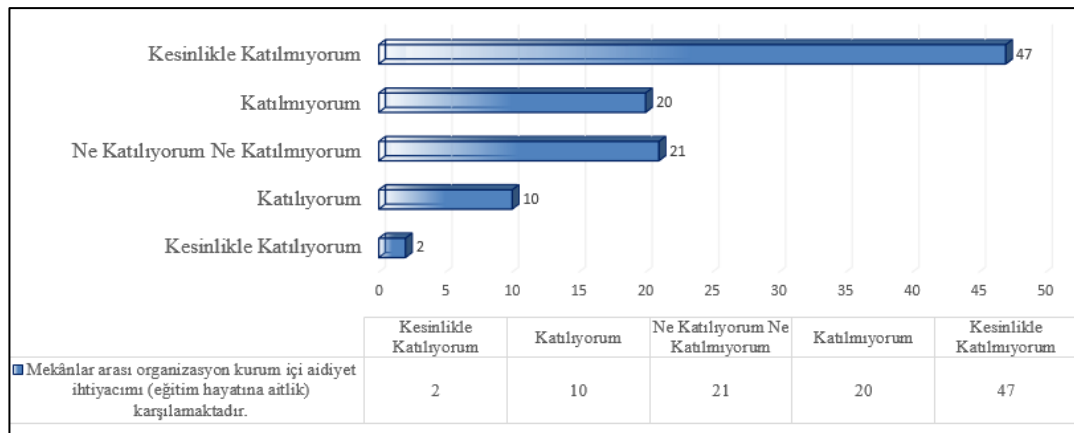
Kuzey Kampüs B blok yapısının yeni oluşturulan mekânlarındaki pedagojik perspektifin kullanıcı üzerindeki imgesi bağlamında yöneltilen *“Stüdyo ve derslik alanları kaliteli eğitim öğretimi hissettirmektedir.”* varsayımında Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin; %5’i *“Kesinlikle Katılıyorum”*, %4’ü *“Katılıyorum”*, %27’si *“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”*, %25’i *“Katılmıyorum”*, %39’u ise *“Kesinlikle Katılmıyorum”* olarak görüşlerini belirttikleri görülmektedir. (Tablo 5. 29).

Tablo 5. 29: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler

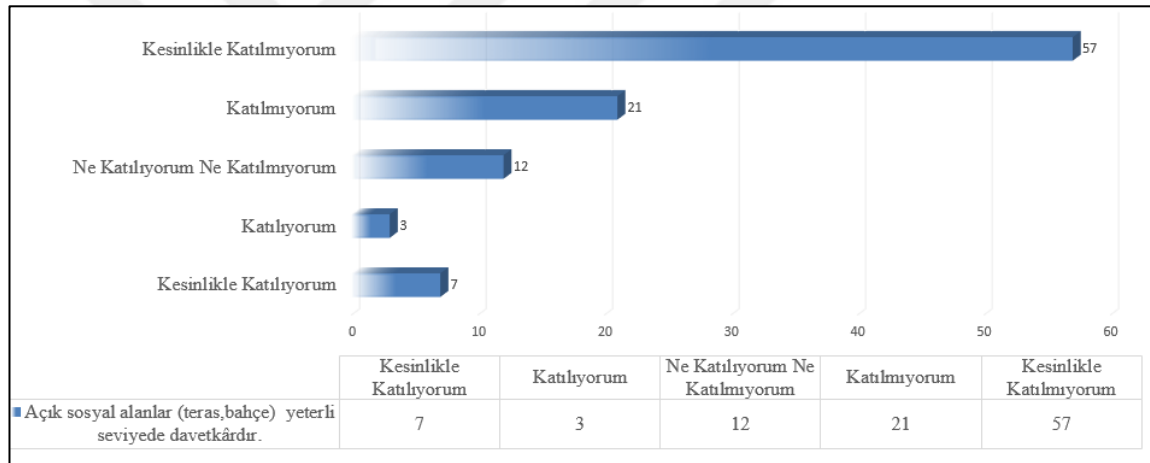
Kampüs kullanıcı etkileşimi bağlamında yöneltilen “*Mekânlar arası organizasyon kurum içi aidiyet ihtiyacını (eğitim hayatına aitlik) karşılamaktadır.*” varsayımında ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri ’nin ; %2’si “Kesinlikle Katılıyorum”, %10’u “*Katılıyorum*”, %21’i “*Ne Katılmıyorum Ne Katılmıyorum*”, %20’si “*Katılmıyorum*”, %47’si ise “*Kesinlikle Katılmıyorum*” şeklinde değerlendirmektedirler. (Tablo: 5.30)

Tablo 5. 30: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının; kampüs içi o bina genelindeki yeni mekânsal kurgunun davranışsal seviyesinin kullanıcı gözünden değerlendirilmesi bağlamında oluşturulan **“Açık sosyal alanlar (teras,bahçe) yeterli seviyede davetkârdır.”** son varsayımında ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri; %6’sı **“Kesinlikle Katılıyorum”**, %3’ü **“Katılıyorum”**, %12’si **“Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”**, %21’i **“Katılmıyorum”**, %38’si ise **“Kesinlikle Katılmıyorum”** şeklinde fikirlerini belirtmektedirler. (Tablo 5.31).

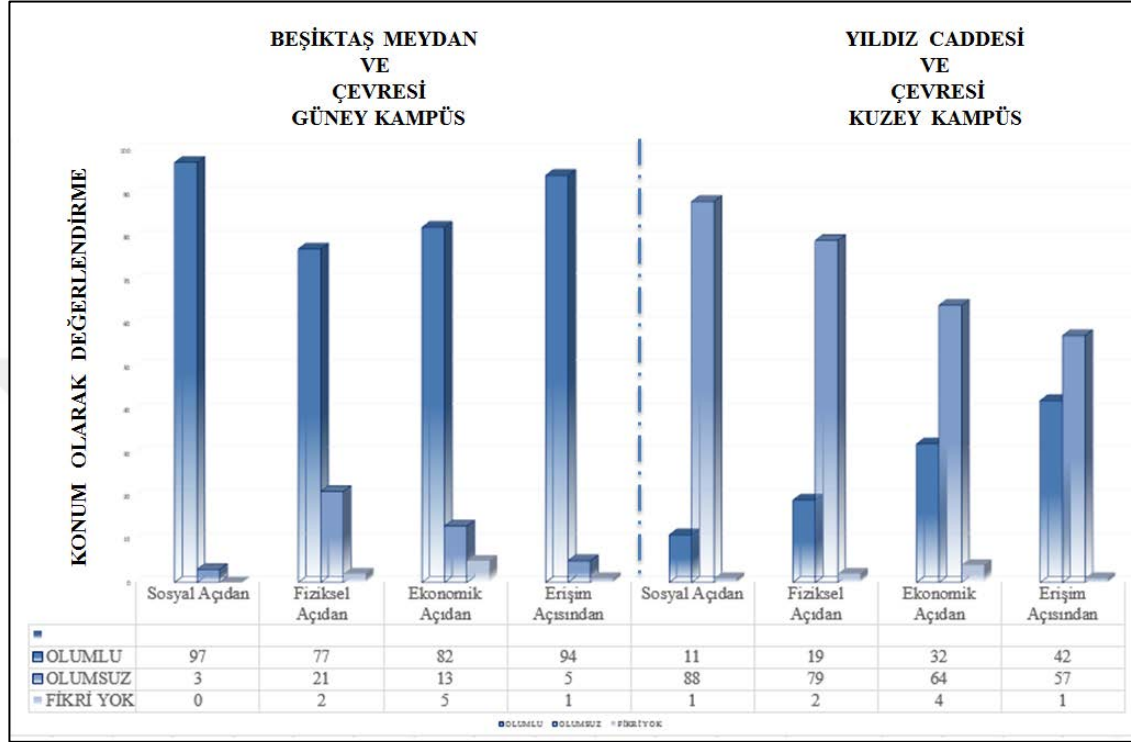
Tablo 5. 31: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının davranışsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler

➤ ***Dönüşüm Esaslı Yükseköğretim Kurumu Olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin Özelliklerine İlişkin Toplanan Veriler***

Yapılan bilimsel çalışma kapsamında, hazırlanan anketin bu bölümünde; örneklem olarak seçilen Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi’nin, Güney Kampüsten Kuzey Yerleşke yapısına taşınması sonucunda yaşanan mekânsa değişimin; farklı iki mimari yapıyı deneyimleyen öğrenciler tarafından belirlenen sıfatlar doğrultusunda; değerlendirilerek yorumlanması beklenmektedir. (Tablo 5.32)

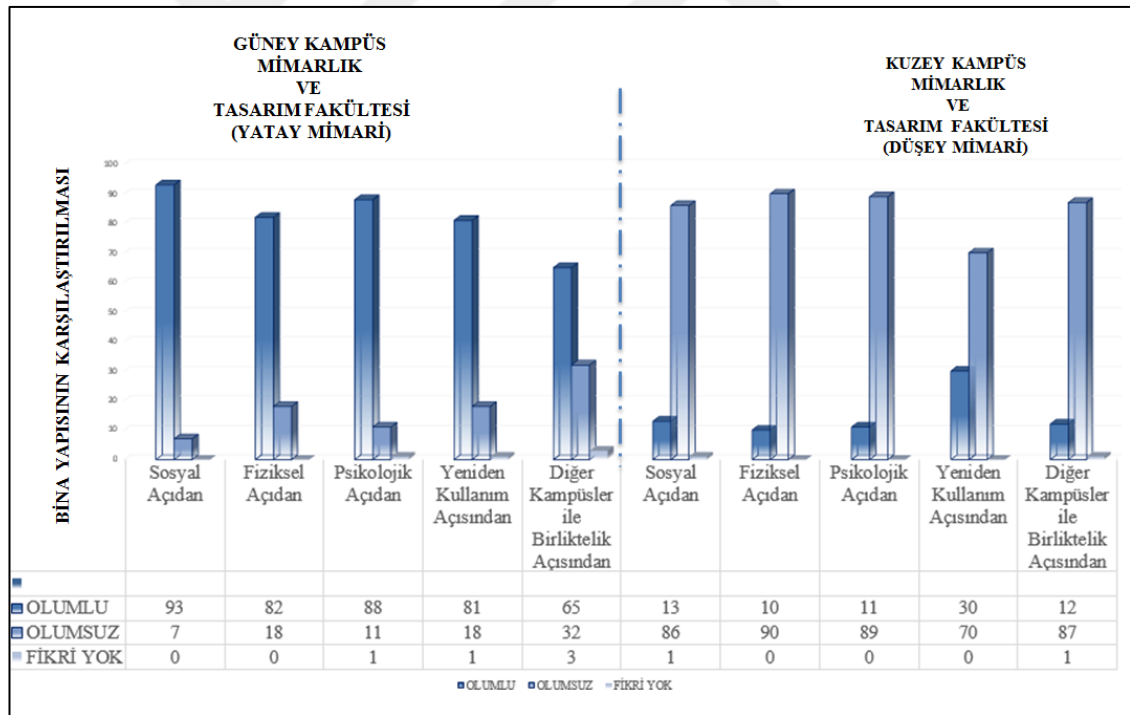
Tablo 5.32: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin kentsel çevre ve konum özelliklerine ilişkin toplanan veriler

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Kampüs yapılarının konum bağlamında aynı kentte yer almalarına rağmen; kentsel çevre olarak farklılık gösterdiği bilinmektedir. Bu kapsamda; her iki kampüs yapısının kentsel çevresini deneyimleyen öğrencilere yöneltilen anket sorularının sonucunda; “*olumlu*” veya “*olumsuz*” belirlenen sıfatlar bağlamında, nasıl etkilendiklerinin saptanması beklenmektedir. Bu çerçevede; Beşiktaş meydan ve çevresi ile bir bütün olan Güney Kampüsün “*Sosyal Açidan*” olumlu veya olumsuz olarak değerlendirilmesi istendiği görülmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin ise %97’si sosyal açıdan olumlu olarak değerlendirirken; Yıldız Caddesi ve çevresi ile ilişkili olan Kuzey Kampüse %11’lik bir kısım olumlu olarak cevap verdiği; %88’lik kısmın ise olumsuz olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin “*Fiziksel Açidan*” değerlendirmeleri istendiğinde ise ankete katılan kullanıcıların %77’si Güney Kampüs yerleşkesini olumlu bulurken, farklı çevreye sahip olan Kuzey Yerleşkesini %19’u

olumlu bulduğu; geriye kalan %79'un ise fiziksel anlamda kentsel çevreden memnun olmadığı görülmektedir. Taşınma sonrasında farklı kentsel çevreye sahip olan yerleşke kullanıcılarının **“Ekonomik Açıdan”** nasıl bir etki yaşadıklarının saptanması için yöneltilen anket sorusunda öğrencilerin %79'u Kuzey Kampüs için olumsuz cevap verirken; Güney Kampüs için %82'si olumlu cevap verdiği saptanmaktadır. Kentsel çevre bağlamında aynı konumda olan fakat farklı çevrelere sahip olan kampüslerin **“Erişim Açısından”** yorumlanması istendiği görülmektedir. Bu bağlamda; ankete katılan ve her iki kampüsü deneyimleyen kullanıcılar; Beşiktaş ve meydan çevresine komşu olan Güney Kampüse %94'ü olumlu cevaplarırken; Yıldız ve çevresine komşu olan Kuzey Yerleşkesini %42'lik kısım olumlu olarak değerlendirmektedir. (Tablo 5.33)

Tablo 5.33: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin mimari yapı özelliklerine ilişkin toplanan veriler

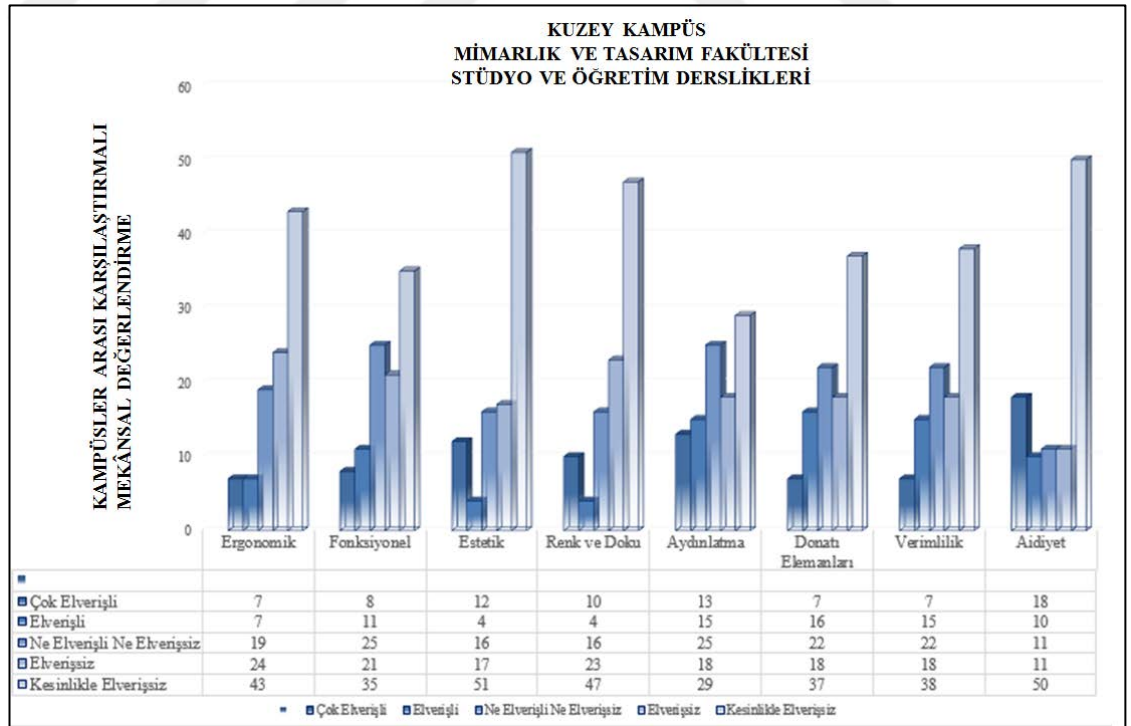
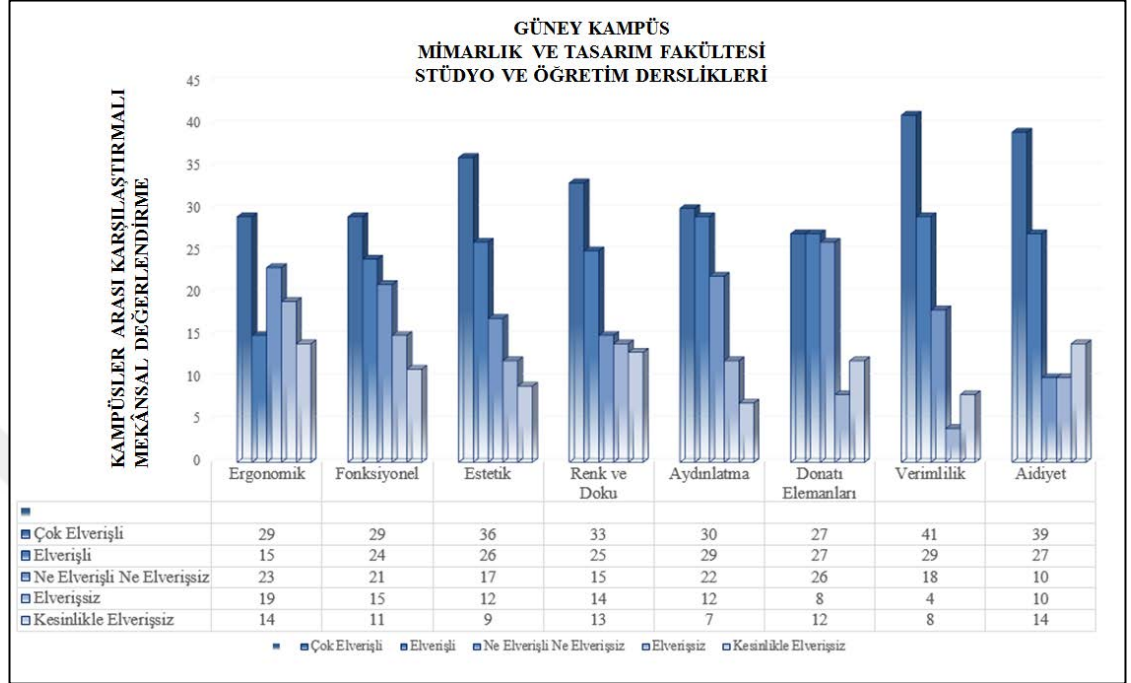

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan ve farklı iki mimari yapıya sahip olan Güney Kampüs (Yatay Mimari Yapısı) ve Kuzey Yerleşkesinin (Düşey Mimari Yapısı); her iki dönüşüm projesini deneyimleyen Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin gözünden belirlenen sıfatlar bağlamında irdelenmesi beklenmektedir. Bu çerçevede; yaşanan

mekânsal değişimin bıraktığı etkiler bağlamında belirlenen sıfatlar **“Sosyal, Fiziksel, Psikolojik, Yeniden Kullanım, Diğer Kampüsler ile Birliktelik”** kapsamında **“Olumlu”** veya **“Olumsuz”** olarak değerlendirilmesi istenmektedir. Her iki farklı mimari yapıya sahip olan kampüslerin **“Sosyal Açıdan”** değerlendirmeleri istendiği soruda öğrencilerin Güney Kampüse %93'lük oran ile olumlu cevap verirken; Kuzey Yerleşkesine %13'lük kısmın olumlu cevap verdiği; %86'lık kısmın ise olumsuz olarak değerlendirdiği görülmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin %90'ı **“Düşey Mimari Yapısı”** na sahip olan Kuzey Yerleşkesini **“Fiziksel Açıdan”** olumsuz olarak değerlendirirken; **“Yatay Mimari Yapısı”** na sahip olan Güney Yerleşkesini ise %82'lik oranla olumlu olarak yorumladıkları görülmektedir. Yaşadıkları mekânsal değişim ile birlikte her iki farklı mimari yapıyı **“Psikolojik Açıdan”** değerlendirilmesi istendiğinde ise öğrencilerin %88'i Güney Yerleşkeyi olumlu olarak değerlendirirken; Kuzey Kampüsü ise %11'i olumlu olarak yorumlayarak; %89'luk kısmın ise olumsuz cevap verdiği görülmektedir. Her iki farklı mimari yapının dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu niteliğinde olması nedeniyle yöneltilen **“Yeniden Kullanım Açısından”** sorusuna ise öğrencilerin; %81 'i yatay mimari yapısına olumlu cevap verirken; düşey mimari yapısına %30'luk kısmın olumlu cevap verdiği; %70'lik kısmın ise olumsuz olarak değerlendirdiği saptanmaktadır. Yatay ve düşey sirkülasyona sahip olan yerleşkelerin; diğer fakültelere bağlı olan kampüsler ile birliktelik kapsamında yorumlanması istendiğinde ise ankete katılan kişiler tarafından; Güney Yerleşkesini %65'lik kısmın olumlu olarak yorumladığı, Kuzey Kampüsü ise %12'lik kısmın olumlu olarak değerlendirdiği; %87'lik kısmın ise olumsuz olarak cevapladığı saptanmaktadır.

(Tablo 5.34)

Tablo 5.34: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin farklı mekânsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler

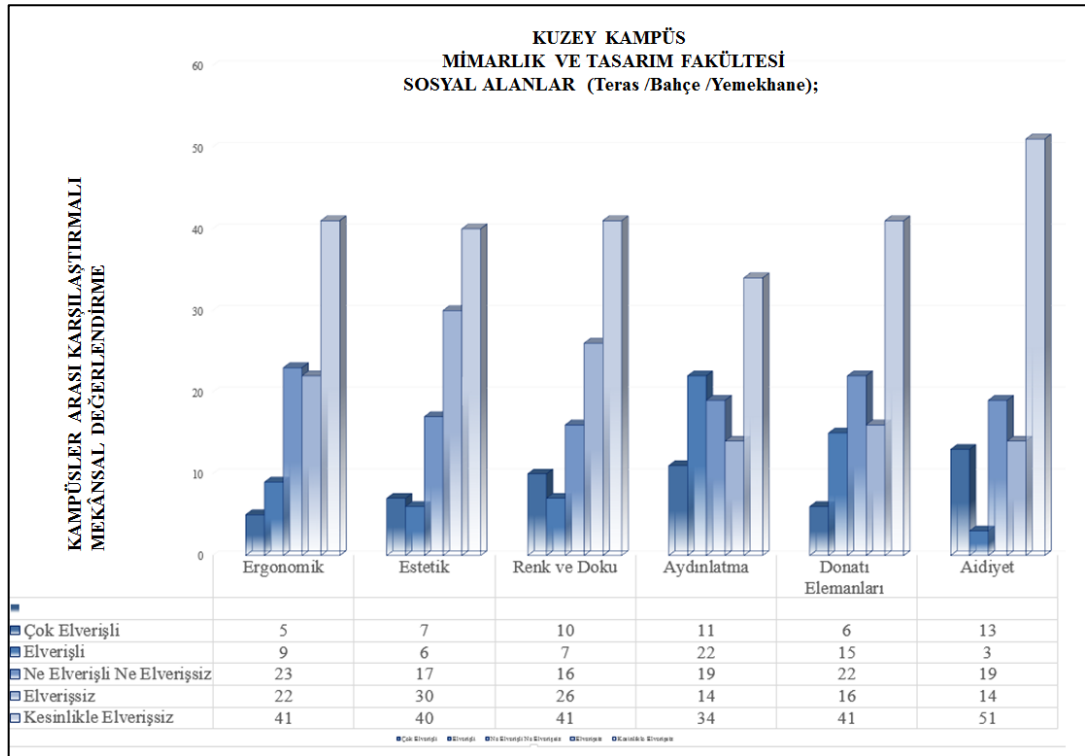
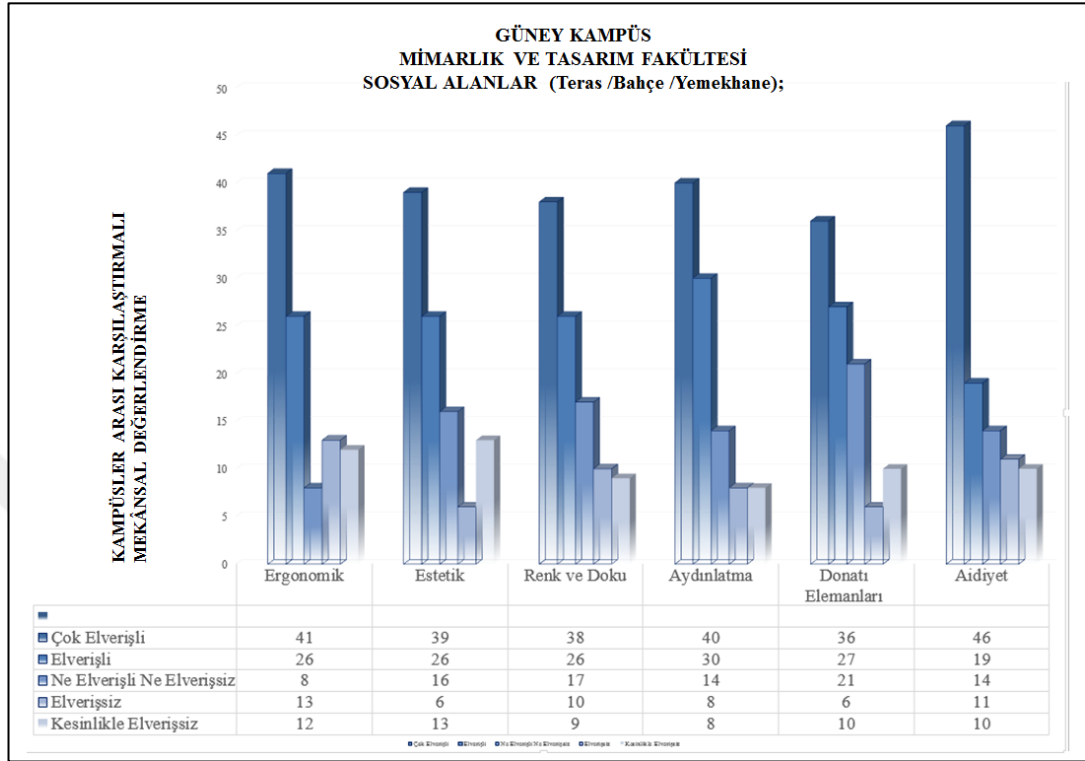
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nin Güney Kampüsten Kuzey Yerleşkesine taşınması sonucunda; değişen iç donatı elemanları; belirlenen sıfatlar **“Ergonomik, Fonksiyonel, Estetik, Renk ve Doku, Aydınlatma, Donatı Elemanları, Verimlilik, Aidiyetlik”** doğrultusunda ; **“Çok Elverişli (1) , Elverişli (2), Ne Elverişli Ne Elverişsiz (3), Elverişsiz (4), Kesinlikle Elverişsiz (5)”** olarak derecelendirilerek; ankete katılan ve iki farklı mimari yapıyı deneyimleyen kullanıcılar tarafından saptanması beklenmektedir. Yükseköğretim kampüs yapısının odak noktası olan **“Öğretim Derslikleri”** kapsamında; pedagojik perspektifte karşılaştırmalı olarak, her iki farklı mimari yapıya sahip olan yerleşke bağlamında irdelenmesi beklenmektedir.

Tablo 5.34 görüldüğü üzere Mimarlık ve Tasarım öğrencileri; Güney Kampüs Yerleşkesinin stüdyo ve öğretim dersliklerini; **“Ergonomik”** sıfatı bağlamında derecelendirirken; %29'luk oran ile **“Çok Elverişli”** olarak cevap vermeleri; Kuzey Kampüs Yerleşkesini ise %43'lük oranın ile **“Kesinlikle Elverişsiz”** olarak değerlendirmeleri dikkat çekmektedir. Her iki farklı mimari yapıya sahip olan yerleşkeler bağlamında yöneltilen **“Fonksiyonel”** sıfatı kapsamında ise Güney Yerleşkesi için öğrencilerin %29'u **“Çok Elverişli”**, Kuzey Kampüsü için ise %35'i **“Çok Elverişsiz”** olarak cevap verdikleri görülmektedir. Farklı iç mekan atmosferine sahip olan kampüslerin stüdyo ve öğretim derslikleri için yöneltilen **“Estetik”** sıfatı kapsamında ise öğrencilerin çoğu Güney Yerleşke yapısını %36'lık oran ile estetik olarak değerlendirirken; Kuzey Kampüsü %51'lik oran ile **“Kesinlikle Elverişsiz”** olarak cevaplayarak, fikirlerini beyan etmektedirler. İç mekan atmosferi bağlamında eğitsel perspektiften bakmaları istenen Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine yöneltilen **“Renk ve Doku”** bağlamındaki sığata ise ankete katılan kullanıcıların çoğu Güney Kampüs için %33'lük oran ile **“Çok Elverişli”** olarak cevaplarırken, Kuzey Yerleşkesi için %47'lik oran ile **“Kesinlikle Elverişsiz”** olarak tanımladıkları görülmektedir. Mekanı tamamlayan önemli öğelerden birisi olan **“Aydınlatma”** unsurunu yatay ve düşey mimari yapıda değerlendirmeleri için yöneltilen soruda ise öğrencilerin çoğu Güney Kampüsü için %30'luk oran ile **“Çok Elverişli”** olarak cevap verirken; Kuzey Yerleşke binası için ise %29'luk oran ile **“Kesinlikle Elverişsiz”** olarak fikirlerini sunmaktadırlar. Aydınlatma sıfatı bağlamında yöneltilen soruda; her iki farklı mimari

yapı için öğrenciler; Güney Yerleşkesinde %22, Kuzey Kampüsünde ise %25’lik oranın **“Ne Elverişli Ne Elverişsiz”** olarak benzer cevaplar vermeleri dikkat çekmektedir.

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu niteliğinde olan Güney ve Kuzey Kampüs’ ün farklı mimari yapılara sahip olması ve bu bağlamda karşılaştırılması açısından yöneltlen **“Donatı Elemanları”** sıfatına ise öğrencilerin %27’si **“Çok Elverişli”** ve aynı oran ile %27’si **“Elverişli”** olarak cevaplar; Kuzey Kampüs için %37’lik kısmın **“Çok Elverişsiz”** olarak tanımlanması görülmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin her iki yerleşkenin pedagojik bağlamda değerlendirmeleri açısından yöneltlen **“Verimlilik”** sıfatı bağlamında gelen cevaplar ise Güney Yerleşkesi için %41’lik oran ile **“Çok Elverişli”** olarak tanımlanırken; Kuzey Kampüs yapısının ise %38’lik oran ile **“Kesinlikle Elverişsiz”** olarak tanımlandığı görülmektedir. Stüdyo ve öğretim derslikleri kapsamında karşılaştırılması istenen yerleşkeler bağlamında yöneltlen son soruda ise öğrencilerden kurum içi **“Aidiyetlik”** kavramını değerlendirmeleri istenmektedir. Bu kapsamda, Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin %39’ u **“Çok Elverişli”** olarak işaretleyerek Güney Yerleşkesini değerlendirirken; %50’lik kısmın ise **“Çok Elverişsiz”** olarak cevaplamaları ile Kuzey Kampüse olan aidiyetlik durumunu belirttikleri görülmektedir. (Tablo 5.35)

Tablo 5.35: Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Yerleşkesinin farklı mekânsal özelliklerine ilişkin toplanan veriler

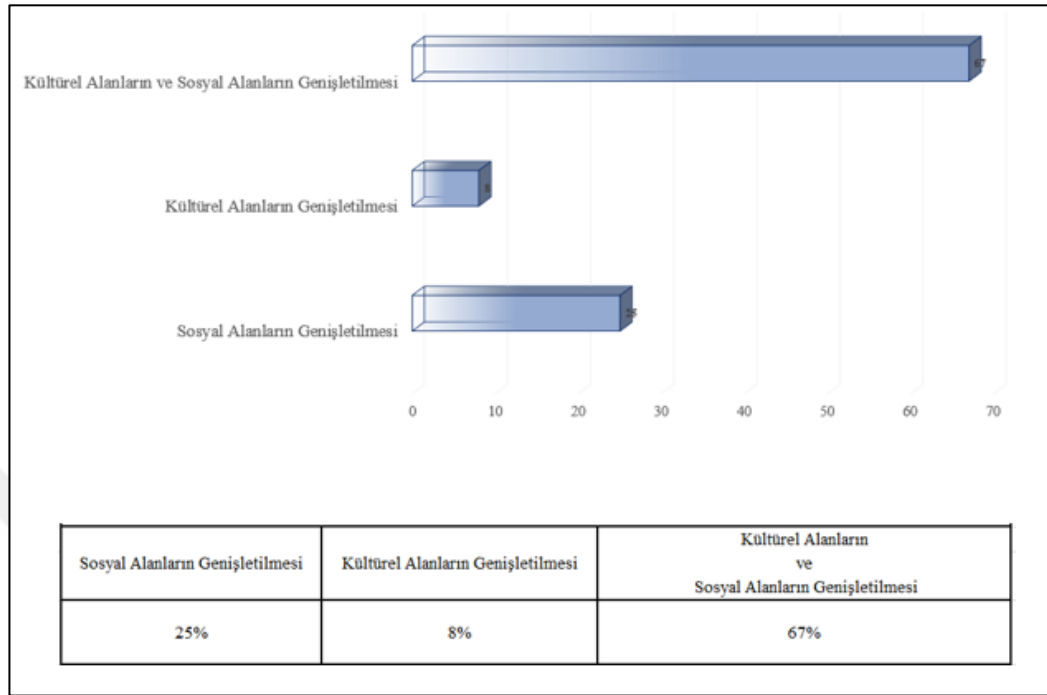
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nin Güney Kampüsten Kuzey Yerleşkesine taşınması sonucunda; kampüs içi değişen sosyal alanların belirlenen sıfatlar **“Ergonomik, Estetik, Renk ve Doku, Aydınlatma, Donatı Elemanları, Aidiyetlik”** doğrultusunda ; **“Çok Elverişli (1) , Elverişli (2), Ne Elverişli Ne Elverişsiz (3), Elverişsiz (4), Kesinlikle Elverişsiz (5)”** olarak derecelendirilerek; ankete katılan ve iki farklı mimari yapıyı deneyimleyen kullanıcılar tarafından saptanması beklenmektedir. Sosyal alanlar bağlamında değerlendirilmesi için yöneltilen **“Ergonomik”** sıfatı için öğrenciler Güney Yerleşkesi'ni %41'lik oran ile **“Çok Elverişli”** bulurken, Kuzey Kampüsü ise %41'lik oran ile **“Kesinlikle Elverişsiz”** olarak değerlendirmektedirler. **“Estetik”** bağlamında ise Mimarlık ve Tasarım öğrencileri, Güney Kampüs binasında bulunan sosyal alanları %39'luk oran ile **“Çok Elverişli”** olarak tanımlarken, Kuzey Yerleşkesini ise %40'lık oran ile **“Kesinlikle Elverişsiz”** olarak değerlendirdikleri görülmektedir. **“Renk ve Doku”** bağlamında yöneltilen soruya ise ankete katılan öğrencilerin %38' i Güney Yerleşkesini **“Çok Elverişli”** olarak tanımlaması, Kuzey Kampüs yapısını ise %41'lik oran ile **“Çok Elverişsiz”** olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Sosyal alanlar bağlamında her iki farklı mimari yapıyı karşılaştıran ve **“Aydınlatma”** sıfatı kapsamında yöneltilen soruda ise öğrencilerin %40' ı **“Çok Elverişli”** olarak cevaplarken; Kuzey yerleşkesini %34'lik oran ile **“Çok Elverişsiz”** olarak değerlendirmektedirler. **“Donatı Elemanları”** bağlamında yöneltilen soruda ise öğrencilerin Güney Yerleşkesi'nin %36'lık oran ile **“Çok Elverişli”** olarak yorumlamaları; Kuzey Kampüs de bulunan sosyal alanların ise %36'lık oran ile **“Çok Elverişsiz”** olarak tanımlamaktadırlar.

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü olan her iki farklı yerleşkenin yeniden işlevlendirilme ile eğitim kurumu niteliğinde olması nedeniyle önemli bir husus olan **“Aidiyetlik”** kavramı sosyal alanlar bağlamında da Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine yöneltilmektedir. Bu kapsamda; yatay mimari yapıya sahip olan Güney Kampüsde ankete katılan kullanıcıların %46' sı **“Çok Elverişli”** olarak tanımlarken; dikey mimariye sahip Kuzey Yerleşke yapısında ise %51' lik oran ile **“Çok Elverişsiz”** olarak değerlendirdikleri görülmektedir. (Tablo 5.35)

➤ ***Dönüşüm Esaslı Yükseköğretim Kurumu Kuzey Yerleşkesinin Özelliklerine İlişkin Toplanan Veriler***

Dönüşüm esaslı yükseköğretim niteliğinde olan Kuzey Kampüs yerleşkesi'nin yeni yapılan mekansal organizasyonunu değerlendirilmesi bağlamında; yöneltilen anket sorularında gelecek projeler için veri kaynağı oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, dönüşüm projesi kullanıcısı olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine ***“Dönüşüm esaslı eğitim kurumu kullanıcısı olarak gelecek projeler için önerileriniz nelerdir?”*** sorusunun yöneltildiği görülmektedir. Bu çerçevede, öğrencilere sunulan ***“Sosyal Alanların Genişletilmesi (Teras, Ortak Kullanım Alanları)”*** ve ***“Kültürel Alanların Genişletilmesi (Kütüphane, Ortak Çalışma Mekânları)”*** şeklindeki cevaplar ve bu bağlamda eklenen ***“Öneri”*** kısmına ise kampüs kullanıcıları tarafından gelecek projelerin nasıl olması gerektiği hususunda değerlendirmeleri istenmektedir. Kuzey Kampüs B blok kullanıcısı olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin %25'i ***“Sosyal Alanların Genişletilmesi”*** gerektiğini düşünürken, %8'i ***“Kültürel Alanların Genişletilmesi”*** gerektiğini savunmaktadır. %67'lik oran ise her iki cevabı işaretleyerek; ***“Sosyal ve Kültürel Alanların”*** gelecek projeler için daha yaygın olarak düşünülmesinin önemi vurguladıkları görülmektedir. (Tablo 5.36) Dönüşüm projesi kullanıcısı olan öğrencilerin; deneyimledikleri yapı bağlamında istenilen öneri kısmına ise kullanıcıların çoğunluğu; ***“dişey mimari yapıdan ziyade yatay mimari yapısının hâkim olduğu kampüslerde eğitim hayatına devam etmek”*** istemeleri dikkat çekmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin değindiği bir başka öneri ise ***“kültürel ve özellikle sosyal mekânların yeşil alanlar ile bütünleştirilmesi”*** nin gerekliliğini vurgulamaktadırlar.

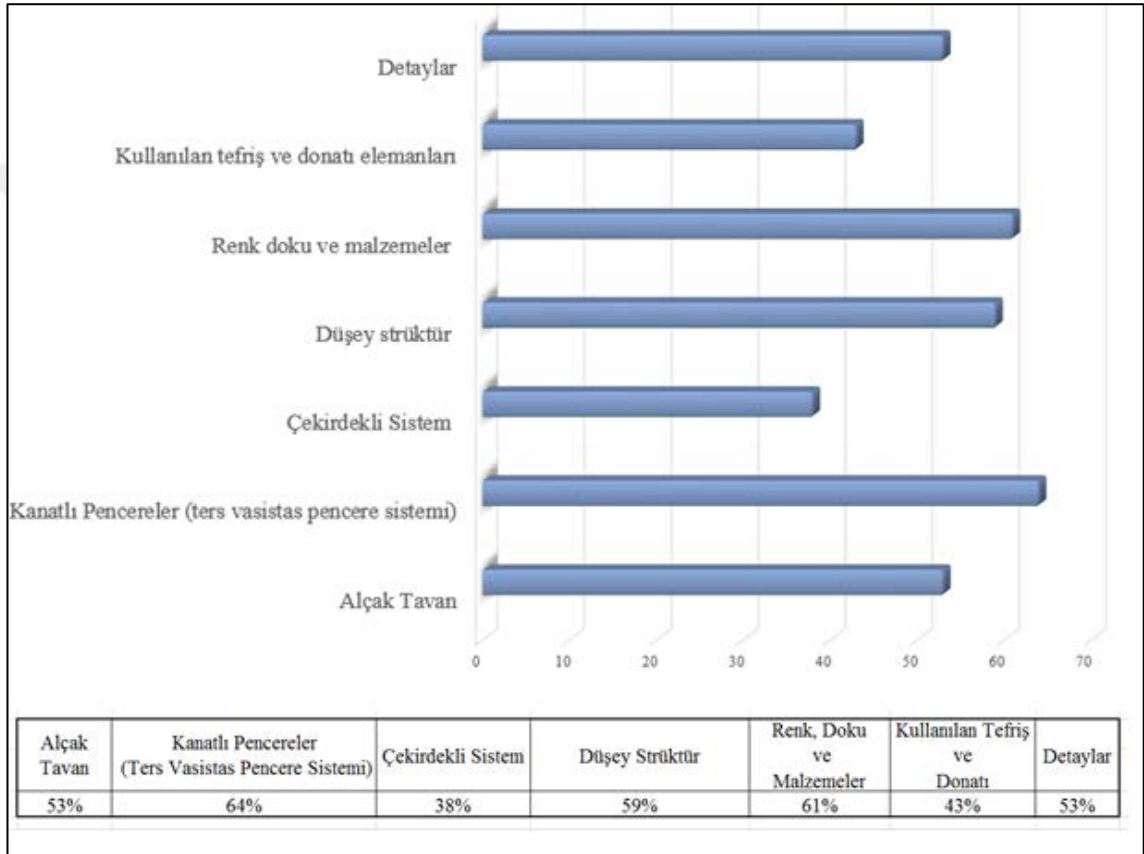
Tablo 5.36: “Dönüşüm esası eğitim kurumu kullanıcı olarak gelecek projeler için önerileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin toplanan veri

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerine, içinde bulundukları ve dönüşüm projesi olan Kuzey Kampüs bağlamında yöneltilen; **“İçinde Bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni tasarlanmış iç mekanlarında en çok hangi unsuru size eski işlevini (Toprak Holding yapısı) anımsatmaktadır?”** sorusunda; yerleşke kullanıcılarından mekânı tanımlayan öğeler **“Alçak Tavan, Kanatlı Pencere, Çekirdekli Sistem, Düşey Strüktür, Renk, Doku ve Malzemeler, Kullanılan Tefriş ve Donatı Elemanları ve Detaylar”** bağlamında değerlendirmeleri istenmektedir. Ankete katılan kampüs kullanıcıları kapsamında cevaplanan soruda; %64’ lük oran ile **“Kanatlı Pencere”** in ticari amaçlı kullanılan eski Toprak Holding yapısını anımsattığı belirtilmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri cevapladıkları soru bağlamında %61’ lik oran ile **“Renk, Doku ve Malzemeler”** inde yeniden işlevlendirilen yapının, eski fonksiyonunu anımsattığı yönünde cevap verdikleri görülmektedir. Birden fazla cevap verme hakkına sahip olan kampüs kullanıcıları; %59’ luk oran ile **“Düşey Strüktür”** yapısının eski işlevini hatırlattığını, verdikleri cevap ile belirtmektedirler. Bu doğrultuda, %53’ lük oran ile **“Alçak Tavan”** ve **“Detaylar”**; %38’ lik oran ile de **“Çekirdekli**

Sistem’’ ’in iş merkezi konseptini anımsattığı yönünde değerlendirildiği görülmektedir. (Tablo 5.37)

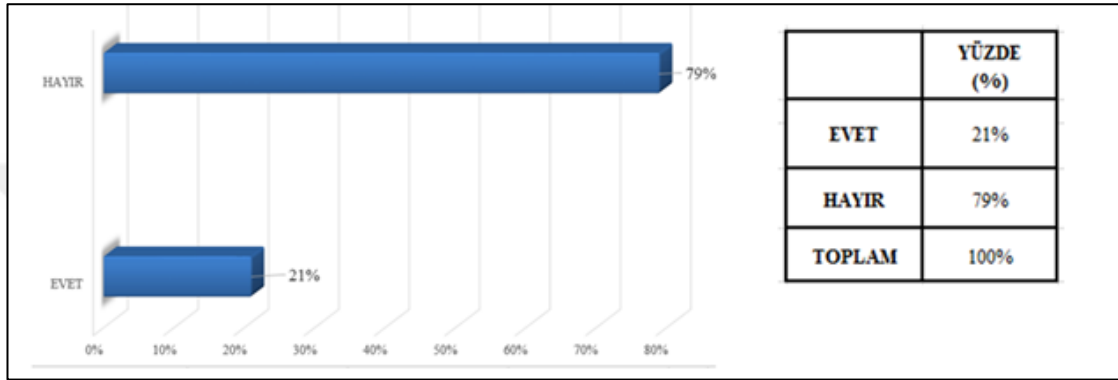
Tablo 5.37 : “İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni tasarlanmış iç mekanlarında en çok hangi unsuru size eski işlevini (Toprak Holding yapısı) anımsatmaktadır?” sorusuna ilişkin toplanan veri

Dönüşüm projesi kapsamında yükseköğretim kampüs niteliğinde olan Kuzey Kampüs B blok yapısının; yeniden işlevlendirilme ile yapılan mekansal organizasyonunun fonksiyonel gereksinimlerine cevap verebilir nitelikte düzenlenmiş olması bağlamında; **‘İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni planlanmış iç mekan organizasyonu eğitim ve öğretime elverişlidir.’** sorusu yöneltilmektedir. Bu çerçevede; Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencileri, kampüs içi mekansal kurgunun eğitim ve

öğretime elverişli olması konusunda, %79'u **“Hayır”** olarak cevap verirken; %21'lik kısmı ise **“Evet”** olarak değerlendirmektedirler. (Tablo 5.38)

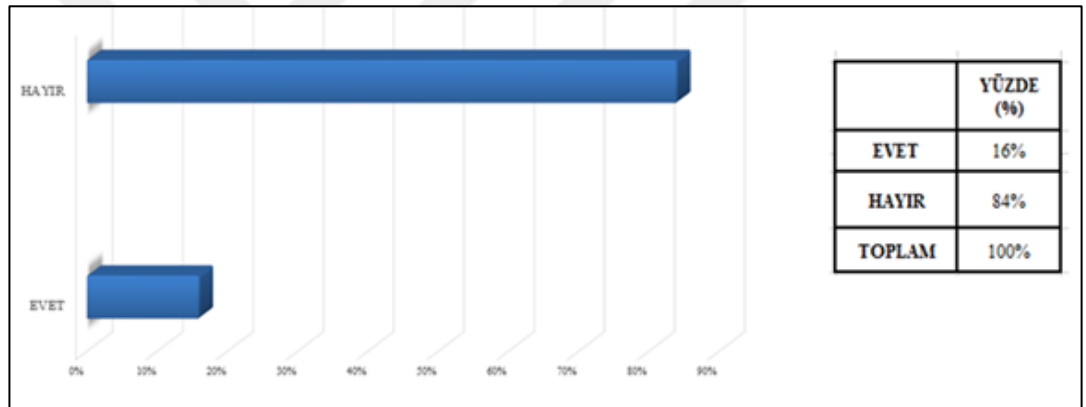
Tablo 5.38: “İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni planlanmış iç mekan organizasyonu eğitim ve öğretime elverişlidir.” sorusuna ilişkin toplanan veri

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurum niteliğinde olan Kuzey Kampüs kullanıcıları kapsamında, yerleşke içi planlanan yeni iç mekanlarının; “kendini öğrenci hissetmek” bağlamında değerlendirilmesi istenmektedir. Bu kapsamda, dönüşüm projesi kullanıcısı olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencileri, kuruma aitlik hissinin sorgulanması açısından **“İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni planlanmış iç mekanları yükseköğretim kurum kimliğine aitlik hissi vermektedir.”** sorusu yönelildiği görülmektedir. Öğrencilerin %84’ü **“Hayır”**, %16’lık kısmın ise **“Evet”** cevabını vererek, Kuzey Kampüs bağlamında dönüşüm projesini değerlendiği saptanmaktadır. (Tablo 5.39) Fakülte öğrencilerine değerlendirdikleri proje kapsamında , **“Hayır”** cevabı vermelerine istinaden yöneltilen **“Hangi unsur olsaydı kuruma aidiyetlik hissedersiniz”** sorusu ile gelecek projeler için veri kaynağı oluşturulmak istenmektedir. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kullanıcısı olan öğrencilerin %84’ünün **“Hayır”** olarak yorumladıkları soru bağlamında verdiği önerilerin çoğu; kampüs yapısının eski işlevinin holding binasının izlerini taşıması ve bu izlerden kurtarılmasının gerekliliğini savunarak, daha dinamik renk ve malzemelerin kullanılması ile üniversite yerleşke olgusuna ulaşılabilceği olarak değerlendirilmektedir. Yerleşke kullanıcılarının değindiği bir diğer

önemli husus ise kampüs sınırları içerisinde, üniversite hayatının olmamasından şikayet etmeleri ve bu bağlamda daha çok sosyal mekanların planlanmasının gerekliliğini savunarak; söz konusu olan alanların ise peyzaj tasarımı ile bütünleştirilmesi olarak tanımlamaktadırlar. Mimarlık ve Tasarım Fakülte mensupların yapılan anket bağlamında yöneltilen soruda öğrenciler; yerleşke içi gerekli ekipman ve aletlerin de düşünülmesi gerekliliğini savunarak, daha çok imkan ve hizmet ile bir kampüs yaşamı istediklerini belirtmektedirler.

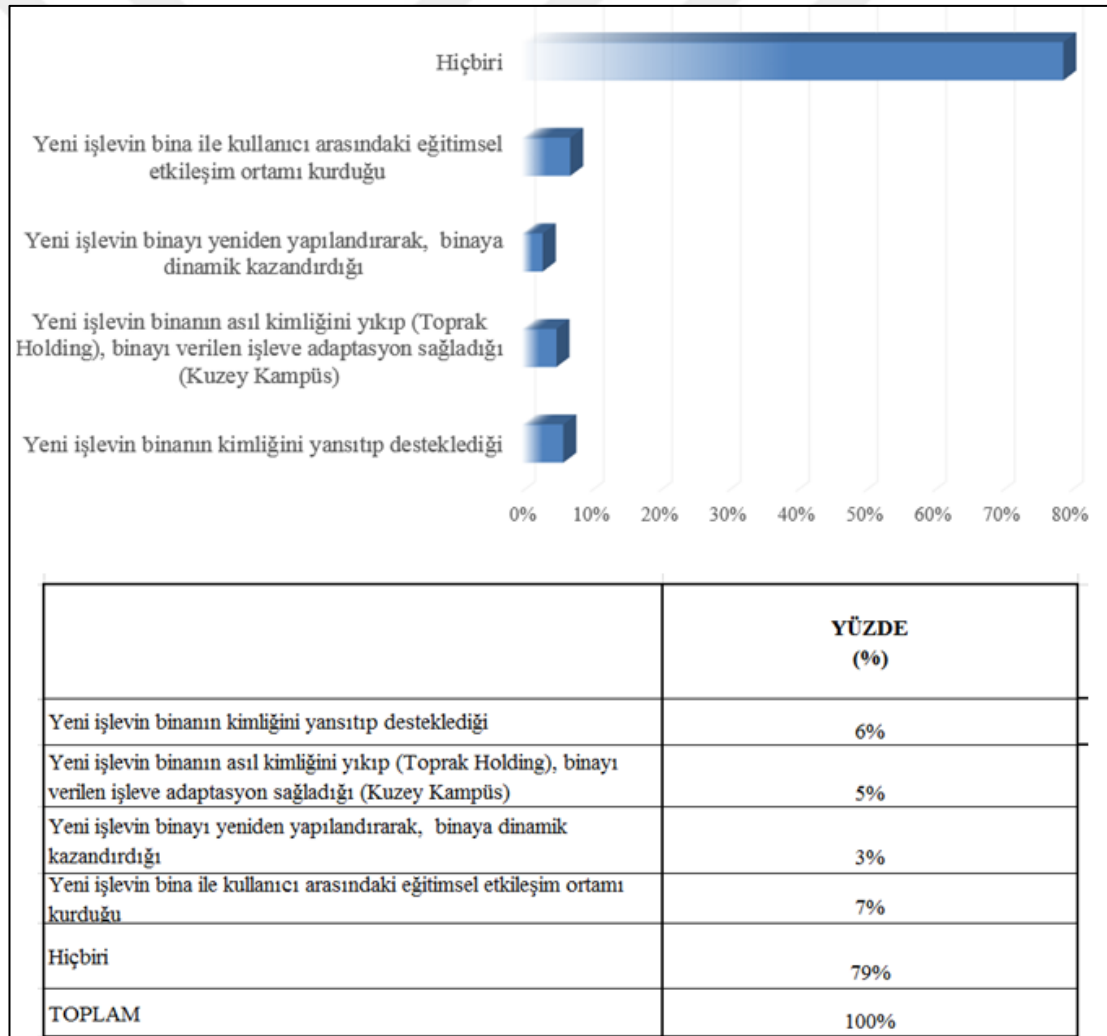
Tablo 5.39: “İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin yeni planlanmış iç mekanları yükseköğretim kurum kimliğine aitlik hissi vermektedir.” sorusuna ilişkin toplanan veri

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Kuzey Kampüs yapısı bağlamında yöneltilen bir diğer soru ise *“Kuzey Kampüs kullanıcısı olarak; binanın mevcut mimari kimliği (Toprak Holding Yapısı) ve sonraki kullanımı (Kuzey Kampüs) karşılaştırıldığında; bina yapısı– işlev ilişkisi hakkındaki görüşlerini”* şeklindedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine yöneltilen soruda birden fazla cevap hakkı tanınmaktadır. Bu kapsamda yöneltilen cevap hakları; *“Yeni işlevin binanın kimliğini yansıtır desteklediği, Yeni işlevin binanın asıl kimliğini yıkıp (Toprak Holding), binayı verilen işleve adaptasyon sağladığı (Kuzey Kampüs), Yeni işlevin binayı yeniden yapılandırarak, binaya dinamik kazandırdığı; Yeni işlevin bina ile kullanıcı arasındaki eğitimsel etkileşim ortamı kurduğu ve Hiçbiri”* olarak tanımlanmaktadır. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kullanıcısı olan öğrencilerin katıldığı anket bağlamında, %3’ lük

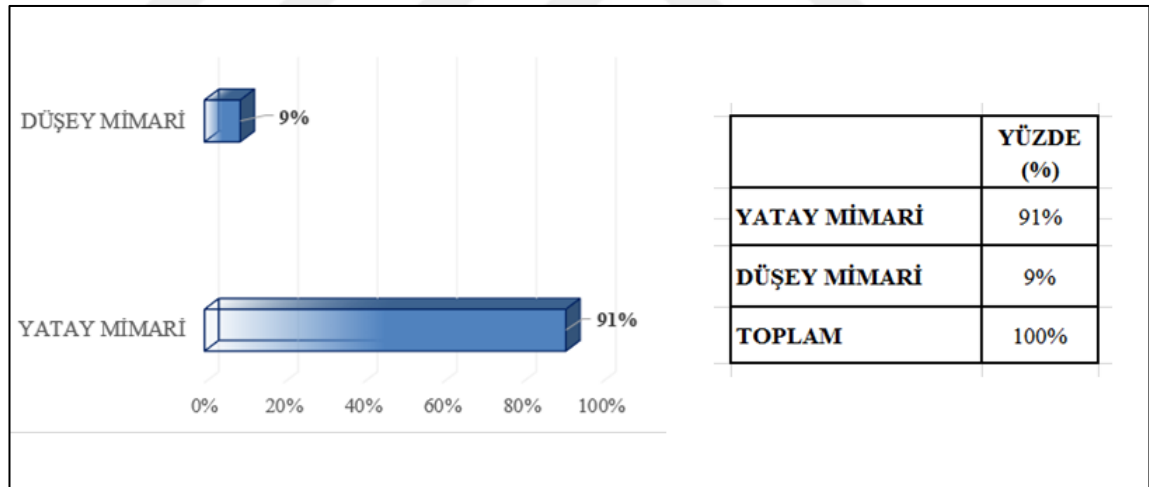
oran ile “*Yeni işlevin binayı yeniden yapılandırarak, binaya dinamik kazandırdığı*” olarak savunulurken sırası ile (Tablo 5.40) de görülmektedir. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kullanıcısı olan öğrenciler tarafından cevaplanan anket sorusu bağlamında, %79’luk oranın “*Hiçbiri*” olarak değerlendirilmesi dikkat çekmektedir.

Tablo 5.40 : “Kuzey Kampüs kullanıcısı olarak; binanın mevcut mimari kimliği (Toprak Holding Yapısı) ve sonraki kullanımı (Kuzey Kampüs) karşılaştırıldığında; bina yapısı– işlev ilişkisi hakkındaki” sorusuna ilişkin toplanan veri

Yapılan bilimsel çalışmanın amaçları kapsamında hazırlanan ankette; bir diğer soru ise Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin deneyimlediği, farklı iki mimari yapıya sahip yerleşkelerin sorgulanmasının istenmesi oluşturmaktadır. Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüsü olan her iki yapı bağlamında yöneltilen soru, **”Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencisi; deneyimlediğiniz iki kampüsü karşılaştırdığınızda kampüs yapısı olarak; yatay mimariyi (Güney Kampüs) mi / düşey mimariyi (Kuzey Kampüs) mi tercih edersiniz ?”** şeklindedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin ise %91’lik kısmı **”Yatay Mimari”** olarak cevaplarırken, %9’luk kısmının ise **”Düşey Mimari”** yapısı ile kampüs yaşamını tercih ettikleri görülmektedir.(**Tablo 5.41**)

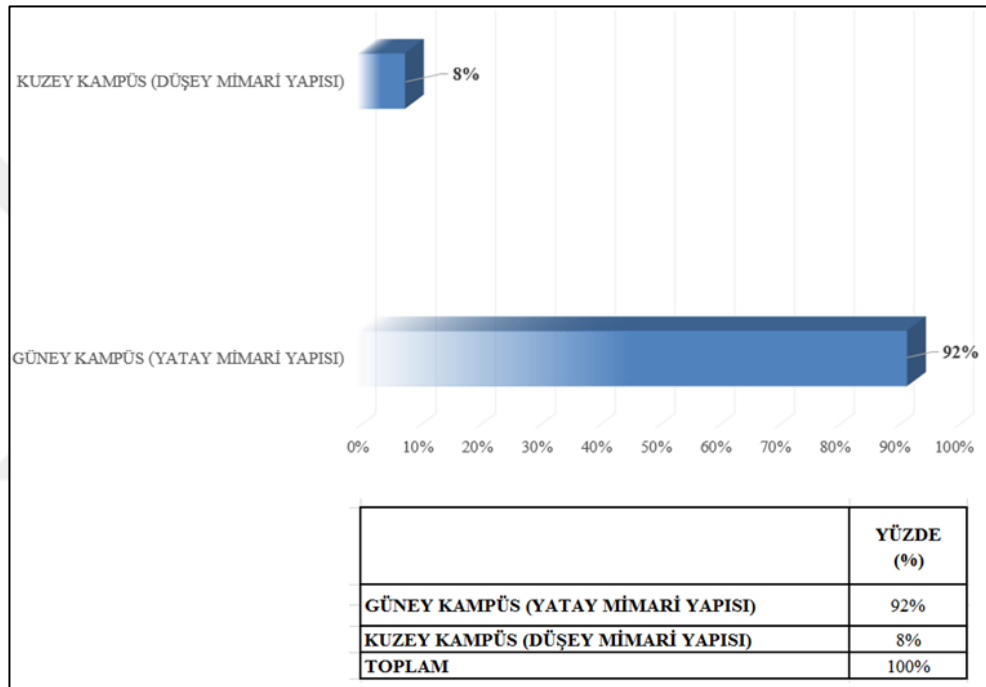
Tablo 5.41: “Kampüs yapısı olarak; yatay mimariyi (Güney Kampüs) mi / düşey mimariyi (Kuzey Kampüs) mi tercih edersiniz ?” sorusuna ilişkin toplanan veri

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs yapısı olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerine deneyimledikleri yerleşke yaşamı dâhilinde **”farklı mimari yapılar bağlamında; yeni işleve adaptasyon hangi yapıda sizin için daha çok sağlanmıştır?”** sorusu yöneltilmektedir. Bu çerçevede, dönüşüm projesi kullanıcısı olan öğrenciler tarafından yapıya verilen yeni işlevin ve kurgulanan mekânsal organizasyonun kullanıcılar tarafından ne kadar sağlandığının saptanması istenmektedir. Mimarlık ve

Tasarım Fakülte öğrencilerinin %92' si **“Güney Kampüs”** 'ü seçerken, %8'i ise **“Kuzey Kampüs”** yerleşkesinin yeni işleve adaptasyon sağladığı yönünde değerlendirmektedirler. ((Tablo 5.42)

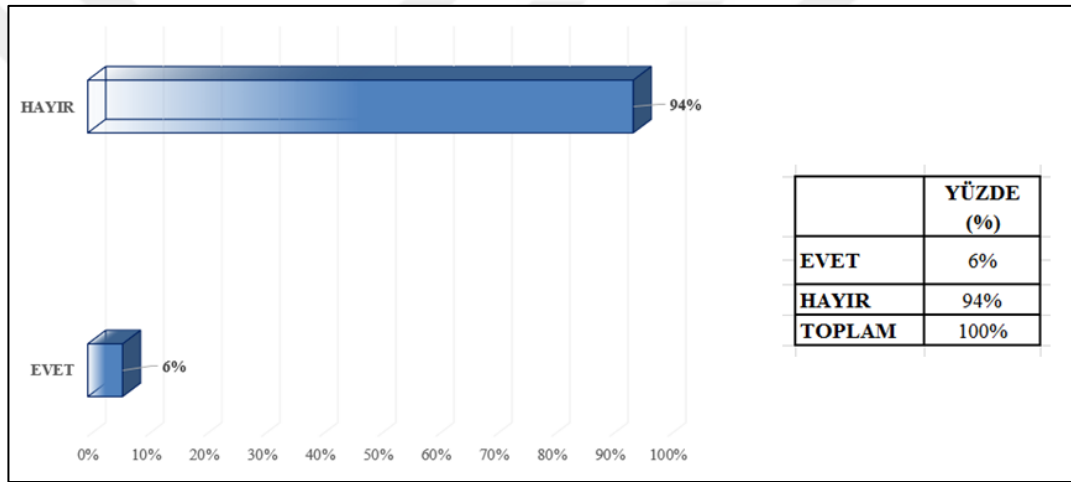
Tablo 5.42: “ Farklı mimari yapılar bağlamında; yeni işleve adaptasyon hangi yapıda sizin için daha çok sağlanmıştır?” sorusuna ilişkin toplanan veri

Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin Güney Kampüsten Kuzey yerleşkesine taşınması sonucunda oluşan mekansal değişimin; kullanıcı kişiler gözünden pedagojik perpektiften değerlendirilmesi istenmektedir. Güney yerleşkesi bilindiği üzere yatay mimariye sahip ve bununla birlikte yatay sirkülasyonun hakim olduğu yapı olarak tanımlanmaktadır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yeni kampüsü ise düşey mimari yapısına sahip ve bununla birlikte düşey strüktürün hakim olduğu yapı olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinden yöneltilen **“ Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencisi olarak; deneyimlediğiniz farklı mimari yapılar bağlamında; yeni işlevin sizi eğitimsel bir mekân tanımına**

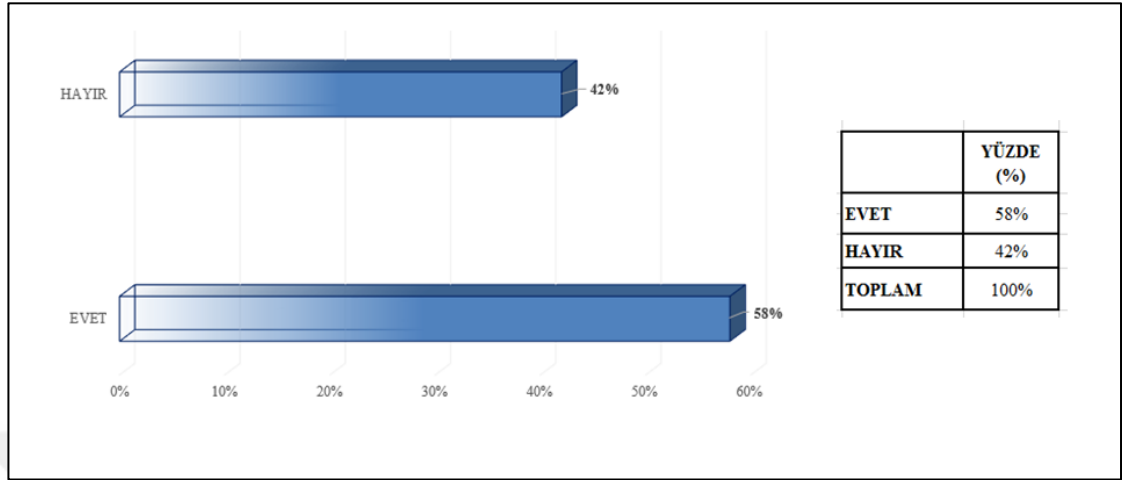
götürdüğünü düşünüyor musunuz? soru kapsamında, yeniden işlevlendirilen yatay mimarinin göz önünde bulundurulması ile Kuzey yerleşkesinin yeni işlevinin pedagojik perspektifte değerlendirilmesi istenmektedir. Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin %94'ü "Hayır" olarak cevap verirken, %6'sı ise "Evet" olarak değerlendirmektedir. (Tablo : 5.43)

Tablo 5.43: "Farklı mimari yapılar bağlamında; yeni işlevin sizi eğitimsel bir mekân tanımına götürdüğünü sorgulayan" sorusuna ilişkin toplanan veri

Yapılan bilimsel çalışma kapsamında hazırlanan ankette, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin ders zamanı dışında; yükseköğretim kampüs yaşamına yakınlığının sorgulanması açısından yöneltilen soru " **Ders zamanı dışında sosyal faaliyet olarak başka kampüsleri ziyaret etme ilginiz var mıdır ?**" şeklindedir. Ankete katılan kullanıcıların %58' si "*Evet*" olarak değerlendirirken, %42'si ise "*Hayır*" olarak cevaplaması ile ders zamanı dışında başka kampüslerde bulunmadıklarını belirtmektedirler. (Tablo : 5.44)

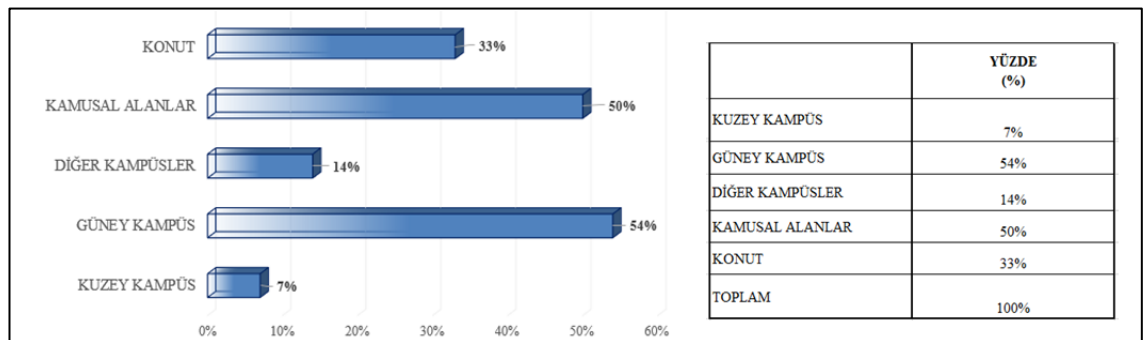
Tablo 5.44: “ Ders zamanı dışında sosyal faaliyet olarak başka kampüsleri ziyaret etme ilginiz var mıdır ?” sorusuna ilişkin toplanan veri

Anket sorusunun bir önceki sorusu bağlamında yöneltilen ve sorgulanması istenilen bir başka konu ise yükseköğretim öğrencisi olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte kullanıcılarının; ders zamanı dışında sosyal faaliyetlerini nerede geçirdiklerinin değerlendirilmesidir. Bu kapsamda ankete katılan üniversite öğrencilerinin; yükseköğretim kampüs hayatının içinde ne kadar olduğunun saptanması beklenmektedir.

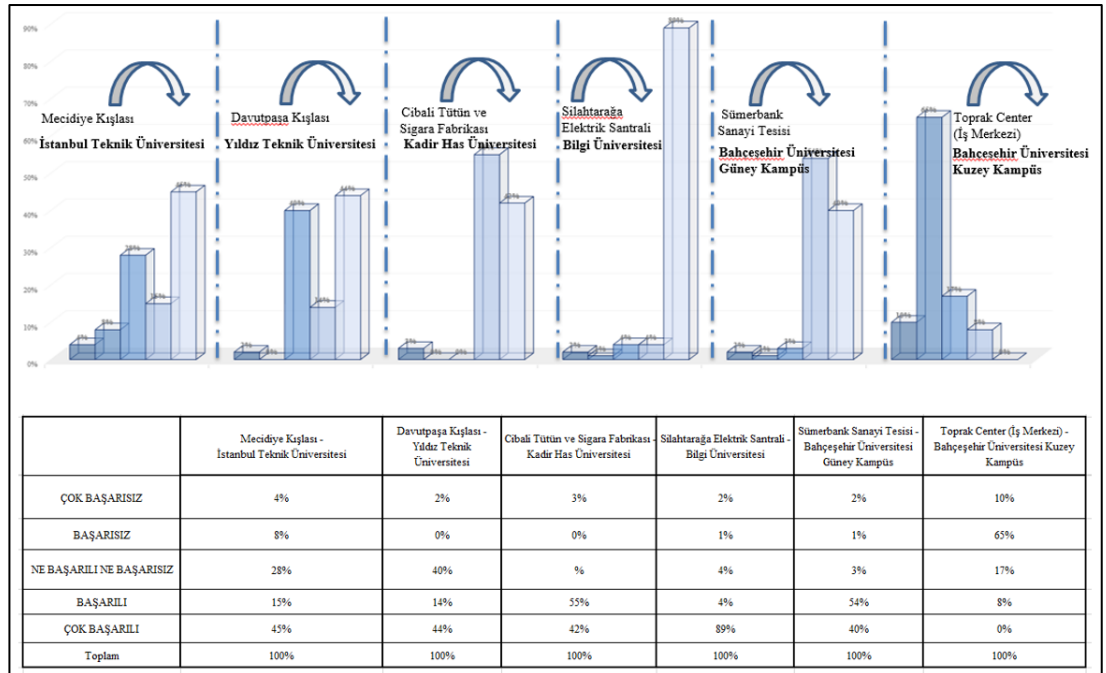
“ Ders zamanı dışında sosyal faaliyetlerinizi nerede geçirmeyi tercih edersiniz? sorusuna Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencilerinin ; %7 ‘Kuzey Kampüs’. %14 ‘Diğer Kampüsler’, %33 ‘Konut’, %50 ‘Kamusal Alanlar’, %54’lük oranın ise **‘Güney Kampüs’** ‘ ü şeklinde cevapladıkları görülmektedir. (Tablo : 5.45)

Tablo 5.45: “ Ders zamanı dışında sosyal faaliyetlerinizi nerede geçirmeyi tercih edersiniz?” sorusuna ilişkin toplanan veri

Yapılan bilimsel çalışmanın son anket sorusunda; yeniden işlevlendirilme ile yükseköğretim kampüs niteliği kazanan, dönüşüm projelerinin yeni fonksiyonunun uygunluğunun değerlendirilmesi istenmektedir. Bu kapsamda seçilen **“Mecidiye Kışlası – İstanbul Teknik Üniversitesi, Davutpaşa Kışlası – Yıldız Teknik Üniversitesi, Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası – Kadir Has Üniversitesi, Silahtarğa Elektrik Santrali - Bilgi Üniversitesi, Sümerbank Sanayi Tesisi – Bahçeşehir Üniversitesi (Güney Kampüs), Toprak Center (İş Merkezi) – Bahçeşehir Üniversitesi (Kuzey Kampüs)”** projelerinin; yorumlanması istenmektedir. Seçilen dönüşüm projeleri kapsamında, **“Çok Başarısız (1), Başarısız (2), Ne Başarılı Ne Başarısız (3), Başarılı (4), Çok Başarılı (5)”** olarak derecelendirilerek; cevaplanması için sunulmaktadır. Dönüşüm esaslı eğitim kurumu kullanıcısı olan Mimarlık ve Tasarım Fakülte öğrencileri; eski işlevi elektrik santrali (Silahtarğa) olan atıl yapının; yeniden işlevlendirilerek Bilgi Üniversitesine tahsis edilmesi ile yükseköğretim kurumu olan yapıya; %89’luk oran ile **“Çok Başarılı”** olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Bu bağlamda, söz konusu olan dönüşüm projelerinin arasında yeni işleve uygunluğu açısından en çok beğenilen yerleşke olarak saptandığı tanımlanmaktadır.

Tablo 5.46: “Dönüşüm Projesi Olan Yükseköğretim Kampüs Yapılarının Değerlendirilmesi” sorusuna İlişkin Toplanan Veriler

Ankete katılan dönüşüm projesi kullanıcıları; yeni işleve uygunluğu açısından; **“Çok Başarılı”** olarak değerlendirdikleri kampüsleri sırasıyla; Bilgi Üniversitesi Santral İstanbul projesi başta olmak üzere; %45’lik oran ile İstanbul Teknik Üniversitesi, %44’lük oran ile Yıldız Teknik Üniversitesi, %42’lik oran ile Kadir Has Üniversitesi, %40’lık kısmın ise Bahçeşehir Üniversitesi Güney Kampüs Yerleşkesine verdikleri cevaplar ile belirtmektedirler. Bu soru kapsamında yöneltilen; Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin bulunduğu her iki farklı mimari yapı bağlamında; değerlendirilmesi de yapılmaktadır. Dönüşüm projesi kullanıcısı olan öğrencilerin; bulundukları Güney Yerleşkesini %54’lük oran ile **“Başarılı”** bulurken; Kuzey Yerleşkesini ise %65’lik oran ile **“Başarısız”** olarak değerlendirmektedirler. Bu bağlamda; araştırmanın ana eksenini oluşturan Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin bulunduğu dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumları; bu kampüsleri deneyimleyen ve birincil kullanıcıları olan öğrenciler tarafından bir kez daha değerlendirildiği görülmektedir. **(Tablo 5.46)**

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Sanayi Devrimi ile birlikte yaşanan sosyo – kültürel, sosyo – ekonomik ve sosyo – politik değişimlere bağlı olarak; endüstriyel alanlar, ağır sanayi, liman tesisleri ve kent parçaları zaman içerisinde güncel fonksiyonlarını kaybederek; kentsel doku içerisinde atıl yapı stoku olarak nitelendirilmektedir. Söz konusu olan mevcut atıl yapıların; gelişen süreç içerisinde sanayi ve üretim odaklı yerlerden, kamusal mekânlara doğru evrilme durumunun ortaya çıktığı bilinmektedir. Bu bağlamda; işlevsel ömrünü tamamlayarak, yapısal potansiyelini devam ettiren atıl alanların; kullanıcı gereksinimlerine göre **yeniden planlanması** ile otel, ofis, konut gibi mekân güncellemeleri ve adaptasyonlarının yanı sıra **üniversite yerleşkelerine** tahsis edilme durumu söz konusudur. Bu durum, **dönüşüm esash eğitim kurumları** kavramını karşımıza çıkartmaktadır.

Mevcut yapı stokunun **yeniden işlevlendirilme** yolu ile orijinal fonksiyonu dışında yeni bir güncel kullanım sağlanması; yeni yapılan mekânsal organizasyonunun kullanıcı gereksinimleri karşılayacak biçimde planlanarak, bu doğrultuda adapte edilmesi önemli bir odak noktadır. Özellikle; **dönüşüm esash eğitim kurumları** niteliğinde olan yapıların; yeni kurgulanan iç mekân organizasyonunda da dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan birisi güncel işlevin, kullanıcılar ile etkileşimi gözetilerek; mevcut strüktüre adapte edilmesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Tez kapsamında incelenen örneklerde, özgün işlevlerini kaybederek **kent içi kullanılmayan atıl mekânların**; dönüşüm süreçlerinin irdelenmesi ve bu bağlamda; sözü geçen yapı grubunun **yeni bir yükseköğretim yerleşke paradigması** olarak kimliklerini kazanarak; yeniden fonksiyon bulması ile değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, **dönüşüm esash yükseköğretim kampüs metodolojisinin** göstergesi olarak; **tarihi yapıların** ve **güncel yapıların** yeniden işlevlendirilmesi ve söz konusu olan projelerin **yeni bir eğitim yapısı modeli** olarak tanımlanması, literatür ışığında yapılmaktadır.

Bilimsel çalışma kapsamında; yeni bir eğitim paradigması olarak hizmet vermeye başlayan **dönüşüm esash yükseköğretim yerleşkelerinin**; kampüs olgusu bağlamında yeni yapılan iç mekân kurgusunun; kullanıcı gözünden saptanması ile **soyut bir rehber önerisi** meydana getirilmektedir. Bu bağlamda; **dönüşüm esash yükseköğretim kampüs kullanıcısı** olarak örnek teşkil eden; **Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve**

Tasarım Fakülte öğrencilerinin, aynı zamanda çalışmanın çıkış noktasını oluşturan; **Güney Kampüsten** (eski Endüstri Yapısı) **Kuzey Yerleşkesine** (eski Plaza İş Merkezi) aktarılması sonucu yaşanan **mekânsal değişimin** kullanıcı gözünden saptanması, en önemli belirleyici etken olarak tanımlanması mümkündür. İki farklı mimari yapıya sahip olan yerleşkelerin; **dönüşüm esaslı yükseköğretim paradigması** olarak karşımıza çıkması, çalışmanın amaçlarına uygun olmasını göstermektedir. Dönüşüm esaslı yükseköğretim metodolojisi kapsamında; **tarihi yapıların yeniden işlevlendirilmesi** örneğini teşkil eden; **Sümer Bank Sanayi Tesisinden dönüşen Güney Kampüs**; **güncel yapıların yeniden işlevlendirilmesi** örneğini teşkil eden ise **Toprak Holding** (İş Merkezi) ‘den dönüşen **Kuzey Yerleşkesi** olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede yapılan literatür taraması ışığında; **aidiyet ve birliktelik duygusuyla fiziksel, psikolojik, ruhsal, duygusal, çevresel, kültürel, ekonomik, ergonomik ve sosyal** etkilerin bütünü düşünülerek farklı iki mimari yapı bağlamında hazırlanan; **“dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs yerleşkesi kullanıcı memnuniyeti”** anketi kapsamında; **Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin** gözünden değerlendirilerek; bulgular tanımlanmaktadır.

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs yapısının; bina yapısı ile kullanıcı arasındaki pedagojik perspektif bağlamında **düşey strüktürden** ziyade **yatay mimarinin** tercih edildiği; iki farklı kampüs yapısını deneyimleyen öğrenciler kapsamında değerlendirilmektedir. **Güney – Kuzey** Yerleşkesinin kullanımı bağlamında saptanan; kampüs içi mekânsal kullanımının **yatay sirkülasyonun** hâkim olduğu plansal düzende **daha elverişli** olduğu değerlendirilmektedir. Bu bağlamda; her iki kampüs yerleşkesinin iç mekân organizasyonları bağlamında **karşılaştırmalı olarak değerlendirilen** sorular kapsamında; **düşey strüktürden** ziyade **yatay dolaşım alanlarının** öğrenciler tarafından tercihi söz konusudur. Bu çerçevede, pedagojik perspektiften de sorgulanan kampüs içi yeni kurgulanan mekânsal sınırlarda; öğrencilerin yatay mimari yerleşkede **“Ergonomik, Fonksiyonel, Estetik, Renk ve Doku, Aydınlatma, Donatı Elemanları, Verimlilik, Aidiyetlik”** doğrultusunda; kendilerini daha elverişli hissettiklerini vurgulamaktadır. Karşılaştırmalı olarak yapılan değerlendirmelerin sonucunda; **yatay mimarinin** kampüs içi **kullanıcı memnuniyeti** açısından **yeni işleve adaptasyonun “fiziksel, psikolojik, eğitsel, ruhsal, ergonomik”** bağlamda önemi saptanırken; dönüşüm projelerinde; **kuruma aidiyetlik sürekliliğinin** de sağlandığı doğrulanmaktadır. Bilimsel çalışma

kapsamında seçilen Kullanım Sürecinde Değerlendirme yönteminde ise; kampüs kullanıcılarına yöneltilen varsayımlar bağlamında; dönüşüm projelerinin kurgulanan mekânsal organizasyonu **“Teknik, İşlevsel, Davranışsal”** olarak, literatüre gelecek projeler için dikkate alınması gereken hususlar doğrultusunda birincil kişiler tarafından istatistiksel veriler sağlanmaktadır.

Dönüşüm esaslı eğitim kurumu niteliğinde olan **Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs B Blok yapısı** ele alınarak yapılan bilimsel çalışmada, analiz yöntemleri doğrultusunda yapılan araştırma ve incelemelerin sonucunda elden edilen bulgular şu şekilde sonuçlanmıştır:

Dönüşüm süreci ile birlikte **yeni yapılan mekânsal organizasyonun özellikle dış ve iç mekân kalitesinin** kullanıcıların memnuniyet düzeyine **olumsuz** olarak yansıdığı saptanmıştır. Dönüşüm projesi olarak işlevlendirilen yükseköğretim kampüs yapısının yeni yapılan mekânsal planlanması mekânların fiziksel özelliklere göre değerlendirmelerine yansımıştır. Genel olarak; **dış ve iç mekân estetik kalitesinden** kullanıcılar tarafından **mekânsal memnuniyet düzeylerinin yetersiz** olduğu saptanmıştır. Kampüs içi fiziksel özelliklerinin kullanıcılar tarafından bire bir değerlendirmelerine göre elde edilen bulgular doğrultusunda oldukça fazla negatif geri dönüş olduğu görülmektedir. Yeni kampüs olarak sunulan dönüşüm projesi bağlamında, kullanıcı kişilerin **mekânsal tatmin düzeyine** olumsuz olarak yansıdığı bu çalışma ile birlikte saptanmıştır.

Yeniden planlanan mekân organizasyonun; kullanıcılar gözünden kampüs olgusu bağlamında ne derece sağlandığı yönünde elde edilen bulgularda ise **kullanıcıların açık ve kapalı sosyal alanların yetersizliğini** vurgularlarken; **kampüs içi özel/bireysel alanlarında yetersiz** olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum ise kampüs içi mekânsal organizasyonun öğrenciler tarafından yetersiz yönde değerlendirdiği sonucunu göstermektedir

Kullanım Süreci Değerlendirme yöntemi kullanılarak yöneltilen varsayımların; dönüşüm projesi kullanıcıları yeni işlevin **“teknik”** ve **“işlevsel”** değerlendirmede çekimser kaldıkları elde edilen bulgular doğrultusunda görülmektedir. Özellikle derslikler ve stüdyoların teknik ve işlevsel olarak yetersiz kaldıkları saptanmıştır. Kullanılan yöntemin bir diğer alt başlığı olan **“davranışsal”** değerlendirmede ulaşılan

verilerde ise **kapalı ve açık sosyal alanların** yeterli seviyede **davetkâr olmadığı**; stüdyo ve öğretim dersliklerinin **kaliteli eğitim - öğretim hissettirmediği**; **mekânlar arası organizasyonun** ise kurum içi **aidiyetlik ihtiyacını karşılamadığı** kullanıcılar tarafından kesin olarak belirtilmiştir. Bu bağlamda; dönüşüm projesi olan kampüs yapısının **teknik – işlevsel – davranışsal** olarak değerlendirmesinde; yeni işlev açısından yetersiz kaldığı gözlemlenmektedir.

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kurumu olan Güney ve Kuzey Kampüs yapılarının **konum bağlamında karşılaştırmalı** olarak değerlendirilmesi sonucunda ise kullanıcıların Güney Yerleşkesini **“sosyal – fiziksel – ekonomik – erişim”** açısından **olumlu** olarak değerlendirilirken, Kuzey Yerleşkesini **olumsuz** olarak saptandığı elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılmıştır.

Her iki farklı dönüşüm projesini deneyimleyen kullanıcıların **yatay mimari yapısını “fiziksel – sosyal – psikolojik – yeniden kullanım – diğer kampüsler ile birliktelik”** açısından **kesin** olarak **olumlu** bulunurken; **düşey mimari yapısını** ise **kesin** olarak **olumsuz** şeklinde değerlendirdikleri elde edilen bulgular sonucunda görülmektedir. Bu bağlamda; dönüşüm esaslı eğitim kurumlarında kullanıcılar tarafından yatay mimari yapısının uygunluğu ve kampüs yaşamı doğrultusunda tercihi tespit edilmiştir.

Dönüşüm esaslı eğitim kurumlarında düşey mimari yapıdan ziyade yatay mimari yapısının hâkim olduğu kampüslerde; kullanıcıların eğitim hayatına devam etmek istemeleri önemli bir nokta olarak elde edilen veriler doğrultusunda karşımıza çıkmaktadır. Bunların yanı sıra, kampüs yapısının **eski işlevinin holding binasının izlerinin taşınması** bu nedenle **kurum kimliğine aitlik hissi vermemesi** özellikle belirtilmiştir. Bu bağlamda, **bahsedilen izlerden kurtarılmasının gerekliliği** savunularak; **daha dinamik renk ve malzemelerin kullanılması** ile **üniversite – kampüs olgusuna** ulaşılabileceği elde edilen bulgular doğrultusunda saptanmıştır. Dönüşüm sürecine bağlı olarak sorgulanan bir başka konu doğrultusunda ise; **kurgulanan yeni mekânsal organizasyonun kampüs olgusu** bağlamında yeterli derecede sağlanmasının en önemli unsurlarından olan **sosyal ve kültürel alanların** yerleşke içi daha büyük alanlara yayılmasının önemi; öğrenciler tarafından odak nokta olarak gösterilmektedir. Üniversite kampüs yerleşkesinin göstergesi olarak tanımlanan; **sosyal ve kültürel alanların**; kuruma aidiyetlik ve birliktelik duygusuyla **yeni işleve**

adaptasyon sağlamak açısından en önemli faktörlerden birisi olarak ortaya çıktığı görülmektedir.

Dönüşüm esaslı yükseköğretim kampüs yerleşkesi kullanıcı memnuniyeti anketi çerçevesinde; yerleşke kullanıcılarına yöneltilen sorular sonucunda; orijinal işlevinin dışında **yeni bir fonksiyon ile kullanıma sunulan üniversite kampüs yapısının; mevcut malzemelerinin ve yeni eklenen tasarım elemanlarının etkileşiminin** önemi anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, dönüşüm projelerinde **yeni planlanan mekânlar arası organizasyonların;** yerleşke içi pedagojik amaçlara uygunluğu öğrencilerin verdiği cevaplar doğrultusunda **kullanım süreçlerindeki işlevselliğin** önemi tanımlanmaktadır. Bu çerçevede saptanan, **yeni yapılan mekânsal planlama** kampüs kullanıcılarının fiziksel olduğu kadar **psikolojik, sosyolojik ve ruhsal konforuna ve mekân içi memnuniyetine** de yansıdığı doğrulanmaktadır

Soyut bir rehber önerisi olarak yapılan bilimsel çalışma ile birlikte; **dönüşüm esaslı eğitim paradigması** olarak **yükseköğretim kampüs yapılarının** kullanıcıları ile etkileşimini pedagojik perspektiften değerlendirilerek; geleceğe dair geri besleme tabanı ile yeni bir model önerisi yapılmaktadır. Dönüşüm projelerinden üreyerek; kent içi yerleşkelerin yeni bir eğitim modeli olarak hayatımıza dâhil olması ile istenen; gelişen ve farklılaşan dinamiklerin kampüs olgusu ile kullanıcı gereksinimlerinin saptanması sonucunda; pedagojik perspektifin arttırılması bu çalışma ile birlikte ortaya konulmaktadır. Literatür ışığında gerçekleştirilen bilimsel çalışma sonucunda; iki farklı mimari yapıya sahip olan **kent içi kampüs metodolojisinin** birincil kullanıcısı gözünden değerlendirilmesi ile dönüşüm süreçlerini tamamlamış eğitim yapılarının veya yapılacak olan gelecek projeler için veri tabanı oluşturularak; **X, Y ve Z kuşakları** için yeni bir model önerisi sunulmaktadır. Bu açıdan bakıldığında; dönüşüm süreçlerini tamamlamış olan yerleşkelerin; yapısal özelliklerinin değerlendirilmesinin yanında, yeni yapılan iç mekân kurgusunun şekillenmesini sağlayan kampüs olgusunun geleceğe aktarılması geri besleme kaynağı olarak ortaya konulmaktadır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Baird, G. (2001). Forum: Post-occupancy evaluation and Probe . A New Zealand perspective. Building Research and Information, 29(6), 469-472.
- Becker, W. William and Robert K. TOUTKOUSIAN;(2013), “On the Meaning of Markets in Higher Education”, Michael B. PAULSEN (Ed.), Higher Education: Handbook of Theory AndResearch, Springer, Dordrecht, Heidelberg, New York, London, pp. 323-376.
- Brase, Wilhelm (1987-88). "Interesting Physical Planning With Academic Planning", Planning For Higher Education, Vol.16(4), p.41-52.
- Broussard, E. 2009. The power of place on campus. Chronicle of Higher Education 55 (34), 12-13.
- Batur,A., “ Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi 'Taşkışla' ”, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Ortak. Diggeden, R.,(2016)‘St Georges Anglican Grammar School - Vertical School Interview’.
- Dober R.P. 1992. Campus Desing, John Wiley & Sons Inc., U.S.A.
- Giedion, S., 1967. Space, time and architecture; the growth of a new tradition, Harvard University Press,Cambridge. Goldschmidt, G.,1983. Doing design, making architecture ,JAE, Vol. 37, No. 1, pp.8-13.
- Harris, M. ve Holley, K (2008). “Constructing the Interdisciplinary Ivory Tower, The Planning of Interdisciplinary Spaces on University Campuses”. Society for College and University Planning. 34-43.
- Ledewitz, S., 1985. Models of Design in Studio Teaching, JAE, Vol. 38,No. 2, pp.2- 8.

Sanoff, H., 1992. Integrating programming, evaluation, and participation in design: A theory Z approach, Aldershot: Avebury

Schuetz, Philipp (2007). Influence Of Campus Environment On Adult Community College Student Engagement,

Turner, P. (1984) Campus: An American Planning Tradition. Cambridge MA: MIT Press.

Turner, P. V., (1990). Campus: An American Planning Tradition, The Architectural History Foundation/MIT Press series, no.7, ss.47,140-141

Sürekli Yayınlar

- Ağır, G., Batur, A. , “ İstanbul Mimarlığında Mimar William James Smith ve Taşkışla (Mecidiye Kışlası) - Mimarlık Tarihi Açısından Bir Değerlendirme”, Tübitak Araştırma Projesi Geliştirme Raporu(AP-GR-01),2011.
- Ahunbay, Z., 2009. Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, Yem Yayınları, İstanbul.
- Aksoy, A., Açıkbaş F. and Akman A., 2007. Silahtarağa Elektrik Santrali’nin Hikayesi, Silahtarağa Elektrik Santrali, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Akyol,D.,Düzenli,T.,Mumcu.S.,(2017).’’Üniversite Kampüsü Açık Mekanların Gençler Tarafından Kullanım Amaçlarının Belirlenmesi, ’’The Journal of International Social Research, Vol.10(46),p.766.
- Altınoluk, Ü.,“ Binaların Yeniden Kullanımı, ”Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul,1998.
- Altınoluk Ü., Binaların Yeniden Kullanımı: Program- Tasarım - Uygulama- Kullanım, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1998.
- Alexander, Z., “ Paul Bonatz Türkiye’de 2 'Haymatloz' ”, Arredamento ,07/08,2011.
- Alyward, G. 1979. Conservation and Rehabilitation, British Historic Buildings, London
- Arolat, E., Bilgin İ., Sayın N. and Tümertekin H., 2007. Santralistanbul, Yapı,313,52-70
- Arap, S. K., Türkiye Yeni Üniversitelerine Kavuşurken: Türkiye’de Yeni Üniversiteler ve Kuruluş Gerekçeleri, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 65-1.
- Bahçeşehir Üniversitesi(BAU).(2018).Kurum İçi Değerlendirme Raporu.Retrieved from <https://bau.edu.tr/icerik/14159-kurumiçideğerlendirmeraporu>
- BahçeşehirÜniversitesi(BAU).(2019).Bau TıpFakültesi Öğrenci Oryantasyon Kitapçığı. Retrieved from <https://bau.edu.tr/icerik/4481-neden-bau-tip>

- Batur, A.,“ Prof. Doğan Kuban'a Armağan 'Taşkışla İçin Küçük Bir Tarih' ”, Eren Yayıncılık, İstanbul,1996.
- Coles, J., ve House, N., (2007) Fundamentals of Interior Arhitecture, AVA Academia
- Davis, M. and Davis, T. K. (1990) “An Urban Design Proposal for the University of Miami Campus Master Plan Competition”Journal of Architectural Education 43(4), 8-15.
- Enlil, Z. (1992). “Tarihi Bir Çevreyi Yaşatmak: Paris Ve Bologna’da Bütüncül Koruma Yaklaşımları” YTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını, Mf Şbp 92.039/02, 199-204.
- Erkman, U. (1990). Büyüme ve Gelişme Açısından Üniversite Kampüslerinde Planlama ve Tasarım Sorunları. İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi. İstanbul
- Gökmen, H. ve Süer, D. (2003). Mimarlık eğitiminde tasarım stüdyolarına farklı Yaklaşımlar. Ege Mimarlık, 3 (47), 4-7.
- Griffith, Janice (1994). "Open Space Presercation : An Imperative For Quality Campus Environments", The Journal Of Higher Edication, vol. 65(6), p.645-669
- Kubilay A.Y.,(1994),‘Gümüşsuyu Kışlası’, ‘Gümüşsuyu Hastanesi/Mimari, ‘Humbaracı Kışlası’, ‘Davutpaşa Kışlası’, ‘Kalyoncu Kışlası’, ‘Rami Kışlası’.
- Lackney, J.A., 2001. The State of Post-Occupancy Evaluation in the Practice of Educational Design, Environmental Design Research Association, EDRA32, Edinburg, July.
- Langston, C.; Wong, F. K.W; Hui, E.C.M. & Shen, L.Y. (2007) “Strategic Assessment Of Building Adapti and Reuse Opportunities in Hong Kong”, Building and Environment.
- Onat,E.,Dinç,P.,1998.Tasarlanması ÇevrelerinKullanım Süreçlerinde Değerlendirilmesi, Yapı Dergisi, İstanbul,

Sev, A., Özgen, A. , , 2000. Yüksek Bina Biçim ve Davranışı Arasındaki İlişki, Yapı Dergisi, 219, Yem Yayınları, İstanbul, s. 81-90.

Tekeli, İ. (2010). Tarihsel Bağlamı İçinde Türkiye’de Yükseköğretimin ve YÖK’ün Tarihi. Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Türeyen, M. N., (2002), Yükseköğretim Kurumları-Yerleşkeler, Tasarım Yayın Grubu, İstanbul

Yaldız, E., Asatekin, G., (2016) Anıtsal Yapıların Kullanım Sürecinde Değerlendirilmesine Yönelik Bir Model Önerisi. METU JFA 2016, Vo2. 166.

Yılmaz, B. (Ed.) (2011). Projeler Yapılar 3: Eğitim Yapıları. (1. Baskı). İstanbul: YEM Yayınları.

YÖK, (2005), Türk Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu, Ankara, Kasım.

Yürekli, F., Yürekli, H., “Mimarlık Bir Entelektüel Enerji Alanı ”, Yapı Yayın, İstanbul,2004.

Diğer Yayınlar

- Ak,S.,(2007)Üniversite Kampüslerinde Tasarım Kriterlerinin ve Yerleşim Sistemlerinin Büyüme ve Gelişme Olanakları Bağlamında Değerlendirilmesi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Aksoy, A., Açıkbaş F. and Akman A., 2007. Silahtarağa Elektrik Santrali'nin Hikayesi, Silahtarağa Elektrik Santrali, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Aksoy, A., Enlil, Z., Ünsal, D. F., Pulhan, G., Dinçer, İ., Zeren,G., Ahunbay,Z., Köksal, G. (2012). Kültürel Miras Yönetimi, T.C.Anadolu Üniversitesi Yayını I. Baskı, Web-Ofset, Eskişehir.
- Araz, A., 1990, K.T.Ü. Kampüsü, Eğitim Binaları Fiziksel Değişimi Üzerine Bir İnceleme (1976-1990), Yüksek Lisans Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Arslan, F. (2014). An investigation into student teacher concerns: probable changes caused by methodology classes and teaching practise, Doktora Tezi, Sosyal BilimlerEnstitüsü, Çukurova Üniversitesi: Adana.
- Ayvacı, G., (2009) Üniversite Kampüslerindeki Dış Mekan Tasarımında Kullanıcı Gereksinimlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Bilgin, A., 2006, Doğu Akdeniz bölgesi ve çevresinde üniversite kampüs planlaması üzerine bir inceleme, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Carson, D., Carson, F., Margulis, S., Wehrli, R. (1980). Post-occupancy housing evaluations: A practical strategy for obtaining control groups. Environment and Behavior. 12, 541-550.

- Çağlayandereli, M. ve Güleş, H. (2013). "Üniversite Kenti Markasının Sosyolojik Analizi", (KBAM) Kentsel ve Bölgesel Araştırmalar Ağı 4. Sempozyumu, Tema: Neo-Liberalizm
- Çakın, İrfan (1998). Üniversitelerimizin Bilgiye Erişim Ortamları: Genel Değerlendirme. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi: Cumhuriyetimizin 75. Yılı Özel Sayısı, 37-67.
- Çınar, E., 1998: Üniversite Kampüs Planlaması ve Tasarım Üzerine Bir Araştırma, İTÜ Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Çınar, E., (1998) Üniversite Kampüs Planlaması ve Tasarımı Üzerine Bir Araştırma, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Çiftçi, A., (2004). Yığma 19yy'da Osmanlı Devletinde Askeri Mimari ve İstanbul'da İnşa Edilen Askeri Yapılar, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- D. Aydın, & Ş. Okuyucu, (2009). 'Yeniden Kullanıma Adaptasyon ve Sosyokültürel Sürdürülebilirlik bağlamında Afyonkarahisar Millet Hamamının Değerlendirilmesi', Megaron, s.36-37
- Derman U., 1990, Akademik Standartlara Saygılı Bir Üniversite Yaratmanın Koşulları, Yükseköğretimdeki Sorunlar ve Çözümler, Cem yayınları, İstanbul
- Davis, M. and Davis, T. K. (1990) "An Urban Design Proposal for the University of Miami Campus Master Plan Competition" Journal of Architectural Education 43(4), 8-15.
- Diggeden, R., (2016) 'St Georges Anglican Grammar School – Vertical School Interview'.

- Erçevik, B. Ve Önal, F., (2011). “ Üniversite Kampüs Sistemlerinde Sosyal Mekân Kullanımları”, Megaron, VI, 3:151-153
- Erçevik, B., (2008), Üniversitelerde Sosyal Mekan Kullanımlarının İncelenmesi: Kent Üniversitesi, Kent İçi ve Kent Dışı Kampüsler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erman O., Dokuzoğlu N., Mekan Kavramının Aktarımında Enformel Bir Yöntem Denemesi, Geleceği Tasarlamak 6. Uluslararası Sinan Sempozyumu, EDİRNE, TÜRKİYE, 29-30 Nisan 2010, pp.399-406
- Erkman, U., (1990). Büyüme ve Gelişme Sorunları Açısından Üniversite Kampüslerinde Planlama ve Tasarım Sorunları, İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul, s.28
- Gani, E., (2017) ” Tarihi Davutpaşa Kışlası’nın Dinamik Ölçüm Destekli, Yatay ve Düşey Yükler Altında Analizi” Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Güçlü K.1992.Kırsal Rekreasyon Planlaması. Yüksek Lisans Ders Notları,45s, Erzurum
- Gross, M.D and Do, E.Yi-L., 1997.The Design Approach: Learning Design in Architecture Education,In Design Education Workshop,September8, 1997,Atlanta.
- Harris, M. ve Holley, K (2008). “Constructing the Interdisciplinary Ivory Tower”.
- Karakaş B. 1999. Üniversite kampüslerinin Fiziksel Gelişim Planı Hazırlama Süreci ve Bartın Orman Fakültesinin Bu Bağlamda İrdelenmesi, Peyzaj Yüksek Mimarlığı Tezi Z.K.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın
- Kazanasmaz, T., (2004), Sağlık yapılarında yön bulma tasarımı, Modern Hastane Yönetimi, 8 (2) : 42-46.

- Kıraç, Binnur, Ökten Sadettin. 1995. “Türkiye’nin İlk Sanayi Yapılarından Silahtarağa Elektrik Santrali’nin Yapısal İncelemesi ve Yeni Bir Kullanım Önerisi”, Balıkesir Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi, 3. Balıkesir Mühendislik-Mimarlık Sempozyumu Bildiriler. 10-11 Nisan 1995, Balıkesir. 31-39.
- Kocabıyık, Y.,(2014) Yeniden İşlevlendirilme Kavramı ve Bu Kapsamda İTÜ Taşkışla Binasının İncelenmesi Örneği, TC. Maltepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi
- Kortan,E., ‘‘Çağdaş Üniversite Kampüsleri Tasarımı’’, O.D.T.Ü., Mimarlık Fakültesi, Doktora Tezi, Ankara, 1981.
- Kuyrukçu, Z., (2012) Kampüslerde Fiziksel Değişim Üzerine BirAraştırma: Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü Örneği, T.C. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Lackney, J.A., 2001. The State of Post-Occupancy Evaluatio in the Practice of Educational Design, Environmental Design Research Association,EDRA 32, Edinburg, July 5. [http:// schoolstudio.engr.wisc.edu/poe.html](http://schoolstudio.engr.wisc.edu/poe.html)
- Morgan, Kenneth O. Ed. The Oxford History of Britain, Oxford:Oxford University Press, 1988.
- Okolie, K., C.,(2011)Performance Evaluation of Buildings in Educational Institutions: A case of Universities in South-Eas Nigeria,A Doctorate Thesis in Construction Management in the Department of Construction 229-235.Management
- Ornstein, S.W., 1996. Post-Occupancy Evaluation of School Buildings in Greater Sao Paulo, Proceedings CIB-ASTM-ISO-RILEM 3rd International Symposium, Israil, 123-132
- Önal, G., K., (2010). Mimari Tasarım Eğitiminde Öğrenciye Ait Kültürel Şemanın Tasarım Sürecindeki Etkilerinin Araştırılmasında Kullanılacak Bir Yöntem. İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.

- Önder, S. ve diğ., 1998, Selçuk Üniversitesi Aleaddin Keykubat Kampüs Alanı Alan Kullanımı ve Planlaması Üzerinde Bir Araştırma, Selçuk Üniversitesi Araştırma Fonu, Proje No 97-009, Konya.
- Özmen, G.,1989. Depreme Dayanıklı Çok Katlı Yapılarda Tasarım ve Üretim Sorunları, Çok Katlı Yapılar Sempozyumu İnşaat Mühendisleri Odası, İzmir Şubesi, İzmir. s. 229-235.
- Preiser, W. F. E., Rabinowitz, H. Z., White, W. (1988). Post-occupancy evaluation. NY: Van Nostrand Reinhold.
- Preiser, W. F. E. ve Vischer, J., (2002). Assessing building performance. Amsterdam: Elsevier.
- Selçuk M., 2006. Binaların Yeniden İşlevlendirilmesinde Mekânsal Kurgunun Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Sönmezler, K., 1995, Üniversiteler, Yüksek Lisans Tezi, M.S.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Sönmezler, K., 2003, Modern Mimarinin Kentsel Deney Alanı: Üniversite Tasarımı, Doktora Tezi, M.S.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü (yayınlanmamış), İstanbul
- Turcan Y.1996, ‘‘Tarihsel Süreç İçinde Yüksek Öğretim Yapılarının Mekânsal Analizi’’ Doktora Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon
- Turner, P. (1984) Campus: An American Planning Tradition. Cambridge MA: MIT Press.
- Uçar B., Endüstriyel Miras ve Yeniden İşlevlendirme Kavramları Kapsamında Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası’nın İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2013.

- Unesco. 2000. Yirmibirinci Yüzyılda Yükseköğretim, Vizyon ve Eylem. (çev. G. Baskan). Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. c.6. s.22: 167-189.
- Yalçın, A. E. 2012. Yer duygusu ve peyzaj değerleri arasındaki ilişkinin kampüsler üzerinde değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 139 s. Ankara.
- Yeşil, D. , 1993. Türkiye’ de Yüksek Binalarda Kullanılan Yapım Sistemleri, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü , İstanbul.
- Yıldız D. ve Şener, H. 2006. Binalarla tanımlı dış mekânları kullanım değeri analiz modeli. İTÜ Dergisi/A Mimarlık, Planlama, Tasarım, 5, (1), 115-127.
- Yılmaz, Mustafa K., Selahattin Kaynak. 2011. Bayburt’un Sosyo-Ekonomik Dönüşüm Sürecinde Üniversitemizin Rolü ve Yöre Halkının Beklentileri. Bayburt Üniversitesi Bülteni. c.2.s.4: 56-57.
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (1981). Yükseköğretim Kanunu. Retrieved from <http://www.yok.gov.tr/web/denklikbirimi /2547-sayili-kanun>
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK).(1982). Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği. 17609 sayılı ve 18/02/1982 tarihli Resmi Gazete, Retrieved from <http://www.yok.gov.tr/>
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (2000). Uygulama ve araştırma merkezleri kurulması. Retrieved from <http://www.yok.gov.tr/>

URL

URL - 1 <https://bau.edu.tr/icerik/2698-mimarlik-ve-tasarim-fakultesi-dekan-mesaji>

URL - 2 <https://bau.edu.tr>

URL - 3 <http://www.mitainsaat.com.tr/tamamlananprojeler.htm>

URL - 4 <http://www.mimarist.org/>

URL - 5 <https://bau.edu.tr/galeri>

URL - 6 <https://bau.edu.tr/icerik/3908-vizyon-ve-misyon>

URL - 7 <http://www.mimarlarodasi.org.tr/>

URL - 8 <http://www.stg.yildiz.edu.tr/images/files/2011Yili%20Faaliyet%20Raporu.pdf>

URL - 9 <http://yildiz-teknik.blogspot.com.tr/>, 27.11.2016.

URL - 10 <https://www.bilgi.edu.tr/tr/yasam/kampusler/#santralistanbul-8>

URL - 11 <https://www.etu.edu.tr/tr>

URL - 12 <https://www.heidelberg.edu/>

URL - 13 <https://polen.itu.edu.tr/bitstream/11527/8480/1/1771.pdf>

EKLER

EK A.1 Mimarlık ve Tasarım Fakültesi – Kullanıcı Memnuniyeti Anketi

T.C

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi - Kullanıcı Memnuniyeti Anketi

Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile olan bağlantınız: (Lütfen size uygun olanı işaretleyiniz.)		
Mimarlık Öğrencisi ☐	İç Mimarlık Öğrencisi ☐	Endüstriyel Tasarım Öğrencisi ☐
Cinsiyet (...) Bay (...) Bayan		Uyruğunuz (...) T.C vatandaşı (...)Diğer
Yaş (...) 18-24 (...) 25-39 (...) 40-49 (...) 50-64 (...) 64 ve üzeri		
Eğitim Durumunuz: (...)Lise Mezunu (...) Üniversite Mezunu (...)Yüksek Lisans Mezun (...) Doktora Mezunu		
Mesleki durumunuz nedir?	Çalıştığınız sektörün adı ve ünvanınız nedir?	

1. Aşağıdaki özellikleri, dönüşüm projesi olan “Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs Binası” genelindeki kalitelerinden duyduğunuz memnuniyet düzeyine göre işaretleyiniz.

Çok Memnun	Memnun	Ne Memnun	Ne Değil	Kesinlikle Memnun Değil	Fikri Yok
1	2	3		4	5

	1	2	3	4	5
Dış mekân estetik kalitesi	☐	☐	☐	☐	☐
İç mekân estetik kalitesi	☐	☐	☐	☐	☐
Mekân büyüklükleri	☐	☐	☐	☐	☐
Mekânlar arası organizasyon	☐	☐	☐	☐	☐
Engelliler için erişim	☐	☐	☐	☐	☐
Mevcut Malzeme: Yer	☐	☐	☐	☐	☐
Duvar	☐	☐	☐	☐	☐
Tavan	☐	☐	☐	☐	☐
Aydınlatma	☐	☐	☐	☐	☐
Akustik	☐	☐	☐	☐	☐
Isıtma/soğutma/havalandırma	☐	☐	☐	☐	☐
Genel anlamda Kuzey Kampüsten Memnuniyetiniz	☐	☐	☐	☐	☐

2. Aşağıdaki mekanları, dönüşüm projesi olan “Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs Binası” genelindeki kalitelerinden duyduğunuz memnuniyet düzeyine göre işaretleyiniz.

Çok Yetersiz	Yetersiz	Ne Yeterli	Ne Yetersiz	Yeterli	Fikri Yok
1	2	3		4	5

	1	2	3	4	5
Kentsel Çevreden Memnuniyet	☐	☐	☐	☐	☐
Kampüs Dışı Sosyal Erişim (Yemek yerleri,Cafeler)	☐	☐	☐	☐	☐

Çok Yetersiz 1	Yetersiz 2	Ne Yeterli Ne Yetersiz 3	Yeterli 4	Fikri Yok 5	
	1	2	3	4	5
Ulaşım Hizmetlerine Yakınlığı (Deniz Ulaşım, Metro)	☐	☐	☐	☐	☐
Açık Sosyal Alanlar (Teras,Bahçe)	☐	☐	☐	☐	☐
Kapalı Sosyal Alanlar (Yemekhane, Mio Cafe)	☐	☐	☐	☐	☐
Kapalı Alanlar (Öğretim Derslikleri, PC, Stüdyo)	☐	☐	☐	☐	☐
Kapalı Kültürel Alanlar (Kütüphane, Juri Odası, Maket Odası)	☐	☐	☐	☐	☐
Özel Alan / Bireysel Alan	☐	☐	☐	☐	☐
Sirkülasyon Alanları (Merdiven,Koridor,Asansör)	☐	☐	☐	☐	☐
Ortak Kullanım Alanları (Wc)	☐	☐	☐	☐	☐
En genel Anlamda Mekânsal Memnuniyet	☐	☐	☐	☐	☐
3. Aşağıdaki varsayımları dönüşüm projesi “ Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs Binası ” ile ilgili olarak lütfen uygun boşluğu işaretleyiniz. Kesinlikle Katılıyorum = 1 Katılıyorum = 2 Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum = 3 Katılmıyorum = 4 Kesinlikle Katılmıyorum = 5					
TEKNİK DEĞERLENDİRME	1	2	3	4	5
Stüdyo ve öğretim dersliklerinde yangın güvenlik düzeyi yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyo ve dersliklerde donanımlar (masa,sandalye vb.) yangına karşı dayanıksızdır.	☐	☐	☐	☐	☐

Kesinlikle Katılıyorum = 1
Katılıyorum = 2
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum = 3
Katılmıyorum = 4
Kesinlikle Katılmıyorum = 5

TEKNİK DEĞERLENDİRME	1	2	3	4	5
Acil bir durumda çıkışlara kolay ulaşılabilir.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyolar ve dersliklerde kullanılan ekipmanlar için elektrik prizi yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
Gerekli tesisatların dağılımı görsel açıdan rahatsız edicidir.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyolar ve dersliklerde uygun ses yalıtımı vardır.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyolar ve dersliklerde gün ışığı yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
Derslikler ve stüdyolarda doğal havalandırma yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
İŞLEVSEL DEĞERLENDİRME	1	2	3	4	5
Girişten sonra stüdyo ve dersliklere ulaşım kolaydır.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyo ve dersliklerde görsel konfor yeterlidir.(akıllı tahta, slayt gösterimi)	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyo ve dersliklerde işitsel konfor (ses kaynağı) ve görsel bağlantı sağlanmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyo ve derslikler yeterli kapasitededir.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyo ve dersliklerin fiziksel düzeni konsantrasyon için teşvik edicidir.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyo ve dersliklerin fiziksel düzeni verimlilik için teşvik edicidir.	☐	☐	☐	☐	☐

Kesinlikle Katılıyorum = 1
 Katılıyorum = 2
 Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum = 3
 Katılmıyorum = 4
 Kesinlikle Katılmıyorum = 5

İŞLEVSEL DEĞERLENDİRME	1	2	3	4	5
Stüdyo ve dersliklerde kişisel eşyalar için (mont, çanta, ders araç ve gereçleri, maket eşyaları vb.) yeterince yer bulunmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
Derslikler ve stüdyolarda masa ve sandalyelerin mekân içinde dağılımı uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
Asansör, koridor ve merdivenler stüdyo ve dersliklere ulaşmamı desteklemektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
Kütüphane bölüm için yeterli kapasitededir.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyolar , çalışmamızı destekleyen uygun donatılara sahiptir.	☐	☐	☐	☐	☐
Plansal düzenlemeler organizasyonunun amacına uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
DAVRANIŞSAL DEĞERLENDİRME	1	2	3	4	5
Kapalı sosyal alanlar (Yemekhane, Mio Cafe) yeterli seviyede davetkârdır.	☐	☐	☐	☐	☐
Stüdyo ve derslik alanları kaliteli eğitim öğretimi hissettirmektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
Mekânlar arası organizasyon kurum içi aidiyet ihtiyacını (eğitim hayatına aitlik) karşulamaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
Açık sosyal alanlar (teras,bahçe) yeterli seviyede davetkârdır.	☐	☐	☐	☐	☐

4. Aşağıdaki **kampüs bina yapısı ve çevresini** ; **kampüs içi seçilen mekanları**; ”Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin” Güney Kampüste Kuzey Kampüs’e taşınması sonucunda **farklı mimari yapıları ve değişen iç donatı elemanları** bağlamında; **belirlenen sıfatlar doğrultusunda**; değerlendiriniz.

- Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi kullanıcısı olarak; Güney Kampüs ve Kuzey Kampüsün Bina çevre ve konumunu **olumlu / olumsuz** olarak değerlendiriniz.

KONUM OLARAK DEĞERLENDİRME	BEŞİKTAŞ MEYDAN VE ÇEVRESİ GÜNEY KAMPÜS		YILDIZ CADDESİ VE ÇEVRESİ KUZAY KAMPÜS	
	OLUMLU	OLUMSUZ	OLUMLU	OLUMSUZ
Sosyal Açıdan				
Fiziksel Açıdan				
Ekonomik Açıdan				
Erişim Açısından				

- Sanayi Tesisi (Güney Kampüs) ve Holding Yapılarının (KuzeyKampüs) günümüzde işlev değişikliğine uğrayarak eğitim yapısına dönüştürülmesi; deneyimlediğiniz kampüsler bağlamında değerlendiriniz.

BİNA YAPISININ KARŞILAŞTIRILMASI	GÜNEY KAMPÜS (YATAY MİMARİ)		KUZEY KAMPÜS (DÜŞEY MİMARİ)	
	OLUMLU	OLUMSUZ	OLUMLU	OLUMSUZ
Sosyal Açıdan				
Fiziksel Açıdan				
Psikolojik Açıdan				
Yeniden Kullanımı Açısından				
Diğer Kampüsle ile Birliktelik Açısından				

Çok Elverişli	Elverişli	Ne Elverişli Ne Elverişsiz	Elverişsiz	Kesinlikle Elverişsiz
1	2	3	4	5

STÜDYO VE ÖĞRETİM DERSLİKLERİ;

BELİRLenen SIFATLAR	GÜNEY KAMPÜS MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ					KUZEY KAMPÜS MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
										
Ergonomik										
Fonksiyonel										
Estetik										
Renk ve Doku										
Aydınlatma										
Donatı Elemanları										
Verimlilik										
Aidiyet										

SOSYAL ALANLAR (Teras /Bahçe /Yemekhane);

BELİRLenen SIFATLAR	GÜNEY KAMPÜS MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ					KUZEY KAMPÜS MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
										
İşlevsellik										
Estetik										
Renk ve Doku										
Aydınlatma										
Donatı Elemanları										
Aidiyet										

KAMPÜSLER ARASI KARŞILAŞTIRMALI MEKANSAL DEĞERLENDİRME

5. Aşağıdaki soruları **dönüşüm projesi kullanıcısı olarak** “Bahçeşehir Üniversitesi Kuzey Kampüs Binası” bağlamında lütfen **uygun** boşluğu işaretleyiniz

• Dönüşüm esaslı **eğitim kurumu kullanıcısı olarak** gelecek projeler için **önerileriniz** nelerdir?

- (...) Sosyal Alanların Genişletilmesi (Teras, Ortak Kullanım Alanları)
- (...) Kültürel Alanların Genişletilmesi (Kütüphane, Ortak Çalışma Mekâları)

Öneriniz; _____

• İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin **yeni tasarlanmış iç mekânlarında** en çok hangi unsuru size **eski işlevini (Toprak Holding yapısı)** anımsatmaktadır?

- (...) Alçak Tavan
- (...) Kanatlı Pencere (ters vasistas pencere sistemi)
- (...) Çekirdekli Sistem
- (...) Düşey strüktür
- (...) Renk doku ve malzemeler
- (...) Kullanılan tefriş ve donatı elemanları
- (...) Detaylar

• İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin **yeni planlanmış iç mekân organizasyonu** eğitim ve öğretime **elverişlidir**.

- (...) Evet
- (...) Hayır

• İçinde bulunmuş olduğunuz dönüşüm projesinin **yeni tasarlanmış iç mekânları** yükseköğretim kurum kimliğine **aitlik hissi** vermektedir. (kendini öğrenci hissetmek)

- (...) Evet
- (...) Hayır

Hayır, ise; hangi unsur olsaydı kuruma **aidiyetlik** hissederdiniz.

Öneriniz; _____

- Kuzey Kampüs kullanıcısı olarak; **binanın mevcut mimari kimliği** (Toprak Holding Yapısı) ve **işlevlendirildikten sonraki kullanımı** (Kuzey Kampüs) karşılaştırıldığında; **bina yapısı– işlev ilişkisi** hakkındaki görüşlerinizi işaretleyiniz. (Birden fazla cevap seçebilirsiniz.)

(...)Yeni işlevin **binanın kimliğini yansıtıp desteklediği**

(...)Yeni işlevin **binanın asıl kimliğini yıkıp** (Toprak Holding), binaya **verilen işleve adaptasyon** sağladığı (Kuzey Kampüs)

(...) Yeni işlevin binayı **yeniden yapılandırarak**, binaya **dinamik kazan dırdığı**

(...) Yeni işlevin **bina ile kullanıcı** arasındaki **eğitimsel etkileşim ortamı** kurduğu

(...) Hiçbiri

- Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencisi olarak; **deneyimlediğiniz iki kampüsü karşılaştırdığınızda** kampüs yapısı olarak ; **yatay mimariyi** (Güney Kampüs) mi / **düşey mimariyi** (Kuzey Kampüs) mi tercih edersiniz ?

(...) Yatay Mimari Yapısı (**Güney Kampüs**)

(...) Düşey Mimari Yapısı (**Kuzey Kampüs**)

- Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencisi olarak; **deneyimlediğiniz farklı mimari yapılar** bağlamında; **yeni işleve adaptasyon** hangi yapıda sizin için daha çok sağlanmıştır?

(...) Güney Kampüs (**Yatay Mimari Yapısı**)

(...) Kuzey Kampüs (**Düşey Mimari Yapısı**)

- Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencisi/öğretim görevlisi olarak; **deneyimlediğiniz farklı mimari yapılar** bağlamında; **yeni işlevin** sizi **eğitimsel bir mekân** tanımına götürdüğünü düşünüyor musunuz?

(...) Evet

(...) Hayır

- Ders zamanı dışında **sosyal faaliyet** olarak **başka kampüsleri** ziyaret etme ilginiz var mıdır ?

(...) Evet

(...) Hayır

- Ders zamanı dışında **sosyal faaliyetlerinizi** nerede geçirmeyi tercih edersiniz?

(...) Kuzey Kampüs

(...) Güney Kampüs

(...) Diğer Kampüsler

(...) Kamusal Alanlar

(...) Konut

- **Dönüşüm esası eğitim kurumu kullanıcısı olarak**; sizde aşağıdaki tablolar-
daki dönüşüme uğramış diğer üniversite kampüslerini **yeniden işlevlendirilme**
yönünden verilen puanlamaya göre değerlendiriniz.

Başarısız	Başarısız	Ne Başarılı Ne Başarısız	Başarılı	Çok Başarılı
1	2	3	4	5

Mecidiye Kışlası

İstanbul Teknik Üniversitesi

Davutpaşa Kışlası

Yıldız Teknik Üniversitesi

Başarısız 1	Başarısız 2	Ne Başarılı Ne Başarısız 3	Başarılı 4	Çok Başarılı 5
----------------	----------------	-------------------------------	---------------	-------------------

Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası

Kadir Has Üniversitesi

Silahtarğa Elektrik Santrali

**Bilgi Üniversitesi
(Santral Kampüs)**

Sümerbank Sanayi Tesisi

**Bahçeşehir Üniversitesi
(Güney Kampüs)**

Toprak Center (İş Merkezi)

**Bahçeşehir Üniversitesi
(Kuzey Kampüs)**

TEŞEKKÜRLER..

EK A.2 Mimarlık ve Tasarım Fakültesi – Kullanıcı Memnuniyeti Anketi (İngilizce)

T.C

BAHCESEHIR UNIVERSITY

Architecture and Design Faculty – Satisfaction Survey

Your connection with Bahcesehir University Architecture and Design Faculty (Please mark which is appropriate for you.)		
Architecture Student ☐	Interior Architecture Student ☐	Industrial Design Student ☐
Gender (...) Male (...) Female		Nationality (...) Turkish Citizen (...) Other
Age (...) 18-24 (...) 25-39 (...) 40-49 (...) 50-64 (...) 64 and over		
Education Status (...) High School (...) University (...) Masters (...) PhD		
What is your professional status ?	What is your occupation sector ? What is your title ?	

1. Please mark the following features which are about the ‘Bahçeşehir University North Campus Building’ transformation project according to **your satisfaction**.

Very Satisfied	Satisfied	Neither Satisfied Nor Dissatisfied	Very Dissatisfied	Don't Know
1	2	3	4	5

	1	2	3	4	5
Outdoor Aesthetic Quality	☐	☐	☐	☐	☐
Indoor Aesthetic Quality	☐	☐	☐	☐	☐
Spaces' Sizes	☐	☐	☐	☐	☐
Organisation Between Spaces	☐	☐	☐	☐	☐
Access For Disabled People	☐	☐	☐	☐	☐
Present Material: Floor	☐	☐	☐	☐	☐
Wall	☐	☐	☐	☐	☐
Ceiling	☐	☐	☐	☐	☐
Lighting	☐	☐	☐	☐	☐
Acoustic	☐	☐	☐	☐	☐
Heating/Cooling/Ventilation	☐	☐	☐	☐	☐
Overall Satisfaction From The North Campus	☐	☐	☐	☐	☐

2. . Please mark the following locations which are in the ‘Bahçeşehir University North Campus Building’ transformation project according to **your satisfaction**.

Very Insufficient	Insufficient	Neither Sufficient Nor Unsufficient	Very Sufficient	Don't Know
1	2	3	4	5

	1	2	3	4	5
Urban Environment Satisfaction	☐	☐	☐	☐	☐
Out Off Campus Social Access (Dining Places, Cafes)	☐	☐	☐	☐	☐

	Very Insufficient 1	Insufficient 2	Neither Sufficient Nor Unsufficient 3	Very Sufficient 4	Don't Know 5
	1	2	3	4	5
Public Transportation (Water Transportation, Subway)	☐	☐	☐	☐	☐
Outdoor Social Areas (Terrace, Yard)	☐	☐	☐	☐	☐
Indoor Social Areas (Dining Hall, Mio Cafe)	☐	☐	☐	☐	☐
Indoor Areas (Classrooms, PC, Studio)	☐	☐	☐	☐	☐
Indoor Cultural Areas (Library, Jury Room, Model Room)	☐	☐	☐	☐	☐
Special Area / Personal Space	☐	☐	☐	☐	☐
Circulation Areas (Stairs, Hallway, Elevator)	☐	☐	☐	☐	☐
Common Use Areas (Wc)	☐	☐	☐	☐	☐
Spatial Satisfaction in The Most General Sense	☐	☐	☐	☐	☐
3. . Please mark the appropriate gap in the following assumptions related to ‘Bahçeşehir University North Campus Building’, a transformation project. Strongly Agree = 1 Agree = 2 Neither Agree Nor Disagree = 3 Disagree = 4 Strongly Disagree = 5					
TECHNICAL EVALUATION	1	2	3	4	5
Fire safety levels are adequate in studios and classrooms.	☐	☐	☐	☐	☐
Equipments (desks, chairs etc.) in studios and classrooms are not fire-resistant .	☐	☐	☐	☐	☐

Strongly Agree = 1
 Agree = 2
 Neither Agree Nor Disagree = 3
 Disagree = 4
 Strongly Disagree = 5

TECHNICAL EVALUATION	1	2	3	4	5
Exits are easy to access in case of an emergency .	☐	☐	☐	☐	☐
There is enough socket for equipments used in studios and classrooms.	☐	☐	☐	☐	☐
The location of the necessary installations is visually disturbing .	☐	☐	☐	☐	☐
There is proper sound isolation in studios and classrooms.	☐	☐	☐	☐	☐
There is enough daylight in studios and classrooms.	☐	☐	☐	☐	☐
Natural ventilation (clean air circulation) is efficient in studios and classrooms.	☐	☐	☐	☐	☐
FUNCTIONAL EVALUATION	1	2	3	4	5
It is easy to access the studios and classrooms after the entrance .	☐	☐	☐	☐	☐
Visual comfort is enough in studio and classrooms . (smart board, slide show)	☐	☐	☐	☐	☐
Auditory comfort (audio source) and visual connectivity are provided in studios and classrooms.	☐	☐	☐	☐	☐
Studios and classrooms have enough capacity .	☐	☐	☐	☐	☐
The physical layout of the studios and classrooms is encouraging for concentration .	☐	☐	☐	☐	☐
The physical layout of the studios and classrooms is encouraging for productivity .	☐	☐	☐	☐	☐

Strongly Agree = 1
 Agree = 2
 Neither Agree Nor Disagree = 3
 Disagree = 4
 Strongly Disagree = 5

FUNCTIONAL EVALUATION	1	2	3	4	5
There is enough space in studios and classrooms for personal belongings (coat, bag, course tools and supplies, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
The physical layout of the studios and classrooms is encouraging for productivity .	☐	☐	☐	☐	☐
Elevators, hallways, and stairs support my access to studios and classrooms.	☐	☐	☐	☐	☐
Library has an adequate capacity for department.	☐	☐	☐	☐	☐
Studios have proper equipment to support our study.	☐	☐	☐	☐	☐
Planned arrangements are suitable for the purpose of the organization.	☐	☐	☐	☐	☐
BEHAVIORAL EVALUATION	1	2	3	4	5
Indoor social areas (Dining hall, Mio Cafe) are inviting enough .	☐	☐	☐	☐	☐
Studios and classrooms make you feel the high quality of education .	☐	☐	☐	☐	☐
Inter-site organization meets the need for educational belonging .	☐	☐	☐	☐	☐
Outdoor social areas (terrace,yard) are inviting enough .	☐	☐	☐	☐	☐

4. Please **evaluate** the following campus building structure and its surroundings; **selected venues on campus**; as a result of the transfer of 'Bahçeşehir University Faculty of Architecture and Design' 'from South Campus to North Campus, **in the context of different architectural structures and changing interior fittings**; in accordance with the determined adjectives.

• **As a user of Bahçeşehir University Faculty of Architecture and Design**; please evaluate environment and location of the South Campus and North Campus building as **positive / negative**.

EVALUATION IN TERMS OF LOCATION	SOUTH CAMPUS BESIKTAS SQUARE AND SURROUNDINGS		NORTH CAMPUS YILDIZ STREET AND SURROUNDING	
	POSITIVE	NEGATIVE	POSITIVE	NEGATIVE
				
Socially				
Pysically				
Economically				
In Terms Of Access				

• **Industrial Plant** (South Campus) and **Holding Structures** (North Campus) **being transformed into educational structure by changing** their functions; evaluate in the context of the campuses you experience.

COMPARISON OF BUILDING STRUCTURE	SOUTH CAMPUS (HORIZONTAL ARCHITECTURE)		NORTH CAMPUS (VERTICAL ARCHITECTURE)	
	POSITIVE	NEGATIVE	POSITIVE	NEGATIVE
				
Socially				
Pysically				
Psychologically				
In Terms Of Reuse				
In Terms Of Association With Other Faculties				

COMPARATIVE BUILDING STRUCTURE AND SURROUNDINGS EVALUATION BETWEEN CAMPUSES

Very Pratical	Pratical	Neither Pratical Nor Unpratical	Unpratical	Very Unpratical
1	2	3	4	5

STUDIO AND CLASSROOMS;

DETERMINED ADJECTIVES	SOUTH CAMPUS ARCHITECTURAL AND DESIGN FACULTY					NORTH CAMPUS ARCHITECTURAL AND DESIGN FACULTY				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Ergonomic										
Functional										
Aesthetic										
Colour and Texture										
Lighting										
Equipment Elements										
Productiveness										
Belonging										

SOCIAL AREAS (Terrace /Yard /Dining Hall);

DETERMINED ADJECTIVES	SOUTH CAMPUS ARCHITECTURAL AND DESIGN FACULTY					NORTH CAMPUS ARCHITECTURAL AND DESIGN FACULTY				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Functional										
Aesthetic										
Colour and Texture										
Lighting										
Equipment Elements										
Belonging										

COMPARATIVE SPATIAL PLACE EVALUATION BETWEEN CAMPUSES

5. Please mark the appropriate gap in the following questions as a transformation project user in the context of ‘**Bahçeşehir University North Campus Building**’.

- What are your **suggestions** for future projects as user of a transformation-based **educational institution**?

(...) Expanding Social Areas (Terrace, Common Use Areas)

(...) Expanding Cultural Areas (Library, Common Study Places)

Your suggestion; _____

- Which element of the transformation project that **newly designed interiors** reminds you of the **former function (Toprak Holding structure)**?

(...) Low Ceiling

(...) Casement Window (reverse transom window system)

(...) Core System

(...) Vertical Structure

(...) Colour, texture and materials

(...) Used Furnishing Elements

(...) Details

- The **new planned interior space organization** of the transformation project that you are in is **suitable** for education.

(...) Yes

(...) No

- **The newly designed interiors** of the transformation project that you have found in, gives a **sense of belonging** to the higher education institution identity. (to feel yourself a student)

(...) Yes

(...) No

If it is no, with which element you would **feel like a member**.

Your suggestion; _____

- As a North Campus user; when **the current architectural identity of the building** (Toprak Holding Structure) and its use after the functionalization (North Campus) are compared; please mark your views **on the building structure-function relationship**. (You can select multiple answers.)

(...) The new function **reflects and supports the identity of the building**

(...) Decreasing **the original identity of the building** (Toprak Holding) and adapting **the building to the given function** (North Campus)

(...) The new function **reconstructs** the building, gives the **building dynamic**

(...) The new function builds **the educational interaction** environment between **the building and the user**

(...) None

- As Bahçeşehir University Faculty of Architecture and Design student / instructor; **when you compare the two campuses that you experience** as a campus structure; Do you prefer **horizontal architecture** (South Campus) or **vertical architecture** (North Campus)?

(...) Horizontal Architectural Structure (**South Campus**)

(...) Vertical Architectural Structure (**North Campus**)

- As Bahçeşehir University Faculty of Architecture and Design student / instructor; **in the context of the different architectural structures you experience**; In what structure is the **adaptation** to the new function provided more for you?

(...) **South Campus** (Horizontal Architectural Structure)

(...) **North Campus** (Vertical Architectural Structure)

- As Bahçeşehir University Faculty of Architecture and Design student / instructor; **in the context of the different architectural structures you experience**; do you think the new function leads you to an educational space definition?

(...) Yes

(...) No

- Are you interested in **visiting other campuses** as social activities outside of class time?

(...) Yes

(...) No

- Where do you **prefer** to carry your **social activities** out of class time?

(...)NorthCampus

(...)SouthCampus

(...)OtherCampuses

(...) PublicSpaces

(...) Housing

- **As a transformation-based educational institution user;** please evaluate the other university campuses that **have been transformed**, in the following charts according to **the score given for re-functioning**.

Very Unsuccessful	Unsuccessful	Neither	Successful	Very Successful
1	2	3	4	5

Mecidiye Barracks

Istanbul Technical University

Davutpaşa Barracks

Yıldız Technical University

Very Unsuccessful 1	Unsuccessful 2	Neither Neither 3	Successful 4	Very Successful 5
---------------------------	-------------------	-------------------------	-----------------	-------------------------

**Cibali Tobacco
and Cigarette Factory**

Kadir Has University

**Silahtaraga Electric
Power plant**

**Bilgi University
(Santral Campus)**

**Sumerbank
Industrial Plant**

**Bahcesehir University
(South Campus)**

**Toprak Center
(Business Center)**

**Bahcesehir University
(North Campus)**

THANK YOU..

